

ΟΙ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΡΙΤΙΑΣ, εἷς ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ἕτερος ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ, θυγάτηρ τοῦ Θηραμένου.

ΛΑΜΙΑ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ, νέος Ἀθηναῖος.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ὁ λιθοξόος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ὁ κωμικός.

ΛΥΚΩΝ, δημαγωγός, εἷς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα κατηγορῶν τοῦ Σωκράτους.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ἀδελφός τοῦ στρατηγοῦ Νικίου.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, υἱός τοῦ Νικίου.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ, } Ἀθηναῖοι.
ΒΑΤΡΑΧΟΣ, }

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ὁ φιλόσοφος.

ΠΛΑΤΩΝ, ὁ φιλόσοφος, 24 ἐτῶν.

ΛΥΣΙΑΣ, ὁ ῥήτωρ.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ, ἱερεὺς τῶν Εὐμενίδων¹.

Τινὲς τῶν Τριάκοντα, Βουλευταί, ὁ Σάτυρος μετὰ τῶν ια', λαός, βωβὰ πρόσωπα.

Ἡ πρᾶξις ἐν Ἀθήναις.

¹ Τὸ πρόσωπον ταῦτο δύναται νὰ ἀποκρίνηται εἴς ἑκ τῶν ἡθοποιῶν οἵτινες ἀποκρίνονται κατ' τὴν Εὐκράτην, Νικήρατον, ἢ Λυσίαν.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ Βασίλειος Στοά. Πολῖται περιφέρονται συνδιαλεγόμενοι. Ἐν ἄλλοις

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΒΑΤΡΑΧΟΣ,
ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΛΥΚΩΝ

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

(Δεικνύων ἄγαλμα κοσμοῦν μίαν τῶν πλευρῶν τῆς Στοᾶς)

Μεταξὺ λόγων, εἰς αὐτὸ τὸ ἄγαλμα
ὀσάκις φθάνω, δὲν ἤξεύρω διατί
ἐμπρὸς τοῦ μένω σύννους, καὶ παράδοξοι
συλλογισμοὶ ἐντὸς μου διεγείρονται.
Σὺ, Πραξιτέλῃ, νέε σὺ Φειδία μας,
δὲν μᾶς διδάσκεις τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ, Αἰσχυλίδῃ, βλασφημῆς! Ἀπέθανεν,
ἑταῖρε, ὁ Φειδίας ἀνεπιστρεπτί.
Τοιοῦτοι ἄνδρες δὲν τιμῶσι δις τὴν γῆν.
Ἡ δὲ γλυφὴ ἐκείνῃ, τίς τὸ ἀγνοεῖ;
Διὸς Ἐλευθερίου εἶναι ἄγαλμα,
ἀρχαίας τέχνης ἔργον, ἢ ὀρθότερον
ἀρχαίας ἀτεχνίας· ἄκαμπτον, τραχὺ,
καθὼς τραχεῖα ἦν ἡ φρὴν καὶ ἄκαμπτος
τῶν Μαραθωνομάχων· ἀτελὴς γλυφὴ,
χειρὸς ἀπείρου νηπιάζον προῖόν.
Ἐκτοτε βίος μετεβλήθη καὶ αἶσθημα·
ὠρίμασαν συγχρόνως καὶ ἡμερώθησαν.

Τῆς φρενὸς χάρμα, μουσικὴ τῶν ὀφθαλμῶν,
 τῶν Ὀλυμπίων γλυκὺ δῶρον τοῖς θνητοῖς,
 ἢ τέχνη τέρπει, ἀνυφοῦσα τὰς ψυχάς.
 Ἄλλ' ἢ ψυχὴ, τοῦ θεοῦ κάλλους συγγενής,
 ἔρᾳ τοῦ θεοῦ κάλλους· εἰς τὸ τέλειον
 ἀγάλλεται, τελείας οὔσα φύσεως.
 Διὰ στεφάνων ἀνθηρῶν τὴν ἔλκουσιν
 αἱ Χάριτες· κ' εἰς ὅ,τι ἐπαφρόδιτον,
 κινοῦνται τῶν χορδῶν τῆς αἰ λεπτότεραι,
 καὶ, ὡς κιθάρα ὑπὸ πλῆκτρον ἔμπειρον,
 ἐκπέμπει τότε ἀρμονίας τ' οὐρανοῦ.
 Ἴδου ἢ τέχνη· χάρις καὶ ἐντέλεια.
 Τὸ δ' ἄχαρι, μὴ θέλγον μηδὲ συγκινοῦν,
 τῇ ψυχῇ ξένον, καὶ ταῖς Μούσαις μισητόν.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ὅρθά μὲν ἴσως ταῦτα πάντα καὶ σοφά·
 ἀλλ' ὅ,τι θέλω περὶ τοῦ ἀγάλματος
 νὰ μάθω, εἶναι, τοῦτο τὸ μειδίαμα
 τὸ διαστέλλον σταθερῶς τὰ χεῖλη του,
 τὸ εἰρωνείας ἔμπλεων, τί νὰ δηλῇ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Καὶ τοῦτο τῆς ἀρχαίας τέχνης χαρακτήρ·
 πλαστῶν χαρίτων ἄχαρις προσποιήσις.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Αὐτὸ εἰκάζεις; Σὺ δὲ, Ἀριστόφανες,
 καὶ σὺ τί λέγεις, ὁ πατὴρ τοῦ γέλωτος;
 Ὁ γέλως του δὲν ἔχει τί χλευαστικόν;
 Ὁ Ζεὺς ἐκεῖνος τίνα εἰρωνεύεται;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἴσως τοὺς ὅσοι δὲν ἀναγνωρίζουσιν
 ὅτ' ἦν ὁ βίος τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸν νῦν
 ὅ,τι ἀνὴρ πρὸς παῖδα. Ὅπ' ἡ τέχνη των,
 ἡ αὐστηρὰ καὶ σώφρων, ἦτο πρὸς τὴν νῦν,
 τὴν ἀβρὰν ταύτην καὶ χαριτοβλέφαρον,
 ὅ,τ' εἰς τὴν Φρύνην ἡ παρθένος Ἀθηνᾶ.
 Ἐκτὸς ἂν δὲν χλευάζῃ τοὺς νομίζοντας
 ὡς εὐφύϊαν τὰ ψυχρολογήματα.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Τῷ Πραξιτέλῃ τῷ καλῷ! Σὺ δέχθητι!

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (γελαῶν)

Καὶ σὺ μετέχεις τῆς προπόσεως.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἐγὼ

ἄλλως νομίζω· πῶς ὁ Ζεὺς καταγελαῖ
 ἑαυτοῦ μόνου.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Πῶς;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εὐφήμει.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἐαυτοῦ

καὶ τοῦ ὀνόματός του. Ἐλευθέριος
 καλεῖται εἰς τὴν πόλιν ἐφ' ἧς ἄρχουσιν—
 ἐδῶ οὐδεὶς ἀκούει,—ἐφ' ἧς τύραννος
 οὐχὶ εἰς ἄρχει, ἄρχουσι τριάκοντα.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εὐφήμει, ἄνερ, καὶ τοὺς χρόνους εὐλαβοῦ.
 Ἔχουσιν ὦτα τῶν στοῶν οἱ κίονες.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ὅρθως δὲν λέγω; Τί φρονεῖς, ὦ ποιητά;
Σιγᾶς; Δικαίως. Δειλιᾶς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δὲν δειλιᾶ
ἔστις εἰς μέσσην τὴν γαστέρα ἔτυπτε
τὸν Κλέωνα, ὅπóταν ἦτον μέγιστος,
ἀλλὰ πεσόντα δὲν τὸν ἐπεπάτησεν.
Ὡς εἶπον, ἐπιμένω λέγων πεπορθῶς·
ὁ πολυμήτης δὲν χλευάζει ἑαυτὸν,
ἡμᾶς χλευάζει.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ποίαν γνώμην ἔχεις σύ;
Τοὺς ἤκουσας, Θρασύλλε, ὅσα ἔλεγον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὸ τοῦ Βατράχου βρεκεκὲς κοᾶξ κοᾶξ!
ὁσμὴ νოსώδης μοὶ προσπνέει τέλματος.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (γέλων βεδιασμένως)

Ἀριστοφάνη! εἴρων ἀδιόρθωτε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ ποιητοῦ τὴν γνώμην. Μυκτηρίζει, ναί,
ἡμᾶς καὶ μόνους, καὶ ἡμᾶς περιφρονεῖ,
πῶς ἄνδρες ὄντες, ὅμως ὑπομένομεν.
Μᾶς ἐνθυμεῖται, ὅταν, μ' ἄμαχον ἀλκὴν
τὰς μυριάδας τῶν ἐχθρῶν θερίζοντες,
ἐταπεινοῦμεν τῆς Ἀσίας τὴν ὀφρύν·
μᾶς ἐνθυμεῖται, ὅταν αἱ τριήρεις μας
τροπαιοφόροι τὰς θαλάσσας ἔσχιζον,
τῆς πόλεως τὴν δόξαν περιάγουσαι·
κ' ἐν τῷ Θεάτρῳ, εἰς τὰ Διονύσια

ἔταν αἱ πόλεις ἔφερον τοὺς φόρους των,
κλίνουσαι γόνυ, ἐνθυμεῖται καὶ γελᾷ.

ΛΥΚΩΝ (ιδίως)

Ὁ νέος οὗτος οὐ μικρὰ ὑπόσχεται.
Ψυχὴ ἐντός του ἐνοικεῖ δημαγωγοῦ.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Περίσκεψις, Θρασύλλε. Μήπως τὰς στοὰς
κωφὰς νομίζεις; Ἐλθέ, ἔχω νὰ σ' εἰπῶ. (Ἐξέρχονται).

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄλλοι καιροὶ ἐκεῖνοι, ἐνδοξοὶ καιροὶ,
καὶ ἄλλοι τώρα. Τώρα τί δυνάμεθα;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ὅστις δὲν θέλει, οὗτος οὐδὲ δύναται.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

ὦ! τοῦ Νικίου ὁ υἱός! Δὲν ἐπαινεῖς
τοὺς λόγους, ὦ Εὐκράτη, τοῦ ἀνεψιοῦ;

ΛΥΚΩΝ

Ὁ λόγος ὅπλον εἶναι πάντοτε ὀξύ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Σπανίως λόγους ἐπαινῶ, καὶ προτιμῶ
ἀκαίρων λόγων μᾶλλον πρᾶξιν ἔγκαιρον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἴδου τῶν δραστηρίων ἔργων ἐραστής.
Ὁ τοῦ Νικίου ἀδελφὸς διάθεσιν
δὲν ἔχει, ὡς ἐκεῖνος, με λ λ ο ν ι κ ι ᾱ ν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἦν πατριώτης ὁ Νικίας ἔξοχος.
Μὴ τάραττε τὴν κόνιν εὐκλεῶν νεκρῶν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸ ῥῆμα εἶναι εὖρημα τοῦ ποιητοῦ.

ἐμὸν δὲν εἶναι.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Βάτραχε, μὴ μ' ἐγκαλῆς.

Τῆς κωμωδίας ἂν τὸ κέντρον ὥξυνον
 ὅπόταν εἶχεν αὕτη κέντρον καὶ ζωὴν,
 πρὸς εὐκλεεῖς θανόντας ἔμως πώποτε
 ἢ τυμβωρύχος Μοῦσα δὲν ἡσέβησε.
 Τοὺς δυναμένους ἔπληττον, οὐχὶ πληγὴν
 σκορπίου, δῆγμα φθόνου συκοφαντικόν,
 οὐχὶ πρὸς ὕβριν, οὐδὲ πρὸς ἐκδίκησιν,
 ἀλλ' εἰς θρασέως συνοχὴν ἐγκλήματος,
 κ' εἰς νυσταζούσης ἀρετῆς ἐξέγερσιν.
 Κατὰ χρηστῶν δὲ μόνον ἀπεσκόπευον
 εἰς τὴν σκιάν των ἂν κακί' ἐκρύπτοντο·
 καὶ διαπείρων τοῦ σοφοῦ τὸν τρίβωνα,
 τοῦ σοφιστοῦ τὸν τύπον διετόξευον.
 Παρωργισμένος ἄλλοτε, βλέπων δριμύ,
 τοὺς τῶν πολέμων ἔπαιον ἀμπελουργοὺς,
 ὧν σήμερον τρυγῶμεν τοὺς γλυκεῖς καρπούς.
 Ἀλλὰ πρὸ πάντων φλογερὸς ὁ τρίμετρος
 τὸν δημοφάγον ἄρχοντα ἐμάστιζε,
 τὸν ρίψασπιν, τὸν κλέπτην, τὸν ἀκόλαστον,
 τοὺς φαύλους κατασκόπους, τοὺς ὠτακουστάς.
 Ναὶ, φίλτατε, πρὸ πάντων τοὺς ὠτακουστάς. (Ἀπέρχεται).

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄφες νὰ λέγῃ. Λέγε, Κυδαθηναιεῦ.
 Δὲν βλάπτει. Ἄφες νὰ χαριεντίζεται·
 καὶ ἂν τις κλαύσῃ δι' αὐτὸ, μικρὸν κακόν. (Ἀπέρχεται).

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Πραξιτέλην ἐνθ' ἀπέρχονται)

Ὁ ἀνὴρ οὗτος μοὶ μυρίζει βάραθρον.

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (Ἐπινίχοντες)

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄν εἰς τὸν φόβον συμβουλεύων ἑμιλῇς,
πίστευσον ὅτι πρὸς κωφὸν οἱ λόγοι σου.

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Τὸν φόβον; ὦ! γνωρίζω τὸν ἀδελφιδοῦν
τοῦ Θρασυβούλου, τὸν λαμπρὸν τριήραρχον,
οὗ ἡ ἀνδρία ἔτη δὲν ἐπρόσμεινεν.
Ὁ φόβος δὲν θὰ σ' εἶναι χαλινός· ἀλλὰ...

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἀλλά;

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Οὐδ' ἡ Καλίππη;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πῶς;

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Πολύχαρις

τοῦ Θηραμένους εἶν' ἡ κόρη· εὐθαλὲς
τῆς Ἀφροδίτης ἄνθος. Ὅτι πρὸς αὐτὸ
ποθοῦσαν τείνεις χεῖρα, τί ὀρθότερον;
Ἀλλὰ τὴν πρύμνην κατὰ τῶν Τριάκοντα
ὀρθὴν ἂν στρέφης, ἄτρομε τριήραρχε,
καὶ τὴν σημαίαν τῶν ἐχθρῶν τῶν ἂν ὑψῇς,
πῶς νὰ ἐλπίσης τῆς Καλλίππης ὁ πατήρ
τὴν χεῖρά του νὰ τείνη εἰς πολέμιον,
τὸ καλὸν γέρας φέρουσιν τοῦ ἔρωτος;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις; Δὲν ἤξεύρω. . . Ποίους ἔρωτας; . .
Τοῦ Θηραμένους τὴν . . . τὴν κόρην διατί

ἀνέφερες; Τίς σχέσις; Ἄνθος τὴν καλεῖς.
Μαραίνει τ' ἄνθη ἀτμοσφαῖρα τῶν στοῶν.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Ἐκτὸς τῆς Ἀφροδίτης ὁ υἱὸς διπλοῦν
ἐὰν τὸ βέλος ἐξηκόντισε, καὶ ἂν
ἡ εὐγενὴς νεᾶνις σοῦ ὑπερμαχῇ.
Ἄν τοῦτο, ἔχεις σύμμαχον πανίσχυρον,
τὸν γυναικεῖον ἔρωτα, τὴν θέλησιν
τὴν γυναικεῖαν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Αἰσχυλίδη.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἄπ' ἐμοῦ

μὴ κρύπτου. Φίλου εἶναι τὸ ἐρώτημα.
Ἴσως τῆς κόρης ἡ θερμὴ προσπάθεια
καὶ τοῦ πατρὸς της ἔλυσε τὸν παγετόν.
Σὺ, εὐπατρίδης εὐκλεὴς καὶ πλούσιος
εἰς μέταλλα Λαυρίου καὶ εἰς σώματα,
καὶ σχέσεις ἔχων ἐπισήμων κηδεστῶν,
Θρασύλλε, εἶσαι φθονητός. Τὸ ἐννοεῖ
ὁ Θηραμένης. Ἄπ' ἐμοῦ μὴ κρύπτεσαι.
Ἐμπιστοσύνην δὸς εἰς φίλον. Μυστικὸν
μὴ ἔχης, καὶ εἰπέ μοι πρὸς συμφέρον σου,
τῆς κόρης ποία ἡ πρὸς σέ διάθεσις,
τίς τοῦ πατρὸς ἡ κλίσις· ἂν σοὶ ἔδωκεν
ἐλπίδας μόνον, ἢ ἐγγύην ἀσφαλῆ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄλλ' Αἰσχυλίδη φίλε, πολυπραγμονεῖς,
θαρρῶ, περὶ πραγμάτων ξένων μὲν εἰς σέ,
ἀκαταλήπτων δ' εἰς ἐμέ.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Δέν πείθεσαι
 ὅτ' ὑπὲρ σοῦ φροντίζω; Ἄκουσον. Ἀλλὰ
 Πυθαγορείου σιωπὴν σοὶ συνιστῶ.
 Πρόσεχε. Βαίνει τίς ἐπὶ τὰ ἔχνη σου.
 Ὁ αἰτὸς ἠράσθη τῆς περιστερᾶς.
 Ἐλθὲ πλησίον. Σοὶ ἐκμυστηρεύομαι
 πρᾶγμα σπουδαῖον, ἂν ἀφρόνως προφερθῇ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις; ποῖον πρᾶγμα; Τί αἰνίττεσαι;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Πῶς . . . ὁ Κριτίας τὴν Καλλίππην ἀγαπᾷ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις, Αἰσχυλίδη; Παρεφρόνησας;
 Εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν ἀνέτειλεν
 ἀκτὶς φωτός; Δέν εἶναι ὅλη νύξ λοιπόν;
 ἢ φλόγα πνέει βδελυρῶς φιλήδονον;
 Ἐρᾷ;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ὡς λέγεις. Φῶς ἢ φλόξ ὁ ἔρως του,
 εἶν' ὡς τὰ πάθη ὅλα του ἀκάθεκτος.
 Πυρπολεῖ, θραύει, ἀνατρέπει, πλὴν νικᾷ.
 Ἀλλ' ἐν σὲ σώζει, ἐν σε ἀξιόμαχον
 πρὸς τὸν Τιτᾶνα ν' ἀναδείξῃ δύναται·
 ἂν σ' εὐνοῇ τὸ βρέφος τὸ πανίσχυρον,
 ὁ Θηραμένης μεθ' ὑμῶν ἂν συμμαχῇ.
 Εἰπέ μοι το καὶ θάρρει.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κατ' ἀλήθειαν . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (ερχόμενος)

Ἀγαθῇ τύχῃ ὅτι τέλος σ' ἀπαντῶ.
Σὲ ἀνεζήτηουν. Εἶχόν τι . . .

(τῷ Αἰσχυλίδῃ)

Μὲ συγχωρεῖς.
Εἰς τῶν ἐφήβων ἡμῃν τὸ γυμνάσιον,
καὶ εἶδα . . .

(τῷ Θρασύλλῃ)

Εἶναι τοῦτο μόνον διὰ σέ.

Αἰσχυαΐδης (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ Θηραμένης! Τί ματαίως ἐρευνῶ;
Ἴδου ἡ ζῶσα λύσις τῆς ἐρεύνης μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (τῷ Αἰσχυλίδῃ)

Μὲ συγχωρεῖς.

Αἰσχυαΐδης

Σπουδαῖόν τι τῷ ἔλεγον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ πάλιν τῷ τὸ λέγεις, ἕως νὰ γενῇ
δεχάπουν τὸ στοιχεῖον. Ἡ συνέντευξις
θὰ εἶναι δύο λέξεων. Μὲ συγχωρεῖς.

Αἰσχυαΐδης

Ἐδῶ, Θρασύλλε, ὑπ' αὐτὸ τὸ ἄγαλμα
σὲ περιμένω.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Δύω λέξεις, κ' ἔφθασα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (λαβὼν τὸν Θρασύλλον κατ' ἰδίαν)

Ἄφρον! Ἡξεύρεις μετὰ τίνος ὁμιλεῖς;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ Αἰσχυλίδου. Τί δὲ εἶναι ἀγνοῶ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κατάσκοπος.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τί λέγεις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναί, κατάσκοπος.

Φυλάττου μή τι ὑποπτον, ἀμφίβολον,
μή τι ἀργύρου ἢ εὐνοίας ὦνιον
τὸ ἔρκος διαφύγη τῶν χειλέων σου.
Τῶν φυλακῶν εἶν' οὗτος ὁ προαγωγεὺς,
τῆς τυραννίας παλευτής. Φυλάχθητι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καὶ πῶς; Τοιοῦτον ὄργανον ἀνέχεσαι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὰ αἵσχη ταῦτα τῶν τυραννιῶν. Ἀλλὰ
μέ ὑποβλέπει πρῶτον, καὶ εἶν' ἔτοιμος
νὰ μέ πωλήσῃ εἰς τοὺς ἄλλους ἄρχοντας.
Ἀπόφυγέ τον, πλὴν μή δὸς ὑπόνοιαν. (*Ἀπέρχεται).

ΛΙΣΥΤΑΙΔΗΣ (ἱππευχόμενος)

Ἦτο λοιπὸν αὐτό του τὸ ἀπόρρητον
τόσῳ σπουδαῖον;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἰκανῶς περίεργον.

ΛΙΣΥΤΑΙΔΗΣ

Λοιπὸν σ' ἡρώτων,—μόνον πρὸς συμφέρον σου,—
κατ' ἀντιπάλου ἂν τοσοῦτον ἰσχυροῦ
πατήρ καὶ κόρη συμμαχῶσι μεθ' ἡμῶν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κ' ἐγὼ σοὶ ἀπεκρίθην ὅτι ὁμιλεῖς
χρησμούς. Συμφέρον ποῖον μοὶ φαντάζεσαι;

Οἱ τοῦ Κριτίου ἔρωτες τί πρὸς ἐμέ;
Τίνες δεσμοὶ συνδέουν τοὺς συνάρχοντας
αὐτοὶ γνωρίζουν. Δὲν ἠρεύνησα ποτέ.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Παρεξηγεῖς, Θρασύλλε, τὴν φιλίαν μου.
Εἰπὲ, μὴ κρύπτου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

᾽Ω! ἰδὲ τί ὄμιλος
πρὸς τὸ Πομπεῖον. Τί νὰ εἶναι;

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

᾽Αφες τον.
Ἐργάτης ὄχλος. Τί ἐνδιαφέρεσαι;
Εἰπέ μοι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

᾽Οχι. Δὲν εἶν' ὄχλος ἐργατῶν.
Γνωρίζουσ' ἴσως οὗτοι οἱ ἐρχόμενοι.

(Πρὸς τοὺς ἱπανερχομένους)

Τί εἶναι αὕτη ἡ συσσώρευσις ἐκεῖ;

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἐρχόμεθα ἐκεῖθεν. Ἀνακάλυψις
συνωμοσίας νέας.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Νέα ἀφορμὴ
τιμωριῶν.

ΛΥΚΩΝ

Τοῦ δήμου νέα πίεσις·
νέαι σφαγαί.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πλὴν αὐταὶ ποῦ τεκταίνονται

αἱ τρικυμῖαι; Δὲν τὰς βλέπομεν ἡμεῖς,
εἰμὴ ὅποτε εἰς τὸ αἶμα πνίγονται.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ὁ γεωργὸς ὅπταν θέλῃ θερισμὸν,
ἀπὸ σπορᾶς ἀρχίζει. Εἶν' ἀπλούστατον.

ΛΥΚΩΝ (εἰδίως πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Τοῦ Σόλωνος ὁ νόμος διαστρέφεται.
Οἱ δικασταὶ δημίων εἰσὶ συνέδροι,
καὶ αἱ εἰσαγγελίαι φόνος ἔννομος.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Παραδοθεὶς εἰς δοῦλος, ὁ Ἀγόρατος,
κατέθεσε τὰ πάντα. Ἀπὸ Πειραιῶς
εἰς τοῦ Πομπείου τὴν αὐλὴν τὸν ἔφερον.
Τὸν ἀνακρίνει ὁ Κριτίας μόνος του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

ὦ! Τοῦτο λέγω ἀσφαλὲς καὶ φρόνιμον.
Τὰς ἀποκρίσεις ἢ ἐρώτησις καλεῖ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Καιρὸς θυέλλης, προφυλάξεως καιρός.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἴδου, προβαίνει κατὰ τὴν Βασίλειον
ὁ ἴδιος, ιδέτε. Βλέπω παρ' αὐτῷ
τὸν Πλάτωνα, τὸν νέον συγγενῇ αὐτοῦ.
Καὶ ὁ Σωκράτης ὁ σοφὸς παρέπεται.

ΚΡΙΤΙΑΣ (ἐρχόμενος μετ' ἄλλων)

Ναὶ, οὗτος εἶναι, Πλάτων, οὗτος, Σώκρατες,
σὺ, ὁ τὴν φρένα τῶν ἀνθρώπων διορῶν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὗτος ὁ καρπὸς
ὃν ὀρέπομεν οἱ δήμων προΐστάμενοι.
Εὐεργεσίαν σπεύροντες εἰς τοὺς λαοὺς,

ἀγνωμοσύνης θέρος συγκομίζομεν.
 Ἡ πόλις αὕτη ἠπειλεῖτο, πρόρριζος
 ὑπὸ βιαίας λαίλαπος ν' ἀνατραπῇ.
 Διὰ χειρὸς εὐρώστου τὴν ὠρθώσαμεν.
 Ἀφηνιῶν ὁ δῆμος, παρεφέρετο
 ἐν ἀρρύθμιστοις ἄλμασι κατὰ κρημνῶν.
 Συνέχοντές τον εἰς ἀλύσεις σιδηρᾶς,
 τὸν σώζομεν, τὴν ὕδραν καταβάλλοντες
 τῆς ἀναρχίας τὴν μυριοκέφαλον.
 Ἀλλ' ἡ συνωμοσία ἡ ἀκοίμητος
 ἐν τῇ σκοτίᾳ ναυλοχεῖ, ἐλίσσουσα
 πέριξ ἡμῶν τὰς σπείρας τὰς κρυφίας της.
 Ἡμῶν κατόπιν ἔρπει, ἀναμένουσα
 ἕως νὰ εὕρῃ τὸ κενὸν τοῦ θώρακος.
 Εἰς μάτην περιμένει, καὶ πῶς ἔχομεν
 τὸν θώρακα, ᾧς μάθῃ, ἀδαμάντινον,
 καὶ σιδηρᾶ τὰ στήθη. Τῶν Τριάκοντα
 δὲν ἐγεννήθη ἔτι ὁ ἀντίπαλος.
 Πηδालιοῦχοι αἵρετοὶ τῆς πόλεως,
 ἀπὸ τῆς πρύμνης δὲν θενὰ κατέλθωμεν,
 καὶ, ἄκουσαν ἐκοῦσαν, θὰ τὴν σώζωμεν.
 Ἄν δέ τις τούτων ἄλλα, ἂν κενὰ φρονῇ
 κ' ἐπιχειρῇ, ὑπάρχουν οἱ κωλύοντες·
 τ' ὅξυ μὲν πρῶτον τοῦτο ἐγχειρίδιον,
 τὸ ἄνθος εἶτα τῶν ἀνδρείων, οἱ ἱππεῖς,
 καὶ τελευταῖοι οἱ ἐκ Σπάρτης σύμμαχοι,
 οἱ σωφροσύνην εἰς ἡμᾶς διδάσκοντες.
 Ἡ προδοσία ἐὰν αἶρῃ κεφαλὴν,
 δὲν ἀγνοοῦμεν κεφαλὰς νὰ κόπτωμεν.
 Ἄν εἰς αἱμάτων πάλιν προκαλώμεθα,

οὐδὲν κωλύει νὰ κυλίσῃ αἷματος
πορφυροῦν κῦμα ὁ καλλίβρους Ἴλισσός,
νὰ πλημμυρήσῃ αἷμα τὸν Κεραμεικόν,
καὶ τῶν αἱμάτων ἡ ἀναθυμίασις
μέχρι τοῦ οἴκου ν' ἀναβῇ τῆς Ἀθηνᾶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Νομίζεις, ὦ Κριτία, πῶς εὐπρόσδεκτον
θυμίαμα θὰ ᾔηται τοῦτο τῷ Θεῷ;
Ὅσάκις βλέπεις εἰς τὸ Ἑκατόμ.πεδον
τὸ πλάσμα τοῦ Φειδίου τὸ θεοπρεπές,
ἡ χρυσελεφαντίνη θεία τῆς μορφῇ,
τὸ αἶθριόν τῆς μέτωπον, καὶ τὸ γλαυκὸν
τὸ κατανεῦον ὄμμα τῆς, σοὶ φαίνονται
πνέοντα δίψαν ἀνθρωπίνων θυσιῶν;
Καὶ ὅταν φέρῃς περὶ σέ τὸ βλέμμα σου
εἰς τὴν ὠραίαν φύσιν τὴν θεόπλαστον,
ἡ ἀρμονία τῶν εὐρύθμων νόμων τῆς,
καὶ τῶν παντοίων ἀγαθῶν οἱ θησαυροὶ,
οὓς τοῖς ἀνθρώποις δίδουσ' οἱ Ὀλύμπιοι,
σημεῖα μίσους ἀπηνοῦς σοὶ φαίνονται;
οὐχὶ προνοίας καὶ στοργῆς τεκμήρια;
Καὶ δὲν νομίζεις, οἱ διασκευάσαντες
τὸν κόσμον τοῦτον εἰς χαρᾶς διαίτημα,
τὴν εὐτυχίαν τῶν θνητῶν πῶς θέλουσι;
πῶς ἔρως εἶναι ἡ ὑπάτη φύσις των,
κ' ἐξαίρεσις ὁ πόνος, καὶ ὁ στεναγμός;
Ἢ ἴσως ταῦτα λέγων λέγω ἄτοπα;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὅρθῶς νομίζω, Σώκρατες, φιλοσοφεῖς·
ἡ τέχνη ὁμῶς τοῦ ἀνθρώπου κυβερνᾷν

ἄλλοίους ἔχει ὅρους, ἔχει πρῶτιστον
νόμον τὸν φόβον, πρῶτον κέντρον τὴν ποινήν.
Ποτὲ δὲν εἶδες τὸν καλὸν ἡνίοχον
νὰ παραλείπη, Σώκρατες, τὴν μάστιγα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σεῖς, ὦ Κριτία, οἱ πολιτευόμενοι
γνωρίζετε τὴν τέχνην σεῖς τοῦ κυβερνᾶν·
σεῖς καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀξιώσεις της.
Ἐγὼ δ' ἐφρόνουν πάντοτε, ὑπέρτατος
ὁ Ζεὺς πῶς εἶναι κυβερνήτης τοῦ παντός,
ὅτι αὐτοῦ τὰ σκῆπτρα, ὅτι παρ' αὐτοῦ
τὸ κράτος ἀπορρέει καὶ ἡ δύναμις,
κ' οἱ νόμοι του πῶς πρέπει εἰς ὑπόδειγμα
τοῖς κυβερνῶσι τοὺς λαοὺς νὰ πρόκεινται.
Καὶ βλέπων τὸν Κρονείδην ὅτι διοικεῖ
ἐν εὐμενείᾳ καὶ ἐν ἡπιότητι
λαοὺς μυρίους ἄλλων φύλων καὶ γλωσσῶν,
ἔσους φωτίζ' εἰς τὸ μακρόν του στάδιον
ὁ ἀνατέλλων καὶ ὁ δύων ἥλιος,
πῶς τοὺς συνάπτει δι' ἀλύσεως χρυσῆς
τῆς πατρικῆς προνοίας καὶ ἀγάπης του,
τοὺς πάντας σώζων καὶ τοὺς πάντας συντηρῶν,
ὥς ὁ δυνάστης τοῦ παντός, ἐνόμιζον
κ' οἱ κυβερνῆται τῶν λαῶν πῶς δύνανται
ἐπὶ θεσμῶν ἀγάπης νὰ στηρίζωνται,
καὶ τὴν σκηπτοῦχον χεῖρά των νὰ τείνωσιν
ιαίνουσιν, καὶ ὄχι τραυματίζουσιν.
Καὶ, κατὰ ταῦτα, μοὶ ἐφάνη πάντοτε
ἡ ἀγαθότης τῆς ἰσχύος γνώρισμα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί ἀξιοῦσιν οἱ ἀρχὰς θηρεύοντες;
 Πρὸς κτῆσιν τίνος ποθουμένου ἀγαθοῦ
 ἀντιφθονοῦνται καὶ διαπληκτίζονται;
 Τὸ στάδιόν των προχωρεῖ δι' ἀκανθῶν,
 ἐφ' ὧν τὰ ῥάκη μένουσι τοῦ βίου των·
 καὶ σπεύδουσι τίς πρῶτος ν' ἀναρρίχηθῇ
 εἰς τὴν ὑπάτην κεφαλὴν τῆς κλίμακος,
 ὅπου λυσσῶσαι λαίλαπες συρίζουσιν,
 ὅπου στοιχείων σύγκρουσις ἀντιπαθῶν,
 ὅπου τοξεύει ἡ στρεβλὴ διαβολή,
 καὶ ὁ ἀγνώμων ὄχλος μᾶς προσυλακτεῖ,
 καθὼς οἱ κύνες τῆς Ἑκάτης τὸν δαυλόν.
 Ἐκεῖ ὡς κύματ' ἄλλα σπεύδοντ' ἄλλοθεν,
 παντοῖαι ἀξιώσεις ῥήγνυντ' ἐφ' ἡμῶν,
 καὶ αἱ μομφαί, κ' αἱ κρίσεις αἱ μεμψίμοιροι
 πᾶσάν μας πρᾶξιν φαρμακεύουσιν· ἐκεῖ
 πᾶν βλέμμα ἔχθραν πνέει, στόμα πᾶν ἐκεῖ
 εἰς δειλὸν ψεῦδος ἢ εἰς ὕβριν βλάσφημον
 ἀνοίγεται, καὶ πᾶσα χεὶρ ἐγείρεται
 εἰς ἐπαιτίαν, ἢ ἐπίβουλον πληγὴν·
 σπανίως δὲ, εἰς λύπης ἀνακούφισιν,
 χεὶρ ἐκεῖ θλίβει φιλικὴ τὴν χεῖρά μας,
 κ' εἰλικρινῆς φαιδρότης ἀκτινοβολεῖ
 ἐν μέσῳ διαστρόφων μορφασμῶν· ποτὲ
 θερμὴ καρδία μετὰ τῆς καρδίας μας
 ἐν ἀρμονίᾳ δὲν κτυπᾷ. Τί θέλουσιν
 οἱ ἐπαιτοῦντες τὰς ἀρχάς; Σοφώτερος
 δὲν εἶν' ὁ φεύγων τῶν κοινῶν τὸν κλύδωνα
 εἰς ὄρμους ἀκυμάντους; ὁ καταλιπὼν

τὴν ἄχαριν παλαίστραν, κ' εἰς ἀνάπαυσιν
κατακλινθεῖς τοῦ βίου τοῦ ἀπράγμονος;
Κ' ἐγὼ ἐπίσης τρίς εὐδαιμονέστερος
δὲν θενὰ ἤμην, ἂν ἀντὶ ν' ἀγωνιῶ
ὕπὲρ τῶν ἀγνωμόνων, τὸ πηδάλιον
ἐγκαταλείπων τὸ κυματοδίνητον,
ἡρούμην βίον ιδιώτην, ἄφροντις,
νῦν μὲν, καλέ μου Πλάτων, εἰς τὸ Ἄθμονον
εἰς τῆς Ἀμαρυσίας τ' ἄλσῃ κυνηγῶν,
νῦν δ' εἰς τοὺς κήπους τοὺς εὐσκίους κ' εὐθαλεῖς
τοῦ Ἑκαδήμου, τὴν τερπνὴν σου δίαιταν,
ταῖς Μούσαις θύων, κ' ἐλεγεῖα στιχουργῶν,
τοῦ βίου δρέπων τὸν γλυκύτερον καρπὸν,
καὶ τὰς ὀξείας ἀποσπῶν ἀκάνθας του;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ (ιδίως πρὸς τὸν Θρασύλλαν)

Ἦξεύρεις λέγων ταῦτα πῶς μοὶ φαίνεται;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πῶς λέγεις;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Λύκος ἀρνακίδα ἐνδυθεῖς.

ΠΛΑΤΩΝ

Σὺ δὲ τὴν πεῖραν καὶ τὸν νοῦν πρεσβύτερος,
Κριτία, μὲ χλευάζεις, γνώμην μοι ζητῶν·
οὐδὲ σπουδάζων λέγεις ταῦτα ἢ φρονεῖς.
Γλυκὺ δὲ ῥύαξ τῆς ζωῆς νὰ κελαδῇ
ἐπὶ ἀνθέων καὶ λειμώνων λιπαρῶν·
πλὴν δὲν ἐπλάσθη ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῆς γῆς
πρὸς ἄγονον καὶ στεῖραν ἡδυπάθειαν.
Τὴν εὐρωστίαν τῶν μελῶν τῷ ἔδωκεν

ὁ Ζεὺς πρὸς πάλην καὶ πρὸς νίκην, τὴν ὁδὸν
τοῦ βίου ὅπως σχίζει ἐναγώνιον
ἐν μέσῳ τῶν σκοπέλων καὶ τρικυμιῶν,
ὅπως τὰ ὕψη κατακτᾷ, καὶ κατορθῇ
πᾶν ὅ,τι μέγα καὶ πᾶν ὅ,τι εὐκλεές·
ἰσχὺν καὶ βάθος τῆς φρενὸς τῷ ἔδωκεν,
ὅπως τῶν ὄντων ἄρχῃ, ὅπως προνοῇ.

Προνόμιον ὁποῖον εὐγενέστερον
τοῦ τοὺς ἀνθρώπους κυβερνᾶν, τοῦ ἐντυποῦν
εἰς τοῦ λαοῦ τὴν ὕλην τὴν εὐμάλακτον
τὴν ἑαυτοῦ σφραγίδα; Εἶν' ἐπίρθονος
κ' εὐδαίμων ὅστις σώζει τὴν πατρίδα του,
πηδαλιούχος δεξιὸς τῆς τύχης της,
ὧ ἐκ Θεῶν ἐδόθη τὴν ιδέαν του
περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου, ἀγαθοῦ
καὶ φαύλου νὰ χαραττῇ εἰς τὸν νόμον της,
καὶ νὰ τῇ περιβάλλῃ δόξης στέφανον.

Ποῖον καθῆκον τούτου εὐγενέστερον;
Ἄν ἐπετράπη εἰς θνητὸν, ἐφάμιλλος
τῶν Ὀλυμπίων νὰ κληθῇ, οὗτος ἐστὶν
ὁ ἐκ τοῦ ὕψους διατάττων κ' ἐφορῶν
τὰ πλήθη, καὶ ῥυθμίζων τὰς κινήσεις των,
ὁ διορῶν τοὺς πόθους, τὰς ἀνάγκας των,
ἀκούων τὰς εὐχὰς των καὶ ἐξιλεῶν,
ὁ τὴν ἰσχὺν καὶ δίκην ἔχων πάρεδρον,
καὶ διανέμων τὴν ποινὴν καὶ ἀμοιβήν,
ὁ μετ' ἀκάμπτου καὶ ἀνδρείας τῆς φρενὸς
φρουρῶν τὸν νόμον, τὸν φρουρὸν τῆς πόλεως,
ὁ τῶν κοινῶν προστάτης, ὁ σωσίπολις.
Ἐν ᾧ πολίτης ἄτιμος καὶ ἀγενής,

ὁ ἱκανὸς τὴν πόλιν νὰ εὐεργετῇ,
ἀλλὰ προκρίνων ῥάθυμον ἀνάπαυσιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

“Ὅτ’ ἐγεννήθης, Πλάτων, εἰς τὸν Ὑμητὸν
ἢ μήτηρ σου μετέβη, τεσσαρακοστὴν
ἵνα τελέσῃ· καὶ ταῖς Νύμφαις θύουσα,
εἰς μύρτων κλάδους ἀνθηροὺς σ’ ἀπέθεσε·
καὶ ὅταν ἦλθε νὰ σ’ ἐπάρῃ, — θέαμα
παράδοξον! — ἐπέτα σμῆνος μελισσῶν
περὶ τὴν σὴν κοιτίδα, καὶ ἐστάλαξε
εἰς τὰ γελῶντα χεῖλη σου τὸ μέλι του.
Τὸν οἰωνὸν δεχθέντες τοῦτον, ποιητὴν
καὶ ῥήτορα στωμύλον σ’ ἐπρολέγομεν,
εἰς οὗ τὰ χεῖλη ἢ πειθῶ θὰ κατοικῇ.
Ὁ οἰωνὸς πληροῦται, καὶ ὁ λόγος σου
μὲ πείθει. Ὅπου τέταγμαι, πιστῶς φρουρῶν
τῆς πόλεως θὰ μείνω τὰ πυργώματα,
τοὺς σωτηρίους ὀλιγαρχικοὺς θεσμοὺς,
ὑπὲρ αὐτῆς προσφέρων, ὥς προτρέπομαι,
ἄνεσιν πᾶσαν, στιγμὴν πᾶσαν τῆς ζωῆς·
καὶ ἐναντίον τάττων τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς
τὴν ὀπλοφόρον χεῖρα καὶ τὸ στῆθος μου.
Ἄν δ’ ἐν σκοτίᾳ ὑποκρύπτονταί τινα
τῆς προδοσίας ἐρπετὰ ἀκάθαρτα,
τὴν κεφαλὴν των θὰ συντρίψ’ ἢ πτέρνα μου.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (πρὸς τὸν Νικήρατον)

Βλέπεις ἀκόμη ἀρνακίδα, φίλτατε;

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ἐξ ὄνουχος ὁ λέων.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Λέων; Ἄριστα.

Ἀκούεις, Αἰσχυλίδη;

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Λέων. Ἦκουσα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τῆς πόλεως φθονοῦντες τὴν περιωπὴν,
ἐπίβουλοι σπουδάρχαι τὴν κατάλυσιν
τῶν νέων νόμων κρύφα ἐμελέτησαν·
καὶ ἥδ' ὑφέρπον φάρμακον ἐπίβουλον
κατελυμάνθη πᾶσαν τάξιν πολιτῶν,
λαοὺς, ὀπλίτας, ταξιάρχους, στρατηγούς·
καὶ τίς γνωρίζει μέχρι ποῦ ἐξέτεινεν
ἡ προδοσία τὰς σαπρὰς πλεκτάνας τῆς;
Ἀνίσως δοῦλος, εἰς τοὺς βρόχους μας πεσὼν,
τὴν φαύλην σκευωρίαν δὲν κατήγγελλεν,
ἡ πόλις ἤδη θὰ κατεποντίζετο
εἰς λαίλαπ' ἀναρχίας δημοκρατικῆς.
Ἀλλ' ἤδη οἱ προδόται ἐπροδόθησαν.
Ἐν τῇ σκοτίᾳ ὥρυττον, ἀλλ' εἰς τὸ φῶς
ἀνέτειλε τὸ αἶσχος τῆς κακίας των.
Ἐνταῦθα ἔχω καταλόγους ἀγαστοὺς
ἐνδόξων ὀνομάτων καὶ περιφανῶν,
Λεόντων, Ξενοφόντων καὶ Στρομβυχιδῶν
καὶ Διονυσιοδώρων.

ΛΥΣΙΑΣ

Πῶς; Τὸν σύζυγον

τῆς ἀδελφῆς μου λέγεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι σὺ ἐδῶ,

Λυσία, ῥήτωρ Σικελέ; Τὸν σύζυγον
τῆς ἀδελφῆς σου λέγω. Προδοτῶν μεστὴ
ἡ πόλις· οὐδ' ὑπάρχει ὁ γνωρίζων τί
τὸ ὑγιαῖνον, τί τοῦ δήμου τὸ νοσοῦν.
Ἡμεῖς οἱ γεωργοῦντες τὸν κοινὸν ἀγρὸν,
ὠφέλιμον τὴν εἶραν ν' ἀποσπάσωμεν,
ὥπως ὁ σῖτος ὁ χρηστὸς εὐδοκιμῇ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (τῷ Λυσίᾳ ἰδίως)

Μὴ χρονοτρίβει, ὦ Λυσία· πρόφθασον.
Ὅξ' τὸ ξίφος κρέμαται, καὶ ἀπειλεῖ
τοῦ κηδεστοῦ σου τὴν ζωὴν. Τί ἴστασαι;
Ταχέως δός τῳ εἵδησιν καὶ σῶσόν τον.

ΛΥΚΩΝ (ἰδίως τῷ Λυσίᾳ)

Φεῦγε, Λυσία, κινδυνεύεις, σῶθητι.

ΛΥΣΙΑΣ

Εἰς ποίαν ζῶμεν ἐποχὴν ἀπαίσιον! (Σπεύδει ἔξω μετ' ἄλλων).

ΚΡΙΤΙΑΣ (μειδιῶν)

Σπουδὴ ματαία! Εἰς τὸ σκότος τῶν εἰρκτῶν
ἀγεληδὸν σταλέντες οἱ κακότροποι,
τῆς τύχης των τὴν ψῆφον περιμένουσι.
Μὴ θορυβῆσθε. Δὲν διέπει σήμερον
τὴν πόλιν μας ὁ δῆμος ὁ αὐτοδικῶν,
ὁ μὴ γνωρίζων νόμους πλὴν τοῦ νόμου του,
μὴ διακρίνων δίκαιον καὶ ἄδικον
πλὴν ὅ,τ' οἱ συκοφάνται, τὸ συμφέρον του,
καὶ τὰ τυφλά του πάθη τῷ διδάσκουσιν.
Ἦδη, ἐπὶ τὰν ἔμφρων τάξεις καὶ ῥυθμὸς
ἡνιοχῇ τοῦ δήμου τὰς ὁρμὰς, οὐδεὶς
ὁ ἀδικάστως καταδικαζόμενος.

(Βλείπων δύο ἐρχομένους)

Ὁ θεῖός σου Χαρμίδης, Πλάτων, ἔρχεται
μετὰ τοῦ Χαρικλέους. Θέλουν σᾶς εἰπεῖ
ὅτ' οἱ κακοῦργοι ἤδη παρεπέμφθησαν
νὰ δικασθῶσι παρουσία τῆς Βουλῆς,
νὰ ὑποστῶσι τὴν ποινὴν οἱ ἔνοχοι,
τῶν δὲ ἀθώων νὰ ἐκλάμψ' ἡ ἀρετή.
Ἡμεῖς, καθὼς ὁ ὄχλος ὁ θρασύδειλος,
καθὼς οἱ φαῦλα διαλογιζόμενοι,
εἰς μυστηρίου σκότος δὲν ἐγκρύπτομεν
ἡμῶν τὰς πράξεις. Φῶς θηρεύ' ἡ ἀρετή.
Ἐν τῷ βουλευτηρίῳ δύο τράπεζαι
θενὰ τεθῶσι, κ' ἐπ' αὐτῶν ἀναφανδόν,
εἰλικρινῶς αἱ ψῆφοι θενὰ ρίπτωνται,
ἡ ἀπολλύουσα καὶ ἡ ἀπολλύουσα.
Ὁ τὰ αἰσχρὰ μὴ πράττων, δὲν αἰσχύνεται
δι' ὅσα πράττει, καὶ τὰ πράττει προφανῶς.

ΛΥΚΩΝ (τῷ Εὐκράτει)

Πᾶσα τοῦ λόγου παρρησία ὦχετο.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Σιγῶσιν, ὦ Κριτία, οὗτοι περὶ σέ.
Ἡξεύρεις, τί σιγῶσιν; Ὅτι τὴν φωνὴν
τοῖς ἀποπνίγει ἡ αἰσχύνη κ' ἡ ὀργή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! τί ἀκούω; Εἶν' ἐδῶ ὁ βέλτιστος
τριήραρχος τῆς μάχης τῶν Ἀργινουσῶν;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τὰς Ἀργινούσας, ὦ Κριτία! Σ' ἐννοῶ.
Ὡς ἀπειλὴν τὰς λέγεις καὶ ὡς ἐλεγχον.
Δὲν μὲ τρομάζει τ' ὄνομα, καὶ δέχομαι

τὸν κίνδυνόν του, καὶ τὴν δόξαν του ὁμοῦ.
 Τὸ τελευταῖον τοῦτο φῶς ἀσπάζομαι
 τοῦ δύοντος ἡλίου τῆς εὐκλείας μας,
 τὰς ἀπορρώγας πέτρας, ὅπου ὕστατον
 ἐθραύσαμεν τῆς Σπάρτης τὴν ὑπεροχὴν,
 κ' ἐδείξαμεν πῶς ἄνδρες, πῶς ἐλεύθεροι
 κ' ἐλευθερίας ἄξιοι ἐπλάσθημεν.
 τὸ κύμα, ὅπου ἔσχατον ἀντήχησε
 τῆς Σαλαμῖνος τ' ὄνομα. Τὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ,
 ταπείνωσις, αἰσχύνη κ' ἐξευτελισμός.
 Δειλοὶ τῆς Σπάρτης δοῦλοι, μόνον κοπετοὺς
 καὶ γυναικῶδεις γόους μόνον εἶχομεν,
 τὰ τείχη μας ὅποτε κατεσκάπτοντο
 ἐφυβριζούσης τῆς αὐθάδους μουσικῆς,
 κ' αἱ τῆς θαλάσσης ἀνασσαὶ τριήρεις μας
 ἐσύροντο δεσμῶται εἰς τὰ ὕδατα,
 ἃ ὥργου πρὶν ἢ τρόπιδες τῶν ἀγέρωχος.
 Καὶ ἐσιγῶμεν, ὡς σιγῶμεν σήμερον,
 ὅταν ἀνῆλθεν ὁ Καλλίβιος, φρουρὸς
 τοῦ Ἀστεός μας, δ' ἐφρούρ' ἡ Ἀθηναῖα,
 ὑπ' Ἀθηναίων, φεῦ! καθοδηγούμενος.
 Ἀλλ' ἂν καὶ ταῦτα πάνδεινα, παναίσχιστα,
 τὰ μετὰ ταῦτα τρεῖς αὐτῶν δεινότερα,
 καὶ ἐπὶ τούτων κείσθω πέπλος σιωπῆς.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Προπετῇ νέε, σοὶ βαρύν' ἡ κεφαλὴ!

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Θὰ ἦτον οὗτος, ὦ Εὐκράτη, Περικλῆς,
 εἴαν ἡ πόλις Περικλεῖς ἀνείχετο.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι στωμύλος, φίλτατε, ὥς χελιδών.
Τῆς ῥητορείας τὰ γυμνάσματ' ἀγαπῶ.
Ἐξακολουθεῖ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Παῦσε θρασυνόμενος.
Μὴ ἐξεγείρης λέοντα κοιμώμενον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέοντα, λέγεις; Ἀγαπῶ τοὺς λέοντας.
Ἐκ τῆς Μυσίας ξένος μ' ἔπεμψε ποτε
λεοντιδέα πλήρη χάριτος, μεθ' οὗ
ἔχαιρον παίζων, ὥς ἂν ἦν κυνάριον.
Εἰπὲ τὰ μετὰ ταῦτα, τὰ δεινὰ κ' αἰσχρά.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὲ προκαλεῖς, Κριτία! Τῆς προσκλήσεως
μικρὰ εἶν' ἡ ἀνάγκη. Εἰς τὰ χεῖλη μου
πιέζονται οἱ λόγοι ἀνυπόμονοι.
Τὰ μετὰ ταῦτα εἶναι, ὅτι ἀσεβῶς
εἰς τὴν καρδίαν τῆς πατρίδος ἔπηξαν
τὴν μητροκτόνον μάχαιραν χεῖρες υἱῶν,
ὅτι τὸ στέμμα τῆς ἀρχαίας δόξης τῆς
τῆς σεβαστῆς τῆς κεφαλῆς ἀπέσπασαν,
ἀνέτρεψαν τὸν νόμον, ἐβεβήλωσαν
πᾶν τὸ ἀνθρώποις ἱερὸν ἢ ὅσιον,
τὴν βασιλίδα πόλιν καταστήσαντες
τῶν λαῶν χλεύην, καὶ εἰρκτὴν τῶν πολιτῶν,
κ' ἐπώλησαν εἰς ξένους τὴν πατρίδα των,
βασανισταί τῆς μισθωθέντες καὶ φονεῖς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νευρώδη ἔχεις εὐγλωττίαν, βέλτιστε.
Δημίου ὅζει, καὶ βαράθρου καὶ εἰρκτῆς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ὑπὸ ζυγὸν διότι πιεζόμεθα,
φρονεῖς, Κριτία, ὅτι ἐμωράνθημεν;
Τοῦ Ἀγοράτου ἐννοοῦμεν τὰς φυγὰς
καὶ τὰς συλλήψεις κ' ἐξομολογήσεις του.
Ἐδίψας αἷμα, καὶ ἐφεῦρες ἐνοχάς.
Τὰ πάντα δόλος, ἄτεχνα τεχνάσματα,
οὐδένα ἀπατῶντα, μόνον ὀλεθρον
ἐπικρεμῶντα εἰς ἀθώας κεφαλάς·
συκοφαντίαι, προδοσί' ἐπίσημοι,
ἐφ' ὧν καλεῖται δικαστῆς πρὸς χλευασμὸν
βουλὴ ἐκ μισθαρνούντων δορυφόρων σας.

ΠΛΑΤΩΝ

ὦ ἄφρων, τί προφέρεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὴ διάκοπτε
τὸν ῥήτορα. Συγχέεις τὰς ιδέας του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κ' εἰς ταύτην ἔτι τὴν ὑπόδουλον Βουλὴν
φοβούμενος μὴ ἴχνος ὑπολείπεται
αἰδοῦς ἀνθρώπων κ' εὐλαβείας τῶν Θεῶν,
μὴ φρενὸς ἴχνος ἐλευθέρως εὐγενοῦς,
τῆς ἐμφανοῦς σας ψήφου ἐσοφίσθητε,
τοῦ ξίφους, ὅπερ, ἂν τοῦ θύματος φεισθῇ,
τὸν φέροντα φονεύει. Περιπαῖζοντες
εἰς κωμωδίαν βέβηλον κ' αἱματηράν

ὅ,τι σεμνὸν, τὸν νόμον ἐκφαιλίζετε
εἰς συνωμότην τῆς παρανομίας σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐλησμονήθης, φίλτατε. Τὸ ὕδωρ σου
διέρρρευσε.

(Πρὸς τὸν προϋπάρχοντα τῶν Ἑνδεκα)

Τὸ ἔργον σὸν, ὦ Σάτυρε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἀπώλετο!

ΠΑΛΤΩΝ

Οὐαὶ τοῦ κακοδαίμονος!

ΛΥΚΩΝ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

ᾠ! τίς θ' ἀνακαλέσῃ ἐκ τῶν τάφων των
τοὺς Ἀρμοδίους καὶ Ἀριστογείτονας;

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Βοῦν ἐπὶ γλώσσης. Ἐν τοῖς σήμερον καιροῖς
ἡ γλῶσσα εἶναι μαιφρόνον ὄργανον.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἀπέρχομαι, Κριτία· ἀλλ' ἡ φυλακὴ
δὲν καταπνίγει τὴν φωνὴν τῶν καρδιῶν,
ἥτις σιγῶσα λαμπρὸν ὅσον ἀντηχεῖ.
Εἰς τῆς εἰρκτῆς τὸ σκότος καὶ τὴν μόνωσιν
κἂν δὲν θὰ βλέπω, δὲν θ' ἀκούω γοερῶς
θρηνοῦσαν τὴν πατρίδα· καὶ τὸ αἷμά μου
ἂν ρεύσῃ, θέλει συμμιγῇ μεθ' αἵματος
τόσων ἐνδόξων κ' εὐγενῶν θυμάτων σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Θενὰ ἰδῶμεν νὰ σ' εὐχαριστήσωμεν.
Σάτυρε, μάθε ὅτι δὲν προστάζω δῖς.

(Ἀπέρχεται ὁ Σάτυρος μετὰ τοῦ Θρασύλλου).

ΠΑΛΤΩΝ

Μὴ συνερίζου. Ἦτον ἔξω ἑαυτοῦ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἀρχόντων εἶναι ἡ ποινὴ δικαίωμα,
ἀλλ' ἡ συγγνώμη τρυφή εἶναι τῶν Θεῶν.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ πολλὰ λέγων εἶν' ὀλίγον φοβερός.
Λόγος τὴν πράξιν ἐξατμίζει.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (πρὸς τὸν Εὐκράτην)

Πρόδρομος
ἡμῶν ἐκεῖνος, καὶ ἡμεῖς ἄλλων.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

ὦ καιροί!

ΚΡΙΤΙΑΣ (τοῖς μένουσι)

Ἦκούσατε τὸ ἦθος τὸ ὑπέροπλον,
τὴν γλῶσσαν τὴν αὐθάδη. Ποῦ ἐκρύπτετο
ὁ ἦρως, ὅταν τῶν κυμμάτων ἔρμαιον
ἀπώλετο τὸ ἄνθος τῆς πατρίδος μας;
Κραυγάζει τώρα· τότε τοὺς κατέλιπε,
καὶ οἱ κακοῦργοι ὅλοι δὲν ἀπέθανον.
Κραυγαὶ τοῦ φωραθέντος κακουργήματος,
τῆς ἀνισχύρου προδοσίας σπαραγμοί!
Παραγνωριζομένη διαβάλλεται,
καὶ ὑπὸ συμφερόντων ἰδιοτελῶν
ἡ ἀγνή κόρη τ' οὐρανοῦ διώκεται,
κατερχομένη εἰς τὴν γῆν, ἡ ἀρετή.
Ἡμῖν ἀνήκει, τοῖς προστάταις τῶν λαῶν,
τὸν θρόνον τῆς ἐδραῖον νὰ ἐγείρωμεν,
καταβαλόντες πᾶν τὸ ἐνιστάμενον·
τὴν γῆν διὰ τοῦ ξίφους νὰ ὀργώσωμεν,

τὸ ζωογόνον σπέρμα της ὅπως δεχθῇ,
καὶ δι' αἱμάτων νὰ ποτίσωμεν αὐτό·
τὰς πονηρὰς τριβόλους περικαίοντες,
τὸ εὐγενὲς φυτόν της νὰ κηπεύσωμεν.

ΠΛΑΤΩΝ (τῷ Σωκράτῃ)

Τί σκέπτεσαι πρὸς ταῦτα; Περὶ ἀρετῆς
τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ, ὦ διδάσκαλε,
φρονεῖς ὡς ὁ Κριτίας;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἦδη ἔκλινεν
ὁ ἥλιος. Πλαγίως τὰς ἀκτῖνάς του
εἰς τὴν στοὰν τοξεύων, μᾶς παρενοχλεῖ.
Εἰς τῆς καλῆς Λαμίας τὴν φιλόξενον
ἀπέλθωμεν ἐστίαν, ὑπὸ τὴν σκιὰν
χλωρῶν φυλλάδων, κ' εἰς τὸ θάλπον βλέμμα της,
ἐκεῖ φιλοσοφοῦμεν ἀνετώτερον.
Τὸν νοῦν φαιδρύνει γυναικεία καλλονή.

(Πρὸς τὸν Πλάτωνα ἰδίως)

Ἴσως ἐκεῖ ὑπάρχει σωτηρία του.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἀγωμεν πάντες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀγωμεν, ὦ Σώκρατες.

(Ὁ Σωκράτης μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπέρχονται).

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τὸν Βάτραχον καὶ τὸν Αἰσχυλίδην)

Ἄφες ν' ἀπέλθουν. Μείνατε σεῖς, Βάτραχε·
μεῖν' Αἰσχυλίδη. Νὰ φιλοσοφήσωμεν
περὶ τῆς πολιτείας ἔχομεν καιρόν.
Θηρευτικοί μου σκύλακες, εἰπέτε μοι
τίς σας ἡ θήρα; τί ἀνεκαλύψατε;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Σαπρὰ τὰ πάντα, καὶ οὐδὲν τὸ ὑγιές.
Συνωμοσίαι πανταχοῦ κ' ἐπιβουλαί.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ξίφη κρυπτὰ ἐν σκότει ὀξυνόμενα
ἐπὶ τὰ στήθη σου καὶ τῶν Τριάκοντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ ξίφη ταῦτα ὄνομα δὲν ἔχουσιν;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ὅνόματα τῷ δήμῳ τὰ πολλὰ γνωστά.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Τὰ δ' ἄλλα τῷ δημίῳ γνωσθησόμενα.
Ἐμπρὸς μαρτύρων, ἐν πληθούσαις ἀγοραῖς,
ἐπιτηδείως προκαλούμεν' ὑφ' ἡμῶν,
τὸ φρόνημά των προὔδιδον οἱ ἄφρονες.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐνταῦθα ὁ Εὐκράτης, ὁ Νικήρατος
καὶ ὁ Λυσίας, πρὶν ἢ παρουσία σου
τὴν γλῶσσάν των δεσμεύσῃ τὴν ἀνόσιον,
τοῦ δήμου θιασῶται τοῦ ἀναρχικοῦ,
εἰς ἀσεβεῖς ἐκφράσεις ἐτραχύνοντο,
καὶ προδοσία ἦν ἐκάστη λέξις των.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Πολλῷ δὲ χεῖρῳ ἅ ἐνέκρυπτον ἐν νῷ,
καὶ ὧν οἱ λόγοι ἦσαν δείγματ' ἀσθενῆ.
Σκοποὶ φρικώδεις, τοῦ ταρτάρου σχέδια.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Θρασεῖς ἐπίσης, ὅμως σκεπτικώτεροι,
τὰ πονηρά των βέλη ἀπετόξευον

ὁ Πραξιτέλης, ὁ ξοάνων ποιητής,
καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ κωμωδιῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοὺς ποιητὰς μὴ θίγε· χαίρειν ἄφες τοὺς.
Ἄφες ἐκείνους. Κ' ἐγὼ εἶμαι ποιητής.
Οἱ κινδυνώδεις οὗτοι λάτραι τῶν Μουσῶν
οὐ μόνον ζῶντες, καὶ νεκροὶ δαγκάνουσιν.
Ἄφες ἐκείνους. Περὶ δ' ὅλων τῶν λοιπῶν
ποία ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς ν' ἀκούσωμεν.
Ἄλλ' ἐν τοσούτῳ πλήρῃ πίνακα αὐτῶν
σεῖς τῷ Σατύρῳ δότε καὶ τοῖς Ἑνδεκα.
Περὶ τοῦ ποιητέου ἔσται πρόνοια,
καὶ δόγμα ἔσται παρὰ τῶν Τριάκοντα.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἄλλ' ὦ Κριτία, ὁ τὰ πάντα προνοῶν,
ὁ ἀντὶ πάντων μόνος σὺ σκεπτόμενος,
ἤξεύρεις ὅτι δὲν ῥίζοῦται τυραννὶς
καθὼς ἡ ὑμετέρα, ἄνευ αἵματος·
πλὴν λησμονεῖς ἐπίσης πῶς μαραίνεται,
ἂν ὑπ' ἀφθόνου δὲν ἀρδεύηται χρυσοῦ.
Πῶς θ' ἀσφαλίσῃ πίστιν ἀργυρώνητον;
πῶς μισθαρνοῦντα ξίφη; πῶς τὸν ἄγρυπνον
τοῦ κατασκόπου θ' ἀγοράσῃ ὀφθαλμὸν,
κ' εἰς τῆς φιλίας τὴν εὐρεῖαν πλάστιγγα
ισόσταθμά της πῶς θὰ ῥίψῃ τάλαντα;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰς τῆς φιλίας. . . Αἰσχυλίδη, σ' ἐννοῶ.
Ἡ ἀδοηφάγος Ἄρπυια μ' εἶναι γνωστὴ,
βουλιμιῶντα κεκτημένη στόμαχον
ἀντὶ καρδίας, καὶ γαμφοὺς τοὺς ὄνυχας.

Εἰς τὴν θαλίαν τῆς κοινῆς καρπώσεως
δὲν ἀξιοῦμεν μόνοι νὰ καθήμεθα,
ἢ καὶ ψυχία εἶναι δίκαιον κ' εἰς σᾶς,
ὣ ἱχνηλάται κύνες μου, νὰ ρίπτωνται.
Πλὴν βλέπετε τὸν φθόνον τῶν δημοκρατῶν.
Νὰ λύσωσιν ἀρνοῦνται τὸ βαλάντιον·
καὶ ἐπιδόσεις κ' εἰσφοραὶ ἐξέλιπον.
Κρώζουσι γλαῦκες εἰς τὸν Ὀπισθόδομον,
αἱ τοῦ Λαυρίου δ' ἔπαυσαν κλωσσῶσαι.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναί,

διότ' εἰς χεῖρας ἀδεξίους ἔπεσαν
ὄρنيθοτρόφων.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸ πιστεύεις Βάτραχε ;
Καὶ σὺ ὁ πολυίδμων μὴ ἡξεύρεις πῶς
τὰς στεῖρας ὠτοκόους ν' ἀναδείξωμεν;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐὰν εἰς τὴν στειρείαν ἐπιμένωσι,
μάδει τας τότε. Καὶ κερδίζεις τὰ πτερὰ.
Ἐκτὸς δ' αὐτῶν καὶ ἄλλος πόρος πρόχειρος.
Εἰς τί τὸ πλῆθος τῶν μετοίκων τρέφομεν
ὑπὸ τῆς Πολιούχου τὴν σεπτὴν σχιάν;
τὸν ταραξίαν, τὸν δημόφρονα λαόν,
τὸν ἀποζῶντα ἀπὸ τῶν ἰδρώτων μας;

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἴδου, Κριτία, αἱ παχεῖαι ὄρنيθες.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναί, ὄρنيθες. Ἡ πόλις τὰς ἐλίπανεν.
Μετοίκων ὄχλος, ἄχυρα τῶν πολιτῶν,

ἀπηλλαγμένοι τοῦ στρατεύεσθαι καὶ πλεῖν,
τρίς καὶ τετράκις πεντακοσιομέδιμνοι,
τρυφῶσιν οὗτοι, καὶ ἡμεῖς πενόμεθα.
Δὲν εἶναι τοῦτο ἴσον οὐδὲ δίκαιον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ποῖον λόγον εἰσφορᾶς θὰ ἔταπτες
εἰς τῶν μετοίκων τὰς οὐσίας, Βάτραχε ;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Δεινὸς δὲν εἶμαι, ὦ Κριτία, λογιστῆς,
κ' εἰς ἀριθμοὺς προθύμως δὲν ἐμπλέκομαι.
Ἄντ' ἐπιτρίτων κ' ἐπιπέμπτων, προτιμῶ
τὸν ἀπλοῦν λόγον. Ἐν λαμβάνω ἐξ ἑνός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὖγε τῆς σῆς μεθόδου! Ὅντως ἄξιος
δι' Ἑλληνοταμίαν, ἂν οἱ Ἕλληνες
ταμεῖον ἔτι εἶχον εἰς Ἀκρόπολιν.
Πλὴν δὲν ἐλπίζεις πῶς θὰ ὑπομείνωσι
τὴν μέθοδόν σου ἐν σιγῇ οἱ μέτοικοι ;

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἐξ ἐναντίας, τὸ ἐλπίζω. Δύσκολον
τὴν σιωπὴν δὲν εἶναι νὰ τοῖς μάθωμεν.
Πῶς νὰ φιμώσης δύνασαι μᾶλλον ἰδὲ
τὸ λάλον γένος τῶν σοφῶν καὶ σοφιστῶν,
καὶ τὸν στρυφνόν σου μάλιστα διδάσκαλον.
Ἐλεγ' ἐσχάτως, πῶς βουκόλους ἐννοεῖ
τοὺς τρέφοντας τὰς βοῦς των καὶ λιπαίνοντας,
οὐχὶ τοὺς σφάττοντάς τας ἢ ἐκδαίροντας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰπέ τω νὰ φροντίζῃ μίαν τῶν βοῶν
εἰς τὸ κρεωπωλεῖον μήπως πέμψωμεν.

Ἄλλ' οὐ φροντίς. Δὲν εἶναι τοῦτο δύσκολον.
Ὁ βέλτιστος Σωκράτης ἄς μεμψιμοιρῇ.
Θὰ παύσῃ ὅταν μέτοχος τῶν πράξεων
γενῇ τῶν ἡμετέρων. Θὰ φροντίσωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄφες σοφοὺς ἀσόφους. Εἶναι ἕτερος,
φρονῶ, ἐκείνων ἐπικινδυνώτερος.
Τὰ ἐξ οἰκείων βέλη τὰ δεινότερα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τίς ἄλλος; ποῖον ἐννοεῖς;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸν κόθορνον,
τὸν νῦν τοῖς ὀλιγάρχαις ἀρμοττόμενον,
τῷ δήμῳ νῦν. Φυλάττου τὸν συνάρχοντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ βέλτιστέ μοι Βάτραχε, κακολογεῖς,
ἂν σ' ἐννοῶ, τὸν ἓνα τῶν Τριάκοντα·
κατὰ τοῦ Θηραμένους ἀσεβῇ τολμᾷς.
Τὴν γεῦσιν τοῦ κωνείου ἐπεθύμησας,
ἢ νὰ μετρήσῃς ἂν βαθὺ τὸ βάραθρον;
Μὴ λησμονῆς ἐν σῶμα ὅτι εἵμεθα,
ἐν σῶμα, ἔχον κεφαλὰς τριάκοντα.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Καθὼς ἐπίσης μὴ, Κριτία, λησμονῆς,
πῶς ἂν θελήσ' ἢ μία κεφαλὴ ποτὲ
τὰς ἄλλας ν' ἀποκόψῃ, ἔχει τέσσαρας
προθύμους χεῖρας, ἂν χρυσίου τὰς πληρῇ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀκολουθῶμεν τὸν Σωκράτην. Ἄτοπον
ἡμᾶς νὰ περιμένῃ ὁ φιλόσοφος.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἀκόμη μίαν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Σπεῦσον σὺ, ὦ Βάτραχε.

Τόσοι πολῖται εὐγενεῖς προσμένουσι,
κ' ἡμεῖς μακράν των μένομεν. Εἴν' ἄτοπον.

(Ὁ Βάτραχος ἀναχωρεῖ).

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Αὐτὸς, ὃν εἶχες φυλακίσει, ἤξευρες
ἀντίζηλός σου ὅτι ἦν;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί ἐννοεῖς;

Ἀντίζηλός μου;

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Προτιμᾷς; Ἀντεραστής.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ Αἰσχυλίδη, μαίνεσαι.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Παντάπασι.

Τὸν νεανίαν ὡσφραινόμεν πρὸ πολλοῦ
θρασὺν τὸ λέγειν, καὶ ὀξὺν τὸ ἐνεργεῖν·
δι' ὃ προσεῖχον. Ἔρπων δ' εἰς τὰ ἔχνη του,
ἄξιον λόγου πρᾶγμα ἀνεκάλυψα,
ὅτι ὁ νέος εἶναι ἐρωτόληπτος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Σπουδαῖον λέγεις.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Πῶς τῆς θυγατρὸς ἐρᾷ
τοῦ Θηραμένους. Ἦδη τὸ περίεργον,
τὸ ἀληθῶς σπουδαῖον ἦτον, νὰ ἰδῶ

ἂν ἀμοιβαῖος ᾔην ὁ ἔρως, ἂν δεκτὸς
ᾔην ὁ μνηστήρ, ἀνίσως ὅ,τι ἐπανθεῖ
ἐπὶ τὴν γλῶσσαν τούτου τὴν ἀκρόχολον,
ἐκ τῆς τοῦ ἄλλου διανοίας φύεται·
ἂν οὗτος λέγῃ ὡς ἐκεῖνος σκέπτεται.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λοιπὸν;

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Λοιπὸν τῷ εἶπα ἐν ἀπόρρητον
ὑπὸ σφραγίδα βαθυτάτης σιωπῆς,
πῶς σὺ, Κριτία, τὴν Καλλίππην ἀγαπᾷς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς, Αἰσχυλίδη! Οὕτω μὲ συκοφαντεῖς;

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἀγροῖκον λέγεις, καὶ διαμαρτύρομαι.
Συκοφαντία, τῆς Καλλίππης πῶς ἐρᾷς;
Δὲν τὴν γνωρίζεις, ἢ θὰ σ' ᾔτον καύχημα.
Καλὴ μὴ εἶναι ἡ Λαμία μόνη;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὴ

τὰ ἐσκαμμένα, φίλτατε. Πρὸς τί λοιπὸν
μ' ἐπλάσας ἄρα ἐραστὴν στενάζοντα;

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἐκεῖνος ὁ Θρασύλλος, ὡς ἐνόμιζον,
εὐάλωτος δὲν εἶναι. Εἶναι μὲν ὀξὺς
νὰ λέγῃ, πλὴν καὶ πείσμων εἶναι νὰ σιγᾷ·
δι' ὃ καὶ ταύτην ἔστησα τὴν μηχανήν,
ὅπως ἀρπάσω τὴν ἐμπιστοσύνην του.
Σχεδὸν τὴν εἶχον κατακτήσει. Ἦνοιγε
τὸ στόμα νὰ λαλήσῃ, ὅτε ὀχληρὸς

ἐλθὼν τις, ἐμποδίζει· πλὴν ὁ ὀχληρὸς
καὶ οὗτος ἦτον φῶς καὶ νύξιν δι' ἐμέ.
Ὁ Θηραμένης ἦτον, καὶ ὠμίλησε
βραχέως, ἀλλ' ἰδίως κ' ἐμπιστευτικῶς.
Ὑπόνοιαν σπουδαίαν μοὶ ἐνέβαλον,
καὶ θὰ ἰδῶ ἀνίσως κ' ἐν τῇ φυλακῇ
ν' ἀνοίξω ταύτην τὴν θυρίδα δυνηθῶ,
δι' ἧς τοῦ Θηραμένους τ' ἀδιόρατα
νὰ διακρίνω ἅδυστα τῶν λογισμῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὖγε! Γενναῖος παλαιστῆς σκευωριῶν.
Ἐκεῖ ποῦ σκάπτεις ὑπὸ γῆν τὸν βόρβορον,
ἀδάμαντα ἀνεῦρες, καὶ κατάφωτον
μ' ἐδάνεισας ιδέαν. Τὴν υἱοθετῶ.
Γνωρίζω τὴν Καλλίππην. Τῶν βλεμμάτων της
αἱ θεριναὶ ἀκτῖνες διεσκέδασαν
τοὺς παγετοὺς πολλάκις τοῦ χειμῶνός μου,
καὶ τὴν νεκρὰν καρδίαν μου ἐθέρμανον.
Γνωρίζω ἔτι ὅτι εἶν' ἐπίκληρος,
μονογενὴς θυγάτηρ, πολυτάλαντος.
Γλυκὺ ἂν εἶναι τὸν κορμὸν τὸν πάγκυφον
τὸ ρόδον νὰ κοσμήσῃ τὸ ἑαρινόν,
λυσιτελὲς οὐχ ἦττον εἰς τὸν ἄρχοντα
τὸν πλοῦτον νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν δύναμιν.
Τῆς τυραννίδος εἶναι κόλλαι ὁ χρυσός.
Καλὴν εἰς σκέψεις μοὶ προσφέρεις ἀφορμὴν.
Εὖγε τῆς θήρας! Αἱ ἀνακαλύψεις σου
ὕπηρεσίαν μοὶ παρέχουσι χρηστήν.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἀνάλογον βεβαίως πρὸς τὴν ἀμοιβήν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸν Αἴσωπον γνωρίζεις τὸν μυθοποιόν;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐκ στήθους τὸν ἤξεύρω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἔμαθες λοιπὸν

τὸν γέρανον ὃ λέων πῶς ἀντέμειψεν,
ὅστις τῷ ἔκβαλ' ἐκ τοῦ λάρυγγος ὀστοῦν.
«Δὲν σ' ἔφαγα», τῷ εἶπεν. Ἄλλ' ὑπάγωμεν.
Τὰ ὁμιλοῦμεν μεταξὺ βαδίζοντες.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Οίκη Λαμίας, φιλοκάλως καὶ πολυτελῶς κεκοσμημένη.

ΛΑΜΙΑ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΠΛΑΤΩΝ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ,
ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ καὶ ἄλλοι.

ΛΑΜΙΑ

Νὰ σᾶς πιστεύσω; Δύσκολον μοὶ φαίνεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ναί, πιστευσόν τους. Εἶναι καθὼς λέγουσι.
Πρὸς σε Λαμία, ἀληθῶς ἤρχόμεθα,
κ' ἐσυζητοῦμεν, μεταξὺ βαδίζοντες,
ἐν πολιτείᾳ τί τὸ ἄκρον ἀγαθὸν
κ' ἡ ὑπερτάτη ἀρετή· κ' ἡ πρότασις
τὴν πρότασιν προὔκάλει· μᾶς παρέσυρεν
ἡ πλημμυρίς τῶν λόγων, καὶ εἰς Ἴλισσὸν
τὰ βήματα, καθ' ἕξιν, μᾶς ὠδήγησαν
πρὸς τὴν χλωράν μας ἄγνον καὶ τὴν πλάτανον.
Συνῆλθον πρῶτος, κ' εἶδον ὅτι ἔλειπεν
ἀπὸ τῆς ἄγνου δρόσος, καὶ ἡ πλάτανος
ὅτι δὲν εἶχε ψίθυρον μελωδικόν.
Πῶς ἐξετράπην εἶδομεν, κ' ἐσπεύσαμεν,
ἐμοῦ καθοδηγοῦντος, πρόθυμοι πρὸς σέ.

ΛΑΜΙΑ

ὦ τὸν καλόν μου φίλτατον φιλόσοφον!
Νὰ εἶμαι ἡ Ξανθίππη τί δὲν εἶδον,
Λαμία ἂν δὲν ᾔμην!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Μεῖνε πάντοτε

Λαμία.

ΛΑΜΙΑ

Τί συμβαίνει εἰς τοὺς φίλους μας ;
 Ἀγέλαστοι, σιγῶντες, σκυθρωπάζοντες,
 ὥς ἂν εἰς Τροφωνίου ἐμυήθησαν.
 Μὴ τῆς Μεδούσης εἶδατε τὴν κεφαλὴν;
 χειμῶνος νύκτα ὅλοι ὁμοιάζετε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Χειμῶν τὴν πόλιν ἀληθῶς κατέλαβε.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ τὰς ὀφρῦς συστέλλης, ὦ Νικήρατε·
 ῥυτίδας ἔχεις, δυστυχῇ. Ἐγήρασας.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ μόνοι μᾶς γηράσκουν οἱ ἐνιαυτοί;

ΛΑΜΙΑ

ὦ Πραξιτέλη, ὥς ὁ Ἀπολλόδωρος
 μὴ νὰ συντρίψης μελετᾶς τὰ ἔργα σου,
 καὶ δριμὺ βλέπεις, κάρδαμον καὶ σίννιπι;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰς γῆν αἱμάτων, ὑπ' αέρα δουλικόν,
 μὴ ζήτει τέχνην. Λίθ' εἰσὶ τὰ ἔργα της.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ σὺ ὁ γέλως, σὺ ὦ Ἀριστόφανες,
 θρηνώδης Εὐριπίδης πότε μ' ἔγινες;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἡ Μοῦσα θέλει, ὦ Λαμία, γῆν φαιδράν
 καὶ ἐλευθέραν, οὐρανὸν ἀνέφελον.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ τοῦ Σωκράτους κατηφές τὸ μέτωπον;
 Ὅταν καλύπτῃ νέφος καὶ τὸν Ὀλυμπον,
 μεγάλαι τρικυμῖαι προαγγέλλονται.

ΠΛΑΤΩΝ

Εἶν' ἔξω μέλας ὁ ὀρίζων· μελανὰς
 ἐγείρει τὰς νεφέλας κ' εἰς τὰς φρένας μας.

ΛΑΜΙΑ

Πλάτων, καὶ σύ! ὦ! εἴσθε ἀνυπόφοροι!
 ὦ τῶν μεγάλων φιλοσόφων! Αἶρετε
 τὰς ὀλυμπίας βρενθυόμενοι ὄφρῦς,
 καὶ σεμνοπροσωπεῖτε, κ' οἱ κοινοὶ θνητοὶ
 ἡμεῖς ἐμπρὸς σας πτήσσομεν θαυμάζοντες.
 Δὲν σᾶς ἀρκοῦσι πρὸς ἀπόλαυσιν λοιπὸν
 τῶν ἄστρων αἱ ἐκτάσεις, οὐδ' ἡ διανθής
 τῆς γῆς ἀγκάλη, τῶν ζεφύρων αἱ πνοαὶ,
 τὸ νέον ἔαρ, οὔτε τὸ μειδίαμα
 τῆς ἀργυρᾶς θαλάσσης, οὔτε τὸ ἐμόν;
 οὐδ' οἱ χοροὶ κ' οἱ πότοι, οὐδὲ τ' ᾄσματα,
 καὶ θαύματα τῆς τέχνης καὶ ποιήσεως
 δὲν σᾶς ἀρκοῦσιν; Εἴσθε ὄντως δύσκολοι.
 Ἔστω. Φιλόσοφοί μου, μάθετε λοιπὸν
 ὅτ' ἡ χαρὰ τὰς ῥίζας ἔχ' εἰς τὴν ψυχὴν.
 Ἐκεῖ βλαστάνει, καὶ ἀνθεῖ, καὶ δέχεται
 πᾶσαν ψεκᾶδα πίπτουσαν ἐξ οὐρανοῦ,
 πᾶσαν ἐλπίδα ὑπολάμπουσαν.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' ἂν

ἔνθακρυς εἶναι, ἀπηνῆς ὁ οὐρανός;

Ἐὰν δὲν σχίζῃ οὐδαμοῦ τὰ νέφη του
ἀκτὶς ἐλπίδος;

ΛΑΜΙΑ

Τότε ζήτηι, φίλτατε,
τὸ φῶς, τὴν δρόσον, τὴν χαρὰν τῶν οὐρανῶν,
ἐντὸς αὐτῆς σου τῆς καρδίας. Φύλαττε
ἐκεῖ τὸν θησαυρόν σου, καὶ παράβλεπε
τὸν ἔξω κόσμον, εἰς τὸν ἔσω ἐντρυφῶν.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Καὶ ὅταν ῥύαξ μᾶς ζωννύῃ αἵματος,
καὶ τάφος χαίνων ἀπαντᾷ πᾶν βῆμά μας,
εἶναι καὶ τότε ἔγκυρον τὸ δόγμα σου;

ΛΑΜΙΑ

Λοιπὸν καὶ τοῦτο μάθετε· ἡ Λάχεσις
πῶς τὴν ψαλίδα ἔχει ἀεικίνητον,
καὶ κόπτει, κόπτει, κέπτει, σήμερον ἐμοῦ,
αὔριον σοῦ τὸ νῆμα. Ἄν φοβῇταιί τις
τὸν θάνατον, ἅς φύγῃ· πλὴν ἅς μᾶς εἰπῇ
ποῦ κατ' αὐτοῦ ὑπάρχει καταφύγιον.
Μὲ ἔχει πρώτην ὁπαδὸν τοῦ πρόθυμον.
Οὐδὲν ἐγὼ γνωρίζω ἄλλο πλὴν ἐνός·
τῆς λήθης.

ΠΑΛΤΩΝ

Εἶναι καὶ ἡ λήθη κτῆμά μας;

ΛΑΜΙΑ

Εἶναι. Πλησίον εἰς τὴν ἀγροικίαν μου
ναῖσχος τῶν χθονίων ἱδρυται Θεῶν.
Αὐτὸς εἰς σκέψεις σκυθρωπὰς μ' ἐνέβαλλεν
ὁσάκις παρηγόμην. Πῶς τὰς ἔπαυσα,
ἐκεῖνον ἐρωτᾶτε. (Διενύσσουσα τὸν Πρωξιτέλην).

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μοὶ παρήγγειλε
χαλκῆν νὰ στήσω Ἀφροδίτην παρ' αὐτοῖς.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ἂν εἰπῇ τις κάλλους ἀριστούργημα
ὅτι δὲν εἶν' ἐκεῖνο τοῦ τεχνίτου μου,
πρὸς τέχνην καὶ πρὸς κάλλος εἶν' ἀναίσθητος.
Καλῶς δὲν λέγω, Πραξιτέλης;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄριστα
ὥς πρὸς τὸ κάλλος, ἐπειδὴ σ' ἀντέγραψα
τὴν Ἀφροδίτην πλάττων.

ΛΑΜΙΑ

Τὸ ἠκούσατε;
Λοιπὸν λατρεῖαν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην μου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἀσπάζομαι, Λαμία, τὴν σοφίαν σου.
Τὴν φρένα ἔχεις σιδηρᾶν· ἀλλ' ἔχομεν
καὶ τῆς καρδίας τὴν φωνήν, πλὴν τῆς φρενός.
Ἐκείνης τὴν σοφίαν τὴν ἀδάμαστον
δαμᾷ πολλάκις ταύτης ἡ ἀσθένεια.
Ὑπὲρ ἡμῶν γενναῖοι, ἀποβαίνομεν
δειλοὶ ὑπὲρ ἑτέρου κινδυνεύοντος.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔμβροτος! Σπουδαῖόν τι
λοιπὸν συμβαίνει. Τίς ὁ ἀπειλούμενος;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σὺ νὰ τὸν σώσης δύνασαι. Τὸ νεῦμά σου
ἀποκοιμίζει τῆς ὀργῆς τὴν θύελλαν
εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν. Ἀνίσχυροι

ἡμῶν αἱ παρακλήσεις ἀποκρούονται.
Εἰς σέ οὐδέν ἀρνεῖται. Μόνη δύνασαι
τὴν φυλακὴν ν' ἀνοίξης, καὶ τῶν Ἑνδεκα
τὸ θυμὰ ν' ἀποσπάσης.

ΛΑΜΙΑ

Πλὴν δὲν εἶπατε
τίς εἰς εἰρκτὴν ἐρρίφθη, κ' εἰς τοὺς Ἑνδεκα
βορὰ ἐδόθη; Τοὺς ὀξεῖς τῶν ὄνυχας
ἐλπίζει νὰ ἐκφύγῃ; Εἶναι τίς λοιπόν;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄλλ' ὁ Θρασύλλος εἶναι.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ Θρασύλλος; πῶς;
Εἶν' ὁ Θρασύλλος λέγεις; Εἰς τοὺς Ἑνδεκα
ἐδόθη ὁ Θρασύλλος, τοὺς χαλκόδοντας
κερβέρους τοῦ ταρτάρου! Τὸν παρέδωκεν!
ὦ τὸν Κριτίαν τὸν καλόν! Ἐτόλμησε!
Πῶς; τίνα λόγον; τίνα εἶχε πρόφασιν;

ΠΑΛΤΩΝ

Θρασείας λέξεις ἀποτείνας πρὸς αὐτὸν
ἀφρόνως ὁ Θρασύλλος, ἀνερρίπισε
τὴν φλογεράν του, δυσκατεύναστον ὀργήν,
καὶ ἥδ' εἰς τρίχα ἡ ζωὴ του κρέμαται.

ΛΑΜΙΑ

Θρασείας εἶπας; Λέγε μᾶλλον ἀνδρικός.
Δὲν εἶναι πάντων ἴδιον νὰ πτήσωσιν.
Ὅταν οἱ κύνες σαίνωσιν, οἱ λέοντες
ὠρύονται. Φρονοῦσιν οἱ θαυμάσιοι
Τριάκοντα, ἡ πόλις ὅτι εἶν' αὐτῶν,
καὶ οἱ πολῖται ὕλη μόνον πρὸς σφαγὴν.

Εἰς τὴν λυσσώδη δίψαν των δὲν τοῖς ἀρκεῖ
τὸ ἀνελέγκτως ῥέον αἷμα τῶν πολλῶν·
εἰς τὰς ἀγρίως ἀσεβεῖς θυσίας των
θέλουσιν ἤδη ἱερεῖα τέλεια,
κ' αἷμ' ἀποστάζον ἐκ γενναίων καρδιῶν.
Ἀπέπτυσαν τὸν φόβον· ἀλλ' ἀκοίμητος
ἡ Νέμεσις προσμένει, ὑστερόποινος.
Αὐτοὶ κακίαν ἀναμιῖξ καὶ ἀρετὴν
ἐντὸς τῶν ἀνηλίων κλείουσι μυχῶν
τῆς φυλακῆς των. Θ' ἀνοιχθῇ ἡ φυλακή.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Οὐαὶ, Λαμία! Ἡ εἰρκτὴ τὴν σήμερον
εἴσοδον ἔχει, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἔξοδον.
Ἡ ἔξοδός της πρὸς τὸν ἄδην ὁδηγεῖ.
Τὴν σιδηρᾶν της θύραν μ' ἀκαμπτὸν φρουρεῖ
τὴν φρένα ὁ Κριτίας.

ΛΑΜΙΑ

Θὰ τὴν κάμψωμεν.

ΠΑΛΤΩΝ

Ἴδου αὐτός.

ΛΑΜΙΑ

Εἰς τῆς λεαίνης ἔρχεται
τὸ ἄντρον. Καλῶς ἦλθε. Τὸν προσμένομεν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σὺ νὰ τὸν πείσης δύνασαι. Σ' ἀφίνομεν,
μήπως, ἰδὼν μας, ἔτι μᾶλλον τραχυνθῇ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Καὶ μὴ βραδύνης. Ἀρκεῖ νεῦμα φονικόν·
μόλις ἐδόθη, κ' ἐκτελεῖται σήμερον.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Γονυκλισία ἔρπουσα ἂν δὲν ἀρκῇ,
μὴ λησμονῆς καὶ χεῖρες πῶς ὑπάρχουσι
τοῦ ὅπλου ἔτι ἔμπειροι.

(Διὰ δραστηρίου σχήματος συμπληροῖ τὴν ἔννοιάν του).

ΚΡΙΤΙΑΣ, μετ' **ΛΙΣΧΥΛΙΔΟΥ** καὶ **ΒΑΤΡΑΧΟΥ**,
καὶ οἱ ἀνωτέρω, ἐξερχόμενοι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

[Ὅς ὁ βλέμμα ῥίψας ἐπὶ τοῦ Εὐκράτους καὶ τοῦ Νικηράτου, ὡς ἀκούσας
καὶ ἰδὼν τὰ τελευτάα αὐτῶν. Πρὸς πάντας]

Ἐξέρχεσθε;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τόσον καιρὸν δὲν ἦλθες. Μᾶς προσμένουσιν
εἰς τοῦ Ταυρέου ἄλλοι τώρα φίλοι μας
εἰς σπουδαιολογίας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ εὐδαίμονες!

(Πρὸς τὸν Λισχυλίδην καὶ τὸν Βάτραχον)

Ἀκολουθεῖτε τοὺς ἐταίρους μας καὶ σεῖς.
Καλὴν τὴν θήραν! μεθ' ὑμῶν ἡ Ἀρτεμις!

(Τοῖς λέγει μίαν λέξιν ἐδικαιόως, καὶ ἀπέρχονται κατόπιν τῶν λοιπῶν· μένουσι οἱ)

ΚΡΙΤΙΑΣ, **ΛΑΜΙΑ**

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λαμία, βλέπεις, φίλη μου, τὴν βάσανον
τῶν πολιτευομένων. Ὅταν ἔρχονται
αὐτοὶ νὰ θερμανθῶσιν εἰς τὸ βλέμμα σου,
καὶ κελαδοῦσαν νὰ σ' ἀκούωσιν, ἐγὼ
τῶν καθηκόντων δοῦλος, ἀναγκάζομαι
τοιούτων νὰ στερῶμαι ἡδονῶν. Ἡμεῖς
τῶν ἀρχομένων εἵμεθα, οἱ ἄρχοντες,
οἱ πρῶτοι δοῦλοι.

— ΛΑΜΙΑ

Κ' ἔμειναν ἀρχόμενοι ;
Σεῖς τὴν ἀρίστην μέθοδον ἐφεύρατε
νὰ μὴ σᾶς ἐνοχλῶσιν οἱ ἀρχόμενοι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μέθοδον λέγεις ;

ΛΑΜΙΑ

Εἰς εἰρκτὰς τοὺς ῥίπτετε,
τοὺς θανατοῦτε· τότε δὲν σᾶς ἐνοχλοῦν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ χεῖλη σου, Λαμία, εἰρωνεύονται
καὶ δάκνουσι. Τὸ ῥόδον τρέφει ἄκανθαν !
Μὴ ὁ Ἀριστοφάνης σοὶ τὴν ὥξυνεν ;
Ὁ ἀνθοκόμος ἦν ἐδῶ τῶν ἀκανθῶν.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ αἰτιᾶσαι τοὺς ἀπόντας φίλους μου.
Οὐδεὶς μ' ἐμπνέει ἄλλος· μόν' αἱ πράξεις σας,
οἱ ἀντηχοῦντες στρόφιγγες τῶν φυλακῶν,
κ' οἱ τῶν αἱμάτων πλημμυροῦντες ῥύακες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! ῥητορεύεις! Πρόσεξον. Εἶν' ἄσχημοι
οἱ ῥήτορες ἐκεῖνοι καθὼς ἴστανται
ἐπὶ τῆς πέτρας, στόμ' ἀνοίγοντες πλατὺ,
ὥς λάροι κεχηνότες. Ἄς σοὶ τὸ εἰπῇ
ὁ κωμωδοποιός σου. Ναὶ, ὦ φίλη μου·
εἰς ἡμᾶς τοῦτο ἐπεκλώσθη. Τῆς ζωῆς
σεῖς βλέπετε τὴν ὄψιν τὴν εὐήλιον,
ἡμεῖς τὸ σκότος. Τὰ Ἥλύσια εἰς σᾶς
καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ Ἄδης. Φεῦ! ὁ βίος σας
ἔρως καὶ γέλως· ὀρῆνοι ὁ ἡμέτερος,

αἱμάτων ὄψις, βλοσυρόφθαλμος ποινή.
 Μερὶς μᾶς ἐνεμήθη οὕτως ἄνισος.
 Αἱμάτων, ναί. Ἀνάγκη, φίλη, θλιβερά.
 Τῶν πονηρῶν τὸ γένος ἐπλεόνασεν.
 Ἄν τὸ κακὸν ἐκ ῥίζης δὲν ἀνασπασθῇ,
 δὲν θενὰ ἔχῃ ποῦ νὰ θέσ' ἡ ἀρετὴ
 τὸν πόδα τὸν ἀγνόν της εἰς τὴν πόλιν μας,
 κ' οἱ ὀπαδοί της ἔρημοι θὰ κλαίωσι.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ διὰ τοῦτο σεῖς, ἐν τῇ μερίμνῃ σας
 ὑπὲρ τῶν ἐναρέτων, εἰς τὰς φυλακὰς
 μακρὰν τῶν φαύλων ἀσφαλεῖς τοὺς κλείετε,
 καὶ κώνειον εὐσπλάγχνως τοὺς ποτίζετε,
 ὅπως σωθῶσιν ἐκ τῆς γῆς τῶν πονηρῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μᾶς ἀδικεῖς, Λαμία.

ΛΑΜΙΑ

Ναί, σᾶς ἀδικῶ.

Καὶ τὸν πολίτην ἄρα τίς τὸν ἄριστον,
 τίς τὸν Θρασύλλον ἔπεμψεν εἰς τὴν εἰρκτὴν,
 τὴν πρόδρομον τοῦ ἄδου τὴν ἐπάρατον;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αἶ! τὸν Θρασύλλον! Ἐκλαμβάνεις, φίλη μου,
 καὶ σὺ τὰς λαμπυρίδας ὡς ἀδάμαντας;
 Οὔτ' οἱ κομῶντες, οὔτ' οἱ ἐλκεχίτωνες,
 οἱ γυναικώδεις καὶ γυναικοφίλητοι,
 χείρονες πάντων τῶν δημαγωγῶν εἰσὶ,
 καὶ συκοφάντας ὑπερακοντίζοντες.
 Αὐτοὶ ἐργάται στάσεων, ἐν φανερῷ
 εἰσὶν αὐθάδεις, συνωμόται δ' ἐν κρυπτῷ,

εἰσὶν ἐχθροὶ τῆς Σπάρτης καὶ ἡμῶν ἐχθροὶ,
κ' ἐχθροὶ τῶν νέων σωτηρίων νόμων μας.
Ἦ πρόνοιά μας ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ
μας ἐπιβάλλει νὰ τοὺς καταστρέψωμεν.
Ἄν αἷμα ῥέη, πταίουσι τὰ θύματα.

ΛΑΜΙΑ

Διαταγὴν ἀμέσως εἰς τοὺς Ἑνδεκα
δὸς, ὁ Θρασύλλος ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος,
καὶ νὰ ἐξέλθῃ σῶος. Δὸς, καὶ τάχυνον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀλλὰ, Λαμία, δὲν μὲ ἤκουσας. Αὐτὸς
τῶν ὕβριστῶν εἶν' ὅλων ὁ θρασύτερος.
Μὴ ὑπολάβῃς πῶς πανηγυρίζομεν,
πῶς εἰς λειμῶνα τρέχομεν ἀνθόσπαρτον.
Ἐπὶ βαράθρων, φίλη, ἐλαυνόμεθα.
Ὁ δῆμος δάκνει ἄγριος τὸν χαλινόν,
κ' ἡ χεὶρ μας μόλις τὸν κρατεῖ φρυάττοντα.
Τοὺς ἐμποδῶν ἀνίσως δὲν συντρίψωμεν,
θ' ἀνατραπῶσιν ἄρμα καὶ ἡνίοχοι.
Τὸ ἔδαφος νὰ γίνῃ πρέπ' ἰσόπεδον
ἐφ' οὗ τοῦ νόμου ἡ κρηπίς θὰ ἰδρυθῇ.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ τοῦ Θρασύλλου ἐννοεῖς νὰ μ' ἀρνηθῇς,
διὰ τῶν λόγων τούτων, τὴν ἀπόλυσιν;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀνάγκη. Πάντα δισταγμὸν ἀσθένειαν
νομίζοντες, ὑψοῦσιν αὐθαδέστερον
τὸ μέτωπον. Ἄν πάντας δὲν δυνάμεθα
νὰ κόψωμεν προῤῥίζους τοὺς κακοὺς βλαστούς,
τὰς κορυφὰς τῶν δρέπομεν.

ΛΑΜΙΑ

Ἐλεύθερον

θα μ' ἀποδώσης τὸν Θρασύλλον;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πίστευσον

ὅτι ζητοῦσα τούτου καὶ τῶν ὡς αὐτὸς
τὴν σωτηρίαν, — εἶναι τῶν χειρίστων εἷς, —
τῆς πόλεως προτείνεις τὴν καταστροφήν.

ΛΑΜΙΑ

Τῆς πόλεώς σας; Τί μοι μέλ' ἡ πόλις σας;
Πῦρ, πῦρ νὰ ρίψω θέλω εἰς τὰς τέσσαρας
γωνίας της, ν' ἀνάψῃ πᾶσα ὡς δαυλὸς,
καὶ τῶν ὑπερηφάνων ἱδρυμάτων της,
τῶν Παρθενόνων, τῶν Θεάτρων, τῶν Στοῶν,
νὰ σκεδασθῇ ἡ τέφρα εἰς τὸν ἄνεμον.
Ἄν δὲν ἤξεύρης, μάθε οὐτ' οἱ ὀφθαλμοὶ
πυρκαϊᾶς ἀκόμη πῶς ἀνάπτουσιν·
ἐν νεῦμά των πῶς πᾶσαν τὴν νεότητα
ν' ἀναστατώσῃ δύναται τῶν Ἀθηνῶν,
καὶ νὰ κρημνίσῃ πάλιν εἰς τὸν τάρταρον
ἔθεν ἐξῆλθον, καταπλήττουσαι τὴν γῆν,
τὰς κεφαλὰς τῆς Ὑδρας τὰς τριάκοντα.
Γέλᾳς; Ναὶ, γέλα. Ἡ ἀνίσχυρος γυνὴ
τί ἄλλο ἔχει πλὴν κραυγῶν ὡς ὄπλον της,
καὶ τί πλὴν χλεύης ἢ κραυγὴ της προκαλεῖ; (Κλαίει).

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι παιδίον. Κλαίεις! Ἐλησμόνησας
πῶς λυπούμενή με λυπεῖς; πῶς σ' ἀγαπῶ;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς μ' ἀγαπᾷς; Τὴν λέξιν ἔχεις πρόχειρον
 ἐπὶ τὰ χεῖλη! Ἄνδρες σκληροκάριοι!
 ὅ,τι μᾶς εἶναι τῆς ὑπάρξεως ἱκμάς,
 ἀρχὴ καὶ τέλος, τῆς ζωῆς μας ἡ ζωὴ,
 ὁ Ἔρως, εἶναι κενὸν παίγνιον εἰς σᾶς.
 Ναί, εἰς τὰ χεῖλη πάντοτε τὸν ἔχετε,
 πλὴν δὲν βλαστάνει ἀπὸ τῆς καρδίας σας.
 Φιλοδοξίας εἶν' ἐκείνη ἄβυσσος.
 Ἦτον καιρὸς ὁπότε, ἄπειρος τῆς γῆς,
 ἐπιστευόμην εἰς θωπείας τεχνητάς,
 κ' εἰς μελιρρύτους λέξεις. Τὰς ἐπίστευον,
 καὶ πᾶν τὸ στίλβον μοὶ ἐφαίνετο χρυσός,
 καὶ ἔρως πᾶσα κολακεία κίβδηλος.
 Πικρὰ ἡ πεῖρα ἦλθεν, ἦλθε πλὴν ὀψέ.
 Ὅταν ἐπ' ἵχνος μ' ἠκολούθεις πανταχοῦ
 ὥς ἡ σκιά μου, κ' ἐλεγεῖα μ' ἔψαλλες,
 καὶ προσηλῶν τὸ βλέμμα εἰς τὸ βλέμμα μου,
 πᾶν νέφος τοῦ μετώπου μου ἀνίχνευες,
 καὶ μονονοῦ τὸν κόσμον εἰς τοὺς πόδας μου
 ὑπέταττες, καὶ μοὶ ἐζήτεις προσταγὰς,
 ἡ ἄφρων ὅτι μ' ἀγαπᾷς ἐπίστευον.
 Νὰ σὲ προστάζω; Σ' ἱκετεύω σήμερον,
 ἀλλὰ κωφεύει ἡ χαλκῇ καρδίᾳ σου.
 Καὶ τί ζητῶ; ῥανίδα μίαν αἵματος,
 τὸ ἐν ἐκ τῶν θυμάτων τῶν μυρίων σου.
 Τὴν πόλιν, οὐδεὶς φθόνος, καῦσον, βύθισον
 εἰς χάος τοῦ ταρτάρου ἂν σ' εὐχαριστῇ,
 καὶ τοὺς πολίτας πνίξον εἰς τὸ αἷμά των.
 Ἐγὼ τὸν ἕνα, τὸν Θρασύλλον σοὶ ζητῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λαμία, εἶσαι ἀνυπόστατος. Πλὴν τίς
ὁ πρὸς τὸν νέον θηλυδρίαν ζήλός σου;
Σ' ἐνδιαφέρει τῆς Καλλίππης ὁ μνηστήρ;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς; τῆς Καλλίππης;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὁ μνηστήρ τῆς θυγατρὸς
τοῦ Θηραμένους.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ μνηστήρ τῆς θυγατρὸς
τοῦ Θηραμένους!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸ ἡγνόεις, ὦ καλή;
Μάθε το τώρα.

ΛΑΜΙΑ

Ψεύδεσαι. Μνηστήρ, μνηστήρ,
μνηστήρ ἐκείνης!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἔρωτος διακαοῦς
δεσμὸς καὶ ὄρκος τοὺς συνδέουσιν. Αὐτὸς
θερμῶς αἰτήσας, ἔλαβεν ἐγγυητὴν
τὴν φίλην ἐρωμένην παρὰ τοῦ πατρός.
Ὑπὲρ τῶν νόμων μεριμνῶν, δὲν φείδομαι
τοῦ κηδεστοῦ, ὡς βλέπεις, τοῦ συνάρχοντος·
καὶ σὺ ἐκθύμως δέεσαι τὸν ἐραστὴν
νὰ σώσης τῆς Καλλίππης! Μήπως σ' ἔπεμψε
τοῦ Θηραμένους ἡ θυγάτηρ πρεσβευτήν;

ΛΑΜΙΑ

Τί ἢ Καλλίππη πρὸς ἐμὲ, καὶ τί αὐτὸς,
 κ' οἱ ἔρωτές των; Δέησιν ἐγώ; Πρὸς τί
 δεήσεις; τί μοι μέλει; Ἡ καλὴ μνηστὴ
 ἄς μεριμνήσῃ ὑπὲρ τοῦ μνηστῆρός της.
 Ἐγὼ μισῶ ἐκείνην, καὶ αὐτὸν μισῶ
 καὶ πᾶν μισῶ τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὖγέ σου! Πάλιν τὴν καλὴν μου λύκαιναν
 τῆς Οἴτης ἀνευρίσκω. Οὕτω σ' ἀγαπῶ.
 Τὸ μῖσος εἶναι πάθος ἰσχυρὰς ψυχῆς.
 * Θεναῖ ἰδοῦ ἐκεῖνος ὁ θρασύστομος
 δύνοντ' ἀπόψε ὄχι δ' ἀνατέλλοντα
 τὸν ἥλιον ἐσαῦθις, καὶ διὰ νυκτὸς
 θὰ τῷ διδάξῃ τὴν σιγὴν ὁ δῆμιος.
 Δὲν θὰ κομπάζῃ αὔριον δημοκοπῶν.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ δῆμιος! ἐκεῖνον! ὦ! καὶ αὔριον
 νεκρός! Τὸ εἶπες! Ὁ θρασύλλος αὔριον
 νεκρός! Νὰ τὸν φονεύσῃς μελετᾷς λοιπόν!
 Ἐάν ποτε, Κριτία, μὲ ἠγάπησας,
 ἂν ἀληθῶς μ' ἠγάπας, ὥς μοι ἔλεγες,
 μὰ τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάλεις εὐτυχεῖς,
 ὅταν ἐν Κήποις, εἰς τὰς μύρτους τῆς Θεᾶς,
 πλησίον μου διῆγες, τοὺς ἐλέγους σου
 εἰς ἐμὲ ψάλλων, θέλων πάντα πόθον μου
 νὰ σοὶ δηλώσω, ὅπως ἅμα πληρωθῇ,
 μὰ τοὺς ἐνθέρμους ὅρκους σου, ἐκπλήρωσον
 τὸν μόνον πόθον ὃν σ' ἐξέφρασά ποτε,
 καὶ σῶσον, σῶσον τὸν θρασύλλον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄλλὰ πῶς;

Δὲν εἶπες ὅτι τὸν μισεῖς;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς τὸν μισῶ;

Ναί, ναί βεβαίως, ναί βεβαίως τὸν μισῶ.

Ἄλλ' ὦ Κριτία, ἂν εἰσέτι μ' ἀγαπᾷς,
μή μοι ἀρνῆσαι. Δὸς τὴν σωτηρίαν του.
Τὰς Ἑριννύας ἄλλως μάρτυρας καλῶ,
ὅτι φλογῶδες θὰ στραφῇ καὶ ἄσπονδον
μέχρι θανάτου κατὰ σοῦ τὸ μῖσός μου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Γυνή, τί πλάσμα σοῦ εὐκίνητοτερον;
Τίς βαθυτέρα τῆς φρενός σου ἄβυσσος;
Τοσοῦτον ἐπιμένεις; Λάβε τον λοιπόν.

(Λαμβάνει γραμμάτιον ἐκ τοῦ κόλπου του).

Τί ἂν τινας ῥανίδας αἵματος ἢ γῆ
ὀλιγωτέρας πῆ; τί, κακοῦργος εἰς
πλειότερος ἂν πνέῃ; Οἱ κακότροποι
μὴ ἀριθμοῦνται, ἢ μὴ ὄλων δύνανται
αἱ ὕβρεις νὰ πνιγῶσιν εἰς τὸ αἷμά των;
Ἴδου αὐτό. (Τῇ δίδει τὸ γραμμάτιον). Εἰς τοῦτο ὑποτάσσεται
ὁ δεσμοφύλαξ εὐπειθής ὥς εἰς ἐμέ.

ΛΑΜΙΑ

Δός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δός, μοι λέγεις, οὐδὲ ἀξιοῦσά με
εὐγνωμονοῦντος νεύματος ἢ συλλαβῆς.
Τοῦ καταδικασθέντος σοὶ παρέδωκα
ἐλευθερίαν καὶ ζωὴν εἰς χεῖράς σου.

ΛΑΜΙΑ

Εἰς χεῖράς μου; Εὐγνώμων σ' εἶμαι. Βέβαιον
δὲν εἶναι ὅμως σφίγγουσα τὴν χεῖρά μου
πῶς δὲν θὰ πνίξω ἀμφοτέρας ἐν αὐτῇ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰς' αἰνιγμα, Λαμία. Εἰς τὴν λύσιν σου
θενὰ ἐγκύψω ἐν σχολῇ. Ἄλλ' ἤδη σὺ
περὶ ἐκείνου πράξον ὅ,τι βούλεσαι.
Σὴ ἡ ζωὴ του καὶ ὁ θάνατός του σός.
Ἐμέ δ' ἡ ὑλακτοῦσα κράζει ἀγορὰ
καὶ ἡ τοῦ δήμου μέριμνα. Ἀγάπα με. (*Απερχεταί.)

ΛΑΜΙΑ (μόνη)

Ἴδου λοιπὸν, ἰδου εἰς τὴν παλάμην μου
καὶ ἡ ζωὴ του, κ' ἡ ἐλευθερία του.
Καὶ διατί προσμένω; τί ἀργοπορῶ
νὰ δράμω, ὑπηρέτις τῶν ἐρώτων των,
τὸν ἐραστήν νὰ φέρω ἀνυπόμονον
εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ποθούσης φίλης του;
Ἦ τί δὲν σχίζω, τί δὲν ρίπτω εἰς τὸ πῦρ
τὸ γράμμα τοῦτο; Τί μοὶ μέλει δι' αὐτόν;
Φεῦ! τί μοὶ μέλει; ὦ καρδία, ψεύδεται
ἢ μᾶλλον σὺ ἐψεύσθης, ὦ Κριτία, σὺ,
νὰ μὲ πληγώσης θέλων, κ' εἰς τὸ δῶρόν σου
σκληρὰν νὰ περιάψης ἄκανθαν. Καλὸν
ἀδυνατεῖς νὰ πράξης ἀμιγὲς κακοῦ.
Τὰς πονηράς σου ἀψηφῶ διαβολάς.
Ναί, τὸν λατρεύω, κ' εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς
φλογώδη τρέφω ἔρωτα αἰώνιον.
Θὰ τὸν λυτρώσω ἢ, ἂν ὄχι, εὐτυχῆς,
θενὰ μοιράσω μετ' αὐτοῦ τὸ κώνειον! (*Ρίπτεται ἔξω.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡ φυλακὴ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (μόνος)

Σιγὴ, καὶ μέλαν σκότος! Εἰς τὸν τάφον ζῶν!
 Βαρέως ἀναπνέω. Εἰς τὸ στῆθός μου
 τὰ τείχη ταῦτα κάθηνται μολύβδινα!
 Φῶς, φῶς, ἀέρα θέλω. Εἰς τοῦ Βρυλισσοῦ
 τὰς πολυδένδρους νὰ πλανῶμαι κορυφάς,
 κατόπιν τῆς ἐλάφου τῆς ταχύποδος,
 καθὼς ἡ αὔρα τῶν βουνῶν ἐλεύθερος!
 Θεᾶ, ἥς πρώτης τὸν μαστὸν ἐθήλασα,
 τοῦ βίου μου προστάτι καὶ χειραγωγέ,
 ἐλευθερία, τῆς λατρείας μου Θεᾶ,
 μ' ἐγκαταλείπεις εἰς τοῦ τάφου τὸν οὐδὸν,
 κ' εἰς ἀδοξίαν, ὕβριν καὶ ταπείνωσιν
 τὴν πόλιν παραβλέπεις ἣν ἐλάμπρυνας.
 Τὴν βασιλίδα εἰς δουλείαν ἄτιμον
 ἡ ἀσελγοῦσα τυραννὶς ἐνέβαλεν.
 ὦ! ῥῆξον τούτους τοὺς λιθίνους μου δεσμοὺς,
 ἐξ οὐρανοῦ ἐλθοῦσα, κόρη τ' οὐρανοῦ,
 καὶ ὄξυνον εἰς ξίφος τὰς ἀλύσεις μου.
 Πατρίς, συγγνώμην, ἂν τὴν ἥβην ἄχρηστον
 διῆλθον, ἐπιλήσμων τῶν βασάνων σου!
 Ἐὰν τῆς τύχης ἔτι τὸ ποτήριον
 ζωῆς στιγμὰς ὀλίγας εἶχε δι' ἐμέ,
 θὰ ἦσαν σαί, καὶ σώζων σε θ' ἀπέθνησκον,
 ἢ ἐκδικῶν σε. Ἀλλ' ἀλλέως εἵμαρτο.
 Θεὸν ἀποθάνω θάνατον ἀνώνητον.
 Οἱ ὀφθαλμοί μου δύνοντες δὲν θὰ ἰδοῦν

τὴν λαμπηδόνα τῆς ἐλευθερίας σου,
 μεσορανοῦσαν καθὼς πρὶν τὴν δόξαν σου.
 Δὲν θὰ ἰδῶσιν οὐδὲ σέ, κλειόμενοι,
 μορφὴ φιλτάτη, φῶς γλυκὺ τοῦ βίου μου,
 σέ, τῆς ψυχῆς μου ἀδελφὴ ἀχώριστε.
 Ἄν καθημένη σὺ παρὰ τὸν τάφον μου
 μ' ἀπεχαιρέτας διὰ μειδιάματος,
 θὰ ἐρρίπτόμην εἰς τὸν τάφον εὐτυχῆς·
 τῶν Ἑλυσίων τὴν ὁδὸν θὰ μ' ἤνοιγες!
 Ἄλλ' ἤδη μόνος, μόνος ἐκ τοῦ ζοφεροῦ
 βαράθρου τούτου εἰς τὸ μέγα βάραθρον
 θὰ καταβῶ τοῦ ἄδου, σοῦ, φεῦ! σοῦ μακράν;

(Ἀκούεται ἡ θύρα ἀνοιγομένη).

Τὰ κλειῖθρ' ἀκούω λύονται. Ἄ! ἐννοῶ.
 Τὸ δεῖπνον τοῦ κωνείου μοὶ προσάγεται.
 Ὁ τελευταῖος τῆς καρδίας μου παλμὸς
 εἰς σέ, εἰς σέ τὸ πνεῦμα καταλεῖπόν με.
 Γυνή! Τί βλέπω; Εἶσαι σύ;

ΛΑΜΙΑ

Θρασύλλε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄ!

Γνωστὴ φωνή· ἀλλ' ὅχι τῆς καρδίας μου
 ἢ μουσικῆ.

ΛΑΜΙΑ

Θρασύλλε!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἡ Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναί,

εἶμ' ἢ Λαμία· εἶμ' ἐγώ. Ἐζήτησα
νὰ σὲ ἰδῶ. Τί τούτου φυσικώτερον;
Ἦ ἀντ' ἐμοῦ μὴ ἄλλην περιέμενες;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ περιμένω ἄλλην; Περιμένω, ναί,
τὸν οἶνοχρόν τὸν καλὸν τῶν Ἑνδεκα,
καὶ τὸν Ἑρμῆν προσμένω τὸν ψυχοπομπόν.
Πλὴν σέ, Λαμία φίλη, εἰς τὸν ἄχαριν
αὐτόν μου οἶκον δὲν σὲ περιέμενον.

ΛΑΜΙΑ

Ὅταν ἀλύσεις, ἔταν ἄνδρες πονηροὶ
κωλύωσι νὰ ἔλθῃς πρὸς τοὺς φίλους σου,
θαυμάζεις ὅτ' οἱ φίλοι ἔρχονται πρὸς σέ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Αὐτὸς τοῦ ἄδου ὁ ζοφώδης πρόδομος,
ἔπου θανάτου κοπετοὶ ἀκούονται,
ἔπ' οὐρανία δὲν κατέρχεται ἀκτὶς,
δὲν εἶναι τόπος διὰ σέ, τὴν ἀδελφὴν
τοῦ γέλωτος, τὴν κούφην κόρην τοῦ φωτός.
Εἰς τῶν αἱμάτων καὶ δακρύων τὸν πηλὸν
ὦ! μὴ μολύνῃς τὰς χρυσᾶς σου πτέρυγας!

ΛΑΜΙΑ

Φῶς λέγεις, λέγεις γέλωτας; Ἀλλὰ τὸ φῶς,
τὸ ἐπαυγάζον ἐπὶ τοῦ μετώπου μας,
μυχιαιτέραν ἔχει τὴν ἐστίαν του·
κ' ἐκ ρίζης βαθυτέρας ἀναφύεται
ὁ γέλως, ὅστις εἰς τὰ χεῖλη ἐπανθεῖ.
Θρασύλλε, ἡ καρδία λάμπει καὶ γελά.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Κ' εἰς σέ, Λαμία, εἶναι τ' ὄνομα γνωστόν;
Εὐδαίμων ὅτι σ' εἶναι μόνον τ' ὄνομα·
ὅτι τὸ λέγεις ποιηταῖς πιστεύουσα!

ΛΑΜΙΑ

Νομίζεις; Πόθεν ἄρά γε ἀρύεσαι
τὴν βεβαιότητά σου ταύτην;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

ὦ καλή,
ἂν ὥς καρδίαν ἐκλαμβάνης τὴν πηγὴν
τῆς εὐθυμίας, τῆς χαρᾶς, τοῦ γέλωτος,
ἣτις ἐντός σου ἀναβρύει — φίλη μου,
δὲν τὴν γνωρίζεις· ἀναβλύζει δάκρυα
πικρὰ πολλάκις, κελαρίζει στεναγμούς,
καὶ κατοπτρίζει ἀναμνήσεις καυστηράς.
ἔχει καὶ πόνους πλὴν τῶν ἀπολαύσεων·
κ' ἐμπρὸς τοῦ τάφου, ὅπου ὑπερήφανος
ἡ φρὴν ὀρθοῦται, φόβον μὴ γνωρίζουσα,
αὐτὴ γογγύζει, καὶ ἀνάνδρως στρέφεται
πρὸς ἐσβεσμένον παρελθόν, ἀλλὰ γλυκύ.
Τοιαύτη ἡ καρδία.

ΛΑΜΙΑ

Ὁ σοφώτατος
καρδιογνώστης λοιπὸν μάθε παρ' ἐμοῦ
τοιαύτη πῶς δὲν εἶναι. Εἶναι ἄβυσσος,
εἰς ἣν λυσσώδης πνέ' ἡ λαίλαψ τῶν παθῶν,
εἰς ἣν οἰκοῦσιν ἐριννῦς, ταρτάρειον

πυρκαϊάν φυσῶσαι εἰς τὰς φλέβας μας,
 βασανισταὶ τοῦ βίου, ἀπηνῆς δυάς,
 ὁ ἔρωσ, καὶ τὸ μῖσος τὸ ζηλότυπον.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καὶ πῶς γνωρίζεις τὰς ὀδύνας τὰς τερπνάς
 τοῦ ἔρωτος, σὺ ἥτις δὲν ἠγάπησας;

ΛΑΜΙΑ

Τερπνάς, τερπνάς! Αἶ! πόθεν πλὴν ἐξ ἀκοῆς
 νὰ τὰς γνωρίζω; Ὅπως ἔχω αἰσθησιν
 ἐγὼ, τί εἶμαι; Παίγνιον εἰς χεῖράς σας,
 τῆς νεολαίας τῆς χρυσῆς τῶν Ἀθηνῶν,
 τὸ ῥόδον τὸ κοσμήσαν τοὺς στεφάνους σας,
 ὃ ρίπτοντες πατεῖτε μαραινόμενον.

Φαιδρὸν πρὸς πάντας μέτωπον ὀφείλουσα,
 γελῶντα χεῖλη, προκαλοῦντα βλέμματα,
 τί εἶμαι, ἥ πλαγγὼν τις περισσότεχνος,
 τῆς Ἀφροδίτης εἰδωλον καλλίκοσμον,
 ἐκτὸς χρυσὸς κ' ἐλέφας, πλὴν κενὸν ἐντός;
 Κενόν; ὦ μύδρος ἐμφωλεύει φλογερὸς
 εἰς τὸ πυρέσσον στῆθος, ἡ καρδιά μου!
 καὶ ὡς ὁ Προμηθέως γυψ, ἀνήμερος
 τῆς Ἀφροδίτης τὴν σπαράττει ὁ υἱός.

Πλὴν σεῖς τί ἐννοεῖτε ἢ τί βλέπετε;
 Ἐκτὸς ὑμῶν τίς ἄλλος ζῇ κ' αἰσθάνεται;
 Ποτὲ δὲν εἶδες, ἐρευνῶν τὸ βλέμμα μου,
 πρὸς τίν' ἀστέρα στρέφεται προσηλωθέν;
 Οὐδ' εἶδες σβεννυμένας τὰς ἀκτῖνάς του
 εἰς αἰφνιδίαν ἐκλειψιν, οὐδ' ἤκουσας
 τὸν γέλωτά μου νὰ στενάζῃ, καὶ λυγμοὺς
 εἰς τὰ φαιδρά μου ᾄσματα; Τί βλέπετε;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λοιπὸν ἐρᾶς, Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναὶ, λοιπὸν ἐρῶ.

Καὶ εἶναι ψυχοδόρος μὲν ὁ ἔρως μου,
πλὴν τὴν ψυχὴν ἀσμένως δίδω δι' αὐτόν.
Ἀγρίως, ναὶ, σπαράττει τὴν καρδίαν μου,
ἀλλ' εἶναι ἅμα βάσανος καὶ καύχημα.
Μ' ἐξευγενίζ' ἡ φλόξ του πυρπολοῦσά με,
καὶ εἰς γυναῖκα τὴν ἐταίραν ἀνυφοῖ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τίνος ἐρᾶς; Εἰς φίλον νὰ ἐμπιστευθῇς,
οὐ σ' ἐγγυᾶται τὴν σιγὴν ἡ προσεχῆς
σιγὴ τῶν τάφων, δύνασαι. Τίνος ἐρᾶς;

ΛΑΜΙΑ

Τίνος ἐρῶ; Λαμία ἂν καὶ λέγωμαι,
εἰμὶ γυνή. Τὸ τίνος τοῦτο ἤκουσεν
ἡ νύξ πολλάκις, κ' ἡ φιλέρημος ἡχώ,
κ' ἡ αὔρα εἰς τὰ δάση τὸ ἐστέναξεν,
ἀνθρώπινα πλὴν ὧτα δὲν τὸ ἤκουσαν.
Ἀλλ' ἤδη αὕτη εἶναι ὥρα φοβερά.
Ἐνταῦθα, εἰς τοῦ ἄδου τὰ προπύλαια,
εἰς τὴν σιγὴν τῶν τάφων, λύω τὴν σιγὴν.
Γραπτὸν ἂν δὲν τὸ εἶδες εἰς τὸ βλέμμα μου,
ἂν εἰς πνοήν μου πᾶσαν δὲν τὸ ἤκουσας,
λοιπὸν τὸ τρέμον χειλός μου ἄς τὸ εἰπῇ,
ὅτι ἐκεῖνος οὐ ἐρῶ. . .

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τίς εἶναι;

ΛΑΜΙΑ

Σύ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λαμία! . . .

ΛΑΜΙΑ

Δῦσαν ἐπὶ τοῦ μετώπου μου,
διὰ παντὸς ἐφρόνουν τὸ ἐρύθημα·
ἀλλ' ἤδη φλέγον τὸ αἰσθάνομ' ἐπ' αὐτοῦ.
Ἡ λέξις ὅμως ἥτις μοὶ διέφυγε,
δὲν ἐπιστρέφει πλέον. Τῆς καρδίας μου
ἡ τεταμένη τὴν ἐτόξευσε χορδὴ.
Σὲ, σὲ ἡγάπων, ὦ Θρασύλλε, μόνον σέ.
Σὲ τὰς ἡμέρας τὰς μακρὰς ἐπρόσμενον,
σὲ εἰς τὰς νύκτας τὰς ἀγρύπνους ἔβλεπον·
καὶ ὅταν πάντες μὲ περιεστοίχιζον,
ἐν βλέμμα ἐπαιτοῦντες, ἐν μειδίαμα,
βλέμματα τότε, τότε μειδιάματα
ἦσαν αὐτῶν, ἀλλ' ἦτον ἡ καρδία σή.
Τοὺς ὀφθαλμοὺς πολλάκις ὅτ' ἐστήριζες
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἔβλεπες κρυπτὸν
τὸ δάκρυ ρέον· τὴν φωνήν μου ἤκουες
φαιδρὰν πρὸς πάντας, ἀλλὰ τρέμουσαν πρὸς σέ.
ὦ! τότε ἡπατώμην, ἡ περιπαθῶς
τῶν ὀφθαλμῶν σου ἡ ἀκτὶς ὑγραίνετο,
καὶ ἀτμοσφαῖρα μ' ἐπερίχεε φωτός;
Μειδίαμα ἐφρόνουν εὐθυμώτερον
πῶς βλέπω τότε εἰς τὰ χεῖλη σου ἀνθοῦν,
καὶ γλυκυτέραν τὴν φωνήν σου ἤκουον
ὅποτε μοὶ ὠμίλεις, καὶ τὴν ἤκουον,
ὅταν ἐσίγας, τ' ὄνομά μου μυστικῶς

λέγουσαν πάλιν. "Όταν μ' ἐπλησίαζες,
ἀφίνων τῶν ἐταίρων σου τὸν ἔμιλον,
ἐπὶ τὸ μέτωπόν σου ἔβλεπον χαράν,
καὶ σὲ κατεῖχε θλίψις ἀπερχόμενον·
κ' ἐφантаζόμην . . . ὦ Θρασύλλε, μ' ἀγαπᾷς;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἦξεύρεις ὅτι τοῦ χοροῦ τῶν φίλων σου
ἀνεκηρύχθην κορυφαῖος πάντοτε.
Πάντας ἡμᾶς, πρὸ πάντων δ' ἔθελγεν ἐμὲ
ἡ γοητεία τῆς εὐστρόφου σου φρενός.
Μᾶς ἔτερπον καὶ τ' ἄνθη τὰ ποικίλα της,
κ' αἱ δηκτικαὶ ἀκίδες τῶν σκωμμάτων της,
κ' ἡ ἄκρατός σου εὐθυμία, τρέπουσα
τὴν ἀφροσύνην εἰς τετάρτην Χάριτα.
Ὁ δροσερός σου γέλως μᾶς ἐφαίδρυνε,
κ' ἐπεκροτοῦμεν, ὅτε, λάλος χελιδών,
μᾶς ἀπεστόμους πάντας βατταρίζουσα,
καὶ ἐταπείνους τὴν ὀφρὺν τῶν σοφιστῶν·
καὶ θέλγητρον μᾶς ἦτον προσφιλέστατον
τοῦ ἀγαθοῦ σου ἦθους ἡ ἀφέλεια.

ΛΑΜΙΑ

Καὶ ταῦτα λέγεις ἔρωτα; ὦ! σ' ἐννοῶ.
Μὴ δικαιοῦμαι εἰς τι περισσότερον;
Ἄν σκώπτουσα, γελῶσα, σᾶς ἐφαίδρυνον,
ἐξεπληρώθη τῆς ζωῆς μου ὁ σκοπός.
ὦ! εἰς τῆς Οἴτης διατί τὰς φάραγγας
ἡ ὀρειβάτις ποιμενίς δὲν ἔμεινα,
εἰς τῆς ἐλάτης νὰ κοιμῶμαι τὴν σκιάν,
εἰς αἰθερίας κορυφᾶς κ' εἰς βάραθρα
τ' ἀμέριμνά μου ν' ἀντηχῶσιν ᾄσματα,

κατόπιν τῆς αἰγάγρου νὰ κρημνοβατῶ,
καὶ νὰ πλανῶμαι τῶν θηρίων σύνοικος,
ἀλλ' ὅχι τῶν ἀνθρώπων; Ἄν μ' ἐσπάραττον
δρυμώνων ἄρκτοι, ἂν μ' ἐκύλιε νεκρὰν
σκοτοδινία εἰς πυθμένα χάσματος,
ἐγὼ εὐδαίμων! Ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ζωῆς,
ἀγνοουμένη ὡς τὸ ἄνθος τῶν βουνῶν,
εἰς τὰς ἐρήμους τῶν βουνῶν θὰ ἔπιπτον.
Τί τὴν ἀγρίαν μόνωσιν κατέλιπον,
τί ἦλθα πρὸς ἀνθρώπους; τί ἐζήτησα
νὰ ἐξυπνίσω τὴν νεκρὰν καρδίαν μου
εἰς ἀβιώτου βίου πικρὰν αἴσθησιν;
Αἶ! μὲ μισεῖς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὴ λέγε τοῦτο.

ΛΑΜΙΑ

Μὲ μισεῖς

σοὶ λέγω, κ' ἔχεις ἡδονὴν ἀπάνθρωπον
νὰ μὴ τὸ κρύπτῃς· καὶ φαντάζεσαι ἀχλὺς
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου πῶς ἐκτείνεται;
Δὲν μ' ἀγαπᾷς, διότι ἄλλην ἀγαπᾷς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πλὴν τίς σοι εἶπε . . .

ΛΑΜΙΑ

Τίς μοὶ εἶπε; Λησμονεῖς

πῶς ἡ καρδία, ἡ ἐρῶσα μάλιστα,
βλέπει καὶ ὅσα ὀφθαλμὸς δὲν διορᾷ,
ἀκούει ὅ,τι δὲν ἀκούει οὖς θνητοῦ.

Ναὶ, ἄλλην, ἄλλην ἀγαπᾷς. Ἡ ἀληθὲς
δὲν εἶναι ἴσως; Τὸ ἀρνεῖσαι; Σ' ἀδικῶ;

Ἡ φαντασία ἴσως τερατεύεται
 μυθώδη; Λοιπὸν ψεῦσόν με, ἂν δύνασαι.
 Τῆς φυλακῆς σου, ὦ Θρασύλλε, τοὺς μοχλοὺς
 νὰ θραύσης θέλεις; Τὴν ζωὴν ἐπιθυμεῖς;
 Εἰπέ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τοῦ βίου δαιτυμὼν νεόκλητος,
 πρὶν ζήσω ἀποθνήσκω. Εἰς τὰς φλέβας μου
 θερμὸν τὸ αἷμα σφύζει. Καταστρέφεται
 ἐντός μου κόσμος ἰδεῶν ἐν σπέρματι,
 καὶ πράξεις τόσαι ἄπρακτοι, καὶ ἄπλετοι
 τοσοῦτοι πόθοι. Τῆς ζωῆς τὴν κύλικα
 δι' ἄκρων τῶν χειλέων μόλις ἤγγισα,
 καὶ τὸ βραχὺ της στάδιον μοὶ κλείεται,
 πρὶν κατακτήσω ἓνα τῶν στεφάνων της.
 Ναὶ, ἡ πνοή μου ἡ ἐσχάτη ἤθελον
 πνοὴ νὰ ᾔτον ἐλευθέρα· ἤθελον
 τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσω βλέπων τ' οὐρανοῦ
 περιλαμπῇ τὸν θόλον, βλέπων ἔκτασιν
 καὶ φῶς, καὶ βλέπων... Ἀλλ' ἡ Ἀτροπος ἐὰν
 τὴν αἰμοδόρον ἔθιξε ψαλίδα της,
 τὸ νῆμ' ἄς κόψη. Χάριν δὲν τῇ ἐπαιτῶ.

ΛΑΜΙΑ

Ζωὴν κ' ἐλευθερίαν ἀγαπᾷς λοιπόν;

(Ἐξάγει τὴν διαταγὴν τοῦ Κριτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου της).

Ἐδὼ τὰς ἔχω. Ὡς ἡ χεὶρ μου ἀνοιγῇ,
 ἡ πύλη αὕτη τῶν κλαυθμῶν ἀνοίγεται.
 Δυνάμει τούτου, μία μόνη λέξις μου,
 τῶν ὀφθαλμῶν ἐν νεῦμα, κ' εἴς' ἐλεύθερος.
 Ἀλλ' ἡ ζωὴ σου, ἡ ἐλευθερία σου,

δι' ἄλλην θεν' ἀνθῶσιν. Εἰς τοὺς πόδας της
 θα σπεύσης νὰ τὰς ρίψης. Μόνον δι' αὐτὴν
 τὰς θέλεις. Αὕτη δίδει φῶς εἰς τὴν ζωὴν.
 Μακράν της σ' εἶναι ζοφερός ὁ ἥλιος,
 κ' εὐδαιμονία διὰ σέ ὁ θάνατος
 ἂν εἰς τὸ δύον βλέμμα σου ἐρωτικῶς
 τῶν ὀφθαλμῶν της οἱ ἀστέρες λάμπωσιν.
 Αἶ! μὴ νομίζης ὅτι εἶν' ὁ ἔρως μου
 μέλι καὶ ρόδα. Εἶναι φλόξ καὶ δάκρυα·
 εἶν' αἰμοβόρος, ἄγριος, ἀμείλικτος,
 κ' ἐγὼ ἐτράφην εἰς λυκαίνης σπήλαιον.
 Δέν θεν' ἀπέλθης, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας της
 δέν θενὰ εὖρης τῶν μακάρων τὴν ζωὴν·
 δέν θεν' ἀνοίξης δι' αὐτὴν τὸν οὐρανόν,
 εἰς τοῦ ταρτάρου τὸν βυθὸν κρημνίζων με·
 κ' ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν οἰκτρῶν βασάνων μου
 πᾶν τρυφερόν σας φίλημα δέν θ' ἀντηχῇ
 ὡς ἐριννύων συριγμός. Ἴδου αὕτη
 ἢ ἀποτρόπαιός σας ἔνωσις, ἰδου,
 ἐδὼ θα μένη ἐπὶ τῆς καρδίας μου,
 τοὺς νοσηροὺς παλμούς της καταστέλλουσα·
 κ' ἐντεῦθεν χεὶρ ἀνθρώπου δέν τὴν ἀποσπᾷ,
 πρὶν ἀποσπάσῃ τὴν καρδίαν μετ' αὐτῆς.
 Εἰπέ, εἰπέ μοι ὅτι ἄλλης δέν ἐρᾷς·
 αὐτὸ εἰπέ μοι, καὶ, ἂν θέλῃς μίσει με·
 ἀλλ' ὅτι ἄλλης δέν ἐρᾷς εἰπέ, κ' εὐθύς
 κλειῖθρα καὶ τείχη τῆς εἰρκτῆς σου πίπτουσιν.
 Εἰπέ· καὶ θάνατόν σου καὶ ζωὴν κρατῶ.
 Εἰπέ, πλὴν μὴ προδώσης τὴν ἀλήθειαν.
 Ἄν τὴν ἐρῶσαν ἀπατᾷς καρδίαν μου,

ἀλλ' ἡ ζηλοτυπία εἶν' ὀξυδερκής.
Εἰπέ πῶς ἄλλης δὲν ἐράς, καὶ ἔζησας.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἀπάτης, φίλη, εἶν' ἀγνὰ τὰ χεῖλη μου.
Δὲν θ' ἀγοράσω τὴν ζωὴν ψευδόμενος.
Ἐνταῦθα εἶν' ἀπάτη καὶ ἡ σιωπή.
Τὸ ζωηφόρον σχίσον τοῦτο πρόσταγμα.
Ἔρωτος εἶναι ἡ καρδία μου βωμὸς,
κ' ἐπ' αὐτοῦ φλέγει πῦρ ἀγνὸν, οὐράνιον·
καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἥδη διαφεύγουσα,
ζητεῖ ἐκείνην, ὥς ἡ φλόξ τὸν οὐρανόν.
Ναὶ, ἀγαπῶ ἐνθέρμως, ἄλλην ἀγαπῶ.

ΛΑΜΙΑ

Αἰ Ἐριννύες ἐπ' ἐκείνην κ' ἐπὶ σέ
καὶ ἐπ' ἐμέ. (Λιποθυμεῖ).

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λαμία, οἴμοι! Σύνελθε!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἰκία Θηραμένων. Αἴθουσα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΠΠΗ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (πρὸς τὸν Θηραμένην προσπαθεῖντα νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ εἰσέλθῃ
τὴν σκηνὴν ἐξ ἐσωτερικῆς θύρας)

Μὴ μ' ἐμποδίζης. Νὰ ἐξέλθω ἄφες με.
Ἄφες με, πάτερ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μεῖνε, φίλη θύγατερ.
Εἰς τὰς αἰθούσας ἄνδρες ἀναστρέφονται.
Μὴ σὲ ἰδῇ τις ἐν τοιαύτῃ ταραχῇ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄφες με πάτερ. Ἄφες, δὲν ἀνέχομαι
τὴν ἡρεμίαν τῆς γυναικωνίτιδος.
Θέλω νὰ πνεύσω τῶν ὁδῶν τὴν φλογεράν
ἀναπνοήν, ν' ἀκούσω ὠρυόμενον
τὸν ὄχλον. Ἴσως ἡ λαόπλαγκτος ὁμφὴ
μοὶ καταγγείλη ἂν ἀπέθανεν ἡ ζῆ.
Ἡ δημοσία ἴσως ἀγανάκτησις
σωτῆρας μ' ἀναγγείλη, ἡ ἐκδικητάς.
ὦ πάτερ, ἀλλ' εἰπέ μοι, ἀλλ' ἐξήγησον·—
ἀμβλὺς ὁ νοῦς μου ἔγινε· δὲν ἐννοῶ·—
πῶς ἂν ὑπάρχη δολοφόνον θέσπισμα,
διαταγὴ φρικώδους τῶν Τριάκοντα,
ἡ ἐνὸς μόνου, ἀντὶ πάντων πράττοντος,
πῶς σὺ, ὦ πάτερ, μετ' ἐμοῦ τὴν ἀγνοεῖς,
ἡ πῶς δὲν σώζεις, ὦν ἐκ τῶν Τριάκοντα;
Ἡ χεὶρ ἡ σπῶσα τῶν σφαγῶν τὴν μάχαιραν,
αὐτὴν ὀπίσω ν' ἀναστρέψῃ δυσχερές;
Κοινὴ δὲν εἶναι ἡ ἀρχή σας, καὶ κοινὸν
τὸ σώζειν καὶ φονεύειν; Ἀνοιξον λοιπὸν
τὰς θύρας τῆς εἰρκτῆς του, ὡς τὰς ἐκλείσεν
ἀνηλεὲς συνάρχων.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κόρη δύσμοιρε,
μὴ τῆς ἀρχῆς μου τὴν ἰσχὺν ἐπικαλοῦ.
Εἶναι μεγάλη νὰ φονεύῃ, πλὴν μικρὰ
νὰ σώζῃ. Τοῦτον ἔχει τὸν μηχανισμόν
ἡ ἐξουσία ἣν ἀσκοῦμεν σήμερον.
Ὀφείλομεν ἀλλήλοις ὑποστήριξιν
καὶ ἀνοχήν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὡς πρέπει ἄρα ν' ἀνεχθῆς
ἐκείνων τὴν κακίαν, οὕτω καὶ τὴν σὴν
χρηστότητα ἐκεῖνοι δὲν ἀνέχονται;
Ἄν τοῖς ὀφείλῃς σύμπραξιν εἰς τὸ κακόν,
εἰς τὸ καλὸν ἐκεῖνοι δὲν ὀφείλουσιν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἡμᾶς συνδέει ἄλυσις αἵματηρὰ,
δι' ὅρκων συσφιγγθεῖσα καὶ συμβάσεων,
καθ' ἃς ἐκάστω ἐπετράπη ν' ἀναιρῇ
ὃν βούλεται. Τὸ θῦμα εἶναι κτῆμά του.
Κατὰ μὲν τύπους κρίνουσ' οἱ Τριάκοντα,
καταδικάζει ὅμως πράγματι ὁ εἷς·
καὶ μόνοι τὴν ἰσχύν μας ὑπεκφεύγουσιν
οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ, οἱ τρισχίλιοι,
ἐφ' ὧν δικάζει, οὓς φονεύει ἡ Βουλὴ.
Ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔταν εἷς τοῦ αἵματος
τὸν κῦβον ρίψη, εἶναι μοίρας ψήφισμα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

ὦ νόμοι, φρικτοὶ νόμοι! Ἀπεκδύεσθε
τοῦ ὑπερτάτου προνομίου τῆς ἀρχῆς,
τοῦ σώζειν τὸν ἀθῶον, καταλείποντες
βορὰν τὴν πόλιν εἰς ψυχὴν ἀνήμερον,
εἰς τὸν Κριτίαν, τὸν αἱμάτων ἀπληστον.
Ἐκεῖνος μόνος εἰς τὸν φόνον κραιπαλᾷ·
καὶ σεῖς τὰ ἴσα μὴ ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ,
ὑπηρετεῖτε τὴν ἀγρίαν λύσσαν του,
ὥς νὰ τὴν στρέψη φοβερὰν καὶ καθ' ὑμῶν.
Λοιπὸν ἐλπίδος ἔχνος λείπεται οὐδέν;
Θὰ τὸν φονεύσῃ, πάτερ, καὶ διὰ μιᾶς

πληγῆς θὰ ρίψῃ δύο θύματα νεκρά;
Εἰς τὸν Θρασύλλον δὲν θὰ ἐπιζήσω.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ

Καλίππη, ἀπελπίζου. Ἐν ἀδυνατῷ
ὥς ἄρχων νὰ προστάζω, ὥς συνάρχων του
θὰ ἐπιτύχω ἴσως, δυσωπῶν αὐτόν.

ΚΑΛΙΠΠΗ

Ἐν πρέπῃ, ἄφες ἡ δειλὴ καὶ ἄπειρος
ἐγὼ εἰς τὴν αὐλήν του τὴν ἀγέρωχον
ν' ἀπέλθω, λαβομένη τῶν γονάτων του,
τοῦ στήθους μου τοὺς πέπλους διαρρήξασα,
νὰ ἰκετεύσω· καὶ ἂν γόνος τίγριδος
δὲν εἶναι, ἂν καρδίαν εἰς τὸ στήθος του
ἀνθρώπου τρέφῃ, οἶκτον θέλει αἰσθανθῇ,
καὶ τοῦ Θρασύλλου θὰ φεισθῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀνοίκεια,

θύγατερ, λέγεις, μὴ εἰς κόρην πρέποντα.
Πρὸς ἔντευξίν του ἔδραμον, καὶ μὴ εὐρῶν
αὐτόν, παραγγελίαν τοῖς οἰκέταις του
ἀφῆκα, ἅμα ἔλθῃ, νὰ μοὶ ἀγγελθῇ.
Τοῦτο ὑποσμένω, καὶ θὰ σπεύσω πρὸς αὐτόν.
Θὰ μεσιτεύσω πείθων, καὶ εἰς δέησιν
θενὰ κατέλθω, ἢ πειθῶ ἂν δὲν ἀρκῇ·
καὶ ἂν τι ἔτι ἡ φωνή μου δύναται,
θενὰ τὸν σώσω.

ΚΑΛΙΠΠΗ

Πάτερ, πλὴν δὲν ἔρχονται.
Ὑπόπτερος ἢ ὥρα φεύγει. Ἀπελθε·

ἰκέτευσον καὶ πείσον. Πῶς νὰ πείσης, φεῦ!
Δὲν θὰ ὑγραίνουν τὴν φωνήν σου δάκρυα·
βωβὸν δὲν θέλει ὁμιλεῖ τὸ βλέμμα σου.
Γυνὴ δὲν εἶσαι. Ὅμως σπεῦσον, ἄπελθε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὺ σπεῦσον. Βλέπεις; τὴν στοὰν διέρχεται
ἐκεῖ προβαίνων ὁ Κριτίας. Ἄπελθε.
Ἄπελθε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Πάτερ, σῶσόν τον καὶ σῶσόν με. (Ἐξέρχεται).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δύστυνε κόρη! Μὴ νὰ σώσω εὐχολον
τὸ εἰς ὁδόντας λύκου σπαῖρον πρόβατον;

(Δίδων τὴν χεῖρα εἰς τὸν ΚΡΙΤΙΑΝ εἰσιρχόμενον)

Χαῖρε, Κριτία, εἰς τὸ δῶμά μου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ σὺ
ἀντίχαιρε, συνάρχων. Πῶς μ' ἐζήτησας
ὥς ἔμαθον, νὰ ἔλθω πρῶτος ἔσπευσα.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σ' εὐχαριστῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί θέλεις παρ' ἐμοῦ λοιπόν;
Τί δύναμαι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κριτία, δύνασαι πολλά.
Τὴν παρακαταθήκην τῆς ἰσχύος μας
σὺ μόνος ἔχεις. Σὲ τρομάζουσ' οἱ πολλοί.
Εἰς σὲ ὑπῆκει πᾶσα θέλησις. Σὺ εἶ

ἡ χεὶρ, τὸ ξίφος τῆς ἀρχῆς, κ' ἡ κεφαλὴ,
καὶ σὺ παρέχεις ἢ ζωὴν ἢ θάνατον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί λοιπὸν θέλεις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τοῦ Θρασύλλου τὴν ζωὴν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ σὺ ἐκείνου! Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ
λοιπὸν τὸ σκῆπτρον τῆς ἀρχῆς των θραύουσιν!
Ἀνίσως τοὺς ἐχθρούς μας σώζωμεν ἡμεῖς,
ἡμᾶς τίς θέλει σώσει;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἡ χρηστότης μας.
Ἄλλ' ὁ Θρασύλλος, τί αὐτὸς μᾶς ἔπταισε;
Τί εἶναι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μισολάκων.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐπικίνδυνον
τὴν λέξιν λέγεις. Ἀναγγέλλει θάνατον.
Ἄλλ', ὦ Κριτία, ἂν ὀφείλ' ἡ πόλις μας
νὰ φέρῃ ξένην ἄλυσιν, δυνάμεθα
καὶ ν' ἀπαιτῶμεν νὰ τὴν φέρῃ ἐλαφρῶς;
Νὰ μᾶς ἐκπλήττῃ πρέπει ἢ νὰ μᾶς λυπῇ
οἱ νέοι λέοντές μας ἂν τὴν δάκνωσι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δάκνουσι πρῶτον, μέχρι τέλους θραύουσι.
Κακῶς ὑπηρετοῦμεν τὴν ἀρχὴν ἡμῶν,
κακῶς τὴν Σπάρτην, τοὺς ἐχθρούς της σώζοντες.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὴν Σπάρτην μὴ μοι λέγῃς. Τῇ παρέδωκα
 ἐγὼ δεσμίας τὰς Ἀθήνας, ἀφ' οὗ πρὶν
 ταπεινωθείσας τῇ τὰς ἀπετείχισα,
 καὶ τὴν σκυτάλην ἀντὶ νόμου ἔφερα
 εἰς τοὺς πολίτας, κ' εἰς τὸ ἄστυ τὴν φρουράν.
 Ἐγὼ· ἀλλ' ὅχι ὅτι τὴν Χαλκίοικον
 τῆς Πολιούχου ἐπροτίμων Ἀθηναῖς,
 ὅχι τὸν νόμον ὅτι τὸν Λυκούργιον
 ἀντὶ τοῦ Σολωνίου ἐνεθρόνιζον.
 Ἐγὼ, διότι ἔβλεπον παράφρονα
 τὴν πόλιν, ὅταν ἡγωνία, σχίζουσταν
 εἰς διχονοίας σπαραγμοὺς τὰς σάρκας τῆς,
 διότι ὅταν βάθος συνετῆς φρενὸς,
 πραγμάτων γνῶσις καὶ καιρῶν ἐκτίμησις
 θὰ διετῆρει μόλις εἰς τὰς φλέβας μας
 ὅσον ἢ ἥττα αἶμα ταῖς κατέλιπε,
 καὶ σωφρονοῦντες μόλις θ' ἀνεπνέομεν,
 ἢ παροينوῦσα τῶν δημαγωγῶν Μαινάς
 τὴν σωτηρίαν τῶν κοινῶν προέπινε·
 καὶ οἱ γεννάδαι φαῦλοι πολεμοποιοὶ,
 δειλοὶ εἰς μάχας, εἰς τὴν Πνῦκα ἥρωες,
 τὸν σκελετὸν τοῦ δήμου διτηρέθιζον
 νὰ προκαλῇ τῆς Σπάρτης τὴν ἐκδίκησιν.
 Ὡς μαινομένην ἔδεσα εἰς ἄλυσιν
 ἡμῶν τὴν πόλιν, πρὶν αὐτοκτονήσῃ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αἶ!

Καὶ ἴσως ἤδη συνελθοῦσαν τὴν φρονεῖς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πολὺ μὲν τοῦτο, κ' ἔτι περισσότερον
ἀδυνατοῦσαν ἢ νὰ βλάψ' ἢ νὰ βλαφθῇ.
Εἰς νάρκην κεῖται· ἀλλὰ μὴ ζητήσωμεν
ὁ θάνατος τὴν νάρκην νὰ διαδεχθῇ.
Δαμάσαντες τῶν νέων τὴν ὀξύτητα,
μὴ λησμονῶμεν ὅτ' ἡ πόλις εἶν' αὐτοί.
Θερμὴ ἂν εἶναι ἡ καρδία των, πῶς ζῇ
ἀποδεικνύει· κ' οἱ σπιγθῆρές της ποτὲ
δύνανται πάλιν φλόγα ν' ἀναδώσωσιν
ἀρχαίας δόξης.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶσαι φιλελεύθερος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἶμαι, Κριτία, Ἀθηναῖος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ φθονεῖς
τὴν δύναμιν τῆς Σπάρτης;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀποδέχομαι
τὸν ξένον νόμον, πλὴν δὲν τὸν ἀσπάζομαι.
Ὅταν νοσήσω, πίνω τὸν πικρὸν ὀπὸν,
πλὴν δὲν τὸν λέγω μέλ' Ὑμήτιον. Πρὸς τί
τοῦ Ἀγοράτου ἢ πλαστὴ κατάθεσις
ψευδοῦς συνωμοσίας, αἱ διαβολαὶ
κ' αἱ τιμωρίαι ἀνενόχων πολιτῶν;
Ἡ πόλις πᾶσα φρίττει βλέπουσα. Πρὸς τί
οἱ τόσοι φόνοι;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οἱ νεκροὶ δὲν δάκνουσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νομίζω, ἀπατᾶσαι. Φοβερώτεροι
 εἶν' οἱ νεκροὶ τῶν ζώντων. Εἰς τὸν τάφον του
 ὅταν ὀργίλος ὁ νεκρὸς τινάσσηται
 ἐκδίκησιν φωνάζων, σείεται ἡ γῆ,
 καὶ ἡ φωνή του, ὀξυτέρα σάλπιγγος
 εἰς τὰς καρδίας ἀντηχεῖ. Εἰς τὴν βροχὴν
 τοῦ αἵματος βλαστάνει ἐπανάστασις.
 Δὲν σᾶς ἠρνήθην σύμπραξιν αἵματηράν·
 ἴσως πολλάκις πρῶτος τὴν προῦκάλεσα,
 ὅταν κακούργων ἦν ἡ πόλις ἔμπλεως,
 καὶ προδοτῶν ἦν θῦμα καὶ συκοφαντῶν.
 Ἀλλὰ τὸ αἷμα ἂν τὸ γενναιότερον
 τῶν Ἀθηναίων χύνωμεν, τί θέλομεν;
 Τὴν ἥβην πᾶσαν ἴσως ν' ἀποσφάξωμεν
 τῶν πολιτῶν, καὶ θρόνον αἵματοπαγῇ
 ἐπὶ πτωμάτων στήσαντες, νὰ ἄρχωμεν
 εἰς ἔρημον τὴν χώραν τῶν Κεκροπιδῶν;
 Ἄν δρέψωμεν τοῦ δένδρου τῆς πατρίδος μας
 πᾶν ἄνθος θάλλον, θέλει μείνει ἄκαρπον.
 Ὅταν τοῦ δήμου ἀναιρῇς τοὺς ἀριστεῖς,
 ὅσους ἡ πόλις ἀγαπᾷ καὶ σέβεται,
 στιβάξεις μῖσος, ἐτοιμάξεις ἔκρηξιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ταῦτ' ἂν φρονῶμεν, καὶ ἂν ταῦτα λέγωμεν,
 τί νὰ εἰπῶσι μέν' εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νὰ εὐχωνται τοῖς μένει, ἐπιμένοντες
 εἰς πράξεις βίας, ἢ νὰ ἐξαντλήσωμεν
 τὸ αἷμα τῆς πατρίδος τὸ πολύδοxon,

τὸ ἐγχαράξαν εἰς τὰς δέλτους τῆς Κλειοῦς
 τῶν Ἀθηναίων τ' ὄνομα ἀθάνατον,
 ἢ ἐν βασάνοις νὰ διερεθίσωμεν
 τὸν ληθαργοῦντα δῆμον εἰς ἀπόγνωσιν.
 Θαρρεῖς ὅτ' εἰς τὸ κύμα τὸ Ἀβυδηνὸν
 ἐσβέσθη πᾶν τοῦ αἴσθημα φιλόπατρι;
 Πολλάκις βλέπω τὸν σπινθῆρά του λαμπρὸν
 εἰς τῶν θυμάτων φλέγοντα τὰ βλέμματα,
 κ' ἐντυπουμενὴν τὴν ὑπερηφάνειαν
 τοῦ ἐλευθέρου εἰς τοῦ δούλου τὴν μορφήν.
 Πλὴν καὶ συμφέρει νὰ σβεσθῇ; Ἀντ' ἄρχοντος
 τῶν Ἀθηναίων, δοῦλος τῶν Σπαρτιατῶν
 θὰ γίνῃς τότε. Προτιμᾷς;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀντ' ἄρχοντος
 ἰδὲ σὺ μᾶλλον ἂν νὰ εἶσαι προτιμᾷς
 τοῦ ὄχλου δοῦλος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κυβερνήτης τοῦ λαοῦ,
 αὐτὸν νὰ σώσῃ προσπαθῶν καθ' ἑαυτοῦ,
 ὅπως σωθῇ κατ' ἄλλων. Αὐτ' ἡ κλῆσις μας.
 Τῶν πολιτῶν τὸν οἶακ' ἀνελάβομεν,
 διὰ δουλείας ὅπως σωφρονίσαντες,
 εἰς τὴν ἐλευθερίαν φέρωμεν αὐτούς.
 Ὡραῖον εἶναι, εἶναι ἄξιον ἀνδρὸς
 τὸ ἄρχειν ἐλευθέρων, τὸ διὰ πειθοῦς,
 δι' ὕψους διανοίας ἐπιβάλλεσθαι
 εἰς ζῶσαν ὕλην, κ' ἐξ αὐτῆς διαμορφοῦν
 τὸ εὐγενὲς τῆς δόξης καλλιτέχνημα.
 Τὸ δὲ, ἀγέλας δούλων κατὰ θέλησιν

εἰς τὸ σφαγεῖον φέρειν ἢ εἰς τὴν νομὴν,
μετὰ κτηνοκαπήλων ἔχομεν κοινόν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄν ὁ Θρασύλλος οὕτω λέγῃ, συγγνωστός.
Ἄλλὰ ὁ Θηραμένης! Μὴ ἐνόμισας
πῶς ἐξουσίαν ἔχομεν δημοτικὴν;
Εἴμεθα, φίλε Θηραμένη, τύραννοι.
Τραχὺ τὸ ῥῆμα ἴσως, ἀλλ' ἀλήθεια.
Διότι ὅμως ἀνθ' ἐνὸς τριάκοντα,
τριακοντάκισ εἴμεθ' ἀσθενέστεροι·
δι' ὃ, τριακοντάκισ στιβαρώτερον
ἢ χεὶρ μας πρέπει νὰ κρατῇ τὸ σκῆπτρόν μας.
Εἰς καταιγίδος ὥραν πολυκίνδυνον
ἐπέβημεν τοῦ δήμου. Διὰ μάστιγος,
διὰ μυόπων μόλις ἐδαμάσαμεν
τὸν γαῦρον ἵππον. Ἄν μικρὸν ἐνδώσωμεν,
θεν' ἀποσεῖσῃ τὸν δειλὸν ἱππέα του,
θὰ τὸν πατήσῃ ὑπὸ σιδηρᾶν ὀπλήν.
Νὰ ἄρχῃς θέλεις πρὸς συμφέρον τῶν πολλῶν,
τὸ σὸν συμφέρον μεγαθύμως λησμονῶν.
Ἀγαθῇ τύχῃ! Ἄλλ' ἡ πολυθρύλλητος
αὕτῃ ἐλευθερία ἥς ὑπερμαχεῖς
τί εἶναι, τὸ ἠξεύρεις; Εἶναι ἄδεια
εἰς τὴν μωρίαν νὰ παρρησιάζηται,
εἰς τὴν κακίαν νὰ ὑψῇ τὴν κεφαλὴν,
κ' εἰς δημοβόρους καὶ εἰς δημοκόλακας
εἰς ὄλεθρον τὴν πόλιν νὰ χρημνίζωσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὸ πῦρ, Κριτία, τὸ ἐξ οὐρανοῦ κλαπέν,
τοῦ Προμηθέως δῶρον θεοφθόνητον,

ἐξ οὗ τὸ φῶς πηγάζει, ὑφ' οὗ τρέφεται
 ἡ τέχνη, ἔλεν ἀπορρέει ἡ ζωὴ,
 αὐτὸ οὐχ ἥττον καταστρέφει πυρπολοῦν,
 καὶ περιβάλλει τοῦ Διὸς τὸν κεραυνόν.
 Μὴ τὴν ἐλευθερίαν μέμρου· μέμφθητι
 τὴν χρῆσιν της ἢ μᾶλλον τὴν κατάχρησιν.
 Τὴν κατακρίνεις ἄρχων· θὰ τὴν ἔκρινες
 ἄλλως, ἂν ἦτο ἐκ τῶν ἀρχομένων εἷς.

ΚΡΙΤΙΛΟΣ

Εἰπέ μοι εἰς τὰ δάση ἂν τοῦ Βρυλησσοῦ
 ποτὲ δὲν εἶδες δένδρον ἐν αἰρόμενον
 ὑπὲρ μυρίους θάμνους· ἂν τὸν αἰετὶν
 ποτὲ εἰς τὸν αἰθέρα δὲν ἐθαύμασας,
 ὑπὲρ τὰ φύλα τῶν χαμαιπετῶν πτηνῶν
 τὰς ἰσχυράς του πτέρυγας ταννύοντα.
 Τοιαύτ' ἡ φύσις. Ἄλλ' εἰς ὕψος αἶρονται,
 ἔρπουσιν ἄλλοι. Ἀρχουσιν ἢ ἄρχονται,
 καθ' ἣν βαθμίδα τῆς μεγάλης κλίμακος
 ὁ νοῦς τοὺς τάττει. Τί μοι μέλ' οἱ σκώληκες
 ἂν εἰς τὸ χῶμα σύρωνται, πατούμενοι
 ὑπὸ τὴν πτέρναν; Νὰ πατῶντ' ἐπλάσθησαν.
 Καὶ ποῦ, καὶ πότε τῆς ἐλευθερίας σου
 ἡ δύναμις ἐδείχθη ἡ σωσίπολις;
 Ποῦ ποτὲ εἶδες εἰς τὰ Παναθήναια
 τὸ ἄρμα νικηφόρον, ἂν ἡνίοχος
 δὲν τὸ ὠδήγει, ἂν τῶν ἵππων ἡ ὁρμὴ
 τὸ φέρη ἄνω κάτω κατὰ βούλησιν;
 Ἡ πόλις μας τοῦ Πέρσου ἦτον λάφυρον
 ἂν εἷς ἐν Μαραθῶνι τὴν διοίκησιν,

ὁ Μιλτιάδης, δὲν ἐσφτερίζετο,
ἂν εἷς ἐν Σαλαμῖνι, ὁ Θεμιστοκλῆς.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Υἱοὶ κ' οἱ δύο τῆς ἐλευθερίας μας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Υἱοὶ τῆς ἰσως, ὅμως τὴν μητέρα των,
τὸν κίνδυνον ὡς εἶδον, κατακλείσαντες,
καὶ νεμηθέντες τὴν κληρονομίαν τῆς.
Καὶ πότε ἤρθ' εἰς δόξαν καὶ εἰς δύναμιν,
ὡς ἐν τοῖς ἄστροις ὁ φωστὴρ τῶν οὐρανῶν,
τῶν Ἀθηνῶν ἡ πόλις ὑπερήφανος;
Ὅτε κατόπιν τῆς μεγάλης του φρενὸς
ὁ εἷς, προσδέσας εἰς τὸ ἄρμα του αὐτὴν,
ὁ δημοκράτης βασιλεὺς, ὁ Περικλῆς,
τὴν ἡγείρεν εἰς ὕψος ἀπροσπέλαστον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κ' ἡμεῖς τὴν ταπεινοῦμεν. Ὑπεσχέθημεν
ὕπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς σωτηρίας τῆς
νά κυβερνῶμεν καὶ πολλὰ καὶ σὺ κ' ἐγὼ,
τὴν εὐνοϊάν του ἄλλοτε θηρεύοντες,
ὕπὲρ τοῦ δήμου εἵπομεν κ' ἐπράξαμεν.
Σὺ δὲ καὶ παρὰ ξένοις πρόμαχος ἀρχῶν
ἐφάνης δημοφίλων, ἀπελευθερῶν
ζυγοῦ βαρέος τοὺς Πενέστας. Ὡφειλες
τῶν Θεσσαλῶν τοῖς δούλοις περισσότερον
ἂφ' ὅ,τι ἐλευθέροις συμπολίταις σου;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς; Τοῖς πολίταις δὲν παρεχωρήσαμεν
προθύμως πᾶν τὸ δέον, πᾶν τὸ δίκαιον;
Εἰς τρισχιλίους μεθ' ἡμῶν ἐνείμαμεν

τὴν μοῖραν ἴσῃν, καὶ οὐδὲν δυνάμεθα
ἡμεῖς πρὸς τούτους οἱ τὸ πᾶν δυνάμενοι,
καὶ οὐδὲ τὴν ζωὴν των διαθέτομεν.
Πῶς; Δὲν εὐχαριστοῦνται; Πλείον' ἀπαιτοῦν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἰς τρισχιλίους; Ἄρα οἱ τρισχίλιοι
πάντες καὶ μόνοι εἰσὶν οὗτοι οἱ χρηστοί;
καὶ πάντες εἰσὶ φαῦλοι οἱ ἐκτὸς αὐτῶν;
Ἴσχυς εἰς ξίφους καθημένη ἀκωκὴν,
ἔχει στενὴν τὴν βάσιν. Εὐρυνον αὐτήν.
Τὴν πολιτείαν προσιτὴν κατάρστησον
εἰς πάντα ὅστις διὰ ξίφους ἢ φρενὸς
νὰ τὴν συνδράμη δύναται. Τίς εὐκλεια,
τί κέρδος ἄρα ἔσται τὸ ἡμέτερον,
εἰς χεῖράς μας ὁ δῆμος ἂν καταστραφῇ;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐὰν ἡμεῖς φρονοῦντες δημοκρατικῶς,
εἰς Κλέωνας τὴν πόλιν παραδίδωμεν,
καὶ εἰς τοὺς ὑλακτοῦντας κύνας τῆς Πνυκὸς,
ἂν καθ' ἡμῶν συνομωσίας πλέκωμεν,
τὸν δῆμον τότε, τότε καταστρέφομεν.
Δὲν ἔλαβον τὸ σκῆπτρον ὅπως τὸ ἰδῶ
θραυόμενον ἀθλίως εἰς τὰς χεῖράς μας.
Φθονεῖται ἡ ἀρχὴ μας. Περικάθηνται
πολλοὶ, ἐν σκότει θίγοντες τὰ ξίφη των.
Τὰς μηχανάς των στήνουσιν, ἐλπίζοντες
ἐνδοθεν ἴσως, παρ' ἡμῶν τὴν ἀρρώγην.
Μάται' ἐλπίδες! φροῦδοι κόποι! Ἀγρυπνῶ.
Οὐδ' ἔμφρονα θὰ εἶπω τὸν θελήσοντα
καὶ λίθον νὰ κινήσῃ τοῦ φρουρίου μας.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μ' ὑπολαμβάνεις τῶν Τριάκοντα ἐχθρόν.
Σὲ ἐννοῶ, Κριτία.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὲ παρεννοεῖς.

Μὴ πῶς σ' ἐλέγχω φρόνει, πῶς σὲ παραινῶ.
Ὁ φθόνος, ἡ κακία μᾶς προσβάλλουσι.
Τὴν φάλαγγά μας πρέπει νὰ συσφίξωμεν,
καὶ νὰ συνασπισθῶμεν. Εἴμεθ' ἀσφαλεῖς,
ἂν μᾶς συνδέῃ σύμπνοια ἀδελφική,
χεὶρ χεῖρ' ἂν νίπτῃ, δάκτυλος τὸν δάκτυλον.
Τῆς ἀρετῆς ἐργάται, ἅς ἀσκήσωμεν
τῶν ἀρετῶν τὴν πρώτην, τὴν ὁμόνοιαν.
Τὴν ἐξουσίαν καθὼς ἔχομεν κοινὴν,
κοινοὺς καὶ τοὺς κινδύνους καὶ τὰ κέρδη της,
ἐχθροὺς καὶ φίλους τοὺς αὐτοὺς ἅς ἔχωμεν.
Ὁ λάλος ῥήτωρ τί ζητεῖ ὁ Σικελός;
Διὰ ῥημάτων ἐπιβούλως τορευτῶν
περισσοτέχνους φράσεις συντιθέμενος
τὸν κοῦφον ὄχλον ἐρεθίζει καθ' ἡμῶν,
καὶ σπεῖρει στάσεις, καὶ φυσᾷ διχόνοιαν.
Εἰς τί ὁ ξένος οὗτος ἀναμίγνυται;
Ἄς ἀποτίῃ πλήρες τὸ μετοίκιον,
καὶ μὴ φροντίζῃ ἄλλως περὶ Ἀθηνῶν
ὁ βέλτιστος Λυσίας. Πλέ' εἰς τὸν χρυσὸν
ὁ ταραξίας λογοκάπηλος αὐτός,
καὶ δὲν εὐχαριστεῖται, οὐδὲ ἡρεμεῖ.
Ἄν σωφρονῶμεν, τὰ σχολεῖα πανταχοῦ
τοῦ λόγου νὰ κλεισθῶσιν ἅς φροντίσωμεν,
τὰ τῆς κακοτεχνίας ἐργαστήρια.

Προσέτι τούτους τοὺς ἐχθροὺς τῆς πόλεως
τοῦ ὑπερόπτου πλούτου ἅς γυμνώσωμεν,
δι' οὗ μᾶς πολεμοῦσι. Κ' ἡ ἀσφάλεια
ἡμῶν, καὶ τὸ συμφέρον, τοῦτο ἀπαιτεῖ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ πῶς, Κριτία ; . . .

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοὺς διανεμόμεθα.

Πάντες εἰσὶ θανάτου ἄξιοι· εἰσὶν
οἱ θησαυροὶ των τῶν ιδρώτων προῖον
τῶν ἡμετέρων. Εἰς ἡμᾶς ἀνήκουσιν
αὐτοδικαίως. Ὁ Λυσίας ἔστω σός.
Ἐγὼ ἀρκοῦμαι τὸν Πολέμαρχον λαβὼν,
τὸν ἀδελφὸν ἐκείνου. Τοῖς συνάρχουσι
μερίδας ἴσας πρέπει ν' ἀπονείμωμεν.
Εὐκόλως τοῦτο. Ἄφθονοι ἀπόκεινται
εἰς τὸ γενναῖον μετοικοτροφεῖόν μας.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πῶς ! Μοὶ προτείνεις . . .

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὴ εἰπῆς πῶς σ' ἀδικῶ.

Εἶν' ἡ μερίς σου ἡ μερίς τοῦ λέοντος.
Τῶν ἀσπιδίων δι' ἐμέ τὸν χαλκουργόν,
σκευῶν ἀχρείων εἰς εἰρηνικοὺς καιροὺς,
ἐπιφυλάττω, δίδων σοι τὸν πλούσιον
εἰς λόγους, ὅμως κ' εἰς οὐσίαν ἐμφανῇ.
Καὶ ὁ Λυσίας καὶ ἡ τράπεζά του σή.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Φρικτόν, Κριτία, λέγεις.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Διατί φρικτόν;

Μὴ τὰς κοινὰς προλήψεις. Ἄς σκεπτόμεθα
ἐλεύθεροι τὴν φρένα. Ἐλησμώνησας
πῶς ἵππος ἀδδηφάγος εἶν' ἢ τυραννίς;
Τῶν ξένων ἅς τὴν θρέψη ἢ χρυσῇ κριθῇ.
Ἄν δ' ἀπ' αὐτῶν τὴν πόλιν ἀπαλλάξωμεν,
θὰ μᾶς ὀφείλῃ στέφανον εὐεργετῶν.
Μὴ δειλιῶμεν, καὶ προβῶμεν ἀνδρικῶς.
Ἴδου ἢ χεὶρ μου. Τεῖνόν μοι τὴν χεῖρά σου.
Συνδεδεμένοι εἴμεθ' ἀκατάβλητοι.
Δεσμὸς δ' ὑπάρχει ἐξ ἀνθέων μὲν πλεκτός,
ἀδαμαντίνου ὅμως ἀρρήκτοτερος.
Ἄς ἐνωθῶμεν δι' αὐτοῦ, ἅς γίνωμεν
ἐν ξίφος, ἐν συμφέρον, μία δύναμις,
καὶ τότε ἐλθέτω καθ' ἡμῶν ὅστις τολμᾷ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ τίς δεσμὸς ὑπάρχει, ὃν ὥς ἔδεσε
νὰ θραύσῃ τὸ συμφέρον δὲν θὰ δυνηθῇ;
Τίς εἶναι οὗτος;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶναι ἢ Καλλίππη σου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πῶς;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Σοὶ προτείνω οὐχὶ ἄσημον γαμβρόν.
Ἴσχυν καὶ πλοῦτον ὅταν συνενώσωμεν,
εἰς τὸν βραχίονά μου θὰ στηρίζεται,

τὸ μέτωπον ὑψοῦσα ὑπερήφανον,
ὥς οὐδεμία τῶν κορῶν τῆς Ἀττικῆς.
Καὶ ὑπ' ἐκείνην, ὑπὸ σέ καὶ ὑπ' ἐμέ
θὰ κύπτ' ἡ πόλις τῶν κλεινῶν Κεκροπιδῶν.
Τί λέγεις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὅτ' εἰς βάσιν ἴσταται χολὴν
ἀρχὴ εἰς βίαν καὶ οὐχὶ εἰς εὖνοιαν
ἰδρυομένη. Δῶρ' ἂν δαφιλεύωμεν
εἰς τρισχιλίους, ἀλλ' ὑπερτρισχίλιοι
εἰσὶν οἱ τὴν ἀρχὴν μας βδελυττόμενοι.
Εἰς μυριάδας οἱ οἰκοῦντες μέτοικοι
τὴν πόλιν ἀριθμοῦνται. Ἡ φιλότεχνος
δραστηριότης τῶν ἀνδρῶν τὴν χώραν μας
δοξάζουσα πλουτίζει. Ψῆφον ἡ Ἑλλὰς
μέλαιναν πάντως θέλει ρίψει καθ' ἡμῶν,
ἂν πρὸς χρησίμους ἄνδρας κακοιργήσωμεν,
ἐφ' ὧν ἐκτείνει τὴν σεπτὴν αἰγίδα του
ὁ κοινὸς νόμος, καὶ ὁ Ζεὺς ὁ Ξένιος.
Τὴν ἀδικίαν σπείρων, τὴν καταστροφὴν
θερίζεις.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βλέπω. Οὐδ' ὁ ἀσπονδότερος
ἐχθρὸς μας ἄλλῳ θὰ ὠμίλει. Οἱ θρασεῖς
διαβολεῖς τῶν ἔργων καὶ σχεδίων μας
ἀπὸ τοιούτων σκέψεων ἀρύονται
τὰ ἰοβόλα βέλη των, καὶ πρῶτος σὺ
τοῦ οἴκου σου σαλεύεις τὰ θεμέλια.
Ἄν αἰφνιδίως καταπέσ' ἡ ὀροφὴ,

μὴ ἄλλους ψέγε, καὶ μὴ ἄλλους αἰτιῶ.
Καὶ περὶ τῆς Καλλίππης τί μοι ἀπαντᾷς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἶν' ἡ Καλλίππη, τὸ ἡξεύρεις, μόνη μου
θυγάτηρ. Ἄλλο ἄνθος εἰς τοῦ βίου μου
τὸν κῆπον δὲν βλαστάνει, οὐδὲ τὸν κοσμεῖ.
Κατὰ τὸν νόμον εἶμαι κύριος αὐτῆς·
ἀλλὰ κατὰ τὸν νόμον τῆς καρδίας μου,
ἐκεῖν' εἶναι κυρία ἑαυτῆς κ' ἐμοῦ,
τῶν πράξεων κυρία καὶ τῆς τύχης της.
Ἡ πρότασίς σου, ὦ Κριτία, μὲ τιμᾷ.
Ἄλλ' ἡ Καλλίππη θέλει τὸν νυμφίον της
δι' ἑαυτῆς ἐκλέξει, τὸν ἀρέσκοντα
αὐτῇ, καὶ ὅχι τὸν ἐμοὶ συμφέροντα.
Θὰ τῇ εἰπῶ τὴν πρότασιν, καὶ ἅς σκεφθῇ.
Ἡ θέλησίς της ἔσται θέλησις ἐμή.
Ἄλλὰ θὰ λύσης τοῦ Θρασύλλου τὰ δεσμά;
Ἐκ τοῦ θανάτου θὰ τὸν σώσης;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βλέπομεν.

Ὅμιλησον πρὸς τὴν Καλλίππην, φίλτατε·
τὴν θέλησίν της μάθε. Πάλιν βλέπομεν
περὶ Θρασύλλου. Δὲν ἀρνεῖσαι πῶς κ' ἐγὼ
δίκαιον ἔχω νὰ σκεφθῶ. Ὑγιάινε. (Ἀναχωρεῖ).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (μόνος)

Δὲν σ' ἐννοῶ, νομίζεις; ὦ! σ' ἐνόησα.
Τὴν εἰρωνεῖαν ἔχεις εἰς τὰ χεῖλη σου,
τὴν ἀπειλὴν ἐντός σου· κ' οἱ Τριάκοντα
κατὰ ἐννέα κ' εἴκοσι σοὶ φαίνονται
πῶς πλεονάζουν. Μὴ ἀποκοιμώμεθα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (επιστρέφουσα, δρομαίως)

Λοιπὸν, λοιπὸν, ὦ πάτερ, λοιπὸν ἔστερξεν;
Ἐνέδωκεν; Ἐσώθη; Πάτερ, σιωπᾶς!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καλλίππη!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λέγε, λέγε, τὸν ἐφόνευστε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ζῇ ἔτι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἔτι! Ὡστε ἀπεφάσισε
τὸν θάνατόν του, καὶ τὸν κύβον ἔρριψε
τοῦ αἵματος; Ματαία πᾶσα τοῦ λοιποῦ
προσπάθεια, ματαία πᾶσα δέησις;
Βωδὴ εἰς τοῦ θηρίου τὴν ψυχὴν σιγαῖ
τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων ἡ χορδὴ!
Ἀνίσχυρος ἐδείχθη καὶ ἡ σὴ αἰγίς,
καὶ ἡ τοῦ δήμου εὐνοία· ἀνίσχυροι
θὰ ἦσαν καὶ οἱ θρῆνοι οἱ ἀκοίμητοι
τῶν ὀφθαλμῶν μου, κ' οἱ τοῦ στήθους κοπετοί.
Λοιπὸν κατεδικάσθη; καὶ οὐδεὶς ἔστι
σωτήρ, προστάτης, βοηθός, παρήγορος;
Οὐδεὶς τι, πάτερ, δύναται; οὐδεὶς; οὐδεὶς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Φεῦ! Δύναταί τις, θύγατερ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Αὐτός;...

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Αὐτός

ἂν θὰ θελήσῃ τοῦτο, εἶν' ἀμφίβολον.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀμφίβολον; Τίς εἶναι; Ἄν ἀμφίβολον,
λοιπὸν δὲν εἶναι καὶ ἀδύνατον. Λοιπὸν
ἂν προσπεσοῦσα, ἂν θρηνοῦσα δεηθῶ,
ἴσως τὸν κάμψη ἢ φωνή ἢ γοερά,
ἢ ὄψις ἢ ὠχρά μου. Ἄλλος δεύτερος
Κριτίας δὲν ὑπάρχει. Ποῖος εἶν' αὐτός;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ ἔχ' ἐλπίδα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄγνοεῖς τὴν τόλμην μου.
Ἐλπίδος ἂν ὑπάρχη ἀμυδρὸς σπινθήρ,
ὅ' ἀνάψω φλόγα ἐξ αὐτοῦ. Τίς εἶναι; τίς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Φεῦ! Εἶσαι σύ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί λέγεις; Πῶς; πῶς εἶμ' ἐγώ;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ τοῦ Θρασύλλου διαθέτων τὴν ζωὴν. . .

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἰς γάμον ὁ Κριτίας σὲ ζητεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν εἶναι τοῦτο. Ὁχι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἶναι, κόρη μου.

Τὸ Λαύριον στερεύσας, τὰ δημόσια
ταμεῖ' ἀπορρόφησας, κ' εἰς τῶν πολιτῶν
τὰ αἵματα βυθίζων τοὺς βραχίονας,

μὴ κ' ἐξ αὐτῶν χρυσοῦ ἀντλήσῃ ψήγματα,
ἐστράφη ἤδη καὶ πρὸς τὸν συνάρχοντα,
ζητῶν νὰ μεταλλεύσῃ ἔσχατον αὐτόν.
Ἡ λαμπρὰ προῖξ σου, θέλγητρον πανίσχυρον,
διερεθίζει τὴν πλεονεξίαν του.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Τὴν προῖκα θέλει; Δὸς τὴν, κ' ἐξαγόρασον
διὰ χρυσοῦ ἀτίμου τὸν ἀτίμητον.
ὦ! ποία δόξα, χαρὰ ποία δι' ἐμέ,
πτωχὴ νὰ μείνω τὴν ζωὴν του σώζουσα!
Πῶς τῶν Ἐλευσίνων ὅταν ἡ πομπὴ
τὸν Κηφισὸν διέλθῃ, εἰς τὴν γέφυραν
θα ἴσταμαι ἐπαῖτις ὑπερήφανος,
τοῖς διαβάταις τείνουσα τὴν χεῖρ' αὐτὴν,
ἥτις τὸν πρῶτον ἔσωσε τῶν πολιτῶν!
Δὸς ὅ,τι ἔχω, καὶ πλουσία ἔσομαι
ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸν πολύχρυσον Λυδόν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δὲν τὸν γνωρίζεις ταῦτα λέγουσα. ὦμὸς,
ἀλλ' ὑπερόπτης ἐνταύτῳ καὶ ἄπληστος,
ἀρπάζει, δὲν λαμβάνει. Θεὸν ἀπέρριπτε,
περιφρονῶν, τὴν δόσιν τὴν ἀβίαστον.
Καθὼς ὁ λέων, καὶ αὐτὸς τὴν λείαν του
κτῆμα ἢ θῦμα θέλει, ὅχι δωρεάν.
Πλὴν τούτου ἐμέ θέλει· θέλει διὰ σοῦ
δεσμώτην νὰ μὲ σύρῃ εἰς τὸ ἄρμα του,
τυφλὸν τῆς τύχης, τῶν βουλῶν του ὄργανον,
καὶ ὑπηρέτην τῆς φιλοδοξίας του.
Προσέτι ὅμως, καὶ πρὸ πάντων, θέλει σέ,
τὸ κάλλος καὶ τὴν ὥραν, καὶ τὴν χάριν σου.

διότι ἔχει τὴν ψυχὴν εὐαίσθητον
εἰς τὰς θωπείας τοῦ υἱοῦ τῆς Κύπριδος,
καὶ στίχους ψάλλει ὁ παρῆλιξ ἐραστής.
Σὲ ἢ ἐκεῖνον, ταύτην δίδει ἐκλογὴν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐκλογὴν δίδει; Καὶ ὑπάρχει ἐκλογὴ;
Εἰς τὴν θεότητά του, εἰς τὸν θάνατον
θυσίαν θέλει; Εἴμ' ἐγὼ τὸ σφάγιον.
Ζωὰς μυρίας ἐὰν εἶχον, ἔδιδον
αὐτὰς προθύμως διὰ μίαν του στιγμὴν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὲ παραφέρει ἢ ἀπελπισία σου.
Σὲ θέλει νύμφην, δὲν σὲ θέλει σφάγιον.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Μὲ θέλει νύμφην; Ἐστεμμέν' εἰς τὸν βωμὸν
θενὰ προσέλθω· ἀλλ' εἰς τὰς βαθμίδας του
τὸ αἷμά μου θὰ ρέυσῃ, κ' εἰς τοὺς πόδας του
νεκρὰ θὰ πέσω, ἱερεῖον τέλειον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δὲν τὸν σώζεις διὰ τούτου.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀληθῆ,

βέβαια λέγεις, φοβερά, ὦ! φοβερά!
Διπλῆν ἐμπρός μου σκάπτων ἄβυσσον, ζητεῖ
τὸν θάνατόν του, ἢ τὴν δυστυχίαν μου.
ὦ ἐπινοίας πονηρᾶς, ἦν καὶ αὐταὶ
αἱ Ἐριννύες θ' ἀπετροπιάζοντο!
ὦ ἀμηχάνου θέσεως! Ποῦ θὰ στραφῶ;
Τί θενὰ πράζω; — Ξίφος ἐπικρέμαται
ἐπὶ τὴν φίλην κεφαλὴν του, κ' ἐρωτῶ;

Θὰ βοηθήσω. Καὶ τί εἶναι τῆς ζωῆς
ἢ εὐτελὲς θυσία ; Πολλαπλάσιον
αὐτῆς νὰ δώσω· πᾶσαν εὐτυχίας μου
ἐλπίδα εἰς τὸν βίον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ πᾶσαν Ἑλυσίων εἰς τὸν ἔπειτα.
Εἰς τὸν Κριτίαν, ἔστω, θῦμα δίδομαι·
κ' ἔστωσαν πᾶσαι αἱ στιγμαὶ τοῦ βίου μου
σειρὰ βασάνων ὑπὲρ σωτηρίας του.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Νύμφη νὰ γίνῃς τοῦ Κριτίου συναινεῖς !

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Νύμφη του, εἶπες ; νύμφη του ; Ἐγὼ αὐτοῦ
νὰ γίνω νύμφη ; Καὶ τὸ εἶπες ; ἢ ἐγὼ,
ἐγὼ τὸ εἶπα ; Τίني δικαίωματι ;
Δὲν εἶμαι ἄλλου νύμφη ; κ' αἱ ψυχαὶ ἡμῶν
δι' ἱερᾶς ἐγγύης δὲν συνδέονται ;
Τῶν καρδιῶν μας τὸν δεσμὸν ῥηγνύουσα,
τὴν ὑπαρξιν δὲν σχίζω ἀμφοτέρων μας ;
Ναὶ, τὴν ζωὴν μου, ναὶ, τὴν εὐτυχίαν μου
νὰ διαρρίψω εἰς οὐδὲν λογίζομαι.
Πλὴν τίς μοι δίδει τὸ αὐτὸ δικαίωμα
κ' εἰς τὴν ἐκείνου εὐτυχίαν ; Τῆς ζωῆς
τὸ πικρὸν δῶρον θὰ δεχθῇ, ἂν ἡ ζωὴ
νεκρά, δηλητηρίου πλήρης τῷ δοθῇ ;
Τοιαύτη ἔσται δι' αὐτὸν, ἀβίωτος.
Μοὶ τὸ διδάσκει ἡ πιστὴ καρδία μου.
Καὶ οὕτως εἶναι ἄφρων, οὕτως ἀγενὴς,
ὥστε νὰ λάβῃ χαίρων εἰς ἀντάλλαγμα
προσκαίρου βίου πόνον ἀτελεύτητον ;
Ποτὲ, ποτὲ δὲν θέλω ἀνεχθῇ, ποτὲ,

ἐγκαυχωμένη ἐπὶ σωτηρίᾳ του,
 νὰ γίνω δολοφόνος τῆς καρδίας του.
 Καὶ ὁ Θρασύλλος ἐπὶ τοῦ Ἀχέροντος
 νεκρὰν θὰ μ' ἀπαντήσῃ, ὅχι ἄπιστον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καὶ πρὸς τὰς ἀπειλάς του ἀδιάφορος,
 ἀρνεῖσαι ἐπομένως, ἢ τί θέλεις;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί;

Διὰ φωνῆς ἡχούσης ὑπὲρ σάλπιγγα,
 τὸν ὄχλον νὰ ἐλέγξω τὸν οὐτιδανὸν
 τῶν Ἀθηναίων, λαγωῶν δειλότερον,
 ὅστις αὐχένα, τρέμων, κύπτει δουλικὸν
 ὑπὸ τυράννου ὕβριστοῦ αὐθάδειαν,
 τῆς δόξης ἐπιλήσμων καὶ τῆς ἀρετῆς
 τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος·
 νὰ τὸν ἐγείρω, καὶ εἰς πρᾶξιν ἀνδρικὴν
 τὴν ναρκωθεῖσαν νὰ ἐπλίσω χεῖρά του.
 Τί θέλω; Οἶμοι! Ἡ ἀνίσχυρος ἐγὼ
 τί θέλω; Ν' ἀποθάνω! Αἶ κεναὶ κραυγαὶ
 τὸν ληθαργοῦντα δῆμον μάτην πλήττουσι,
 τὰς ἄκρας μάτην τοῦ Ὀλύμπου τὰς κωφάς.
 Ναὶ, ν' ἀποθάνω, καὶ νὰ φύγω ἀπ' αὐτοῦ
 τοῦ ἐπὶ γῆς ταρτάρου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ὦ Καλλίππη μου,
 τί λέγεις; Οὕτω τὴν ἀγκάλην τοῦ πατρὸς
 νὰ φύγῃς θέλεις, σὺ, ἡ μόνη φίλη του,
 τὸ μόνον τῆς ζωῆς του ἐγκαλλώπισμα;
 Δὲν μ' ἀγαπᾷς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Συγχώρει. Ναί, σέ ἀγαπῶ.
 Ἀλλὰ νὰ ζήσω εἰς τὴν γῆν τὴν ζοφεράν
 ὅθεν ἐκεῖνος ἔφυγε, δὲν δύναμαι.
 Εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἄδου τὸν ἀνήλιον,
 ἐκεῖθεν ἀνατείλη δι' ἐμέ τὸ φῶς.
 Ἐκεῖ πλανᾶται ἡδ' ἡ φίλη του σκιά.
 Κατόπιν της μὲ νεύει. Τὴν ἀκολουθῶ·
 κα' ἐκεῖ θὰ περιμένω ὡς νὰ καταβῇς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (εἰσερχόμενος)

Καλλίππη!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τίς!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τίς εἶναι;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Σὺ, Θρασύλλε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὺ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα... ὡς ὁ ποιητὴς
 ὁ μέγας λέγει.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ζῆς! Ἐσώθης λοιπόν! Ζῆς!
 Ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ ἄδου πῶς διέφυγες;
 Τίς μ' ἐλυπήθη; Ποῖος σ' ἔσωσε Θεός;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Θεὸς δὲν ἦτον ὁ ἐλευθερώσας με.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἄπαξ λοιπὸν φιланθρωπίας αἴσθημα
εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν ἀνέτειλεν;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Οὐδ' ὁ Κριτίας ἦτον.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὔτε; Τίς λοιπὸν;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τίς ἦτον;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἡ Λαμία.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἡ Λαμία; Τίς

εἶν' ἡ Λαμία;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὴ ἐρώτα. Τ' ὄνομα
εἰς τὴν ἀγνήν σου δὲν ἀρμόζει ἀκοήν.
Γυνὴ μεγάλως δυναμένη παρ' αὐτῷ,
τὰ κλεῖθρα τῆς εἰρκτῆς μου τὸν ἐδίασε
νὰ λύσῃ ἄκων.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

ὦ γυνὴ φιλτάτη μοι!
Εἴ τις ἂν εἶναι, τῆς εὐγνωμοσύνης μου
τὸν φόρον ἔχει. Ἐκ ψυχῆς τὴν ἀγαπῶ.
Ἄλλ' ἂν ἐσώθης σήμερον, καὶ δι' αὐτῆς
τὸν φάρυγγα τοῦ ἄδου ἂν διέφυγες,
μὴ χρονοτρίβει, μὴ νομίζου ἀσφαλῆς.
Παραμονεύει περὶ σὲ ὁ θάνατος.
Ὁ λέων ὡς ὠσφράνθη αἵματος ὀσμὴν,
ἐμάνη, καὶ μεθύων περιλείχεται.

Τοῖς Ὀλυμπίοις ἡ εὐγνωμοσύνη μου
βαθεῖα εἶναι ὅτι σ' ἐπανεφέρον·
ἀλλ' ἤδη μ' εἶναι ἄδωρον τὸ δῶρόν των
ἐν ὧσιν βλέπω ἀγρυπνοῦσαν περὶ σέ
τὴν τυραννίαν, καὶ ὀρθὸν τὸν κίνδυνον.
Μὴ μένε, φύγε, ὧσιν εἶς' ἐλεύθερος.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ φύγω;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναί, νὰ φύγῃς. Ἐπικρέμαται
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου ψῆφος φονικὴ,
ὥς ἡ μοιραία θέλησις, πανίσχυρος.
Ἄν εἰς ἐταίρας νεύματα ὑποκλινῇς
σ' ἀφῆκε στιγμὴν μίαν, ὠφελήθητι
πρὶν ἢ στιγμὴ παρέλθῃ. Μὴ τὴν λείαν τοῦ
νομίζῃς πῶς ἀφήνει. Παίζει μετ' αὐτῆς.
Φύγε καὶ σπεῦσον.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἡ φυγὴ ἢ θάνατος
λοιπὸν ἢ μοῖρα θενὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ
τῶν Ἀθηναίων; Τῆς ἐρήμου πόλεως
μετ' οὐ πολὺ τὴν θέσιν θενὰ μένωσιν
ἐλέγχοντες οἱ τάφοι τοῦ Κεραμεικοῦ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄν, ὦ Θρασύλλε, ἀγαπᾷς... τί νὰ εἰπῶ;
πρὸς τὴν ζωὴν σου εἶσαι ἀδιάφορος—
ἀλλ' ἂν ἡμᾶς οἰκτείρῃς, ἂν μᾶς ἀγαπᾷς,
ἂν τὴν ζωὴν μου θέλῃς, εἰς τὸ βάραθρον
νὰ μὴ ριφθῶ ἂν θέλῃς τῶν δυστυχιῶν,
ὑπάγε, φύγε, σῶτόν με σωζόμενος.

Ὡς κενούς λόγους ταῦτα μὴ ἐκλάμβανε.
Σὺ δὲν ἤξεύρεις, δὲν νοεῖς, δὲν δύνασαι
τὸ μέλαν βάθος τῆς ἀβύσσου νὰ ἰδῇς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μὴ μ' ἀποπέμπης, καὶ τοσοῦτον μὴ φοβοῦ.
Τὸ σκότος μόλις τὸ ταρτάρειον φυγῶν,
εἰς σᾶς ἀνῆλθον· καὶ ν' ἀφήσω ἀπαιτεῖς
ὕμᾱς, δι' οὓς καὶ μόνους ἀγαπῶ τὸ φῶς;
Μακράν σας θὰ μοὶ εἶναι τάρταρος ἢ γῆ,
ἀβίωτος ὁ βίος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν ἄκουσον,
πῶς ὁ Κριτίας, οὗ βιβρώσκει τὴν ψυχὴν
φιλοδοξίας καὶ φιλαργυρίας φλόξ,
πρόσωπον αἴφνης ἐραστοῦ ὑποδυθεὶς,
ἦλθε κ' ἐζήτει, ναὶ, μ' ἐζήτει νύμφην του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καλλίππη! . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ναὶ, τὴν χεῖρα καὶ τὸν πλοῦτόν της
καὶ τὴν ἐπιρρόήν μου θέλει ἐνταυτῷ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (πρὸς τὴν Καλλίππην)

Καὶ μένεις ἔτι; Σὺ νὰ φύγης πρόφθασον.
Σ' ἐπέρριψεν ἡ μοῖρα εἰς τὴν τροχίαν
τῶν συμφερόντων, τῶν ἀγρίων του παθῶν,
καὶ μένεις; καὶ δὲν τρέμεις; καὶ δὲν κρύπτεσαι;
Θὰ σὲ συντρίψῃ, ἢ βορά του θὰ γενῇς,
καὶ μετὰ φρίκης θὰ ἰδῇ ὁ ἥλιος
νὰ νυμφευθῇ ὁ ὄφις τὴν περιστερὰν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐμὲ ἐνταῦθα παρὰ τὸν πατέρα μου
 δεσμεύ' ἢ μοῖρα· σὺ δὲ εἶς' ἐλεύθερος.
 Ἐν ὅσῳ μένεις εἰς τὴν ἐξουσίαν του,
 ἄοπλος εἶμαι, καὶ δειλὴ, καὶ ἄνανδρος,
 καὶ διὰ σέ δεσμία. Ἀναχώρησον.
 Ἐκτὸς λαβῆς του ἄπελθε, καὶ θὰ ἰδῇς
 νὰ γίνη τίγρις ἢ δειλὴ περιστερά.
 Ἄς ἔλθῃ τότε μετὰ τῶν δημίων του,
 τῶν ὅπλων του, τοῦ ὄγκου τοῦ τυραννικοῦ·
 ἄς ἔλθῃ νὰ γνωρίσῃ πῶς συντρίβεται
 τὸ γαῦρον κῦμα τῆς ὑπεροψίας του
 εἰς γυναικὸς ἀνδρίαν· πῶς τὸν ἀψηφῶ.
 Ἀλλὰ πρὸ τούτου θες, ὦ! θες ἐν ἀσφαλεῖ
 τὴν κεφαλὴν σου. Φύγε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὑποχώρησον,
 καὶ μὴ ἐκθέτης σοῦ τὴν ὑπαρξιν, κ' ἐμοῦ
 τὴν ἐξουσίαν. Ὑπὲρ σωτηρίας σου
 ἰσχὺν δὲν ἔχω. Ὅμως πρέπει νὰ σωθῇς.
 Πρέπει, σοὶ λέγω· οὐχὶ, ἔστω, δι' ἡμᾶς,
 οὐχὶ πρὸς χάριν ταύτης, ἧς ὁ θάνατος
 τὸ θλιβερόν σου ἔσται ἐπιτάφιον,
 ἀλλὰ...

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Καὶ ἔχω ἄλλο τι τὸ εἰς τὴν γῆν
 δεσμευόν με εἰσέτι;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὴν πατρίδα σου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Σὺ μοὶ τὸ λέγεις, Θηραμένη;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πῶς ἐγὼ,

σ' ἐκπλήττει; ἢ νομίζεις πῶς ἐκάθησα
μετὰ τῶν ἄλλων ἐπὶ τοῦ τραχήλου της,
ὅπως τοῦ δείπνου ἐμπλησθῶ τῶν Ἀρπυιῶν,
εἰς αἵματος φιάλην μεθυσκόμενος;
Μὲ ἀδικεῖς, Θρασύλλε. Μὴ ὡς οἱ πολλοὶ,
καὶ μὴ ὡς ὁ Κριτίας παρεξήγει με.
Ἄν εἰς τὴν θέσιν ταύτην τὴν λαοστυγῇ
ἰστάμενον μὲ βλέπης κ' ἐπιμένοντα,
μὴ φιλαρχίαν μ' ἀποδίδης ἀγενῇ.
Ἦ μέριμνά μου ἂν ἐμὲ ἀπέβλεπε,
τὸ ῥάκος τοῦτο τὸ εἰς αἵματα βαφὲν
θα ἔσχιζον ἀμέσως, καὶ τὰς σάρκας μου
ἐὰν ἀπέσπα, ὡς τοῦ Νέσσου ὁ χιτῶν.
Ἀλλὰ ἐντός μου τὸ συμφέρον ὁμιλεῖ
τῶν Ἀθηναίων, ὅχι τῶν Τριάκοντα.
Ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν τυράννων ἵσταμαι
ἐπίσκοπός των, ὅχι δορυφόρος των·
ἐξ ἀσθενείας ἀνεχόμενος πολλὰ,
ὅπως πολλὰ κωλύω. Εἰς τὸν κλύδωνα
κυμάτων ἀντιτύπων βλέπων ἄφετον
κ' ἐγγίζουσιν τὴν πόλιν νὰ περιτραπῇ
νῦν ὑφ' ὀρμὴν πνευμάτων ὀχλοκρατικῶν,
νῦν ὑπὸ βίαν τυραννίας, τὴν ὀρθῶ,
εἰς ἐκατέραν ἀπερείδων τῶν πλευρῶν.
Οὔτε τοῦ δήμου, οὔτε τῶν ὀλιγαρχῶν,
ἀλλ' εἶμαι μόνον τῆς πατρίδος πρόμαχος.

Πλὴν μάταιοι ἀγῶνες! Δὲν ὀρθοπλοεῖ
τὸ σκάφος πλέον. Κινδυνεύει αὐτάνδρον.
Τὸ προσαράσσει εἰς σκοπέλους ἄφροντις
ἢ ἄφρων κυβερνήτης. Τὸ ναυάγιον
ἐπέστη· ὑπεκφεύγει τὸ πηδάλιον
τὴν χειρά μου. Βιαίως τὸ κατέκτησεν
ἡ τυραννία, καὶ τὴν πόλιν ἀπειλεῖ
εἰς αἵματα νὰ πνίξῃ. Ζῆθι, σώθητι.
Ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ ριφθῆτε τολμηρῶς
εἰς τοὺς ἀνεμοπλήκτους κάλους, σώζοντες.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ὁ λόγος οὗτος, ὦ Θηράμενες, ἀρκεῖ
ἔπως ἐκ νέου μὲ καλέσ' εἰς τὴν ζωὴν.
Ἀλληλομάχων αἰσθημάτων σύγκρουσις
μ' ἦτον ὁ βίος. Σᾶς ἡγάπων· ἀλλ' εἰς σέ
τὸν τύραννον ἐμίσουν. Καὶ τ' ἀνάπαλιν,
κατὰ τῆς τυραννίας ἐμπλεως ὀργῆς,
δὲν ὠπλιζόμεν κατ' αὐτῆς, περίφοβος,
μὴ ἀπαντήσῃ ἡ αἰχμὴ τοῦ ξίφους μου
εἰς τὰς ἀγρίας τάξεις τῆς τοῦ στῆθός σου.
Ἀλλ' ἤδη, ὅτε ἀνευρίσκω μεθ' ἡμῶν
συντεταγμένην τὴν βαθεῖαν φρένα σου,
κ' ἐν μέσῳ φαύλων πειρατῶν τῆς πόλεως
φρουρὸν σέ βλέπω ἄγρυπνον τῆς πρῶρας τῆς,
ἀπλοῦν προσλάμπει τὸ καθῆκον εἰς ἐμέ.
Ἐκ τοῦ ὀλέθρου τὴν πατρίδα χρεωστῶ
νὰ σώσω, ἢ νὰ πέσω προμαχῶν αὐτῆς.
Ἐν ὅσῳ μία αἵματος τὰς φλέβας μου
ρανὶς θερμαίνει, δι' αὐτὴν θενὰ χυθῇ.
Μικρὰ βεβαίως ἡ σπονδὴ, οὐδ' ἐπαρκὴς

τὸ στίγμα ν' ἀποπλύνῃ τὸ τυραννικόν.
Ἄλλὰ κ' ἡ ἐλαχίστη νοτὶς αἵματος
ἀπὸ θερμῆς καρδίας, γονιμοποιεῖ
τὸ τῆς ἐλευθερίας ἔδαφος. Καθὼς
τοῦ ἥρωος, ὁμοίως καὶ τοῦ θύματος
τὸ αἷμα σώζει, καὶ νικᾷ ὁ θάνατος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὸ θῦμα ὅμως ἐὰν πέσῃ ἄωρον,
ματαία ἡ θυσία. Διατήρησον
τὴν χεῖρα, τὴν καρδίαν καὶ τὸ ξίφος σου.
Φέρε τα τότε. Τώρα φύγε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Φύγε, ναί.
Διαφυλάξου δι' αὐτὴν καὶ δι' ἡμᾶς.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ φύγω, ἔστω. Ταύτην τὴν ὑπόδουλον
ἀφίνω πόλιν, ὅπως ἀποσύρεται
ὁ λέων, ὅστις εἰς τὴν λείαν του πηδᾷ.
Ὑπάγω ὅπου πάλλουσιν ἐλεύθεραι
καρδίαί, ὅπου ξίφη ἀκονίζονται
τυραννοκτόνα, κ' εὐγενεῖς ἐξόριστοι
διὰ δακρύων, πλὴν κ' ἐλπίδων τρέφονται.
Ἀφ' οὗ ἐνταῦθα ἐξυπνίσω τοὺς φρουροὺς
τῆς νεκρωθείσης πόλεως, ἀπέρχομαι
ἂν ἀγρυπνῶσι κ' οἱ ἐκεῖσε νὰ ἰδῶ.
Χαίρετε. Φεύγω χαίρων. Καὶ μετ' οὐ πολὺ
τὸ νέφος τὸ μελαῖνον τὸν ὀρίζοντα
τὰ ὄρη αἵφνης θὰ φανῇ νὰ πυρπολῇ,
κεραυνὸν φέρον, τὰ πλευρά του σχίζοντα.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ (δίδουσα αὐτῇ τὴν χεῖρα)

Ἄπελθε, σῶσον σέ καὶ τὴν πατρίδα σου.
Ὅποταν ἐπανέλθῃς, θέλεις εἰς αὐτὴν
μ' εὐρῇ τὴν θέσιν, ἢ ἐντὸς τοῦ τάφου μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς ἄλλης χειρὸς)

Ἄπελθε. Ἴσως εἰς τὴν σὴν ἐπάνοδον
εἰς θὰ ἐλλείπη ἀπὸ τῶν Τριάκοντα.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Σᾶς καὶ τὴν πόλιν ᾶς φυλάττ' ἡ Πολιάς.

ΜΕΡΟΣ Γ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ ἄντρον τῶν Ἑριννύων ὑπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἐν τῷ μέσῳ
βωμός, ἐφ' οὗ καίει φλόξ, μόνη φωτίζουσα τὸ ζοφερὸν ὑπόγειον.

(Εἰσέρχονται ΣΩΚΡΑΤΗΣ καὶ ΠΛΑΤΩΝ)

ΠΛΑΤΩΝ

Πυκνὸς ὁ ζόφος, φοβερά ἡ κάθοδος.
Ῥιγῶ βαδίζων εἰς τῆς γῆς τὰ ἔγκατα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σίγα. Κοιμῶνται αἱ Σεμναὶ Θεαί. Θαρρῶ
ὑποχθονίους πῶς ἀκούω μυκηθμούς.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (προκύπτει ὀπίσθιν τοῦ βωμοῦ)

Τίς εἶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πολῖται.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τί ζητεῖτε;

ΠΛΑΤΩΝ

Τὸν δαυλὸν

τῶν Ἑριννύων.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (δίδων αὐτοῖς δάδας σβιστάς)

Λάβετε.

ΠΛΑΤΩΝ (πρὸς τὸν Σωκράτην)

Ἐρχόμεθα

οἱ πρῶτοι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πρῶτοι ἔπρεπε νὰ ἔλθωμεν,
ὅπότε ἐπικαλῆται ἡ πατρίς.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ ;

ΛΥΚΩΝ, ΕΥΚΡΑΤΗΣ, ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

καὶ ἄλλοι πολλοί

ΛΥΚΩΝ

Πολῖται.

ΠΑΛΤΩΝ

Ἄλλοι.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τί ζητεῖτε ;

ΛΥΚΩΝ

Τὸν δαυλὸν

τῶν Ἐριννύων.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (διανέμων δαυλοῦς)

Λάβετε.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

ὦ Σώκρατες,
σὺ μεθ' ἡμῶν ! Εἰς σκότους περιβάλλεσαι
καὶ σὺ μανδύαν, κρύπτοντα ξιφίδια !
Τίς σ' ἔφερεν ἐνταῦθα ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τὸ δαιμόνιον.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ ;

ΛΥΣΙΑΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ καὶ ἄλλοι πολῖται

(εἰσέρχονται ἀλληλοδιαδόχως. Ὁ μετὰ τοῦ ἱερῆως διάλογος αὐτῶν καλύπτεται
ὕπὸ τῆς φωνῆς τῶν ὁμιλούντων εἰς τὸ προσκηνίον)

ΠΛΑΤΩΝ

Αὐξάνει, καὶ τὸ ἄντρον πλημμυρεῖ
ὁ καταρράκτης ὁ ἀνθρώπινος.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ σὺ, ὦ Πραξιτέλῃ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄριστόφανες,
εἰς σὲ αἱ Μοῦσαι ἔδωκαν κ' αἱ Χάριτες
τοῦ λόγου τὴν πυρίνην μάστιγα, δι' ἧς
τοὺς λυμεῶνας τοῦ κοινοῦ ἐσπάραττες.
Τὸν λόγον ἤδη πνίγουσιν αἱ οἰμωγαὶ
τῶν ἐκπνεόντων· ὅθεν τὸ ἀνίσχυρον
ἀφίνων ὕπλον, ἔλαβες εἰς χεῖράς σου
ἀντὶ τῆς κωμωδίας ἐγχειρίδιον.
Κ' ἐγὼ ἐπὶ μαρμάρου τῆς πατρίδος μας
ἐλάξευσα τὴν δόξαν καὶ τὸ μέγεθος.
Ἄλλ' ὅταν εἰς τὴν κόνιν κ' εἰς τὰ αἵματα
τὴν βλέπω, πατουμένην, τότε γίνεται
ἡ σμίλη ξίφος, καὶ ὁ γλύπτης μαχητής.

(Εἰσέρχεται ὁ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ ἐν ᾧ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον
πληροῦται τὸ σπῆλαιον)

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Τίς εἶ;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Πολῖται.

(Ἐν ᾧ ἐν τῇ βάλει ἀνταλλάσσονται αἱ λίξεις τοῦ συνθήματος),

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἄρα πλήρεις εἵμεθα;

ΠΑΛΤΩΝ

Πολλοὶ οἱ συνελθόντες.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Ὑπὸ τὴν σπεδὸν

δὲν ἀπεσβέσθη ἄρα πᾶς ζωῆς σπινθήρ·
οὐδὲ ἡ τυραννία, καθὼς ἤλπισε,
πᾶσαν καρδίαν εὐγενῇ ἀπέπνιξε.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Πολῖται ζῶσιν ἔτι· ἄρα ἔτι ζῇ
ἡ πόλις, ζῇ τὸ μέλλον, ζῇ ἡ δόξα της.

ΛΥΚΩΝ

Ζῇ ὁ καθεύδων λέων, καὶ θὰ ἐγερθῇ,
τὸ αἷμα λείχων εἰς τὰς σιαγόνας του.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (προβαίνων ἔμπρὸς)

Οἱ θῦται πάντες πάρεσιν. Ἐκ τοῦ βωμοῦ
τοῦ σκότους φῶς ζητεῖτε. Δεῦτε λάβετε.

(Ἀνάπτει τὸν δαυλὸν τοῦ ἐκ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀνάπτουσι πάντες οἱ ἄλλοι).

Διὰ καταχθονίων ἐπικλήσεων
τοῦ ἄδου τὰς ἀγρίας κόρας θέλετε
καὶ τὴν βραδεῖαν νὰ ἐγείρω Νέμεσιν.
Ἦγέρθη! Λάμπει ἀπειλῶν ὥς πύρινος
ὁ ἄγρυπνός της ὀφθαλμός. Ἀκούονται
αἱ ὕλακτοῦσαι κύνες αἱ ταρτάρειαι.
Σιγὴ! κ' ἐντρόμους κλίνατε τὰς κεφαλάς!
Κ' εἰς κάπρου καὶ εἰς ταύρου τὰ νεοσφαγῇ
πατήσατε τομεῖα, καὶ ὁμώσατε

εἰς τὴν πατρίδα πίστιν, ἀφοσίωσιν,
αὐτῆς θυσίαν τῆς ζωῆς.

ΠΑΝΤΕΣ

Ὁμνύομεν.

ΛΥΚΩΝ (προχωρῶν)

Ὁμνύομεν προσέτι εἰς τὸν Τάρταρον,
εἰς τῆς Στυγὸς τὸ ὕδωρ, κ' εἰς τὸν ὄλεθρον
ἡμῶν, τῶν τέκνων, πάντων τῶν οἰκείων μας,
δι' ὅσα πάσχει ἡ πατρίς, ἐκδίκησιν,
ἐκδίκησιν δι' ὅσον ῥέει αἷμά της·
δι' ὅσην ὕβριν ἐποτίσθη καὶ χολὴν,
ἄσβεστον μῖσος, ἄσπονδον ἐκδίκησιν.

ΟΙ ΠΛΕΙΣΤΟΙ

Ἄσβεστον μῖσος, ἄσπονδον ἐκδίκησιν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Φρικώδης λέξις, εἰς φρικῶδες ἀντηχεῖ
τὸ ἄντρον τοῦτο. Εἶναι ἡ ἐκδίκησις
ἀντ' ἀδικίας ἀδικία. Τὸ κακὸν
ἀντὶ κακοῦ. Εἰς ταύτην ὄρκος Στύγιος
δὲν θὰ μὲ δέσῃ. Σύννους εἰς τοῦ Ἰλισσοῦ
ἐβάδιζον τὴν ὄχθην. Οἱ Τριάκοντα
μ' εἶχον προτείνει σύμπραξιν ἀνόσιον·
εἰς Σαλαμῖνα μεταβάς, τὸν Λέοντα,
τὸν ἕνα τῶν μετοίκων, ὡς καθεὶς αὐτῶν,
λαβὼν νὰ θυσιάσω, καὶ τὸν πλοῦτόν του
ν' ἀρπάσω. Πλοῦτον στέργω τὸν ἐπικερδῆ.
Τοιοῦτος δ' εἶναι, ὡς φρονῶ, ὁ δίκαιος.
Ἠπείθησα· ἡρνήθην· καὶ βαρυαλγῆς,
εἰς τῆς πλατάνου ἐκαθέσθην τὴν σκιάν,
σταθμίζων τὸ καθήκον καὶ τὸ δίκαιον.

Ἐκεῖ, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ φυλλώματος,
μοὶ ἐπεφάνη, κατελθὼν ἐξ οὐρανοῦ,
ἀκτίνων στέμμα φέρον, τὸ δαιμόνιον,
καὶ μ' εἶπε· «Σπεῦσον ὅπου ἐξοπλίζονται
σωτήρων χεῖρες. Πρὸς τοὺς νόμους κακουργεῖ
ὁ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ νόμου ἀνεχόμενος.»
Εἶπε, καὶ ἦλθα νὰ συνερευνήσωμεν
τί τὸ συμφέρον ἀπαιτεῖ τῆς πόλεως.

ΛΥΚΩΝ

Κατὰ τυράννων, ὀλετήρων τοῦ λαοῦ
ἡδονὴ θεία εἶναι ἢ ἐκδίκησις.
Κατὰ τυράννων λόγοι μετριότητος,
τὸ τῶν ἀνδρείων χαλαροῦντες αἴσθημα,
καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀφοπλίζοντες,
τὸ φρόνημα τῶν νέων διαφθείρουσιν.
Ὅξυς, γενναῖος, ἄκαμπτος, ἀμείλικτος
πρέπει νὰ ᾔηται τῆς πατρίδος ὁ υἱός·
λόγοι δὲ χαῦνοι, πονηρῶν φειδόμενοι,
εἰς τοὺς ἀριστοκράτας μόνον πρέπουσιν.
Ἄν θέλωμέν τι ἄξιον νὰ πράξωμεν,
τὴν εἶραν ἐκ τοῦ σίτου ἅς χωρίσωμεν.
Ἐκ ἁς, μακρὰν ἀπίτω πᾶς ὁ βέβηλος.
Δὲν θὰ σωθῇ ἡ πόλις πρὶν ἀποκοπῇ
πᾶν σεσηπὸς τῆς μέλος. Ἄν οἱ τύραννοι
ἐκλείψωσι, δὲν λείπει καὶ ἡ τυραννίς,
ἐν ὅσῳ σπέρμα φίλων αὐτῆς σώζεται·
καὶ μισῶ μᾶλλον τοὺς κρυπτοὺς τῶν ἐμφανῶν.
Εἰς τὴν ὁμήγουρίν μας τί οἱ συγγενεῖς
ζητοῦσι τῶν τυράννων κ' οἱ διδάσκαλοι;
Ἐκ ἁς, μακρὰν προδόται, μακρὰν βέβηλοι!

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Μακρὰν σὺ μάλλον, ὁ σκανδάλων μοχλευτής.
 Νομίζεις εἰς τὴν Πνύκα καὶ τὴν ἀγορὰν
 ὅτ' εἰς τὸν ὄχλον ὁμιλεῖς, ἀνακυκῶν
 τὰ τυφλὰ πάθη καὶ τὰς ὑποψίας του;
 Καιρὸς θὰ ἔλθῃ, ὑπὸ τὴν σκιάν σεμνῆς
 ἐλευθερίας νὰ ἐκτραχηλίῃσαι,
 καὶ τοὺς βελτίστους τῶν ἀνδρῶν συκοφαντῶν,
 νὰ βλάπτῃς τὴν πατρίδα. Ἦδη ἄπεχε.
 Εἶν' ἡ φωνή σου διχονοίας σύνθημα,
 τῶν ὄψεων τοῦ ἄδου εἶναι συριγμός.
 Τὸ ἱερόν μας ἔργον μὴ συντάραττε,
 μὴ ρίπτε βέλη κατὰ τῶν κρειττόνων σου·
 καὶ ἐὰν ζῆλος ὑπερβάλλων σὲ κινῇ,
 σὺ μετριάζων μετὰ κρίσεως αὐτὸν,
 μὴ μᾶς βιάζῃς νὰ τὸν μετριάσωμεν.

ΛΥΚΩΝ

Μεγάλων ἔργων πεῖραν ἔχοντες μικρὰν,
 θὰ ἔλθῃ ὥρα νὰ μετανοήσῃτε.

ΠΛΑΤΩΝ

Ὁ τῶν τυράννων συγγενὴς ἐγὼ εἰμί.
 Εἰς τοῦ Κριτίου τὴν σκιάν ἐβλάστησα,
 ἀπὸ σπαργάνων νὰ θαυμάζω ἐθισθεὶς
 τὴν πυκνὴν φρένα τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός,
 τοῦ μουσοτρόφου τὴν λαμπρὰν διάνοιαν·
 κ' ἐδορυφόρουν διὰ τῆς ἀγάπης μου
 τὸν ἄρχοντα, τὸν θεῖον καὶ τὸν ποιητὴν,
 ὡς θῦμα φθόνου παραγνωριζόμενον.
 Ἀλλ' ἤδ' οἱ ὀφθαλμοί μου ἠνεώχθησαν·
 μ' ἐξύπνισαν οἱ θρῆνοι τῆς πατρίδος μας,

καὶ τὸ ἐκρέον αἷμα τῶν τραυμάτων της.
Εἰς αὐτὴν μόνην χρεωστῶ συμπάθειαν.
Τιμιωτέρα παντὸς μ' εἶναι συγγενοῦς.
Τοῦ πολυφλοίσβου σάλου τοῦ πολιτικοῦ
μακρόθεν ἤμην τεθλιμμένος θεατῆς,
περὶ τῆς τύχης τῶν λαῶν φιλοσοφῶν.
Ἄλλ' ὅτε πάσχη ἡ πατρίς καὶ μᾶς καλῇ,
ἡ σκέψις παύει, καὶ ἡ πράξις ἄρχεται.
Πάρειμι.

ΛΑΜΙΑ (προκύπτουσα)

Φίλοι, πάρειμι κ' ἐγώ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πῶς; σύ;

Σὺ, ὦ Λαμία μεθ' ἡμῶν; Ἀλλὰ πρὸς τί;
Τί θέλεις; Ποῖος σοὶ παρέσχεν εἴσοδον;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Ἐγὼ, ἐνδίδων εἰς τὰς παρακλήσεις της.
Μὴ θορυβῇσθε. Ἐγγυῶμαι. Ἀνδρικὴν
καρδίαν ἔχει. Εἶναι ἀπαράβατος
ὁ λόγος, εἶναι ἄσειστος ἡ πίστις της.

ΛΥΚΩΝ

Ἀλλ' ὅμως ἔχει τὸν Κριτίαν ἐραστήν.

ΛΑΜΙΑ

Εὐφήμει, ἄνερ. Τὸν Κριτίαν, πλέοντα
εἰς τοῦ λαοῦ τὸ αἷμα, ἀποστρέφομαι
καθὼς ὑμεῖς, καὶ τρέφω εἰς τὸ στήθος μου
ἀγάπην πρὸς τὴν πόλιν τὴν φιλόξενον,
θετὴν πατρίδα, ἣτις μοὶ προσέφερεν
εἴτι γλυκὺ ἡ τύχη ἐνεστάλαξεν
εἰς τὴν φιάλην τῆς ζωῆς καὶ δι' ἐμέ.

Εἰμὶ ἐτοίμη ὑπὲρ σωτηρίας της
 κ' ἐγὼ νὰ πράξω ὅ,τι δόξη εἰς ὑμᾶς.
 Πιστὴ σας ἤμην σύντροφος εἰς τὴν χαράν·
 πιστὴ θὰ εἶμαι καὶ εἰς τοὺς κινδύνους σας.
 Πῶς; νὰ σκεφθῆτε θέλετε χωρὶς ἐμοῦ;
 Καὶ θενὰ δυνηθῆτε; Ἦμην πάντοτε
 τῶν σκέψεών σας ἀναγκαῖον ἄρτυμα.
 Δὲν σᾶς ἀφίνω. Δὲν σᾶς ἐμπιστεύομαι
 ἐστερημένους τῆς ἐμῆς φρονήσεως,
 καὶ ἦλθα.

ΛΥΣΙΑΣ

Πάντες ἦλθομεν, Κλεόκριτε,
 εἰς τὴν φωνὴν σου πειθαρχοῦντες.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Διὰ σοῦ
 τί μᾶς ζητεῖ ἡ πόλις; Τί δυνάμεθα;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (προάγων τὸν Θρασύλλον)

Ἴδου τίς εἶναι ὁ καλῶν σας δι' ἐμοῦ.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Πῶς; ὁ Θρασύλλος!

ΠΑΛΤΩΝ

Ἐκ τοῦ Ἀδου ἀνελθών!

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἦ μᾶλλον εἰς τὸν Ἀδην ἦλθομεν ἡμεῖς
 νὰ σ' εὕρωμεν.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Ἐνταῦθα δὲν συνήλθομεν
 τὸν θάνατόν σου ἵνα ἐκδικήσωμεν;

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Οὐχί! Τὴν πόλιν ἵνα ἐκδικήσητε,
ἦ, Σώκρατες, ὥς θέλεις, ἵνα σώσητε.
Δὲν ἐφρονεύθην, ἀλλ' ὀλίγον ἔλειψε·
καὶ ζῶ λανθάνων, εἰς τὰ σπήλαια κρυβείς.
Πλὴν ἀγρυπνεῖ ὁ φόνος, καὶ τῶν Ἀθηνῶν
ἀπέρχομαι, πρὶν πέσω θυμα ἄχρηστον.
Τῶν μὴ στεργόντων τὰς ἀλύσεις πολιτῶν
τοιαύτ' ἡ μοῖρα· ζῶσι μόνον φεύγοντες.
Ἄλλ' ὦ πολῖται, τὴν ἀποδημίαν μου
μὴ εἰς δειλίαν μοὶ καταλογίσητε.

ΝΙΚΗΡΑΤΟΣ

Μὴ περὶ τούτου, ὦ Θρασύλλε, φρόντιζον.
Ἡ πόλις κ' οἱ ἐχθροὶ τῆς σὲ γνωρίζουσι.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Τὸν θάνατον δὲν φεύγω, οὐδ' ἀποσοβῶ
τὴν κοινὴν μοῖραν ἀπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν.
Ἄλλὰ δὲν θέλω αὐτ' ἡ χεὶρ νὰ νεκρωθῇ
κ' ἡ κεφαλὴ νὰ πέσῃ, πρὶν τι σωστικὸν
ὑπὲρ πατρίδος ἡ μὲν πράξ' ἡ δὲ σκεφθῇ.
Ἀπέρχομαι δὲ ὅχι ὅπου νὰ σωθῶ,
ἀλλ' ὅπου εἰς τοὺς κόλπους πρόφρονος λαοῦ
ἐλευθερίας σχέδια τεκταίνονται
καὶ σύμμαχοί μας ζῶσι· καὶ ἠθέλησα
νὰ συσκεφθῶμεν, πρὶν ἀπέλθω, ἂν καὶ σεῖς
τ' αὐτὰ φρονῇτε.

ΠΟΛΛΟΙ

Λέγε, σὲ ἀκούομεν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Νὰ σᾶς εἰπῶ ὅποια ἦν ἡ πόλις μας
 ὁπότ' ἐν Μαραθῶνι μόνη, ἔνοπλος,
 εἰς τὴν Ἀσίαν τὴν αἰχμὴν προέτεινεν,
 ὁπότ' ἐν Σαλαμῖνι ἀνεξίτηλον
 ἐπὶ τὸ κῦμα τ' ὄνομά της ἔγραφεν
 ὡς εἰς χαλκὸν καὶ λίθον, ὡς εἰς τῆς Κλειοῦς
 τὰς αἰωνίους δέλτους; ὅταν φέρουσα
 τῆς Μούσης καὶ τῆς τέχνης τὴν ἀβρὰν στολὴν,
 ὡς τῆς Ἑλλάδος βασιλὶς διέπρεπε,
 καὶ οἱ λαοὶ τῇ ἔφερον γονυκλιτεῖς
 τοῦ θαυμασμοῦ τὸν φόρον καὶ τοῦ πλούτου των;
 Τὴν μαρανθεῖσαν νὰ σᾶς δείξω δόξαν της;
 Πρὸς τί γνωστὰ νὰ λέγω, καὶ νὰ σᾶς λυπῶ;
 Εἰς τὴν σκοτίαν ἣτις ἄρχει πέριξ μας,
 μᾶς περιλάμπει ἡ πανήλιος εἰκὼν.
 Ἄλλ' ἢδ' εἰς ποίαν πτῶσιν ἐκρημνίσθημεν,
 φρικτὴν, βαθεῖαν! Ποῦ ἰσχὺς, ποῦ θρίαμβοι,
 ποῦ δαφνηφόροι φάλαγγες πολεμιστῶν;
 Ἠρημωμέν' εἰς Ζέαν οἱ νεώστικοι,
 ἐρείπια τὰ σκέλη τῶν Μακρῶν τειχῶν,
 καὶ Λάκων ἐκ τοῦ τείχους τοῦ Πελασγικοῦ
 φρουρῶν, τὴν πόλιν ἔχ' ὑπὸ τὴν πτέρναν του.
 Καὶ τί τὸν ξένον λέγω; Φαῦλα τέκνα της
 εἰσὶν οἱ δῆμιοί της, καὶ τὴν ἑρρίψαν
 οἰκτρὰν, γυμνίτιν, εἰς τοὺς πόδας τῶν ἐθνῶν.
 Καὶ ἔστω μὲν, ἐρρέτω πᾶν τὸ παρελθόν,
 τὸ φωτεινὸν ἐκεῖνο καὶ περίπυστον.
 Ἄλλὰ τὸ μέλλον, σώσωμεν τὸ μέλλον της.
 Ἄν που τι ἔχνος ἔτι σώζεται ζωῆς,

ἂν σπέρμα που βλαστάνῃ ἐτοιμοθαλές,
τὸ ἀνασπῶσιν, ἢ τὸ καταστρέφουσιν·
ὥστε ταχέως, ἂν δὲν προνοήσωμεν,
ἢ πρὶν καλλίπαις χώρα τῶν Ἑρεχθιδῶν
τὰς ἐρημίας τῆς Λιβύας θὰ φθονῇ,
καὶ αἱ κατόπιν γενεαὶ θὰ ἐρωτοῦν
ποῦ ἦσαν αἱ Ἀθῆναι, ἢ ἂν γέννημα
λαμπρὸν δὲν ἦσαν φαντασίας ποιητῶν.
Ἄκτις ἐν ὄσῳ ὑποφώσκει ἀμυδρά,
ἐν ὄσῳ εἰς καρδίας πατριωτικὰς
ῥανὶς γενναίου αἵματος κυκλοφορεῖ,
ἅς σώσωμεν τὴν πόλιν.

ΠΟΛΛΟΙ

Ἄς τὴν σώσωμεν!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ὡς εἰς φρικώδη συνησπίσθησαν δεσμὸν
τὰ τέρατα τοῦ ἄδου τ' ἀποτρόπαια,
δοξομανία, ὕβρις χαλκοπρόσωπος,
βία καὶ φόνος, πλεονέκτις ἀρπαγὴ,
αἰσχροκερδείας λαοφάγοι ἄρπυιαι,
καὶ εἰς τὴν πόλιν ἅπληστα ἐπέπεσαν,
οὕτως ἐξ ἄλλου, ὄσαι ἀκατάβλητοι
καρδίαι ἔτι πάλλουσιν ἐλεύθεραι,
ἅς συσφιχθῶσιν εἰς δεσμὸν ἀπόρρητον,
κ' εἰς τοὺς Θεοὺς τοῦ σκότους ἅς ὁμώσωμεν
ἐν ὄσῳ εἷς καὶ μόνος ἡμῶν σώζεται,
ἐν ὄσῳ τῶν τυράννων ἢ τοῦ γένους των,
τῶν ἀληθῶν τυράννων, εἷς καὶ μόνος ζῇ,
ν' ἀμύνωμεν τῇ πόλει πάσῃ μηχανῇ,
πάσῃ θυσίᾳ, ἔνοπλοι, χειρὶ, ποδὶ

καὶ διανοία· οὐδὲ πρὶν νὰ παύσωμεν,
πρὶν ἢ σωθεῖσαν τὴν ἰδῶμεν, ἢ ἡμεῖς
μέχρις ἐσχάτου δάκωμεν τὴν κόνιν τῆς.
Ὅμώσωμεν, πολῖται.

ΟΛΟΙ (πλὴν τοῦ Σωκράτους, κινῶντες τὰς δεξιὰς τινι)

Ναὶ, ὁμνύομεν!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Δειναὶ εἰσὶ τοῦ Ἄδου αἱ θεότητες,
κ' ἐλαύνουσι τοὺς φαύλους ἀνεπίκλητοι.
Νὰ τὰς ἐγείρω κοιμωμένας δὲν τολμῶ.
Εἰς Δία τὸν Σωτῆρα καὶ εἰς Ἀθηναίαν
τὴν Σώτειραν ὁμνύω, κατὰ δύναμιν,
χειρὶ, ποδί τε καὶ φρενὶ, τῆς πόλεως
νὰ προμαχήσω, ὑπερῆλιξ μαχητής.
Ἱεροφάντης τῆς εἰρήνης, θάλλοντα
ἂν ἔβλεπον τὸν νόμον, ἔστω καὶ γραπτὸν
δι' αἵματος, τὸν νόμον θὰ σᾶς ἔλεγον
νὰ σεβασθῶμεν. Εἶναι νόμος, μοὶ ἀρκεῖ.
Ἄλλ' ἀθετεῖται. Νὰ τὸν βοηθήσωμεν
εἰν' ὅσιον καὶ χρέος. Εἰς τὸ Δήλιον
ὑπὲρ αὐτοῦ ὠπλίσθην. Ἄν ἐγήρασεν
ἡ χεὶρ, ἀλλ' ἡ καρδία εἰν' ἀγήρατος.
Ὡς τὸν Ἀλκιβιάδην σὲ ἀκολουθῶ.

ΠΑΛΤΩΝ

Μακάριος ὁ κόσμος ἐφ' οὗ ἄρχουσι
τὸ ἴσον ἀπολύτως καὶ τὸ δίκαιον·
ἐφ' οὗ δὲν δύνει τῆς εἰρήνης ἡ ἀκτίς.
Ἄλλ' οὗτος εἶναι κόσμος ἄλλος, αἶψλος,
οὐράνιος· ἡ δ' ὕλη, ἀτελής σκιά
τοῦ παντελείου ἀρχαιτύπου, πόλεμος

καὶ πάλῃ εἶναι τῶν στοιχείων καὶ παθῶν.
 Ἡ βία βίαν προκαλεῖ, ἐπίθεσις
 ἀντίστασιν. Ἡ μάχη τὴν προσάλληλον
 ἰσορροπίαν φέρει μόνη ἐπὶ γῆς·
 κ' ἐλευθερία, μόνον ἐπὶ αἵματος
 στηρίζεται τυράννων. Εἶμαι μεθ' ὑμῶν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

"Αν μετρηθῶμεν, εἶν' ὀλίγ' αἱ χεῖρές μας.
 Ἄλλ' ἂν καρδίαι μετρηθοῦν ἀντὶ χειρῶν,
 ἀρκοῦσι. Δορυφόρους ἔχ' ἡ τυραννὶς
 περισσοτέρους. Ἄλλ' οἱ δοῦλ' εἰσὶ δειλοί.
 Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδὲ μόνοι εἴμεθα.
 Πολλοὶ σιγῶσιν, ἀλλ' αἰσθάνονται σφοδρῶς.
 Ἐπτοημένοι οἱ πολλοὶ καὶ πτύσσοντες,
 ἀνέχονται τὴν ὕβριν, ἕως μία χεὶρ
 ν' ἀρθῇ· καὶ τότεθεν ἀρθῶσι χίλια.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὁ δῆμος ὅλος ζέει τῶν Εἰρεσιδῶν·
 κ' οἱ ἐρμογλύφοι τοῦ ἐργαστηρίου μου
 ἀποτελοῦσι φάλαγγ' ἀξιόμαχον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μὴ τοὺς τεχνίτας τοὺς Διονυσιακοὺς
 περιφρονῆτε. Ἡρώας μιμούμενοι,
 ἡρώων ἦθος προσλαμβάνουσί τινες.
 Εἰσὶ καὶ οὗτοι οὐχὶ ἄπειρος στρατός.

ΛΑΜΙΑ

Μετὰ τῶν ἄλλων στρατιωτὶς σὰς κ' ἐγώ.
 Μὴ βλέπετε τὰ ἄνθη τοῦ προσώπου μου·
 ἔχω χαλκῆν τὴν χεῖρα, τὴν ψυχὴν χαλκῆν,
 καὶ δύναμαι, ταχθεῖσα ἐν τῷ μέσῳ σας,

νὰ ἐνθαρρύνω τοὺς δειλοὺς, νὰ μιμηθῶ
τοὺς ἀφειδοῦντας τῆς ἰδίας των ψυχῆς,
κ' εἰς τῶν ἀνδρείων ν' ἀποθάνω τὸ πλευρόν.

ΕΥΚΡΑΤΗΣ

Εἶθε πολλοὺς τοιούτους ἄνδρας εἶχομεν!

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Λανθάνουσα γογγύζ' ἡ ἀγανάκτησις
εἰς τῶν ψυχῶν τὰ βάθη, κ' εἶναι ἡ σιγὴ
τῆς τρικυμίας ἡ βωβὴ προάγγελος.
Καὶ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν πιστῶν αὐτῶν,
καὶ ἐξ αὐτῶν προσέτι τῶν Τριάκοντα
εἰσὶν οἱ ἐνδομύχως βδελυττόμενοι
τὴν πολιτείαν τὴν ἀνόσιον αὐτῶν.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Δὲν θὰ μᾶς λείψουν σύμμαχοι. Θὰ κινηθῇ
αὐτὴ ἡ κόνις τῶν ἐνδόξεων μας νεκρῶν
ἅμα παιᾶν' ἀκούσῃ φιλελεύθερον.
Ἄλλὰ καὶ ζῶντας ἔχομεν συμπράκτορας.
Μακρὰν μὲν τῆς πατρίδος, πλὴν στηρίζουσι
φλογερὸν βλέμμα ἐπ' αὐτῆς κ' αἰμοδιψές,
καὶ θίγουσι τὸ ξίφος ἀνυπόμονον.
Ἀπέρχομαι εἰς Θήβας. Ὁ Θρασύβουλος
τὴν εὐγενῇ των φάλαγγα διακοσμεῖ,
καὶ τὴν πληροῖ ἐλπίδος κ' ἐνθουσιασμοῦ.
Ἐντολὴν ποίαν πρὸς αὐτοὺς μοὶ δίδετε ;
Νὰ τοῖς εἰπῶ τὴν χεῖρα πῶς τοῖς τείνετε ;

ΠΟΛΛΟΙ

Ναί.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Εἰς τὰς ἄκρας ὡς φανῇ τοῦ Πάρνηθος

κυμαινομένη ἢ σημαία των, ὑμεῖς
ὅτι τὰ ξίφη πάντες θενὰ σύρετε
ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ κοινοῦ ὑπόσχεσθε;
Σκεφθῆτε καὶ εἰπέτε.

ΛΑΜΙΑ (κατ' ἰδίαν, ἐν ᾗ πάντες συνελθόντες εἰς μίαν γωνίαν συνδιαλέγονται)

Μετὰ σοῦ κ' ἐγώ!

Ὡς ἡ σκιά σου, ἀφανῆς κατόπιν σου.
Σὲ ὅσον ζῶ νὰ βλέπω, σὲ ν' ἀκούω, σοῦ
κινδύνους νὰ μακρύνω, καὶ τὸ στῆθός μου
σοῦ νὰ προτάττω, ἄγνωστον ἀσπίδα σου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (ἰδίως τῷ Πλάτωνα)

Ὅταν ἀπέλθω, ὦ ἐταίρων φίλτατε,
εὐεργεσίαν ζητῶ μίαν παρὰ σοῦ.
Πρὸς τὴν Καλλίππην ἀπελθε, καὶ φέρε τῇ
τὸν ἀσπασμόν μου. Ἡ καρδιά μου θρηνεῖ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ (ἐπανερχόμενος μετὰ τῶν λοιπῶν)

Θρασύλλε, ἄγε. Ὁδηγός σου ὁ Θεός.
Σωτῆρα οὗτοι πάντες τὸν Θρασύβουλον
προσμένουσι, καὶ εἶναι στρατιῶταί του.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Λοιπὸν ὑπάγω, καὶ εἰς τοὺς ἀπάτριδας
τὴν χαρὰν φέρω, καὶ τὸ εὐαγγέλιον
πῶς ἔχουσι πατρίδα.

ΠΟΛΛΟΙ

Ὑπαγε.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (ἐκ τοῦ βήθους)

Τίς εἶ;

(Μετὰ φωνῆς βροντωδιστέρας)

Τίς εἶ;

ΠΟΛΛΟΙ

Τί τοῦτο ;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (εἰσερχόμενος)

Εἷς ἐκ τῶν Τριάκοντα.

ΠΛΑΤΩΝ

Πολῖται, προδοσία !

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἀπωλέσθημεν.

(Βαθμηδὺν σθύνουσι τὰς θῆδας, καὶ γίνεται σκότος)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (πλησιάζει τὸν Θρασύλλαν, κρυφίως)

Ἄφρον ! Ἀκόμῃ ἐν Ἀθήναις ; Ἀπελθε·
στιγμὴν μὴ μένε.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ (ὅμοιος δεικνύων τοὺς ἄλλους)

Οὗτοι κινδυνεύουσι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀπελθε, λέγω.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἄλλ' αὐτοί ;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐμὴ φροντίς.

(Ὁ Θρασύλλας ἀπέρχεται. Σκότος βαθύ. Ὁ ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀποτεινόμενος)

ὦ τῆς πληθούσης ἐκκλησίας ! Χαίρετε
ὅποῖοι καὶ ἂν εἴσθε. Συγχωρήσατε
ἂν δὲν προσλέγω ἕκαστον ὀνομαστί·
δὲν βλέπω ἄλλο εἰμὴ νύκτα καὶ σκιάς,
ἀλλὰ σκιάς ὑπόπτους, ὥς μοι φαίνεται.
Ἄνδρες τοῦ σκότους, τί ζητεῖτε ὑπὸ γῆν ;
Συνήλθατε θυσίας νὰ τελέσητε
καταχθονίους ; ὦ ! τῆς εὐσεβείας σας !
Μὴ τῆς ἡμέρας οἱ Θεοὶ ἐξέλιπον,

καὶ οἱ βωμοὶ των μὴ κατεδαφίσθησαν;
 Τί εἰς τὰ σκότῃ κρύπτεσθε; Τὸ ἔγκλημα
 ζητεῖ τὸ σκότος, κ' ἡ κακὴ συνείδησις.
 Τί μᾶς κωλύει νὰ σᾶς ὑπολάβωμεν,
 ὧ τρωγλοδύται ὀργεῶνες, ὡς κενὰ,
 ὡς φαῦλα μελετῶντας; Εἴσθε ἄφρονες
 τυφλὴν τὴν ἐξουσίαν ἂν νομίζητε·
 ἔχει Λυγκέως ὄμμα, ἔχει ὄσφρησιν
 ὀξεῖαν ἰχνηλάτου θηρευτοῦ κυνός·
 ἀκούει καὶ τὸ χόρτον τὸ φυόμενον
 καὶ τὴν συνωμοσίαν ὅταν πλέκηται.
 Τίς μ' ἐγγυᾶται ὅτι τὴν κατάλυσιν
 δὲν μελετᾶτε τῶν κοινῶν πραγμάτων μας;

(Ἐν τῇ ῥαίλει, οἱ πλείστοι, ἀνὰ ὀλίγους καὶ ἀξίως, ἀνιχνεύσαντες).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ Θηραμένη . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (μετὰ σφοδρᾶς ὀργῆς)

Τίς ἐνταῦθα ὀμιλεῖ;
 Φωνὴν ἐμπρός μου νὰ ὑψώσῃ τίς τολμᾷ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἡμεῖς . . .

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σιωπὴν, λέγω. Ὅταν ὀμιλῇ
 ὁ ἄρχων, ποῖος ἀπειθῶν θρασύνεται;
 Ἀμέσως ἔξω. Εἴσθε ὅλοι ἔνοχοι,
 διότι εἴσθε ὑποπτοί. Προφθάνουσι
 διαταχθέντες οἱ ἱππεῖς πρὸς κύκλωσιν
 τῆς ὑπογείου κρύπτης. Τὰς θυσίας σας
 ἀλλοῦ τελῆτε, εἰς τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ,
 κ' ὑπὸ τὰς ὀφεις τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ.

Ἄν εἷς σας μόνος παραμένκων εὐρεθῇ,
θα μετοικήσῃ εἰς τὸ δεσμωτήριον.

(Ἀπέρχονται καὶ οἱ τελευταῖοι).

Ἀπῆλθον πάντες.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (μείναι)

Οὐχὶ πάντες· μένει εἷς.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εἷς μένει;

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

Μένει ὁ ὀφείλων· τοῦ βωμοῦ
ὁ ὑπηρέτης· τῶν Θεῶν τῶν φοβερῶν
ὁ καθιερωμένος μάντις. Ἄν τολμᾷ
ἢ τυραννὶς τὰ θεῖα ν' ἀψηφᾷ, Θεῶν
νὰ διακόπτη τελετάς, καθήκόν μου
νὰ μείνω εἶναι εἰς τὸν βεβηλούμενον
βωμόν, καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ζῶντα ἀπ' αὐτοῦ
δὲν μ' ἀποσύρει.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἔχεις, ὦ Κλεόκριτε,
καθήκοντα. Τοιαῦτα ἔχομεν καὶ ἡμεῖς·
σεῖς τὴν λαίτρεϊαν τῶν Θεῶν, ἐν ᾧ ἡμεῖς
τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Βλέποντες
πάντοτε τ' ἄνω ἢ τὰ ὑποχθόνια,
τὰ πρὸ ποδῶν σας δὲν νοεῖτε. Ἄφρετε
ἡμεῖς νὰ προνοῶμεν, ὥς ἡξεύρομεν.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ

ὦ Θηραμένη, εἰς αὐτὸ τὸ βάραθρον
ὅπου τοῦ Ἄδου αἱ Θεαὶ δεσπόζουσιν,
ἐκ τῶν χειλέων τοῦ προμάντεως αὐτῶν
μὴ περιμένης κολακείαν ἔρπουσαν,

μὴ δόλον ἢ δειλίαν, ἀλλ' ἀλήθειαν.
 Ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ὅτι προνοεῖς
 τῶν πολιτῶν καυχᾶσαι. Εἰρωνεύεσαι
 τὰ θύματά σου. Εἶν' ἀσκόπως ἄσπλαγχνον.
 Σὺ ὁ δοξάσας ἄλλοτε τὰ ὅπλα μας
 δι' εὐγενῶν ἀγώνων, ὁ τῆς πόλεως
 προστάτης πάλαι καὶ θερμὸς ὑπέρμαχος,
 τὴν βλέπεις ἤδη εἰς τὸ αἷμα πλέουσιν,
 τί λέγω; εἶσαι εἷς ἐκ τῶν δημίων της, —
 (Λέγ' ὡς πιστεύω· πράξον σὺ ὡς δύνασαι)·
 — καὶ ὅτε ὑποπτεύῃς πῶς πολῖταί της
 συνῆλθον νὰ σκεφθῶσι πῶς νὰ σώσωσιν
 αὐτὴν ἐκ τοῦ ὀλέθρου, ἀπειλεῖς, βοᾷς,
 ἐνόχους τοὺς κηρύττεις. Αὐτ' ἡ πρόνοια
 τοῦ Θηραμένους ὑπὲρ τῆς πατρίδος του!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τοιαύτ' ἡ τύχη καὶ τὸ χρέος ἐνταύτῳ
 τῶν πολιτευομένων, ὦ Κλεόκριτε.
 Εἰς τῆς φρενός των τὴν βαθεῖαν αὖλακα
 πᾶς νὰ ἐμβλέψῃ ὀφθαλμὸς ἀδυνατεῖ.
 Ὁ τυφλὸς ὄχλος βλέπει πράξεις, ὁ δὲ νοῦς
 συκοφαντεῖται καὶ παραγνωρίζεται.
 Ἀλλ' ὁ σπουδαῖος κυβερνήτης πόλεως
 μικρὸν φροντίζει τί ἡ ἄγνοια θροεῖ.
 Πράττει ὡς πρέπει, κ' οἱ πολλοὶ λεγέτωσαν·
 καὶ δύο ἔχει ἀλανθάστους τοῦ κριτᾶς,
 φωνὴν τὴν ἑνδόν, καὶ φωνὴν τὴν ἔπειτα.

ΚΡΙΤΙΑΣ, ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ, ΒΑΤΡΑΧΟΣ

εἰσέρχονται ἐν τῇ σκότει

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Αὐτὸς ὁ τόπος.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Καὶ ἡ ὥρα εἶν' αὐτή.

ΑΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἐδὼ θὰ εἶναι πάντες.

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τοὺς ἐν τοῖς παροσκηνίσαις)

Καταλάβετε

οἱ δορυφόροι ἀσφαλῶς τὴν εἵσοδον.

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (πρὸς τὸν Θηραμῆνην)

Τί τοῦτο;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ Κριτίας, ὁ συνάρχων μου,
τὸ ὄμμα ἔχων ἄγρυπνον καθὼς ἐγὼ,
καὶ ὑποπτεύων τὰς κρυπτάς ἐντεύξεις σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Φέρετε δᾶδας.

(Εἰσέρχονται στρατιῶται κρατοῦντες δαυλοὺς ἀντηρμένους)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Χαῖρε, ὦ Κριτία!

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς!

Ὁ Θηραμῆνης ἐδὼ μόνος! Τί ζητεῖς;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Κριτία, πρέπει οἱ φρουροὶ τῶν πόλεων
νὰ μὴ κοιμῶνται. Ἄκουσμα ἀμφίβολον
προσέβαλέ με, ὅτι ἄρα νύκτιος
ὑπῆρχ' ἐνταῦθ' ἀγνώπτων συνεδρίασις.

Εἶναι, ἡξεύρεις, ὑποπτος ἢ τυραννίς.
 Κ' ἔσπευσ' ἀμέσως, ἴσως τι αὐτόφωρον
 ἀνακαλύψω παρανόμων ἔγκλημα.
 Καὶ σὲ ὁμοία ἴσως φήμη ἔφερε.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ἦν ἡ φήμη; ...

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Βλέπεις μόνος σου, κενή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ποῦ οἱ συνελθόντες;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὁ Κλεόκριτος,
 αὐτὸς ὃν βλέπεις, μόνος, ὁ κακόμαντις,
 τὸ αἷμα λέγων πῶς φοβεῖται τὸ χυθὲν
 μὴ εἰς κατάραν ἀποβῇ τῆς πόλεως,
 θυσίαν ἐξετέλει ἱλαστήριον,
 καὶ τοῦ ταρτάρου προσεκάλει τὰς σκιὰς,
 προφρόνως ἀναβᾶσαι νὰ τὸ πῶσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λοιπὸν ἐντεῦθεν τ' ἄτοπα θρυλλήματα;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐντεῦθεν πάντως.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Τοῦτο ἔσται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (τῷ Κριτίᾳ δεικνύων τὸν Κλεόκριτον)

Ἄλλ' αὐτὸν
 δὲν παύω ὑποπτεύων τὸν ψευδεβλαβῆ.
 Ἐκ περισσῆς προνοίας, τὸν συνέλαβον.
 Ἄν τινα δόλον κρύπτη ἢ θυσία του,
 θενὰ τὸ μάθω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἶναι ἀξιέπαινος

ἡ πρόνοιά σου καὶ ἡ προθυμία σου.
 Οὕτω, συνάρχων, ἀντιβοηθούμενοι,
 τὴν δύναμίν μας πολλαπλασιάζομεν
 καὶ ἂν δεσμός συνάψῃ ἀδαμάντινος
 τὴν πολιάν σου πείραν καὶ τὴν τόλμην μου,
 θὰ θραύσῃ τοὺς ὀδόντας εἰς τὸ σκῆπτρόν μας
 ὁ φθόνος καὶ τὸ μῖστος τῶν δημοκρατῶν,
 κ' ἐμπρός μας αἱ φατρίαι θενὰ κάμψωσι
 τὸ ταπεινόν των γόνυ. Ἔστω ὁ δεσμός,
 καὶ αἱ Ἀθῆναι δυαρχοῦντ' ἐξ ἅπαντος.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἔστω ἂν πρέπη, κ' ἔστω ἐὰν δύναται
 καὶ ἄς μοναρχηθῶσι. Δὲν ἐνίσταμαι.
 Ἄρκεῖ νὰ εἶναι πρὸς δημόσιον καλόν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ δύναται καὶ πρέπει. Ἀλλὰ πρόσφορος
 δὲν εἶν' ἡ θέσις αὕτη πρὸς συζήτησιν.
 Τὰ ὁμιλοῦμεν ἐν ὑπαίθρῳ ἄλλοτε.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ὅταν θελήσῃς.

(Πρὸς τὸν Κλεόκριτον)

Μάντι, ἀκολουθεῖ με.

(Ἀναχωρεῖ).

ΚΛΕΟΚΡΙΤΟΣ (ἀκολουθεῖν αὐτὸν)

Τὴν φρένα ἔχεις, Θηραμένη, ἄβυσσον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Λοιπὸν οἱ συνωμόται;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

24

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Μᾶς διέφυγον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οὕτω φρονεῖτε ; Ἀπατᾶσθε, βέλτιστοι.
Τὸν ἀρχηγόν των ἔχομεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸν ἀρχηγόν ;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὸν συρράφέντα μῦθον ἐπιστεύσατε
περὶ θυσίας ; ὦ τῆς ὀξυνοῖας σας !
Τοὺς συνωμότας κρύπτ' ὑπὸ τὰς πτέρυγας
τῆς ἐξουσίας ὁ καλὸς συνάρχων μου.
Ὁ μάντις εἶναι συνωμότης καὶ αὐτός.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ὅταν πλησίον τοῦ σπηλαίου εἴμεθα,
ἐκ τοῦ Ἀρείου Πάγου παρετήρησα
τινάς περὶ τὴν Πνύκα καὶ τοῦ Πειραιῶς
προβαίνοντας τὴν πύλην. Μήπως εἶν' αὐτοί ; ...

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οἱ συνωμόται ἦσαν· καὶ τοὺς ἔσωσεν
ὁ Θηραμένης, πρὸς ἡμᾶς ἐπίβουλος.
Δοκιμασίαν μίαν ἔτι δι' αὐτὸν
ἐπιφυλάττω, κ' ἔπειτα φροντίζομεν.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἰκία τοῦ Θηραμένου.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ μόνη

Μόνος, φυγὰς, εἰς ξένα περιφέρεται,
μακρὰν πατρίδος, πολιτῶν, ἐμοῦ μακρὰν.
Αἶρε χαρὰ, φαιδρότης, ἐλπίς αἶρετε

ἐκ τῆς καρδίας, ἣν κατέλιπε νεκράν.
 Θὰ τὸν ξενίζουν ἄστεγον, ἐξόριστον,
 φεράγγων βάθη, δάση, ὄχθαι ποταμοῦ·
 ἀλλὰ θὰ ἔχῃ θησαυρὸν ἀχώριστον
 τὴν φίλην μνήμην τῆς ἀγάπης μου κ' ἐμοῦ.
 Χωρὶς ἐκείνου σκότος ἡ ἡμέρα μου.
 Λυσσᾷ ἐνταῦθα ἡ ἀγρία τυραννίς·
 τὴν χεῖρα τείνει κ' ἐπὶ τὸν πατέρα μου,
 καὶ ἐπ' ἐμὲ ἀκόμη, καὶ σωτὴρ κἀνεῖς!
 Ἐδῶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς ἀκούεται,
 καὶ τυραννίας ἀπειλὴ ἀνιλεής.
 Ἡ πόλις πᾶσα εἰς τὸ αἷμα λούεται,
 ἡ ὑπὲρ πᾶσαν τῆς γῆς πόλιν εὐκλεής.
 Κατ' αὐτοῦ ξίφος μαιφόνον θήγεται·
 πλὴν δὲν πτοεῖται ἡ ἀτρόμητός του φρήν.
 Τύραννοι, φύγει. Τώρα μᾶλλον φύγετε·
 θὰ καταβάλῃ τὴν αὐθάδη σας ὀφρύν.
 Ὅμοίως φύγει ὁ χρυσαίετος τὴν γῆν·
 ἀλλ' ἐπιστρέφων, ὡς τὸ βέλος ρίπτεται
 εἰς τὰς κοιλάδας, φέρων φρίκην καὶ σφαγὴν,
 ὅπου ἡ λεία ἡ δειλὴ του κρύπτεται.
 Δεσμὰ δὲν στέργει, οὐδὲ δούλιον ζυγόν,
 οὐδ' εἰς τυράννων πειθαρχεῖ προστάγματα.
 Θὰ ἐπιστρέψῃ, τοὺς ἀνδρείους ὀδηγῶν,
 κ' εἰς τὰ λαμπρά των διαπρέπων τάγματα.
 Ἐγὼ εὐδαίμων, ὅταν δαφνοστόλιστον
 θενὰ τὸν βλέπω ἔνδοξον, περιλαμπῇ,
 φέροντα τρόμον τοῖς στρατοῖς καὶ στόλοις των,
 κ' ἐπανιόντα ἐν θριάμβῳ καὶ πομπῇ!
 Τὴν πόλιν τότε θὰ πληρῶσιν αἵματα

κακούργων μόνον, καὶ ἐλεύθερος παιάν·
καὶ αἱ καρδίαι πᾶσαι καὶ τὰ βλέμματα
τὴν τροπαιοῦχον θὰ ζητῶσι στρατιάν.
Ἐκεῖνος ὅμως τοὺς θριάμβους θ' ἀμελῇ,
θὰ λησμονῇ τὴν δόξαν τὴν μεγάλην του,
τὸ φλέγον βλέμμα εἰς ἐμὲ θὰ προσηλῇ,
καὶ εἰς ἐμὲ θὰ τείνῃ τὴν ἀγκάλην του!

Θεοί! τί βλέπω! Ὁ Κριτίας ἔρχεται!
καὶ εἰμὶ μόνη! Ὁ πατὴρ δὲν εἶν' ἐδῶ.
Τὴν ὄψιν του ἄς φύγω τὴν ἀπαίσιον
εἰς τὸν γυναικωνίτην. — Ὅχι! Διατί
νὰ φύγω; Φέρω θώρακ' ἀδιάτρυτον.
Ἄς δοκιμάσῃ, καὶ ἄς μάθῃ ἐπ' αὐτοῦ
ἂν τοὺς ὀδόντας θραύ' ἢ ἐξουσία του,
καὶ γυναικὸς ἀνδρία ἂν τι δύναται.

ΚΡΙΤΙΑΣ (εἰσιρχόμενος)

Χαῖρε ἡ κόρη τοῦ πιστοῦ συνάρχοντος.
Εἰς ζήτησίν του ἤλθον. Ὅτι ὅμως σέ
εὐρίσκω ἀντ' ἐκείνου, τύχη ἀγαθῇ!
Μὴ μοι φθονήσης ἀναπαύσεως στιγμὴν
ἐκ τοῦ πολυταράχου πλοῦ τοῦ βίου μας,
τὸν ἀνθηρὸν λειμῶνα μετὰ τὰς ξηρὰς
ἀβάτους ἀνοδίας τῆς πολιτικῆς.
Ἄν ἤξευρες, Καλλίππη, ποῖαν βάσανον
μᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἀρχή, τὸν ἄνθρωπον
ὁ ἄρχων πῶς πιέζει, πῶς ἡ κεφαλὴ
φρονεύει τὴν καρδίαν, πῶς συμφέροντα
ὡς ψυχραὶ σπεῖραι ὄφρως τὴν πνίγουσι,
θὰ κατενόεις ποῖαν ἀνακούφισιν
μοὶ φέρ' ἡ ὄψις ἢ γλυκεῖά σου, καὶ πῶς

τὸ βλέμμα στρέφω μετ' ἀγαλλιάσεως
 ἐκ τῶν ἀγρίων ἀκανθῶν τῆς ἀγορᾶς
 πρὸς τὸ ὠραῖον ῥόδον τὸ ἑαρινόν·
 θὰ εἶχες οἶκτον πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἔλκοντας
 τὴν φθονουμένην ἄλυσιν τῶν ἀξιῶν!
 Χρυσὴν ὁ ὄχλος τὴν νομίζει· σιδηρᾶν
 ἡμεῖς οἱ φέροντές την· τὴν ἡξεύρομεν.
 Εὐδαίμονες, ὅσάκις χεῖρα τρυφερὰν
 νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ ἀπαντήσωμεν,
 ὅσάκις δάκρυ ἐξ ἐρῶντος ὀφθαλμοῦ
 σταλάζῃ μαργαρίτας εἰς τοὺς κρίκους της,
 κ' ἐκ θελκτικῶν χειλέων ἂν μειδίαμα
 εἰς λήθην μᾶς βυθίσῃ τῆς δουλείας μας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλ' ἄρχον, ὅταν δάκρυ καὶ μειδίαμα
 δὲν ἀπαντᾷτε, εὐχολον! Τὴν ἄλυσιν
 οὐδεὶς σᾶς ἐμποδίζει ν' ἀποβάλητε,
 κ' εἶν' ἐκουσία μᾶλλον ἢ δουλεία σας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καλλίππη, ἀπατᾷσαι. Ἐθελόδουλοι
 δὲν εἴμεθα. Ἡ μοῖρα μᾶς ἐχάραξε
 τὸ στίγμα «Ἄρχε» ἐπὶ τοῦ μετώπου μας.
 Προικίσασά μας δι' ἀδώρων δώρων της,
 παρ' ἡμῶν πᾶσαν τὴν ζωὴν μας ἀπαιτεῖ,
 τὴν χεῖρα προμαχοῦσαν, προβουλεύουσαν
 τὴν φρένα καὶ τὸ στήθος προταττόμενον.
 Ἡμεῖς ἐν τριχυμίαις τὸ πηδάλιον
 ἀγρύπνως πρέπει νὰ διέπωμεν· ἡμεῖς
 νὰ χαλινῶμεν τὴν ἀδάμαστον φορὰν
 τῶν ὄχλων· εἰς τὴν ὕλην τὴν ἀμόρφωτον

ἡμεῖς νὰ ἐμφυσῶμεν τὴν ἰδέαν μας,
καὶ ξένης εὐτυχίας σμίλαι σιδηραῖ,
εἰς σκληρὰν ὕλην νὰ λαξεύωμεν αὐτήν.
Ἄντὶ δὲ τόσων θυσιῶν μας, ὁ λαὸς
ἀγνωμοσύνης μᾶς ποτίζει κώνειον.
Ὁμολογεῖς, Καλλίππη, ὅτι ἐπαχθὲς
τὸ βάρος εἶναι τούτου τοῦ καθήκοντος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Γυνή, ὦ ἄρχον, περὶ τούτων ἀσθενῇ
τὴν κρίσιν ἔχω· ἀλλ' ὥς μ' εἶπον πάντοτε,
κοῦφον τὸ ἔργον εἶναι καὶ χαρμόσυνον
τοῦ τὸ καθῆκον ἐκπληροῦντος· εἶναι δὲ
βαρεῖα μόνη ἢ κακὴ συνείδησις.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέγουσα ταῦτα, πονηρά, δὲν ἐννοεῖς
νὰ μ' ἀποδώσης τὴν κακὴν συνείδησιν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οἰκτρὰν θὰ εἶχον περὶ σοῦ ὑπόληψιν,
ἂν τοῦτο δὲν ἐνόουν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! συγχώρησον!

Αἰνιγματῶδες λέγεις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν εἶν' αἶνιγμα.

Ὅταν τὴν βίαν ἀντιλήπτορα λαβὼν,
τὴν ἐλευθέραν πόλιν ὑπεδούλωσας,
ἐμπλήσας αὐτὴν φόνων, καταδιωγμῶν
καὶ ἀρπαγῶν, κ' εἰς αἷμα πλέης πολιτῶν,
καὶ ἐκπιέζης πανταχόθεν στεναγμοὺς
καὶ δάκρυα, κ' ἐνσπείρης τρόμον, καὶ πατῆς

τὸ πτῶμα τῆς πατρίδος ἦν ἐφόνευσας,
μηδὲν ἐκπλήττου, εὐγνωμόναι μάλιστα
πῶς σ' ἀποδίδω τύψιν συνειδήσεως,
πῶς κενὸν κόμπον θεωρῶ τοὺς λόγους σου,
καὶ πῶς ἰδοῦσα πᾶν ἀνθρώπου αἶσθημα
ἀποσβεσθὲν ἐντός σου, δὲν ἐπίστευστα
πῶς ἡ φιλοδοξία σοὶ ἐξήρανεν
αὐτὴν αὐτῶν τὴν ῥίζαν, τὴν συνείδησιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν εἶσαι ὅσον λέγεις ἀπλαστος γυνή.
Ὁ μολοσσὸς ἐκεῖνος τῶν δημοκρατῶν,
ὁ Λύκων, θὰ ἐφθόνει τὴν σφοδρότητα
τῶν λόγων σου, φιλτάτη. Τίς ἐδίδαξε
τὰ χεῖλη ἐξ ὧν μέλι ἔπρεπ' ἔρωτος
νὰ ῥέῃ μόνον, νὰ σταλάζωσι χολήν;
καὶ τίς σ' ὑπαγορεύει ταῦτα κατ' ἐμοῦ.

ΚΛΑΛΗΠΗ

Τίς; Δὲν ἡξεύρεις πῶς φωνὴ πανίσχυρος
ὑπάρχει, ἦν ἡ βία, ἦν ἡ βίαστος,
ἦν ὁ τὰ πάντα κατασβέων θάνατος
ἀντὶ νὰ σβέσῃ, ἐνισχύει μάλιστα;
Αὐτὴ, ὦ ἄρχον, ἡ δημόσιος φωνή,
ἐκπεμπομένη ἀοράτως πάντοθεν,
ἐκ τῶν στομάτων τῶν κλειστῶν, ἐκ τῶν δειλῶν
ὀμμάτων, ἐκ τῶν τάφων, ἐκ τοῦ αἵματος
τοῦ ῥέοντος ἀψόφως, διαδίδεται
ὑπὲρ τῆς κολακείας τοὺς ψιθυρισμοὺς,
καὶ ἀντηχοῦσα εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ,

μέχρι τοῦ θρόνου ἀναβαίνει τῶν Θεῶν.
 Τῆς φωνῆς ταύτης τῶν θυμάτων, πρὸς ἣν
 κωφεύετε, ἡ πόλις εἶναι ἔμπλεως.
 Ὅσα σοὶ λέγω αὕτη μοὶ ἐδίδαξεν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὡς πρέπ' εἰς κόρην ἄρχοντος δὲν ὁμιλεῖς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀλλ' ὥς εἰς Ἀθηναίαν πρέπει ὁμιλῶ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Περὶ ἐμοῦ ἀλλοίαν γλῶσσαν ἤλπιζον
 νὰ σοὶ διδάξῃ, καὶ ἀλλοῖα νὰ σ' εἰπῇ
 ὁ ἀγαθὸς πατήρ σου. Παρεκάλεσα,
 καὶ ὑπεσχέθη παρὰ τῇ καρδίᾳ σου
 νὰ μεσιτεύσῃ δι' ἐμέ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ ἔπραξεν

ὥς ὑπεσχέθη.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄρα σοὶ ἀνήγγειλε
 τὴν πρότασιν . . .

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὰ πάντα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ λοιπὸν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν

μὴ τῆς μεγάλης καταβῆς περιωπῆς,
 ἀνάξιά σου πράττων καὶ σκεπτόμενος.
 Ἄρχε, τῇ μοίρᾳ πειθαρχῶν, ὥς βούλεσαι·
 μένε φρουρῶν τὰς ἄκρας, καὶ τὰ ταπεινὰ

χωρία ἄφες τῶν ἀνθρώπων τοῖς κοινοῖς.
Μὴ εἰς χυδαῖα σπαταλᾷς αἰσθήματα
τὴν ὑψηλὴν σου φρένα, τὴν καρδίαν σου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πικρὰν τοξεύει εἰρωνείαν πάντοτε
ἢ αὐστηρά σου λέξεις. Ἄρχων τῶν λοιπῶν,
σοῦ ἔδαμάσθην δοῦλος. Παντοδύναμος
τῆς Ἀφροδίτης ὁ υἱός, συμπλέκ' εἰς ἓν
τῶν κορυφῶν τὰ δένδρα τὰ ὑψιτενῆ
καὶ τ' ἄνθη τῶν κοιλάδων τὰ γλυκύτερα.
Μὴ τὰς ἐρήμους ἀκρωρείας λέγε μοι,
ἔπου καὶ ῥίζας ἂν ἐκτείνω ἰσχυράς,
εἰς τραχεῖς βράχους πλέκονται, καὶ βάραθρα
σκιάζουσιν οἱ κλάδοι τῆς ἰσχύος μου.
Ῥόδον χαρίτων, ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτῶν
ἔλθε νὰ θάλλῃς. Διὰ σοῦ οἱ ζέφυροι,
φέροντες μῦρα, θὰ μὲ περιπνέωσι·
διὰ τῶν σῶν θελγήτρων θὰ αἰσθάνωμαι
τὸ ἔαρ πάλιν ἀναθάλλον τῆς ζωῆς.
Ὑπὸ τὸ στῆθος τὸ τραχὺ τοῦ ἄρχοντος
ἔχω καρδίαν καὶ θερμὴν καὶ πάλλουσαν.
Εἰς ἓν σου βλέμμα βλέπω φῶς οὐράνιον,
εἰς ἓν μειδιάμά σου τὰ Ἥλύσια,
καὶ μετὰ σοῦ ἀγρότου βίον προτιμῶ,
παρὰ μακρὰν σου μοναρχίαν τοῦ παντός.

ΚΑΛΑΠΠΗ

Ἦξεύρω ταῦτα. Περιττὸν νὰ ἐκταθῇς.
Τ' ἀνέγνων ἤδη εἰς τοὺς χωλιάμβους σου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐψαλλε πρῶην ἢ ζητοῦσά μου ψυχὴ
 ὄνειρα φροῦδα, ἀορίστους πόθους της.
 Ἐζήτει, εὖρε· κ' αἱ ἐπιθυμίαι μου
 τὰς πτέρυγάς των κλείουσai, ἐκάθησαν
 ἐπὶ τοῦ ἄνθους τῶν ἐρώτων τοῦ χρυσοῦ.
 Σκιᾶς κατόπιν ἔτρεχον, καὶ ἡ σκιὰ
 ἐνεσαρκώθη τρίς καλλίων, κ' ἔγινε
 Θεά, τετάρτη τῶν Χαρίτων. Εἰς αὐτῆς
 μοὶ ἐπιτρέπεις τὸ θυσιαστήριον
 νὰ καταθέσω ὅσον φέρει ἄρωμα
 τρυφερῶν πόθων ἢ ψυχῇ μου, ὅσον πῦρ
 ἐντός της φλέγει, καὶ εἰς θυμὰ ἑμαυτὸν
 καλλιερήσας, νὰ ἐλπίσω δύναμαι,
 ὡραία κόρη, ὅτι σοὶ εὐπρόσδεκτον
 ἐτέλεσα θυσίαν; Ἀποκρίθητι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Σπανίως κόρη ἐπὶ ἐρωτήσεων
 τοιούτων ν' ἀπαντήσῃ ἀναγκάζεται
 ὁ Κύριός της ὁμιλεῖ ὑπὲρ αὐτῆς.
 Ἀλλ' ἀφ' οὗ θέλεις παρ' ἐμοῦ ἀπόκρισιν,
 προκρίνω τοῦτο, καὶ νικῶσα πᾶσάν μου
 δειλίαν, μὴ, σοὶ λέγω ἀπροσποίητος,
 ματαιοπύονε θυῶν. Ἀπαράδεκτος
 θὰ εἶναι ἡ θυσία.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄν ἡ προσφορὰ
 καρδίας ἀγαπώσης δὲν σὲ συγκινῇ,
 ὅποιαν θέσιν σοὶ προσφέρω σκέφθητι·
 τὴν πρώτην ἐν ταῖς πρώταις. Εἰς βραχίονα

στηριζομένη τοῦ ἐν πᾶσιν ἰσχυροῦ,
τὸ μέτωπον θὰ αἵρης ὑπερήφανον,
ὑπερτεροῦσα πᾶσαν κόρην Ἀττικὴν,
καθὼς τὴν χλόην ὑπεραίρει ὁ κισσὸς
εἰς τῆς πλατάνου τὸν κορμὸν πλεχόμενος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἦ ψευδὴς δόξα δὲν μ' ἐθάμβωσε ποτέ·
καὶ θέσις εἶναι κατ' ἐμὲ ἐπίζηλος
οὐχὶ ἡ πρώτη, ἀλλ' ἡ μᾶλλον εὐτυχής.
Ἄλλ' ἂν καὶ δόξαν ἐπεθύμουν, πρόσθετον
δὲν θὰ ἐζήτουν· ἡ πατρόθεν μοὶ ἀρκεῖ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀφ' οὗ τὰ δῶρα ἀπορρίπτεις πάντα μου,
τὰ τῆς φιλοδοξίας καὶ τοῦ ἔρωτος,
ἃς ἀπορρίψω, σὲ μιμούμενος, κ' ἐγὼ
τὸ προσωπεῖον, μὴ γελοῖος ἐλεγχθῶ,
ἐρωτικούς ἐκπέμπων ἀναστεναγμούς,
ὥς ἡ τρυγὼν τῶν Κήπων τῆς Ἀλωπεκῆς.
Ἄς ὁμιλήσω καθὼς σὺ εἰλικρινῶς.
Ἦ χεὶρ σου μοὶ συμφέρει, καὶ σοὶ τὴν ζητῶ.
Τοῦ Θηραμένους θέλω τὴν ἐπιρροήν,
τοῦ Ἀγνωνος τὸν πλοῦτον θέλω παρὰ σοῦ
νὰ λάβω προῖκα, κ' ἐπ' αὐτῶν νὰ στηριχθῇ
ἡ δύναμίς μου θέλω ἀδιάσειστος·
καὶ θέλω τέλος ἐκ τῶν δύο οἴκων μας
νὰ μοὶ ἐγείρῃς ἓνα θρόνον.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐννοῶ

πῶς θέλεις. Ὅμως ὅτι θέλεις δὲν ἀρκεῖ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε ἐφρόντισα
ὅ,τι ἂν θέλω, τοῦτο καὶ νὰ δύναμαι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐάν, ὦ ἄρχον, τοῦτο εἶναι ἀπειλή,
ἄλλους ἀπείλει. Εἴς' ἐδὼ ἀνίσχυρος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Κακῶς γνωρίζεις τὴν ἰσχύν μου.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄριστα.

Κέκτησαι λόγχας, δορυφόρους, κώνειον,
τοὺς ἑνδεκα δημίους, καὶ κρυπτοὺς τινας,
κ' εἰς ἓν σου νεῦμα πίπτουσιν αἱ κεφαλαί.
Ἄλλὰ κ' ἐγὼ ἀσπίδα ἀδιάσχιστον,
ἀδαμαντίνην κατὰ τούτων κέκτημαι,
τὴν ἀφοβίαν. Τόσοι, καὶ οἱ ἄριστοι,
ἀδίκως θανατοῦνται. Τί δικαίωμα
ἦ ποίαν ὅτι ἔχω ἔφρουν φρονεῖς
νὰ ἐπιζήσω, μόν' εἰς χώραν νεκρικὴν,
ὡς γλυπτὴ στήλη ἐπὶ τάφων κλαίουσα;
Ἐάν ἰσχύης καὶ εἰς τοῦ συνάρχοντος
τὴν κόρην νὰ ἐκτείνης χεῖρα φονικὴν,
ὡς διατάξης θενὰ μ' εὖρης πρόθυμον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εὐφήμει, ὦ Καλλίππη! Μὲ συκοφαντεῖς.
Τῆς Ὑρκανίας τίγριν μὴ μ' ἐξέλαβες,
ἢ τῶν ὑπερβορείων ἄγριόν τινα,
ὠραίαν κόρην νὰ φονεύσω; Ἄπαγε!
Ἄλλ' ἂν περὶ ζωῆς σου μεριμνᾷς μικρόν,
ἴσως ὑπάρχει ἀγαπητοτέρα σοι,

δι' ἣν δὲν εἶσαι ἡρώϊς ἀτρόμητος.
 Ταύτην ἐνταῦθα ἔχω. (Δεικνύων τὴν παλάμην του).

Μία λέξις σου,
 καὶ σώζεται, καὶ πάλιν μία λέξις σου
 τὸ φίλον νῆμα κόπτει ὡς ἡ Λάχεσις.
 Ἦξευρε τοῦτο.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Τὸ ἡξεύρω, μάλιστα,
 ὅτ' εἰς πᾶν νέον ἔγκλημα εἶς' ἔτοιμος.
 Ἐπίσης ὅμως τοῦτο ἡξευρε καὶ σὺ,
 ὅτι ἐν μέσῳ σοῦ καὶ τοῦ ἐγκλήματος
 ὁ Κιθαιρὼν ὑψοῦται. Τὸ προπύργιον
 τῶν ἐλευθέρων ἴσταται προκλητικῶς
 ἐν μέσῳ τοῦ φονέως καὶ τοῦ θύματος.
 Μένει ὁ θύτης, πάντοτε αἰμοδιψής,
 κ' ἡ μάχαιρά του τεθηγμένη πάντοτε·
 ἀλλ' ἀπειθῆσαν ἔφυγε τὸ σφάγιον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μ' ἐξέφυγεν! ὦ ἄφρων, ἀπερίσκεπτος
 ἐγώ. Ἴδου τί εἶναι καὶ κ' ἐπὶ στιγμὴν
 καμπτόμενος ὁ ἄρχων νὰ μαλάσσεται.
 Ὑπουργὸν ἔχει τὴν καρδίαν του ἐχθρὸν,
 ἐνδογενῆ προδότην. Πρέπει νὰ φρουρῇ
 αὐτὴν ἀγρύπνως οἴκτου μὴ εἰσδύσασα
 ἀκτὺς, τὸν ἀνδρικὸν τῆς τήξης χάλυβα
 εἰς γυναικώδη εὐσπλαγχνίαν. Πρὸς στιγμὴν
 τὴν λεοντῆν ἀφῆκα, καὶ μ' ἀφώπλισε
 πολύτροπος Ὀμφάλη, καὶ περιτραπὲν
 τὸ σχέδιόν μου τὸ σοφὸν κατέρρευσεν.
 Ἀλλ' ἔστω, θὰ ἰδῶμεν. Ὅ,τι ἄκριτος

ὑπεροψία κόρης δὲν κατανοεῖ,
θα ἐκτιμήσῃ τοῦ πατρὸς ἢ φρόνησις,
καὶ θα σταθμίσῃ ὁ πολύπειρος ἀνὴρ
εἰς τὴν τρυτάνην τῆς ὀρθῆς πολιτικῆς·
οὐδὲ θα διαφύγῃ τὸν ὀξύν του νοῦν
τί τὸ συμφέρον τῆς ἀρχῆς μας ἀπαιτεῖ.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Νὰ συζητήσω τὸ συμφέρον τῆς ἀρχῆς
ἔργον ἐμὸν δὲν εἶναι. Ἔρχεται, ἰδοὺ,
ὁ Θηραμένης. Μετ' αὐτοῦ συζήτησον.
Ἄλλ' ἐν σοὶ λέγω ὕστατον, ἀλάνθαστον.
Πρὶν ἢ μὲ σύρῃς νόμῳ σου εἰς τὸν βωμὸν.
θα πέσω ἱερεῖον ἐθελοςφαγές. (*Αναχωρεῖ).

ΚΡΙΤΙΑΣ

Θὰ συζητήσω, ὦ βελτίστη, μετ' αὐτοῦ·
καὶ ἢ θα γίνῃ τῶν σκοπῶν μου ὄργανον
καὶ σύμμαχος μου κατὰ σοῦ, ἢ... βλέπομεν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, ΚΡΙΤΙΑΣ

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐδῶ, Κριτία, μόνος; καὶ μ' ἐπρόσμενες;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν ἤμην μόνος· ἡ ὠραία κόρη σου
τῆς προσδοκίας τὰς στιγμὰς ἐβράχυνε.
Τὸ γλυκὺ ῥόδον εἶναι τῆς οἰκίας σου,
ἀλλ' ἔχει, ὥς πᾶν ῥόδον τὰς ἀκάνθας τῆς.
Ἡ εἰρωνεία εἶναι εἰς τὰ χεῖλη τῆς,
κ' εἰς τὴν καρδίαν ταμειεύεται χιῶν.
Τὴν θέλησίν σου εἰς οὐδὲν λογίζεται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τὴν σὴν τῇ εἶπον, ὦ Κριτία, ἐκλογὴν,
 ἣτις αὐτὴν οὐχ ἤττον ἢ ἐμὲ τιμᾷ.
 Ὁ δεσμὸς οὗτος ἦν εὐκταῖος κατ' ἐμέ.
 Ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς της, εἰς τὴν κρίσιν της
 καταλειφθεῖσα, δὲν τὴν ἐπεκύρωσεν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Εἰς κρίσιν νέας κόρης καταλείπεσαι,
 ὦ Θηραμένη; Κούφην βάσιν δέχεσαι
 τῶν πράξεών σου καὶ τῆς πολιτείας σου.
 Τὰ ὄντα ταῦτα, ἄρχον, τὰ χαρίεντα,
 εἰς ἄνθη ἀπ' ἀνθέων πτερυγίζουσιν,
 ἢ εἰς ὀνείρων νέφη ἀεροβατοῦν,
 καὶ ἀγνοοῦσιν ἐντελῶς τὰ ἐπὶ γῆς.
 Μὴ εἰς τοιαύτην λέμβον ζεφυρόπλαγκτον
 τὸν τῆς ἀρχῆς μας θησαυρὸν ἐμπιστευθῆς.
 Διὰ χειρῶν σου λάβε σὺ τοὺς οἴακας,
 καὶ πράξον ὅ,τι ἀνδρὸς εἶναι καὶ πατρός.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Σὺ νὰ σταθμίσης, ὦ Κριτί', ἀδυνατεῖς
 πατρός καθῆκον καὶ πατρός δικαίωμα,
 ἢ νὰ εἰσδύσης εἰς καρδίαν πατρικὴν.
 Αὐτὴ, τὸ μόνον τέκνον τῆς ἀγάπης μου,
 σβεσθέντος παρελθόντος κάτοπτρον γλυκὺ,
 τὸ μόνον πάλλον μέρος τῆς καρδίας μου,
 τὸ μόνον ἔτι θάλλον, ἐφ' οὗ φύεται
 τῆς εὐτυχίας ὁ βλαστὸς καὶ τῆς χαρᾶς,
 μοὶ στέφει μ' ἄνθη τὴν ζωὴν, καὶ ἄνθρωπος
 αὐτῆς πλησίον λησμονῶ τὸν ἄρχοντα.
 Ὅσον τοῦ βίου μοὶ ἀφῆν' ἡ μέριμνα

τῶν δημοσίων, εἶναι ὅλον κτῆμά της.
 Ἐκ τῶν σταγόνων ἅς ἡ μοῖρα μοι κιρνᾷ,
 αὐτῆς τὸ μέλι καὶ ἐμὴ ἡ ἄψινθος.
 Εἰς τὸν τροχὸν δὲν θέλω τοῦ Ἰξίωνος
 νὰ τὴν προσδέσω, κοινωνὸν τῶν πόνων μας·
 οὐδὲ καυχῶμαι εἰς τοῦ Ἀγαμέμνονος
 τὴν ψυχικὴν ἀνδρίαν, ἐπὶ τὸν βωμὸν
 τὴν φίλην μου νὰ φέρω Ἰφιγένειαν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βωμὸν, ἐταῖρε, νυμφικόν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δι' αὐτὴν

βωμὸν θυσίας. Περὶ εὐτυχίας της
 αὐτὴν ἀφήνω δικαστὴν ἀνώτατον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐπαινῶ μᾶλλον τὴν φιλοστοργίαν σου
 παρὰ τὴν πρόνοιάν σου. Μόνος ἀγνοεῖς
 πῶς τῆς ῥαδιουργίας ἐθελόκακος
 ἡ σφὴν νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῷ μέσῳ μας
 ζητεῖ, τὴν ἀρμονίαν καταστρέφουσα,
 μητέρα τῆς ἰσχύος; Ἐπιβάλλομεν
 τὸν φόβον τότε μόνον τὸν σωτήριον,
 ὁπότ' ἐν σῶμα, ὅταν μία θέλησις
 καὶ εἴμεθα συγχρόνως καὶ φαινώμεθα.
 Ἡ δὲν ἀκούεις, κακοβούλως πονηρὰ,
 τί διαδίδ' ἡ γλῶσσα τῶν φθονούντων μας;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Τί διαδίδει;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἦως μ' ἐπιβουλεύεται.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλὴν δὲν πιστεύεις σὺ εἰς τὴν διάδοσιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οὐδ' εἶπον πῶς πιστεύω.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Οὐδ' ἐδύνασο.

Γλῶσσ' ἐπιβούλων δὲν λαλοῦν ἀλήθειαν,
ὥς σοὶ τὴν εἶπον, ἄδολον, πικράν, ἐμὲ
βλάπτουσαν ἴσως, ἀλλ' εἰς σὲ σωτήριον.
Ἄν σ' ἐπεβουλευόμην, θεν' ἀπέκρυπτον
ὑπ' ἄνθη κολακείας, ὅπως οἱ πολλοὶ,
τὰ χεῖλη τῆς ἀδύσσου πρὸς ἡν φέρεσαι,
κ' ἐκ τοῦ ληθάργου δὲν θενά σ' ἐξήγειρον
εἰς ὃν ὁ ὄγκος σὲ βυθίζει τῆς ἀρχῆς.
Κριτία, ὥς ἐχθρόν σου μὴ μὲ θεωρῇς·
κ' ἰδὲ μὴ εἶσαι σὺ ὁ μείζων σου ἐχθρὸς,
καὶ ὅσοι τὴν ἰσχύν σου θυμιάζουσιν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ! σὲ ἤξεύρω φίλον μου εἰλικρινῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δὲν σ' ἀπατῶ· δὲν εἶμαι οὐδὲ φίλος σου,
ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν θέλω νὰ σωθῇς.
Εἰς τὸν δεινὸν χειμῶνα τῆς πατρίδος μας
φρενὸς σπανίαν δύναμιν, καὶ ἀρχικὰ
εἰς σὲ ἀναγνωρίζω προτερήματα.
Σὺ νὰ τὴν σώσης ἐὰν θέλῃς δύνασαι.
Ἀλλὰ πλὴν τούτου, σὺ τὴν περιέβαλες
εἰς τὰς πλεκτάνας τῆς φιλοδοξίας σου
ἀλύτως, πανισχύρως, ὥστε μετὰ σοῦ
μίαν νὰ ἔχῃ ὑπαρξιν,μίαν ζωὴν,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

25

οὐδὲ θὰ πέσῃ ἐπὶ σὲ ὁ κεραυνὸς
χωρὶς νὰ εὕρῃ πρώτην τὴν καρδίαν της,
ὁμοῦ τὸν γῦπα πλήττων, καὶ τὸ θυμὰ του.
ὦ! παῦσον, παῦσον προκαλῶν τὸν οὐρανόν!
Φθονεῖ τὸ θεῖον τὰς αὐθάδεις τύχας μας.
Ἄρκει τὸ αἷμα ὅσον ἔπιεν ἡ γῆ,
κ' οἱ θρῆνοι ὅσοι τὰς νεφέλας πλήττουσι·
μὴ ἄρχ' ἐπὶ πτωμάτων, εἰς ἐρείπια
τὸν θρόνον σου ἰδρύων· μὴ ἐξόρυττε
τὸν φωτοβόλον τῆς Ἑλλάδος ὀφθαλμόν·
καὶ τῶν ἡρώων Περσομάχων τοὺς υἱοὺς
εἰς εἴλωτας μὴ κάμπτε, μηδ' ἀτίμαζε
ὑπὸ τῆς Σπάρτης καὶ ὑπὸ τὸν σὸν ζυγόν.
Ἡ Αἴτνα μάτην θλίβ' ὑπὸ τὸν ὄγκον της
τὸν φλογερὸν Τυφῶνα. Πιεζόμενος,
ἐν ἀφανεῖ ὀγκοῦται, ῥήγνυται, καὶ πῦρ
καὶ βράχους σφενδονίζει ὠρυόμενος,
κ' εἰς τοὺς σπασμούς του ἀπὸ βάθρων τὸ βουνὸν
ὥς λίκνον βρέφους σείει, θραύει κ' ἐκρίζοι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Αὐτὸν δὴ τοῦτον προσπαθῶ τὸν γίγαντα
νὰ τιθαστεύσω, περιβάλλων χαλινόν,
ἢ καὶ ἀλύσεις, χαλινὸς ἂν δὲν ἀρκῇ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ ἰσχυρογνωμόνει. Ἐνδός, πείσθητι.
Νὰ σ' ἰκετεύσω, ὥς ἂν χάριν δι' ἐμέ
ἐζήτουν, ἄφες. Τὰς ἡνίας χάλασον·
τὴν μάστιγα κατάθες τὴν τυραννικὴν·
δὸς εἰς τὸν νόμον κράτος, δὸς εἰς τὸν λαὸν
ἐλευθερίαν, τὴν ἀρχαίαν του Θεάν,

τροφὸν τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου του·
καὶ περικόπτων εἴ τι ἔχει μισητὸν
τὸ κράτος τῆς ἀρχῆς σου, μετριώτερον
ἀνάδειξόν το, πλὴν καὶ ἀσφαλέστερον.
Ἄντὶ σωτήρων καὶ ἀντὶ εὐεργετῶν,
μὴ ὀλετῆρες γίνωμεν τῆς πόλεως,
καὶ μὴ εἰς τὰς καρδίας διεγείρωμεν
ἀπελπισίαν καὶ δικαίαν ἄμυναν.
Τὰ τραύματά του θεραπεύων, στήριζον
εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ τὸν θρόνον σου.
Τὴν δύναμίν σου αὖξησον, μειῶν αὐτήν·
καὶ τότε μένε ἄφοβος. Ἐπιβουλῶν
κρυπταὶ πλεκτάναι τότε διαλύονται·
ἀμβλύνονται τὰ ξίφη τῶν συνωμοτῶν·
καὶ ἂν στραφῶσι κατὰ σοῦ, θὰ εὕρωσιν
ἕτοιμα στήθη νὰ σ' ὑπερασπίσωσι,
καὶ πρῶτον πάντων τὸ ἐμὸν θὰ εὕρωσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Δὲν ἀμφιβάλλω. Ἄλλ' ἐλπίζω, πάντοτε,
ἂν ὄχι ἐκ φιλίας, ἐκ συμφέροντος,
ὅτι προθύμως μὲ ὑπερασπίζεσαι,
τὰ ἴσ' ἀπολαμβάνων παρ' ἐμοῦ καὶ σύ.
Ἦδη πρὸ πάντων, ὅτε ὑπουργοὶ ἐχθροὶ
τὰ βάθρα τῆς ἀρχῆς μας ὑπορύττουσι,
διὰ κενῶν ἐλπίδων διεγείροντες
τὰ κακὰ πάθη καὶ τὰ μίσση τῶν πολλῶν,
ἢ φάλαγξ ἡμῶν πρέπει νὰ συνασπισθῇ,
χαλκένδυτον τὸ στήθος παρατάττουσα,
νὰ ἐνταθῶσιν αἱ ἡνίαί, φλογερά
νὰ μᾶς ὀπλίσῃ μάστιξ, εἰς τὸ αἵμά των

οἱ συνωμόται νὰ πνιγῶσι, κ' ἐρυθρὸς
ὁ τρόμος, ν' ἀποσβέσῃ τὴν ἐπιβουλήν.
Σωζόμεθα ἀνίσως καταπλήξωμεν·
καὶ οἱ ἐχθροί μας μόνον θὰ ἐκλείψωσιν
ἂν ὡς ἐσχάτου τοὺς ἐξολοθρεύσωμεν.
Πρὸς ἔνωσιν τοιαύτην σοὶ ἐξέτεινα
τὴν χεῖρα, καὶ ἀρνεῖσαι.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θὰ σοὶ ἐδίδον

τὴν ἐδικήν μου προθυμώτατος, ἐάν
δὲν μοὶ ἐζήτεις ὅ,τι δὲν ἀνήκει μοι,
καὶ νὰ ἐλπίσω ἂν μοὶ ἐπετρέπετο
ἐκ τοῦ ὀλέθρου νὰ σέ σώσω, καὶ οὐχὶ
σὺ νὰ μέ σύρης εἰς τὸ χαῖνον βάραθρον.
Φροῦδος ὁ λόγος! Μάτην σέ παρήνεσα!
Ἀποπηδῶσι συμβουλὴ καὶ δέησις
ἐκ τοῦ χαλκίνου θώρακος τοῦ στήθους σου.
Νὰ διανύσῃς δὲν διστάζεις τὴν ὁδὸν
τὴν δι' αἱμάτων φέρουσιν κατὰ κρημνῶν.
Χώρει· ἀλλ' εἴ τι σοὶ συμβῇ, μὴ λησμονῆς
εἰλικρινῶς, ἐγκαίρως πῶς ὠμίλησα.
Εἶπα· εὐθύνην πᾶσαν ἀπεκδύομαι·
καὶ μὴ ἐκπλήττου τὸν καρπὸν ὃν ἔσπειρας
ἐάν θερίσῃς.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Περὶ τούτου ἔσται μοι
φροντίς. Λοιπὸν ἐσχάτη εἶναι αὕτη σου
ἀπάντησις;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐσχάτη.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Οὐδ' ὑπόσχεσαι
 νὰ μεταπείσης τὴν ἰσχυρογνώμονα,
 ὅπως συμπλέξ' ἡ χεὶρ τῆς ἡ ἐπέραστος
 τῆς τύχης μας τὸ νῆμα ;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Δὲν ὑπόσχομαι
 ὅ,τι νὰ πράξω μοὶ ἐλλείπ' ἡ δύναμις.
 Τὸ νῆμα δὲ τῆς τύχης ἅς ἀφήσωμεν
 ὡς ἡ Κλωθὴ τὸ πλέκει. Διὰ σὲ χρυσοῦν,
 ἀφανὲς ἔστω, ἔστω μέλαν δι' ἐμέ.
 Χωρίζοντ' αἱ ὁδοὶ μας· ἅς βαδίσωμεν
 πρὸς ἣν ἐκάστη ὁδηγεῖ διεύθυνσιν,
 καὶ ἡμῖν ἔστω ὡς ἐκάστω πέπρωται.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νομίζω ἔχεις δίκαιον. Φερώμεθα
 ὡς φέρ' ἡ τύχη, — καὶ ἀφήσωμεν αὐτά.
 Νὰ σοὶ ἀγγείλω ἦλθα, ὅτι ἔπεμψα
 νὰ συγκαλέσω τὴν Βουλὴν. Ἀκροσφαλῆς
 ἡ θέσις εἶναι τῶν πραγμάτων. Παρ' αὐτῆς
 ἐνίσχυσιν καὶ γνώμην θὰ ζητήσωμεν.
 Αὐτὴ θεν' ἀποκόψῃ ἐκ τῆς ῥίζης τῶν
 τὰς κρυπτὰς στάσεις πρὶν καρποφορήσωσι.
 Νὰ διαθέσω ἀπειμι τὰ πνεύματα,
 ὅπως χρησίμως προβουλεύσωσιν ἡμῖν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μιμήσεως ἀξία εἶν' ἡ πρόνοια.
 Πρὸς τὴν ἰδίαν σπεύδω ἐπιμέλειαν.

*Εν τῷ ὁμοτέρῳ ἐστράφησαν νὰ ἐξέλθωσιν, εἰσέρχονται

ΒΑΤΡΑΧΟΣ καὶ ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (πρὸς τὸν Κριτίαν)

Σ' ἀνεζητοῦμεν, ἄρχον. Ἐπιτρέπεται
ὀλίγας λέξεις κατ' ἰδίαν νὰ σ' εἰπῶ;

ΚΡΙΤΙΑΣ (ἐπιστρέφων πρὸς τὸν Θηραμένην)

Τὸ ἐπιτρέπεις, Θηραμένη;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μείνατε.

Τὸν οἶκόν μου θεώρει ὡς τὸν σόν. Ἐμέ
φροντὶς σπουδαία μὲ βιάζει. . .

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἄπελθε.

(Ὁ Θηραμένης ἀπέρχεται)·

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς τοὺς μείναντας)

Ἡξεύρετε σεῖς ποία ἡ σπουδαία του
φροντὶς ἐκείνη; Νὰ σᾶς τὴν εἰπῶ. Βουλὴν
πῶς συγκαλῶ τῷ εἶπα, καὶ ἀπέρχεται
νὰ σκευωρήσῃ κατ' ἐμοῦ.

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἀτάραχος

οὔτω τὸ λέγεις; Καὶ δὲν σπεύδεις; Ἀμελεῖς
νὰ τὸν προλάβῃς;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀμελῶ; Τὸ ῥῆμ' αὐτὸ
δὲν ἐφευρέθη δι' ἐμέ. Προέλαβον,
καὶ διὰ τοῦτο συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ.
Καὶ ἤδη ἀπηρχόμην, ὡς ἀνήγγειλα
καὶ εἰς τὸν Θηραμένην, τὰ πρὸς ἑκβασιν

νὰ διαθέσω. Σεῖς μοὶ εἰσθε χρήσιμοι.
Θὰ σᾶς διδάξω παρ' ὑμῶν τί ἀπαιτῶ,
περιϊόντες πῶς νὰ ἐτοιμάσητε
καὶ νὰ κινήτε τὰς ἐμψύχους μηχανάς.
Αὔριον πρέπει ἢ ἡ πόλις νὰ σωθῇ,
καταστραφέντων τῶν ἐχθρῶν τῆς τάξεως,
ἢ θέλ' ἡ ἀναρχία θριαμβεύουσα
τὰς εἰδεχθεῖς της ἀνεγείρει κεφαλάς.
Σεῖς δὲ τί μ' ἐζητεῖτε; Τί μοὶ φέρετε;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τῆς ἀναρχίας φέρομεν τὰς κεφαλάς.
Τινὰς ἂν ὄχι ὄλας.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τί μοι λέγετε;

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἰχνηλατοῦντες διὰ σκολιῶν ὁδῶν,
ἀνεύρομεν τοὺς θύτας τοὺς νυκτερινοὺς
τῶν Εὐμενίδων. Ὅσοι δ' ἂν ἐλλείπωσι,
νὰ εὐρεθῶσιν οὐδ' αὐτοὶ θ' ἀργήσωσι.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Λέγετε μέγα κ' εὐτυχές τὸ εὔρημα.
Ἰδωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἦτον μετ' αὐτῶν ὁ Ἀντιφῶν
ὁ πλούσιος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μᾶς εἶναι δις πολύτιμος·
ἡ κεφαλὴ του εἰς ἱκανοποίησιν
τοῦ νόμου, ὁ χρυσός του εἰς ἐφόδιον
τοῦ τῆς ἀρχῆς ταμείου.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ.

Ὁ Νικήρατος

ἐκεῖ ἐδημηγόρει.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ Νικίου παῖ,

φθονεῖς τὴν δόξαν τοῦ πατρός! Ἄν ἔμεινεν
ὀλίγον ἔτι αἷμα εἰς τὰς φλέβας μας
ἀπὸ τῆς κρεουργίας τῆς Σικελικῆς,
καὶ τοῦτο εἰς τὰς στάσεις θέλεις νὰ χυθῇ.
Ἄλλὰ θὰ ἐμποδίσω. Εἷς ἀντὶ πολλῶν,
εἴν' ἡ ἀρχή μου, ἡ φιλόδημος ἀρχή.

ΑΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Καὶ ὁ Εὐκράτης, τοῦ Νικίου ἀδελφός,
παρῆν, θρασεῖαν ἔχων γλῶσσαν καὶ αὐτός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοὺς συγγενεῖς δὲν πρέπει νὰ χωρίσωμεν.
Εἰς ἀμφοτέρους ἴσος πρέπει ὁ στέφανος.
Οἱ ὀλιγάρχαι οὗτοι εἰσὶν ἄκαμπτοι
ἐχθροὶ τοῦ δήμου καὶ τῆς σωτηρίας του.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐφάνη ὁ Θρασύλλος μεταξὺ αὐτῶν,
καὶ ὁ Λυκοῦργος, ὁ ἐκ γένους ἱεροῦ·
καὶ ὁ Λυσίας τοὺς πολλοὺς ἐξήγειρε
μετὰ τοῦ Πολεμάρχου.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τύχη ἀγαθῇ!

Τοῦ Ἀγοράτου οὕτως ἡ ἐπίνοια
ἐπαληθεύει. Βλέπετε πῶς ἡ ποινὴ
ποτὲ ταχεῖα ἱκανῶς δὲν ἔρχεται.

Ὁ μέτοικος, ὁ ῥήτωρ δις εἶν' ἔνοχος·
καὶ συνωμότης ἐνταυτῷ καὶ πλούσιος.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐρρέθη ἔτι, ἀνηρέθη ἔπειτα,
πῶς ὁ Σωκράτης καὶ τινες ἑταῖροί του,
καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, ἔτι λέγουσιν
ὁ Πραξιτέλης, ἦσαν εἰς τὸν ὄμιλον,
τὴν ὑμετέραν διαβάλλοντες ἀρχήν.
Ἄν ἀληθὲς ἦ ὅχι, δὲν γνωρίζομεν,
ἀλλὰ ταχέως θὰ τὸ μάθω.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Περιττόν.

Μὴ ἀγωνίζου. Οὗτοι οἱ φιλόσοφοι,
οὔτ' οἱ τεχνῖται, κ' οἱ δραμάτων ποιηταί,
ᾗς ἦσαν οὗτοι μόνοι μας πολέμιοι!
Κάτοικοι κόσμων φανταστῶν, τὰ ἐπὶ γῆς
περιφρονοῦντες καὶ παραγνωρίζοντες,
σκιαμαχοῦσι, καὶ σκιαὶ τὰ ὅπλα των·
καὶ ἄν που δάκνη ὁ ἀγροῖκος κωμικός,
θραύ' εἰς τὸ ξίφος τοῦτο τοὺς δδόντας του.
Τῶν μετεωρολόγων ἄφες τὴν φυλὴν
νὰ λέγῃ καὶ νὰ ψάλλῃ. Δὲν μᾶς βλάπτουσι.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐκεῖ προσέτι, — εὖρημα πολύτιμον, —
ἦτον, κραυγάζων, συνομνύων, βλασφημῶν,
ὁ Λύκων, ὁ ἐχθρὸς σας ὁ ἀμείλικτος,
ὁ θηριώδης δημοκράτης. Δι' αὐτὸν
δὲν θενὰ ἔχῃς ὅσῃν ἐπιείκειαν
διὰ τοὺς λιθογλύφους καὶ λογοποιούς.
Εἰς αὐτὸν δίδεις δωρεὰν τὸ κώνειον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐξ ἐναντίας.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Πῶς; Θὰ σώσης καὶ αὐτόν!
Ἐλύθ' εἰς ὕδωρ ἢ ψυχὴ σου χλιαρόν!
Τί μᾶς συμβαίνει; Μήπως τὸν πολιτικὸν
ὁ ποιητὴς ῥεμβάζων ἀπεδίωξε;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Βάτραχε, εἶσαι μαθητὴς ἀρχάριος.
Ὁ Λύκων εἶναι σύμμαχος πολύτιμος.
Αὐτοῦ ἡ βία καὶ ἡ ἄκρατος ὀργὴ
τοὺς δημοκράτας βλάπτ' ὑπὲρ τὰ ξίφη μας.
Ἐργάτης ἀφροσύνης καὶ διχονοιῶν,
μᾶς χρησιμεύει. Τοὺς ὠθεῖ εἰς ὄλεθρον.
Νὰ νικηθῶμεν δ' ἂν συμβῇ, ἐκδικητὴν
αὐτὸν ἐλπίζω. Τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ἐχθρὸς
αὐτὸς θὰ γίνη, καὶ αὐτὸς τὸ κώνειον
θὰ τοῖς ποτίσῃ. Ἄφες τον νὰ ζῇ μακρόν.
Περὶ τῶν ἄλλων σεῖς φροντίδα λάβετε.
Συστήσατέ τους εἰς τοὺς Ἐνδεκα. Πολλὰ
θὰ ἔχῃ ἄλλα νὰ φροντίσῃ ἡ Βουλὴ
σπουδαῖα· τῆς φροντίδος τῆς περὶ αὐτῶν,
πρὶν ἢ συνέλθῃ, ἅς τὴν ἀπαλλάξωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐκτὸς τοῦ καταλόγου εἰσὶν ἅπαντες;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἐκτὸς τοῦ καταλόγου, καὶ περὶ αὐτῶν
ἄρκεῖ ἡ ἡμετέρα ἐπιμέλεια.

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ὁ δ' ἱερεὺς ἐκεῖνος, ὁ Κλεόκριτος,

ὁ δῆθεν τὰς θυσίας ὑπὸ γῆν τελῶν,
καὶ δν ὁ Θηραμένης ἀπεκόμισεν,
εἷς ἦτον, καὶ ὁ πρῶτος τῶν συνωμοτῶν.
Αὐτὸς ἐσώθη, ἀπελθὼν τῆς πόλεως.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὁ Θηραμένης σώζει τὸν Κλεόκριτον!
Ἐκεῖ καθεύδει ὁ σκορπίος, φίλτατοι·
κ' εἶν' οἱ σκορπίοι ἔντομα φαρμακερά.
Ἄλλ' ὅ,τι ἄλλο νὰ εἰπῶμεν ἔχομεν,
οἱ τοῖχοι οὗτοι νὰ τ' ἀκούσουν περιττόν.

(Ἐξέρχονται).

ΜΕΡΟΣ Δ'.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ Βουλευτήριον.

(Τὸ μετασκήνιον καὶ τὰ βαθύτερα τῶν παρασκηνίων κατέχονται ὑπὸ ἐδρῶν ἀμφιθεατρικῶς διατεθειμένων, ἃς βαθμηδὸν καταλαμβάνουσιν οἱ βουλευταὶ, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τινὲς τῶν Τριάκοντα. Πρὸ τῶν ἐμπροσθίων παρασκηνίων ὀρύφρακτα. Εἰς τὸ προσκήνιον βωμός).

Διάφοροι βουλευταὶ καὶ ἄλλοι Ἀθηναῖοι συνδιαλεγόμενοι. Ἐπὶ τοῦ προσκηνίου

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΑΙΣΧΥΛΑΙΔΗΣ

ΑΙΣΧΥΛΑΙΔΗΣ

Σπουδὴν μεγάλην βλέπω εἰς τοὺς βουλευτάς.
Εἰς τὸν Βουλαῖον μόλις προσευχόμενοι,
συρρέουσ' εἰς τὰς ἐδρας. Ἄλλ' ἀλλόκοτον
ἔχουσιν ὄψιν. Ἐμφοβοὶ μοὶ φαίνονται.
Εἰς τίνας χρόνους ζῶμεν! Ταύτης τῆς νυκτὸς
αἱ καταδίκαι τίνι δὲν ἐφάνησαν
φρικταί;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐταῖρε, ὕπαγε τὸν δρόμον σου.

ΑΙΣΧΥΛΑΙΔΗΣ

Ἄλλὰ δὲν εἶναι φοβερόν, — ἢ τί φρονεῖς; —
ποταμηδὸν νὰ ῥέῃ τόσων πολιτῶν
τὸ αἷμα;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἄνερ, ἄφες ταῦτα. Ἄπεχε.
Τὸ ἔργον του καθεὶς μας, καὶ ὁ Ζεὺς κριτής.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Καὶ τὸν Ἀριστοφάνην βλέπω κατηφῆ.
 Οὐαί! τί λέγεις; Δὲν γελάς, ὦ ποιητά.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μωροὶ γελῶσι, καὶ μὴδὲν γελοῖον ἦ.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Εἴσθε βωβοί. Μεδούσης τίνα κεφαλὴν
 εἶδατε ἄρα καὶ ἀπελιθώθητε;
 Ἐκεῖ ὁ Φεῖδων, βλέπω, τῶν Τριάκοντα,
 καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, μετὰ βουλευτῶν
 συνομιλοῦσι ζωηρότερον, κακὰ
 ἀγγέλλοντες, νομίζω. Δυσαρέσκειαν
 τὸ πρόσωπον ἐκφράζει καὶ τὸ σχῆμά των.
 Τί διηγοῦνται; Ἄς ἀκούσωμεν αὐτούς.

(Μακρύνεται καὶ προσέρχεται εἰς ἄλλην συνάθροισιν).

ΠΡΑΞΙΓΕΛΗΣ

Αὐτὸς ὁ νυκτικόραξ μὲ δυσαρестεῖ.
 Πανταχοῦ σπεύδει ὅπου αἷμα ὀσφρανθῇ.
 Εἶν' ἡ μορφή του οἰωνὸς ἀπαίσιος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὴν ὑποπτεύω κρύπτουσιν κατὰσκοπον.
 Βορὰν δὲν εὔρεν ἐπαξίαν τοῦ ἡμᾶς,
 τὸν Ἑρμογλύφον καὶ τὸν κωμωδοποιόν,
 σιγῶντας ἄλλως, καὶ δυσχρήστους, κ' ἔσπευσεν
 ὅπου εἰς λείαν παχυτέραν δύναται
 τὸ ἄγκιστρον νὰ ρίψῃ.

ΠΡΑΞΙΓΕΛΗΣ

ὦ δεινῶν καιρῶν
 καταλαβόντων τὰς κλεινὰς Ἀθήνας μας!
 Τὰ πάντα προδοσία καὶ κατὰσκοποι,

καὶ εἰς αἱμάτων πλέομεν κατακλυσμόν.
 Τὴν νύκτα ταύτην, ἔμαθες; ἀπέθανον
 ὁ Στρομβυχίδης, καὶ ὅποσοι ἀναιδῶς
 διὰ τοῦ Ἀγοράτου διεβλήθησαν.
 Ἡ πόλις πᾶσα ἐκ σφαγίων σύγκειται
 καὶ ἐκ δημίων.—

ΛΥΚΩΝ (ὑπερχόμενος)

Συμπολῖται, προσοχή.
 Ἔχουσιν ὦτα αἱ στοαὶ, καὶ ὀφθαλμοὺς
 οἱ τοῖχοι. Ξίφος αἰωρεῖται πανταχοῦ.
 Τὸ αἷμα ῥέει κρουνηδὸν τῶν πολιτῶν.
 Ἀπόψε ἀπесφάγη ὁ Νικήρατος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τί λέγεις; Τοῦ Νικίου ὁ ἥρωϊκὸς
 υἱός;

ΛΥΚΩΝ

Ἐκεῖνος, ὁ γενναῖος φίλος μας,
 καὶ ὁ Εὐκράτης μετ' αὐτοῦ, ὁ θεῖός του,
 καὶ ὁ Λυκοῦργος, ὡς καὶ ὁ Πολέμαρχος,
 καὶ ὁ Λυσίας· πλὴν νομίζω πῶς αὐτὸς
 διέφυγε.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Φρικώδη λέγεις! Ἐπαυσε
 λοιπὸν θερίζον τοὺς ἀστάχεις τοῦ λαοῦ
 τῆς τυραννίας τὸ παμφάγον δρέπανον,
 καὶ εἰς κορυφὰς τούντεῦθεν καταφέρεται.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Φεῦ! Τὴν πατρίδα ἐρημοῦσ' οἱ τύραννοι!

ΛΥΚΩΝ

Ὁ πέλεκυς των ἔπεσε, προσέχετε,

ἐπὶ τῶν ἡμετέρων. Πάντες φίλοι μας,
 ὁμύσαντες τὸν ὅρκον τὸν ἐπίσημον
 εἰσὶν οἱ φονευθέντες. Ἐφωράθημεν
 καὶ ὅσοι σῶοι μένομεν, ἐπὶ στιγμᾶς
 λανθάνομεν εἰσέτι, ἢ ἂν ἦναί τις
 τῶν ἐκ τοῦ καταλόγου, κ' ἐπ' αὐτοῦ οὐδεὶς
 ν' ἀποφασίσῃ δύναται, πλὴν τῆς Βουλῆς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰς τὰς βασάνους τὰς κοινὰς ἐλπίσωμεν
 πῶς θεραπείαν θενὰ φέρῃ ἡ Βουλὴ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἡ Βουλὴ εἶναι τῶν τυράννων ὄργανον,
 καὶ ὦνιά των πλάσματα οἱ βουλευταί.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Μὴ λέγε πάντας. Καὶ ἰδοὺ ἐρώτησον
 καὶ τὸν Σωκράτην προσιόντα. Πρὸ μικροῦ
 μετὰ τινων ὠμίλει, κ' εἰς τὸ βλέμμα των
 ἀνέλαμπον σπινθῆρες πατριωτικοί,
 καὶ δῆλοι ἦσαν ἀποδοκιμάζοντες
 τὴν πολιτείαν τῶν τυράννων τὴν ὠμήν.
 Δὲν λέγω ταῦτα ἀληθῆ, ὦ Σώκρατες;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τὰς καρδίας τῶν θνητῶν θεόσπαρτος
 ἡ ἀρετὴ βλαστάνει· κἄν πιέζεται,
 τὸ ἄνθος φθίνει, ὅχι καὶ ἡ ῥίζα της.

ΛΥΚΩΝ

Ὁ Θηραμένης ἔρχεται· σιγήσατε·
 καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ἄλλοι τῶν Τριάκοντα.

(Προσέρχονται ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ, μετὰ δύο ἐκ τῶν Τριάκοντα, τοῦ ΦΕΙΔΩΝΟΣ καὶ τοῦ
 ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ καὶ μετὰ Βουλευτῶν καὶ ἄλλων).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἶν' ἐλευθέρων ἀναξία ἡ σιγή,
κ' ἔφυμεν πάντες ἐκ Θεῶν ἐλεύθεροι·
ὅ,τι δ' ἡ θεία χεὶρ μᾶς ἐδαψίλευσε,
δὲν δύναται ἀνθρώπων ν' ἀφαιρέσῃ χεῖρ.

(Πρὸς τὸν Θηραμένην)

Ἄρχον, ὁ δῆμος πάσχει, καταστρέφεται.
Τὴν πόλιν πένθος μέλαν περιέβαλε.
Σεῖς δ' ἄρχοντές της αὐτοχειροτόνητοι,
ἀντὶ παραμυθίας καὶ ἰάσεως,
πληγὰς καιρίας σεῖς τῇ καταφέρετε.
Ο Θεὸς σώζει τοὺς λαοὺς, καὶ τοῦ Θεοῦ
ὁ ἄρχων εἶναι ἐπὶ γῆς ἐπίτροπος.
Τὸ αἷμα ῥέον καθιστᾷ ὀλισθηρὰν
τοῦ θρόνου σας τὴν βάσιν, κ' αἱ κοιναὶ ἀραὶ
δὲν προκαλοῦσι τῶν Θεῶν τὴν ἀρρώγην.
Ταῦτα μὲν ἴσως κινδυνεύω λέγων σοι,
ἀλλ' οἱ Θεοὶ καθῆκον μοὶ ἐπέβαλον
νὰ λέγω ὅ,τι θεωρῶ σωτήριον.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ὦ Σώκρατες, δικαίως μᾶς ἐπιτιμᾷς.
Δεινὰ ἡ πόλις πάσχει. Ἄλλ' ἀναίσθητοι
μὴ ὑπολάβῃς πρὸς αὐτὰ πῶς εἵμεθα.
Ἦχεῖ βαθέως τῆς καρδίας μας ἐντὸς
ὁ μητρικός της στεναγμός. Νὰ παύσωσι
ῥέοντες πρέπει οἱ κρουνοὶ τοῦ αἵματος.
Ἀφ' οὗ τὴν ἀναρχίαν ἀφωπλίσσαμεν,
καιρὸς τὰ ὅπλα ν' ἀποθέσ' ἡ τυραννίς,
καὶ ν' ἀναπνεύσῃ ὁ λαός. Κατέστημεν
πληγὴ καὶ μᾶστιξ τοῦ λαοῦ. Αὐτὰ φρονῶ.

Ταῦτά ὁ Φεῖδων ὁ συνάρχων μετ' ἐμοῦ
καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ τῶν βουλευτῶν
πολλοὶ ταῦτά φρονοῦσι, καὶ τὰ δέοντα
ὁμοφωνοῦσι νὰ ἐπιψηφίσωμεν.
Ἄνίσως τάφους σκάπτοντες δὲν παύσωμεν,
οὐδ' ἀνίσωμεν ταχέως τὸν ἡμέτερον.

ΚΡΙΤΙΑΣ (μετ' ἑλλαν πλησιάζων)

Χαίρετε. Εἴσθε ἔτοιμοι, ὦ ἄρχοντες;
Τὸ ὕδωρ περιήχθη τὸ καθάρσιον.
Εἶναι καιρός. Ὑπάγω εἰς τὴν θέσιν μου.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀντίχαιρε, συνάρχων. Τύχη ἀγαθῇ.
(Ὁ Κριτίας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μακρύνονται καὶ καταλαμβάνουσι θέσεις).

Διὰ τὴν πόλιν εἶν' ἐπίσημος καιρός.
Προσοχὴ, θάρρος, σύνεσις καὶ σύμπνοια,
ἂν κατὰ τοῦ Κριτίου καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς
καὶ τὸν Κριτίαν θέλωμεν νὰ σώσωμεν.

(Ἀποσύρονται εἰς τὰς θέσεις των. Οἱ ἰδιῶται ἐξέρχονται).

ΚΗΡΥΞ (προβαίνει εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, ὑψοῦ τὸ κηρύκειον ὑπὲρ τὴν
κεφαλὴν του, καὶ κράζει μεγαλοφώνως)

Τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΚΡΙΤΙΑΣ (καταβαίνων ἀπὸ τῆς ἰδρύας του)

Πρῶτος ἐγώ.

Πολλοὶ, ὦ ἄνδρες βουλευταῖ, ταραττονται
ὅτ' εἰς τὴν πόλιν διαδέχονται συχνοὶ
τοὺς φόνους φόνοι. Ἀλλ' ἅς ἐννοήσωσι
πῶς δὲν ῥιζοῦνται νέα πολιτεύματα
εἰμὴ εἰς αἷμα· ὅτι πολυάνθρωπος
ἡμῶν ἡ πόλις, καὶ εἰς τὴν ἀκόλαστον
ἐλευθερίαν μεθυσθεῖσα, ἔπεται

πολλοὺς νὰ ἔχῃ τοὺς δυσκόλως στέργοντας
 θεσμοὺς ὀλιγαρχίας. Ἄλλ' ὑπὲρ αὐτῆς
 ἡμεῖς νὰ μεριμνῶμεν ἀνεδέχθημεν·
 καὶ τὴν δημοκρατίαν βλέποντες πληγὴν
 καιρίαν εἰς τὴν πόλιν, κ' εἰς ἡμᾶς κ' εἰς σᾶς
 ἐχθρὰν, καὶ εἰς τὴν Σπάρτην, σώτειραν ἡμῶν,
 ἐλάβομεν τὴν γνώμην τῶν Σπαρτιατῶν,
 καὶ τῶν βελτίστων τὴν ἀρχὴν ιδρύσαντες,
 ἐχθρόν της πάντα ἐκποδῶν ποιούμεθα,
 πρὸ πάντων δ' ἂν τις ᾔηται ἐξ ἡμῶν αὐτῶν,
 καὶ δι' ἰδίων ὅπλων μας τὴν πολεμῇ.
 Ἐχθρόν τοιοῦτον, τὸν ἐπιβουλεύοντα
 σᾶς καὶ ἡμᾶς καθ' ὅσῃν ἔχει δύναμιν,
 βλέπομεν ἕνα καθαρῶς· εἶναι δ' αὐτὸς
 ὁ Θηραμένης οὔτος, ὁ ἀείποτε
 μεμψιμοιρῶν πρὸς πάντα τὰ πραττόμενα,
 καὶ δυσφορῶν, ὅσάκις τῶν δημαγωγῶν
 τὴν πόλιν προσπαθοῦμεν ν' ἀπαλλάξωμεν.
 Καὶ ἂν μὲν ταῦτα τὰ ἐφρόνει ἐξ ἀρχῆς,
 ἐχθρὸς θὰ ᾔτον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πονηρός.
 Ἄλλ' ᾔτον πρῶτος φίλος τῶν Σπαρτιατῶν,
 πρῶτος τὸν δῆμον καταλύσας, καὶ ἡμᾶς
 προτρέψας πρῶτος. Ἦδη μᾶς κατηγορεῖ,
 κ' εἰς ἐχθρὰν πρὸς τὸν δῆμον διεγείρας μας,
 τὸν δῆμον ἤδη ἐρεθίζει καθ' ἡμῶν,
 τοῦ ναυαγίου μόνος του σωζόμενος.
 Τιμῶ, καὶ δὲν φοβοῦμαι ἐμφανῇ ἐχθρόν.
 Ἄλλ' ὁ προδότης μισητὸς κ' ἐπίφοβος.
 Προδότης εἶναι. Ὡς υἱὸν τοῦ Ἀγνωνος
 ὁ δῆμος τὸν ἐτίμα, ἀλλ' ἐπρόδωκε

τὸν δῆμον, κ' ἦτον τῶν τετρακοσίων εἷς.
 Ὡς δ' εἶδε πάλιν τούτους ὑποκύπτοντας,
 μετὰ τοῦ δήμου συνετάχθη κατ' αὐτῶν,
 καὶ ἦν τοῖς πᾶσι πάντα, ἀρμοστόμενος
 νῦν τούτοις νῦν ἐκείνοις, ἄλλος κόθορνος.
 Ἄνῆρ, ὦ Θηραμένη, ἄξιος τοῦ ζῆν
 δέν εἶναι ὁ τοὺς φίλους ρίπτων εἰς δεινὰ,
 καὶ ἅμα πνεύσῃ ἄνεμος ἀντίπρωρος,
 ἀποδιδράσκων· ἀλλ' ὁ μένων ἄτρομος
 ἐν τρικυμίαῃς, μέχρ' οὗ κοπάσῃσι. —
 Κ' εἶναι μὲν πᾶσα πολιτεύματος τροπὴ
 θανατηφόρος· ἀλλὰ σὺ τρεπόμενος
 ἀδιαλείπτως ἐπ' ἀμφοτέρω, σφαγῶν
 ἔγινες πλείστων αἵτιος, τῶν δημοτῶν
 ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας, τῶν ὀλιγαρχῶν
 ὑπὸ τοῦ δήμου, ἐκατέρωθεν φονεύς.
 Δέν εἶναι οὗτος ὁ ταχθεὶς τοὺς ναυαγοὺς
 νὰ σώσῃ περὶ Λέσβον, ἀπειθήσας δέ,
 καὶ ὅπως σώσῃ ἑαυτὸν, τοὺς στρατηγοὺς
 συκοφαντήσας, καὶ φονεύσας αἵσχιστα;
 Πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην, ἄλλοπρόσαλλον,
 πρόνοια πρέπει, νὰ τῷ ἀφαιρέσωμεν,
 πρὶν ἢ μᾶς βλάβῃ, τὴν τοῦ βλάπτειν δύναμιν.
 Δι' ὃ κατηγοροῦμεν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν,
 ὥς σᾶς ὁμοίως καὶ ἡμᾶς προδίδοντα.
 Τίς πολιτεία κρείττων τῆς Λακωνικῆς;
 Ἄλλ' ἐκεῖ ἂν τις τῶν ἐφόρων, τὴν ἀρχὴν
 ἐπιχειρῇ νὰ ψέγῃ, ἂν ἀντενεργῇ,
 οἱ ἔφοροι κ' ἡ πόλις ὑποβάλλουσιν
 αὐτὸν εἰς τὴν μεγίστην τῶν τιμωριῶν.

Καὶ σεῖς, ἂν σωφρονῇτε, τοῦτο πράξατε.
 Ὑμῶν φεισθῆτε, οὐχὶ τούτου. Ἄν αὐτὸς
 σωθῇ, θὰ εἶναι τῶν ἐχθρῶν σας θρίαμβος.
 Ἄν δ' ἀποθάνῃ, θὰ κοπῶσι πρόρριζοι
 πᾶς αἱ ἐλπίδες τῶν ἐντὸς κ' ἐκτὸς ἐχθρῶν.

(Κάθεται. Ύμνουσμα).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (ἐγειρόμενος)

Κατηγορίαν σήμερον ἐμπρὸς ὑμῶν,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δὲν ἐπρόσμενον.
 Παρὰ Κριτίου δὲν μ' ἐκπλήττει τίποτε,
 καὶ ἂφ' οὗ πρέπει, ἔστω, θ' ἀπολογηθῶ.
 Τοὺς στρατηγοὺς σᾶς εἶπε πῶς ἐφρόνευσα
 κατηγορήσας. Δὲν τοὺς κατηγόρησα
 ἀπελογήθην μόνον, ὅτι ὁ χειμῶν
 ἐκώλυσε τὸν πλοῦν πρὸς σωτηρίαν των.
 Οἱ δ' ἀντειπόντες, ἔνοχοι ἐφάνησαν,
 καὶ αὐτοὶ μόνοι ἑαυτῶν κατήγοροι,
 ὅτι τὸν πόντον ἐκλαμβάνοντες πλωτὸν,
 τοὺς ναυαγοὺς ἀφῆκαν ἀποπλεύσαντες.
 Ἀλλ' ὁ Κριτίας τί γνωρίζει ἐξ αὐτῶν;
 Εἰς Θεσσαλίαν τότε κατεγίνετο
 δημοκρατίαν νὰ ιδρύσῃ, προκαλῶν
 εἰς στάσιν τοὺς Πενέστας πρὸς τοὺς ἄρχοντας.
 Τῶν ὅσα διενεῖργει κ' ἔπραττεν ἐκεῖ
 τὴν πόλιν ταύτην νὰ φυλάξωσ' οἱ Θεοί!
 Ναὶ, ἂν τις θέλῃ νὰ σᾶς παύσῃ τῆς ἀρχῆς,
 τὴν δύναμιν αὐξάνων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν,
 δίκαιον εἶναι νὰ τὸν τιμωρήσῃτε.
 Τίς ταῦτα πράττει; Τῆς βουλῆς τὴν σύστασιν
 καὶ τῶν ἀρχῶν, τὸν φόνον τῶν συκοφαντῶν,

ἐνέκρινον ὡς πάντες. Ἄλλ' ἀπέκρουσα
 τὰς θανατώσεις τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν,
 τὴν τῶν μετοίκων λήστευσιν, καὶ τὴν φυγὴν
 τῶν πρώτων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὴν ξενικὴν
 φρουράν. Ἡ πόλις δὲν ἐπήρκε' εἰς ἑαυτὴν
 κ' εἰς στήριξίν μας; Ἄν ἡ Σπάρτη ἤθελεν,
 ἢ ἂν ἐγὼ, τὴν πόλιν νὰ συντρίψωμεν,
 καὶ συντριβεῖσαν νὰ τὴν καταστήσωμεν
 καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ἄχρηστον, κ' εἰς ἑαυτήν,
 ἡμέρας ἤρκει νὰ προσμείνωμέν τινας,
 κ' ἡ πόλις ὑπὸ πείνης θέν' ἀπέθνησκε.
 Ταῦτα τὸ μῖσος ἠϋξάνον τὸ καθ' ἡμῶν,
 εἰς τοὺς ἐχθρούς μας ταῦτα ἔδιδον ἰσχύν,
 κεφαλὰς ταῦτα εἰς δυσήνιον λαόν,
 κ' ἐνόπλους χεῖρας εἰς τοὺς πολεμίους μας·
 καὶ κατ' αὐτῶν ψηφίζων, δὲν ἐπρόδιδον
 ἐγὼ, Κριτία, ἀλλ' οἱ δι' ἀδικιῶν,
 κ' αἰσχροκερδείας, καὶ σφαγῶν, καὶ ἀρπαγῶν
 ἀντιπαθείας καθ' ἡμῶν ἐξάπτοντες.
 Ὁ Ἄνυτος, φρονεῖτε, ὁ Θρασύβουλος
 καὶ οἱ λοιποὶ φυγάδες ὅτι θλίβονται
 δι' ὅσα οὗτοι πράττουσιν; Εὐφραίνονται,
 ἐπικροτοῦσι, καὶ συμμάχους ἔχουσιν
 αὐτούς. Ἐχθρῶν ἀφρόνων χρησιμώτερος
 ὑπάρχει φίλος; Ἄν ὡς λέγω ἔπραττον,
 θὰ ἦν ἡ πόλις ἀναλώτως ὀχυρά.
 Μοὶ ἀποδίδει φρένα εὐμετάβολον.
 Γνωστὸν σᾶς εἶναι ὅτ' οἱ Τετρακόσιοι,
 τῇ Σπάρτῃ φίλος ὀλιγαρχικὸς θεσμός,
 παρὰ τοῦ δήμου ἐψηφίσθησαν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὥς τοὺς εἶδα τὰ κοινὰ προδίδοντας,
κατεξανέστην· καὶ προδότην μὲ καλεῖ!
Ἄν κόθορνον μὲ λέγῃ, ἀρμοζόμενον
εἰς ἀμφοτέρους, πῶς θενὰ καλέσωμεν,
ὦ πρὸς Θεῶν! εἰπέτε, τὸν ἀρέσκοντα
εἰς μηδετέρους; Ναὶ, Κριτία, πολεμῶ
τοὺς τὴν δημοκρατίαν μὴ νομίζοντας
ἀρτίαν, πρὶν Πενέσται, δοῦλοι, ἄποροι,
καὶ οἱ δραχμῆς ἀνάγκην ἔχοντες, δραχμῆς
τὴν ψῆφόν των πωλοῦντες, ψῆφον λάβωσιν.
Ἀνθίσταμαι ὁμοίως πρὸς τοὺς θέλοντας
ὀλιγαρχίαν τυραννίας χείρονα.
Ἐγὼ δ' ἐτάχθην πάντοτε καὶ τάττομαι
μετὰ τῶν δυναμένων νὰ στηρίζωσι
δι' ἵππων καὶ ἀσπίδων τὴν πατρίδα των.
Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, ἂν ἐν δήμῳ, ἢ
ἂν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ποτ' ἠθέλησα
ν' ἀποστερήσω πολιτείας τοὺς χρηστούς.
Εἰπέ, καὶ ἂν τοιαῦτα πράξας ἐλεγχθῶ,
ἐσχάτης εἶμαι τιμωρίας ἄξιος.

(Συνεπὴ ψήφισμάς ὑπόκειτο· Τέλος ἐγείρεται ὁ)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σπουδαῖον, ἄνδρες βουλευταὶ, ἠκούσαμεν
τὸν λόγον ἀμφοτέρων. Ὡς μεμφίμοιρος
ὁ Θηραμένης κατακρίνεται. Μικρὸν
τὸ ἔγκλημα. Ἀδίκως ἂν μεμφιμοιρῇ,
ἄς λέγῃ. Τίς ἀκούει; Ἄν δ' ἀκούηται,
δίκαια λέγει, καὶ δὲν εἶναι πταῖσμά του,
ἂν, ὥς νομίζων ὁ Κριτίας φαίνεται,
ἢ δύναιμις μισῇται τῶν Τριάκοντα.

Εὐγνωμοσύνη μᾶλλον τῷ ὀφείλεται
διότι συμβουλεύει ὅ,τι σωστικὸν
αὐτοῖς νομίζει καὶ τῇ πόλει.

ΠΟΛΛΟΙ (βορυδαδῶς)

Ἀληθές!

ΚΡΙΤΙΑΣ (ἐν ᾗ ὡμίζει ὁ Σωκράτης, συνδιελέχθη μικρὸν μετὰ τινων ἐκ τῶν Τριάκοντα,
καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν θέσιν ἀφ' ἧς ἡγόρευε)

Φρονεῖτε ὅτι ἀληθές. Λανθάνεσθε.
Προστάτου δ' εἶναι ἀγαθοῦ, ὃ βουλευταὶ,
τοὺς φίλους ἔταν βλέπη νὰ λανθάνωνται,
νὰ μὴ τὸ ἐπιτρέπη. Τὸ καθήκόν μου
ἐκπληρῶ τοῦτο.

(Ἄνδρες ἑνοπλοὶ ἐκ τῶν πορκακηνίων τάττονται ὀπίσσω τῶν δρυφράκτων).

Οὗτοι, ὡς τοὺς βλέπετε,
λέγουσιν ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψωσι
τὸν τῆς ὀλιγαρχίας φανερόν ἐχθρόν
ν' ἀφήσωμεν σωθέντα. Εἰς τοὺς νόμους μας
τοὺς νέους εἶναι, ὅτι οἱ Τρισχίλιοι
διὰ τῆς ψήφου θανατοῦνται τῆς Βουλῆς,
οἱ δ' ἄλλοι πάντες διὰ τῶν Τριάκοντα.
Τὸν Θηραμένην, κατ' ἀπόφασιν ἡμῶν
τοῦ καταλόγου διαγράφω, καὶ ἡμεῖς
τὸν θανατοῦμεν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

ὦ τοῦ ἀνομήματος!

(Ἀναπνέει τῆς θέσεώς του, καὶ ὁρμῶν ἵσταται εἰς τὴν βαθμίδα τοῦ βωμοῦ)

ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω ἐννομώτατα,
εἰς τὸν Κριτίαν μὴ ποτ' ἐπιτρέπετε
τοῦ καταλόγου ν' ἀπαλείφῃ ἢ ἐμὲ
ἢ ὃν ἂν θέλῃ ἐξ ὑμῶν· ἀλλ' ἔγκυρος

ὁ νόμος ἔστω. Κατ' αὐτὸν δικάσατε.
 Μὰ τοὺς Θεοὺς, ἤξεύρω ὅτι τοῦ βωμοῦ
 ἡ ιερότης δὲν μὲ σώζει. Θέλω δὲ
 εἰς πάντας τίνες εἰσὶν οὗτοι νὰ γνωσθῇ,
 οὐ μόνον πρὸς ἀνθρώπους ἀδικώτατοι,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἀσεβέστατοι.
 Μ' ἐκπλήττει ὅμως ἂν δὲν βοηθήσητε
 ὑμᾶς αὐτοὺς, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμούμενοι
 ὅτι δὲν εἶναι εὐεξαλειπτότερον
 τὸ ὄνομά μου ὑπὲρ τὰ ὑμέτερα.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ὁ Κήρυξ κάλει.

ΚΗΡΙΞ

Εἴσιτε οἱ Ἑνδεκα!

(Εἰσέρχεται ὁ ΣΑΤΥΡΟΣ μετὰ τῶν ΕΝΔΕΚΑ).

ΚΡΙΤΙΑΣ (πρὸς αὐτοὺς)

Τὸν Θηραμένην τοῦτον παραδίδομεν
 εἰς σᾶς. Ὁ νόμος κατεδίκασεν αὐτόν.
 Σεῖς λάβετέ τον, καὶ ἀπαγαγόντές τον
 οὐ δεῖ, τὰ μετὰ ταῦτα πράξατε ὡς δεῖ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἐλθέτε, ἂν τολμᾶτε νὰ μὲ σύρητε,
 τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν θείων ὕβρισταί.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τὰ προσταχθέντα πράξατε οἱ Ἑνδεκα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κριτία, τῶν ἀνθρώπων ἂν ἀνώτερον
 σαυτὸν νομίζης, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοὺς εἰσὶν,
 εἰσὶν, ὦ ἄρχον, οἱ Θεοὶ, τὸν δίκαιον
 φιλοῦντες, πρὸς ἀδίκους ἀπαραίτητοι,

καὶ ζηλοτύπως σώζοντες τοὺς νόμους των.
Πρὸς τὸν ἰκέτην σέβας.

ΠΟΛΛΟΙ

Εἶναι ἱερός.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τοιαῦτα λέγει τὸ δαιμόνιον εἰς σέ.
Ἐκεῖνοι ὅμως...

(Νεῖμι πρὸς τοὺς εἰς τὰ δρόσρακτα ἱσταμένους, οἵτινες σῦρρουν ἐγχειρίδια)

ἄλλα, βλέπεις, λέγουσι
καὶ τῇ ἀνάγκῃ κ' οἱ Θεοὶ ὑπείκουσι,
πολλῷ δὴ μᾶλλον οἱ ἀνίσχυροι ἡμεῖς.
Μὴ χρονοτρίβει. Τὰ τοῦ νόμου, Σάτυρε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τῶν νόμων χλεύην καὶ τῶν πολιτῶν σφαγὴν
δὲν θὰ κυρώσῃ κἄν ἡ παρουσία μου.

(Συγκαλύψας τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς χλαμύδος του, ἀπέρχεται βραδίως)

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

(ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὑπὸ τῶν Ἑνδεκά, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἱστάμενος πρὸς τὸν Κριτίαν)

Εὐκόλως ἀποσπᾶτε σῶμα γέροντος,
εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς κοινοὺς ἐξαντληθέν.
Δυσκόλως ὅμως θ' ἀποσπάσῃς ἀπὸ σοῦ
τοὺς ὄνυχας, Κριτία, τῆς Νεμέσεως,
καὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀράν καὶ τῶν Θεῶν.
Σιγῶσιν οὗτοι, πλὴν σιγῶντες μαίνονται.
Θὰ ἔλθ' ἡ ὥρα τῆς ἀνταποδόσεως.
Δὲν θενὰ ἄρχῃς δούλων πάντοτε. Ἴδὲ
μήπως βραδεῖα φθάσῃ ἡ μετάνοια,
ὅταν ὁ λέων, ὃν ἐνόμισας νεκρὸν,
ἀνεγερθῇ ὀργίλος.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Θὰ φροντίσωμεν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ (εἰσερχόμενος δραμαίως)

Ἐνοπλοι ἄνδρες, ἄρχον, εἰς τὸν Πάρνηθα
τοὺς περιπόλους προσβάλλοντες, ἔτρεψαν.
Ἄλλ' ἐζωγρήθη εἰς αὐτῶν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς; Ἐνοπλοι;
Τίνες εἰσὶ, καὶ πόσοι, καὶ τί θέλουσι;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Δὲν τὸ ἤξεύρω. Ἀλλὰ ταῦτα δύναται
νὰ σοὶ εἰπῇ ἐκείνη ἢ αἰχμάλωτος,
διότι εἶναι, καθὼς ἤκουσα, γυνή.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Γυνή! Τί λέγεις; ὦ! ἄς ἔλθ' ἡ ἡρώϊς.

(Ἐξέρχεται ὁ Βάτραχος).

Ἄν μᾶς κινῶσιν αἱ γυναῖκες πόλεμον,
κλίνω σημαίαν· τὰς κηρύττω νικητάς.

ΛΑΜΙΑ (εἰσάγεται ὑπὸ στρατιωτῶν ἀλυσόδετος)

Χαῖρε, Κριτία, καὶ σεῖς, ἄνδρες Βουλευταί.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Πῶς! ἡ Λαμία! ἀλυσόδετος! Αὐτὸ
μοὶ φαίνεται ἀστεῖον!

ΛΑΜΙΑ

Ἴσως σοβαρὸν
θα σοὶ φανῇ, ἂν μάθης, δραπετεύσασα
μετ' ἄλλων σου θυμάτων, ὅτι τὴν προχθὲς
ἀφίππευσα εἰς Θήβας. Ἀνυπόμονος
φυγάδων λόχος μᾶς ἐπρόσμενεν ἐκεῖ.
Φλογώδη λόγον ὁ Θρασύλλος πρὸς αὐτοὺς

ὥς εἶπε, πάντες ὥρμησαν, ὑπόπτεροι
 ὑπὸ χαρᾶς κ' ἐλπίδος. Ὁ Θρασύβουλος
 ἦν ἡγεμὼν τοῦ λόχου. Μετ' αὐτῶν κ' ἐγώ.
 Εἰς τὸν κρημνώδη Πάρνηθα ἐφθάσαμεν
 καὶ πρὸς τοὺς περιπόλους τοὺς ἐν μέρεσι
 προσκρούσαντες, εὐκόλως τοὺς ἐτρέψαμεν.
 Ἄλλ' ἡ γυνή, ἀπείρως ὅπλων ἔχουσα,
 κ' εἰς ἵππασίαν μὴ ἀντέχουσα μακρὰν,
 ἡχμαλωτίσθη μόνη, καὶ ἰδοὺ ἐγώ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

ὦ τὴν καλήν μου ἀποστάτιν! Καὶ πρὸς τί
 ἵππους καὶ ὅπλα θέλεις; Ἡ φαρέτρα σου
 εἶν' εἰς τὰ βλέμματά σου. Δι' αὐτῶν νικᾷς.
 Εἰπέ μοι ὅμως, ἐρασμία Ἀμαζῶν,
 εἰς πόσας ἄρα μυριάδας ἀριθμεῖς
 τὸν εἰσβαλόντα κατακτητικὸν στρατόν.

ΛΑΜΙΑ

Εἰσὶ, Κριτία, ἄνδρες ἐβδομήκοντα,
 ἀλλ' εἰσὶν ἄνδρες.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ γυναῖκες μετ' αὐτῶν.
 Καὶ ποῦ εἰκάζεις πῶς στρατοπεδεύουσι;

ΛΑΜΙΑ

Κατέχουσ' ἤδη τῆς Φυλῆς τὸ φρούριον.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Τῆς Φυλῆς λέγεις; Φοβερόν! Ἄλλη Τρωάς!
 Ἐρημος μάνδρα, φρουρουμέν' ὑπ' οὐδενός.
 Ἀναιμωτὶ βεβαίως τὴν κατέλαβον;

ΛΑΜΙΑ

Ἀναιμωτί, ἀλλ' ἔμως ἀπεδίωξαν
τοὺς ὑμετέρους δορυφόρους.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀληθές·
καὶ καιρὸς ἴσως νὰ ἰδῶμεν καὶ ἡμεῖς,
ἂν εἶναι τρόπος νὰ τοὺς ἐκδιώξωμεν.
Πρὸς τοῦτο ἤρκουν πιθανῶς οἱ Ἑνδεκα·
ἀλλ' οὔτοι ἔργον εἰς τὸ ἄστυ ἔχουσιν.
Ὁ ἴδιος θ' ἀπέλθω νὰ ἐπισκερθῶ
τοὺς νέους τούτους τῶν φρουρίων πορθητάς.
Τὴν Βουλὴν λύω. Ἄς μ' ἀκολουθήσωσι
τρεῖς λόχοι, νὰ συντρίψω τὸν φρικτὸν ἐχθρόν.

(Πρὸς τοὺς Ἑνδεκα, δεικνύων τὸν Θηραμένην)

Ἀπάγετέ τον τοῦτον. Τί προσμένετε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (ἀπαγόμενος)

Ἐμπρὸς ὑπάγω, τὴν ὁδὸν δεικνύων σοι·
καὶ οἱ ἐκδικηταί μου ἐπλησίασαν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Ἀπέλθετε! (Οἱ Ἑνδεκα ἀποκοιμίζουσι τὸν Θηραμένην).

ΛΑΜΙΑ

Κριτία, μ' ἐλησμόνησας.
Δὲν διατάπτεις ν' ἀπαγάγωσι κ' ἐμέ;
Τὸ κώνειον ἀνίσως φειδωλεύεσαι,
πόσου πωλεῖται; Καταβάλλω διὰ σέ.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Μὲ συγχωρεῖς. Τῷ ὄντι σ' ἐλησμόνησα.
Εἴν' ἐλευθέρα. Τὰ δεσμὰ της λύσατε.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Κατοικία Θηραμένων.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ, ΠΛΑΤΩΝ

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐμοῦ ἐμνησθη, λέγεις, ἀπερχόμενος;
Τὸ ὄνομά μου ἦτον εἰς τὰ χεῖλη του;

ΠΛΑΤΩΝ

Καὶ διὰ τοῦτο ἦλθα. Τὴν ὑπόσχῃσιν
ἀπῆρτησε, νὰ ἔλθω, καὶ νὰ φέρω σοι
τὸν ἀσπασμόν του.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἴσως, φεῦ! τὸν ἔσχατον!

ΠΛΑΤΩΝ

Μὴ οὕτω φρόνει. Μετ' ἐλπίδος ἀπελθὼν,
θα ἐπανέλθῃ πρὸς σέ, ἄγγελος χαρᾶς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θὰ ἐπανέλθῃ; Ἐφυγε τὸ κώνειον
εἰς ξένας χώρας, καταδιωκόμενος,
ὅπου προδύται ἀγρυπνοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ,
καὶ τὸν περικυκλοῦσι μάχαιραι κρυπταί!
Ἐκ τῶν ἐπιβουλῶν των θα διασωθῇ;
Καὶ πῶς ἐκ νέου νὰ εἰσέλθῃ δύναται
εἰς πόλιν ἣν ζωννύει κύκλος αἵματος
καὶ ὅπου πνέει αὔρα δηλητήριος;
Μακρὰν θα μείνῃ τῆς πατρίδος του, μακρὰν
τῶν φίλων, καὶ ἡ λήθη τὴν καρδίαν του
τὴν ἀγαπῶσαν, θα παγώσῃ βαθμηδόν.

ΠΛΑΤΩΝ

Κακὰ μαντεύεις, ὦ Καλλίππη, κ' ἐκτιμᾷς
ἀδίκως τὴν φιλίαν καὶ τὸν ἔρωτα.

Ἐάν τὰ θεῖα ταῦτά μας αἰσθήματα
 τῆς ὕλης ἦσαν προϊόντα καὶ τῆς γῆς,
 ἡ ἀπουσία ἴσως τὸν ἐμάραινεν.
 Ἄλλ' εἶναι ἄνθη θάλλοντα εἰς οὐρανὸν,
 κ' εἰς τὴν γῆν μόνον τὴν σκιάν των ῥίπτοντα.
 Ἡ ἁρμονία ἡ ψυχὰς συνδέουσα,
 ἀντήχησις τῆς θείας εἶναι μουσικῆς.
 Λαβὴν δὲν ἔχει χρόνος καὶ ἀπόστασις
 ἐπὶ τῆς ἀθανάτου συμφωνίας της.
 Αὐτὸς ὁ τάφος διαιρεῖ τὰ σώματα,
 ἀλλὰ πρὸς τὴν πηγὴν των ἵπταντ' αἱ ψυχαί,
 κ' ἐκεῖ, εἰς κόλπον αἰωνίου ἔρωτος,
 αἱ ἀγαπῶσ' ἐνταῦθα μίγνυνται εἰς ἓν.
 Ἡ ὕλη μόνη πρὸς στιγμὴν χωρίζεται·
 οὐδὲν χωρίζει τῶν ἐρώντων τὰς ψυχὰς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θαυμάζω, Πλάτων, τὴν φιλοσοφίαν σου,
 πλὴν φεῦ! ὀλίγον μόνον μὲ παρηγορεῖ.
 Θεὸν τὴν ἡσπαζόμεν, ἄν, φιλόσοφος,
 νοῦν μᾶλλον ἢ καρδίαν εἶχον, καθὼς σεῖς.
 ὦ Πλάτων, τοῦ Θρασύλλου ἐπιστήθιος,
 ἀφείς τὴν θεωρίαν, ἐνθυμήθητι
 ὅτι ἀπῆλθε μόνος, χωρὶς φίλου χεῖρ
 νὰ τὸν στηρίξῃ εἰς τὴν ἄχαριν φυγὴν.
 Οὐδεὶς ν' ἀνακουφίσῃ, νὰ συμμερισθῇ
 καὶ τοὺς κινδύνους καὶ τὰς κακουχίας του.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἀπώλεσας, Καλλίππη, τὸν ἀνδρεῖόν σου
 ἐκεῖνον χαρακτῆρα, ἐν ἐθαύμαζον ;
 Ποῦ τὰ διδάγματά μας ; Ἐάν σ' ἔβλεπε,

Θὰ ἡρυθρία ὁ Θρασύλλος διὰ σέ.
Μὴ ἀδημόνει. Μόνος δὲν ἀπῆλθεν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

ὦ!

Εἰπέ μοι, ποῖος, ποῖος τὸν συνώδευσε ;
Διατί ἄλλος ; Διατί οὐχὶ ἐγὼ,
τὰς θλίψεις τῆς φυγῆς του νὰ παραμυθῶ ;

ΠΑΛΤΩΝ

Φιλτάτη, βλέπω, εἶσαι ἥττων τῶν παθῶν
καὶ αἰσθημάτων τῆς καρδίας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἶμαι· ναί.

Εἰπέ, τίς τὸν συνώδευσε !

ΠΑΛΤΩΝ

Μία γυνή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Γυνή ; Τίς ἦτον ;

ΠΑΛΤΩΝ

Ἡ Λαμία.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ποία ; πῶς ;

Τίς ἦτον ; τίς ;

ΠΑΛΤΩΝ

Λαμία ὀνομάζεται.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λαμία ; Τί εἶν' αὕτη ἡ γυνή λοιπὸν,
εἰς ἣν ὀφείλω χάριτας, καὶ ἣν μισῶ ;
Πῶς εἰς τὸ νῆμα πλέκεται τοῦ βίου μου
τὸ ἄγνωστόν της ὄνομα ; Τὸ φάσμα της
πῶς παρεμπίπτει μεταξύ μας πάντοτε ;

Τὸν σώζει, τὸν φυλάττει, εἶναι δι' αὐτὸν
 ὅ,τι νὰ εἶμαι ἔπρεπεν. ὦ! τὴν μισῶ!
 Εὐδαίμων, ἐλευθέρα, ἀνεξέλεγκτος,
 ὡς τὸ πτηνὸν τοῦ δάσους, πέραν τῶν βουνῶν
 πλανᾶται ὅπου θέλει, εἰς τὰ ἴχνη του,
 ὅπου οἱ πόθοι οἱ κενοί μου φέρονται,
 ὅπου ἀλῆτις φαντασία μὲ πλανᾷ.
 Ἐγὼ, δεσμῶτις τοῦ σεμνοῦ καθήκοντος,
 ἐνταῦθα σύρω ἄλυσιν, καὶ κόσμος μου
 εἶν' ὁ πατήρ μου μόνον, κ' ἡ καρδιά μου.
 Ὁ πατήρ εἶπα! Φεῦ! τὸν ἐλησμόνησα!
 Φροντὶς φροντίδα παρ' ἐμοὶ ἐνίκησε!
 Ποῦ εἶναι; Πῶς τοσοῦτον ἔμεινε καιρόν;
 Αὐτὴ ἡ ἀγγελθεῖσα ἔκτακτος Βουλὴ
 μ' ἀνησυχεῖ. Γνωρίζω ὅτι δυσμενὴς
 εἶν' ὁ Κριτίας, ὅτι εἶν' ἐπίβουλος
 τὴν φύσιν, κ' ἐν τῷ δήμῳ παντοδύναμος.
 Τὸν ὑποπτεύω ὅτι τι τεκταίνεται,
 καὶ δὲν ἤξεύρω ἂν ἡ πονηρία του
 δὲν περιπλέκη εἰς ἱστὸν σκευωριῶν
 ἐκεῖνον ὃν φοβεῖται ὡς συνάρχοντα,
 φθονεῖ ὡς κρείττονά του, ὡς χρηστὸν μισεῖ.

ΠΑΛΤΩΝ

Μὴ τοῦ Κριτίου τὴν δυσμένειαν φοβοῦ.
 Ἡ πόλις δὲν τυφλώττει καθὼς ἄλλοτε.
 Ἡ τυραννία, ποτισθεῖσα αἵματα,
 πικρὸν εἰς τοὺς τυράννους ἔφερε καρπὸν.
 Μισεῖται τοῦ Κριτίου τὸ πολίτευμα·
 καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης βλέπει ὁ λαὸς
 τὸν Θηραμένην ἄτρομόν του πρόμαχον.

Ἐὰν διχονοῶσιν οἱ Τριάκοντα,
θὰ στέψ' ἡ νίκη πάντως τὸν δημοφιλή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἴθε! Καὶ ἔσται, οἱ Ὀλύμπιοι Θεοὶ
ἐὰν τῆς πόλεώς μας ἔτι κήδωνται.
Ἄλλα πολίτας βλέπω, φίλους τοῦ πατρός.
Ὡς τεθορυβημένοι πλησιάζουσιν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (μετ' ἄλλων πολιτῶν)

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ὁ Θηραμένης ἔτι δὲν ἐπέστρεψε;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Δὲν ἦλθε.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δὲν ἐλύθη ἡ Βουλὴ λοιπόν;
Τί τὰ ἐκεῖ εἰσέτι δὲν ἐμάθατε;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὐχί. Δὲν ἦσθε εἰς τὸ Βουλευτήριον;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἐκεῖ μετ' ἄλλων συνανήλθομεν πολλῶν.
Ἐρεθισμὸς λανθάνων εἰς τὰ πνεύματα,
καὶ φόβος ἐπεκράτει τις ἀόριστος.
Ἄλλ' ἐν μαχαίραις ἄνδρες εἰς τὰ δρύφρακτα
θρασεῖς ῥιφθέντες, τοὺς ἀόπλους θεατὰς
ἀπέβαλον βιαίως, κ' οἱ φιλήσυχοι
πάντες, τὰς ῥήξεις φεύγοντες, ἀπήλθομεν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Μὴ διατρέχει ὁ πατήρ μου κίνδυνον;
Μαχαιοφόροι τί ζητοῦσ' εἰς τὴν Βουλὴν;
Τί τοὺς λοιποὺς πολίτας ἀποβάλλουσι;
Δὲν εἶναι ταῦτα ὑποπτα;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Βίας καιροὶ
εἶν' οἱ παρόντες. Ἀλλὰ μὴ ὑπόπτευε.
Ὁ Θηραμένης ἀγαπᾶται. Πρόμαχον
ὁ δῆμος τὸν ἡξεύρει. Ἔχει μαχαιρῶν
ἀνάγκην ὁ Κριτίας· ἔχει, ἀλλ' οὐχὶ
κατὰ τοῦ Θηραμένου, ὑπὲρ ἑαυτοῦ.
Τὴν νύκτα ταύτην νέον αἶμα ἔρρευσε,
προσφιλὲς αἶμα τῶν βελτίστων πολιτῶν.
Ἡ γῆ πιοῦσα τὴν σπονδὴν τοῦ ἔφριξε.
Γογγύζ' ἡ πόλις, καὶ τινάσσει μετ' ὀργῆς
τὴν ἄλυσίν της· ὁ Κριτίας δ' ὠχρίων,
ποινὴν φοβεῖται, πράξας ἄξια ποινῆς.
Ἐκ τούτου οἱ ὀπλῖται καὶ αἱ μάχαιραι.
Ἡ τυραννία εἶν' αὐθάδης καὶ δειλή.

ΚΛΑΔΙΠΠΗ

Ποία αἱμάτων κ' ἐγκλημάτων καταιγὶς
ἐπὶ τὴν πόλιν ἦλθε τὴν πολύδοξον!

(Ἐπέρχονται ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ καὶ ἄλλοι)

ΠΑΛΤΩΝ

Ἴδού καὶ ἄλλοι. Παρ' αὐτῶν θὰ μάθωμεν.
ὦ Πραξιτέλη, πόθεν;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐκ τῆς ἀγορᾶς.
Δὲν διελύθη ἡ Βουλὴ; Δὲν εἶν' ἐδῶ
ὁ Θηραμένης;

ΠΑΛΤΩΝ

Παρ' ὧν νὰ μάθωμεν
ἡλπίζομεν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πνευμάτων ἀναστάτῳσις,
 καὶ ταραχὴ, καὶ φόβος, καὶ πνιγόμεναι
 εὐχαὶ ἐλευθερίας ὅπου τις στραφῇ.
 Νὰ πλησιάσῃ τὴν Βουλὴν οὐδεὶς τολμᾷ.
 Μαχαιροφόροι, τὰς μορφὰς ἀπαίσιτοι,
 περιπολοῦσι· τὰ νωπὰ δ' ἐγκλήματα
 τῆς τυραννίας, τὸν θαρρᾶλεώτερον
 μακρύνουσι· κατέχει πτόησις νεκρῶν
 τὸ πλῆθος. Ἀπ' ἀλλήλων ἀποστρέφονται
 σιγῶντες, καὶ τὸ βλέμμα μόνον ὁμιλεῖ,
 τὴν τρικυμίαν ἐξηγοῦν τῶν καρδιῶν.
 Φαίνοντ' αἱ χεῖρες σπασμωδῶς κινούμεναι
 ὥς εἰς γενναίαν πράξιν, ὥς εἰς ἄμυναν·
 ὁ φόβος ἔμῳς πάλιν τὰς ἀπολιθοῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Κ' ἐκ τοῦ Βουλευτηρίου δὲν ἠκούσθη τί;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πεικίλαι φῆμαι φέρονται ἀδέσποτοι.
 Ἰσχυρὰ ἔρις πῶς ἠγέρθη φαίνεται
 ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων. Οἱ μὲν λέγουσι
 πῶς ὁ Κριτίας, αἵματος ἀκόρεστος,
 νέας σφαγὰς ἀπῆτει, νέους διωγμοὺς,
 εἰς ἃ ὁ Θηραμένης ἀντεψήφισε.
 Κατ' ἄλλους οὗτος παρὰ τοῦ συνάρχοντος
 λόγον ἐζήτει τοῦ χυθέντος αἵματος,
 τῶν ἐπισήμων ἐγκλημάτων καθιστῶν
 ὑπεύθυνον τὸν ταῦτα διατάττοντα.
 Καὶ ἄλλα εἶπε, λέγουσιν, ὑπερμαχῶν
 τῆς σωτηρίας καὶ τιμῆς τῆς πόλεως.

Ἀπήτησ' ἔτι ἢ φρουρά ν' ἀποβληθῇ
τῶν ξένων, κ' οἱ πολῖται τὴν Ἀκρόπολιν,
τῆς δόξης των τὴν ἔδραν, ν' ἀνακτήσωσι,
καθὼς ἀρμόζει εἰς ἐλεύθερον λαόν.

ΠΑΛΤΩΝ

Γενναῖα λέγεις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὅμως κ' ἐπικίνδυνά.
Ἡ τόλμη αὕτη ἄρα θὰ τῷ συγγνωσθῇ;

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἡ πόλις πᾶσα συμπαθεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ,
κ' ἐλπίζει· κ' εὐφημοῦσα, λέγουσ' ἡ Βουλὴ
τοὺς λόγους του ἐδέχθη. Μόλις σώζουσιν
αἱ λόγχοι τὸν Κριτίαν, κ' ἐξ αὐτῶν πολλαὶ
ἤρχισαν ἤδη νὰ τὸν καταλείπωσιν.
Ὁ Θηραμένης δ' οὕτω πράττων καὶ λαλῶν,
ισχὺν λαμβάνει· ἄρχει ἐπὶ καρδιῶν.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (βλῖπων ἐκτὸς τῆς θύρας)

Ἴδου ὁ Λύκων. Ἄς καλέσωμεν αὐτόν.
Αὐτὸς ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὴν ἀγορὰν
καθὼς ὁ Ἀγοραῖος κατοικῶν Ἑρμῆς,
ἤξεύρει πᾶσαν ἀγγελίαν δι' αὐτῆς
διΐπταμένην. Παρ' αὐτοῦ θὰ μάθωμεν.
Λύκων, ἐνταῦθα.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ

Ἐξημμένος φαίνεται.

ΛΥΚΩΝ (εἰσπερχόμενος)

Ἐνταῦθα εἴσθε; Σᾶς ἐζήτουν. Χαίρετε.
Ἀγαθὴ τύχη! Ἐφθασεν ἡ ἐνδοξος
στιγμὴ ἣν ἐποθοῦμεν. Τὸ ἤξεύρετε;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Πῶς;

ΠΑΛΤΩΝ

Τί μᾶς φέρεις;

ΛΥΚΩΝ

Πέρα ἐκεῖ βλέπετε
 περιουγαζομένας ὑπὸ τοῦ φωτός
 τὰς πολυδένδρους κορυφὰς τοῦ Πάρνηθος;
 Ἐκεῖ χαλκὸς ἀστράπτει, ξίφη στίλβουσι,
 καὶ ἄσματ' ἀντηχοῦσιν ἐλευθερωτῶν.

ΠΑΛΤΩΝ

Τί λέγεις, Λύκων;

ΛΥΚΩΝ

Τῶν φυγάδων στρατιὰ
 κατέλαβε τὰς ἄκρας. Ὡς ἡ θύελλα
 ἐκεῖθεν θὰ ὀρμήσῃ, καὶ προθέλυμνον
 τὴν τυραννίαν θ' ἀνατρέψῃ. Χαίρετε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Φυγάδων, εἶπες, στρατιὰ! Οἱ ἐκ Θηβῶν
 φυγάδες εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Εἶναι, ναὶ, οἱ ἐκ Θηβῶν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Πλὴν τίνες; Τίς τοὺς φέρει;

ΛΥΚΩΝ

Ὁ Θρασύβουλος,
 ὁ τελευταῖος ἥρως τῆς πατρίδος μας.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν εἶναι ὁ . . . καὶ μετ' αὐτοῦ
 τίς εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Δέν ἡξεύρω. Πῶς κατέλαβον
τὰς κορυφὰς νικῶντες, πῶς κατέστρεψαν
τοὺς μισθοφόρους τῶν τυράννων, πῶς λαμπροὶ
κατέρχονται τὰ ὄρη παιανίζοντες,
τροπαιοφόροι, πῶς ὑπὸ τὰ ξίφη των
θὰ πέσ' εἰς αἷμα σπαίρουσα ἡ τυραννὶς,
αὐτὸ ἡξεύρω, καὶ ἀρκεῖ.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ πόθος σου
προτρέχει, Λύκων, τῆς νηφούσης κρίσεως.
Πολλοὶ δὲν εἶναι οἱ φυγάδες τῶν Θηβῶν.
Ἀνδρεῖος λόχος ἴσως, ἀλλ' οὐχὶ στρατός.
Ἄν εἰς τὰ ὄρη ἔνοπλοι ἀνέβησαν,
ἐνδοξος πράξις, ἀλλ' οὐχὶ ἀκίνδυνος·
καὶ ὁ σπινθήρ των ἴσως μὲν πυρκαϊὰν
ἐλευθερίας ἄψῃ — τὸ ἐλπίζομεν· —
ἀλλ' εἶναι σπινθήρ ἔτι, καὶ ὁ θρίαμβος
οὐχὶ ὅσον νομίζεις εὐκολος κ' ἐγγύς.

ΛΥΚΩΝ

Ψυχροὶ πολῖται, δυσπιστοῦντες πάντοτε,
ζωῆς ἐστερημένοι κ' ἐνθουσιασμοῦ,
δὲν σᾶς θερμαίνει αἷμα δημοκρατικόν.
Τὸν νοῦν σας διαφθείρει, καὶ τὸ αἶσθημα
ἀπομαραίνει ὁ πρεσβύτης σοφιστῆς,
ὁ ἐρευνῶν τὸ ἴσον καὶ τὸ δίκαιον,
καὶ συμπαθείας τρέφων ὀλιγαρχικάς.
Ἀμβλυωποῦντες παύσασθε, καὶ ἴδετε
πῶς ἀνατέλλει τοῦ λαοῦ ὁ θρίαμβος,
καὶ τῆς δημοκρατίας ὁ κλεινὸς ἀστήρ

ἐνδύεται πυρώδεις τὰς ἀκτῖνάς του.
 Οὐαὶ εἰς τοὺς τυράννους τώρα, καὶ οὐαὶ
 εἰς κεκρυμμένους φίλους των κ' εἰς ἐμφανεῖς!
 Ἐχθροὶ τοῦ δήμου εἰν' οἱ χαῦνοι φίλοι του.

ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ (πρὸς τὸν Πλάτωνα)

Ὁ δῆμος ὄφιν θάλπει. Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς
 θὰ εἶναι ὁ Κριτίας τῶν δημοκρατῶν.

ΛΑΜΙΑ, (εἰσερχομένη ἵσταται παρὰ τὴν θύραν)

ΛΑΜΙΑ

Σεῖς εἴσθ' ἐνταῦθα;

ΠΛΑΤΩΝ

Ἡ Λαμία!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἴπατε

Λαμία!

ΛΑΜΙΑ

Ναὶ, Καλλίππη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἶσαι σύ;

ΛΑΜΙΑ

Ἐγώ

εἰμ' ἡ Λαμία.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καὶ τί θέλεις παρ' ἐμοῦ;

ΛΑΜΙΑ (πρὸς τοὺς περισταμένους)

Ἄν δὲν σᾶς εἶναι, φίλτατοι, δυσάρεστον,
 ἀφήσατέ μας μόνας. Ἡ, σᾶς ἐνοχλεῖ;

ΠΛΑΤΩΝ

Ἐδὼ νὰ μείνης; Διατί;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀφῆτέ μας.

(Ὅλοι ἀπέρχονται).

ΛΑΜΙΑ

Σ' εὐχαριστῶ, Καλλίππη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί λοιπὸν ζητεῖς;

Δέν ἦσο εἰς τὰς Θήβας;

ΛΑΜΙΑ

Πῶς; τὸ ἥξευρες;

Καὶ ἥξευρες τίς εἶμαι; Ναὶ, τὸ ἐννοῶ.

Εἰς Θήβας ἐπορεύθην, καὶ κατόπιν τοῦ
τῆς ἐξορίας τὴν ὁδὸν ἐβάδισα.

Εἰς ἵππου ῥάχιν δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς
καὶ κάματον καὶ πόνον ἀψηφήσασα,
ὥς ἡ σκιά τοῦ τὸν παρηκολούθησα.

Τὸν ἐπηγρύπνουν καὶ τὸν περιφύλαττον,
ὥς ἐπὶ φίλου βρέφους μήτηρ ἀγρυπνεῖ·
καὶ νὰ τὸν σώσω ἂν δέν μοι ἐδίδετο,
εἰς τὸ πλευρόν τοῦ ν' ἀποθάνω ἤθελον.

Ἦδη ἐκεῖνοι τῆς Φυλῆς κατέλαβον
τὰς ἀποτόμους ἄκρας, κ' ἠσφαλίσθησαν.

Ἐγὼ δὲ συνελήφθην, κ' ἐπερίμενον
τὴν κοινὴν τύχην τῶν ἀθωοτέρων μου,
ὅσους θερίζει τυραννὶς ἀνήμερος·
ἀλλ' ὁ Κριτίας μ' ἔσωσε. Τὸ δῶρόν τοῦ
ἐδέχθην σιωπῶσα· δέν ἀπέκρουσα
τοῦ βίου τὴν φιάλην, πρὶν ἢ παρὰ σοῦ
μάθω ἂν μέλι ἢ ἂν δηλητήριο
ὥς ὑποστάθμην ἔχ' εἰς τὸν πυθμένα της.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί θέλεις, γύναι, παρ' ἐμοῦ; Δὲν σ' ἐννοῶ.

ΛΑΜΙΑ

Ὑπερηφάνως ν' ἀπχιτήσω παρὰ σοῦ.
κτῆμα ἡρχόμεν ὃ μ' ἀφήρεσας. Ἀλλὰ
σέ εἶδα, καὶ ἰκέτις σοὶ προσέρχομαι,
νὰ μοὶ δωρήσης ὅ,τι εἶναι διὰ σέ
τρυφή ματαία, δι' ἐμέ δ' ἡ ὕπαρξις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εὐκρινῶς λέγε, ἂν τι ἔχης νὰ εἰπῇς.

ΛΑΜΙΑ

Ἐλαυνομένη ὑπὸ μοίρας ἀπηνοῦς,
ὑπὸ ψυχῆς πυρίπνου καὶ ὑπὸ παθῶν,
τὸν τυφλὸν πόντον τῆς ζωῆς διέπλεον,
τυφλῶς, ἀσκόπως, ὅτε ὄρμον ἔρωτος
ἀβρῶς προσνεύοντά με εἶδα, κ' εἰς αὐτὸν
ὠρμίσθην μετ' ἐλπίδος, κρυπτὸν ἄσυλον
κατὰ τοῦ κόσμου κ' ἐμαυτῆς ζητήτασα,
κ' ἐκεῖ εἰς ἄνθη τὴν καρδίαν ἔθαψα.
Νὰ σοὶ ζητήσω ἦλθον λόγον, διατί,
τὸ ἄσυλόν μου νὰ συλήσης, διατί
τὸν πλοῦτον νὰ μ' ἀρπάσης τοῦ ὀνείρου μου,
κ' εἰς τῆς ζωῆς τὸ σκότος καὶ τὴν ἔρημον
νὰ μ' ἐξυπνίσης; Τίνι δικαιώματι
μ' ἀφήρεσας τὰ ἐπὶ γῆς Ἥλύσια,
καὶ τοῦ Θρασύλλου μ' ἥρπασας τὸν ἔρωτα;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί κοινὸν, γύναι, μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ;

ΛΑΜΙΑ

Οὐδὲν κοινὸν, ὡς λέγεις. Ταῦτα νὰ σ' εἰπῶ,

καὶ ν' ἀπαιτήσω ἦλθον ἐπιτακτικῶς.
 Ἀλλὰ σέ εἶδα, κ' ἐννοῶ τὸ φοβερὸν
 δικαίωμα ὃ ἔχεις. Σοὶ τὸ ἔδωκαν
 αἱ Χάριτες κ' ἡ Κύπρις. Δὲν ἀμβλυωπῶ,
 κ' εἰμὶ δικαία, ἔστω κ' εἰς ἀντίζηλον.
 Εἶσαι ωραία, ὦ Καλλίππη. Τῆς Θεᾶς
 τῶν Κήπων, ἧς ὁ μέγας καλλιτέχνης μου
 ἐξ οὐρανοῦ τὸ κάλλος κατεβίβασεν,
 ὠραιότερα εἶσαι. Πῶς αὐτόματοι
 πρὸς σέ πετῶσιν αἱ καρδίαι τῶν ἀνδρῶν
 καὶ ὅτι πάντες κλίνουσι, λατρεύοντες,
 ἐνώπιόν σου γόνυ, μ' εἶν' εὐνόητον.
 Σοὶ ἀποτείνω διὰ τοῦτο δέησιν,
 καὶ τοῦ Θρασύλλου τὴν καρδίαν σοὶ ζητῶ
 ὥς δῶρον ἤδη, ὅχι ὥς δικαίωμα.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Μ' ἐκπλήττει ἡ θρασύτης μεθ' ἧς ἔρχεσαι
 προτείνουσα τοιαῦτα. Ἀρκεῖ. Ἀπελθε.

ΛΑΜΙΑ

Οὐχὶ θρασεῖα, ταπεινὴ προσέρχομαι.
 Τοῦ θησαυροῦ σου σοὶ ζητῶ περίσσευμα.
 Σὺ, κόρη εὐπατρίδου, σὺ, ἐπὶ κληρος,
 εἰς πλοῦτον τεθραμμένη, πολυζήτητος
 καὶ θεραπευομένη, κάλλους φέρουσα
 ἀγλαὸν στέμμα, καὶ τὸ φαινότερον
 ἀκτινοβόλον στέμμα τῆς ἀγνότητος,
 σὺ, ὥς αἱ νύμφαι τοῦ Ὀλύμπου καθαρὰ,
 ὑψοῖς τὸ μέτωπόν σου ὑπερήφανον,
 τὸ σέβας ἐπιβάλλεις, φόρον θαυμασμοῦ
 λαμβάνεις, ὑπ' ἀγάπης περιβάλλεσαι,

καὶ ὅ,τ' ἡ κίστυς τῆς Πανδώρας ἀγαθὸν
 ἐγκλείει, ὅ,τ' ἡ μοῖρα δίδει, εἶναι σόν.
 Ῥίψ' ἐν ψυχίον ἐκ τῆς εὐωχίας σου
 καὶ εἰς τῆς τύχης τὴν πτωχὴν ἀπόκληρον,
 τὴν πάσης στερουμένην ἀπολαύσεως,
 πρὸς ἣν χεὶρ φίλου οὐδεμία τείνεται,
 ἀφ' ἧς καὶ σὺ καὶ πάντες βλέμμα στρέφετε
 περιφρονοῦν, καὶ ἥτις καταφύγιον
 δὲν ἔχει οὔτε καὶ τὴν αὐθυπόληψιν.
 Ἐν δῶρον, ἐν καὶ μόνον τῇ ἐχάρισεν
 ἡ ἄσπλαγχνός της μοῖρα, δῶρον ἄδωρον,
 καρδίαν γυναικεῖαν. Ἡ δικαίωμα
 μὴ κεκτημένη ν' ἀπαιτήσῃ ἔρωτα,
 βορὰ καὶ θυμὰ εἶν' αὐτῇ τοῦ ἔρωτος.
 Ἔχω καρδίαν πάλλουσαν, καὶ δι' αὐτὸ
 εἰμὶ ἀξία παντὸς οἴκτου, καὶ τοῦ σοῦ.
 Ἐκ τῆς ἀφθόνου βρύσεως ἐξ ἧς ἀντλεῖς,
 μίαν σταγόνα δός μοι, διὰ σέ οὐδὲν,
 δι' ἐμέ εἶναι τὸ πᾶν αὕτη, τὸ παρὸν
 συγχρόνως καὶ τὸ μέλλον, εἶναι ἡ ζωὴ
 ἡ ἐπὶ γῆς, κ' ἡ πέραν, τὸ Ἡλύσιον.
 Ὁ ἔρως τοῦ Θρασύλλου, ἄχρηστος εἰς σέ,
 τὸ μόνον ἄνθος εἶναι τῶν ἐλπίδων μου,
 ἀκτὶς ἡ μόνη τοῦ σβεστοῦ ἡλίου μου.
 ὦ! τοῦ Θρασύλλου ἄφες μοι τὸν ἔρωτα,
 καὶ σοὶ μακαριότης ἔστω ἐκ Θεῶν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὸν νοῦν, βελτίστη, ὑπεράνω σου ὑψοῖς.
 Ἐντὸς βορβόρου ἔντομον σηπόμενον
 πτερὰ ν' ἀνοίξῃ θέλει πρὸς τὸν ἥλιον;

Τὴν ἀτοπίαν σύνιδε τῶν λόγων σου,
καὶ ποία οὔσα ν' ἀναβλέψῃς ποῦ τολμᾷς.

ΛΑΜΙΑ

Ἄλλ' ἄφρον, δὲν ἀκούεις πῶς τὸν ἀγαπῶ;
Ὁ ἔρως ἐξαγνίζει τὴν καρδίαν μου·
ὁ ἔρως φλέγει πᾶν τῆς μέρος γήϊνον,
καὶ ἀναπέμπει καθαρὸν εἰς οὐρανὸν
τὸ αἰσθημὰ τῆς, ὡς θυσίας ἄρωμα.
Ὁ ἔρως δίδει εἰς τὸ ἔντομον πτερὰ,
κ' ἡ χρυσαλλὶς ὑψοῦται πρὸς τὸν ἥλιον.
Τὸν ἀγαπῶ. Ἀρκεῖ σοι ὅπως μὲ τιμᾷς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λαμία, σὲ οἰκτείρω. Δικαιολογῶ
τὸ ἄλογόν σου πάθος· οὕτω καὶ Θεοὶ
πολλάκις ὑπ' ἀνθρώπων ἠγαπήθησαν.
Ἄλλ' ἂν ὁ ἔρως ὡς δικαιολόγημα
σοὶ φαίνεται, θ' ἀρκέσῃ νὰ σ' εἰπῶ, κ' ἐγὼ
πῶς τὸν Θρασύλλον ἀγαπῶ.

ΛΑΜΙΑ

Τὸν ἀγαπᾷς;
Τὸν ἀγαπᾷς, νομίζεις; Καὶ ἡξεύρεις καὶ
τί ἐστὶν ἔρως; Τῆς φιλαρεσκείας σου
τὰς εἰσηγήσεις, τὰς θωπείας τὰς κενὰς,
ταῦτα νομίζεις, ταῦτα λέγεις ἔρωτα;
Ποτὲ ἡσθάνθης ὡς ἐχίδνης δῆγματα
σπαράττοντα τὰς ἴνας τῆς καρδίας σου,
ποτὲ τὰς φλόγας τοῦ Πυριφλεγέθοντος,
ἀσβέστους, ἀδδηφάγους, πυρπολούσας σε;
Διῆλθες νύκτας, ἅς ὁ ὕπνος ἔφυγεν,
ἡμέρας θρήνων, ὡς τὰς νύκτας σκοτεινάς;

Τὸν ὑπεδέχθη, ὅταν ἐπλησίαζε,
 ῥιγοῦν τὸ σῶμα, φλέγουσα ἢ παρειά,
 καὶ ἦτον, ὅταν ἐμακρύνετο, κενὸν
 τὸ πᾶν καὶ μέλαν; Ἐλησμόνησας
 πατέρα, φίλους, πόλιν, τοὺς Θεοὺς αὐτοὺς,
 ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῶν χειλέων του;
 καὶ τῆς ζηλοτυπίας εἰς τὰς σάρκας σου
 προσεκολλήθη ὁ πυρίφλεκτος χιτῶν,
 καὶ νὰ σπαράξῃς ἥσο πρόθυμος αὐτὸν
 καὶ σέ; Ὡ δὲν γνωρίζεις ἔρως τί ἐστί.
 Σοὶ εἶμαι ξένη· δὲν ἠξεύρεις πάντοτε
 ὅτι δὲν ἤμην, ὡς ἐμπρός σου, ταπεινή.
 Οἱ πρῶτ' εἰς πλοῦτον καὶ οἱ πρῶτοι κατ' ἰσχὺν
 ἐπέτων πέριξ τῆς ψευδοῦς μου λάμψεως,
 καὶ εἰς τὴν ἄλυσίν μου ὑπερήφανος
 τοὺς εἶλκον, τὰς εὐχὰς των ἀποκρούουσα.
 Ἄρχοντες, δοῦλοι, καὶ σοφοί, καὶ ἄσοφοι
 τοῦ πνεύματός μου φέρουσι τὸν χαλινόν.
 Ἄλλ' ὅταν πᾶν μου νεῦμα εἴν' ἐπιταγῇ,
 ὁπότεν ἄρχω διὰ τῶν σκωμμάτων μου,
 εἰς σέ προσπίπτω, ὡς προσπίπτω εἰς βωμόν,
 καὶ σ' ἱκετεύω, τὸν Θρασύλλον ἄφες μοι.
 Μὲ ἤκουσας. Εἰπέ μοι, θέλεις;

ΚΛΑΛΗΠΗΠΗ

Σ' ἤκουσα,
 καὶ ἐστοχάσθην τοῦ ἐμοῦ καθήκοντος.
 Ὅποτεν φεύγῃ, καὶ καταδιώκεται,
 κ' ὑπὲρ πατρίδος κινδυνεύῃ, ὅχ' εἰς σέ,
 εἰς τὴν μνηστὴν ἀνήκει, εἰς τὴν σύζυγον,

ἀτρόμητος νὰ μείνη παραστάτις του,
ἢ ν' ἀποθάνῃ, πίπτουσα πλησίον του.

ΛΑΜΙΑ

Μνηστὴν δὲν παύεις λέγουσα καὶ σύζυγον;
Μεθ' ὅσα εἶπα ἐπιμένεις πάντοτε
νὰ μ' ἀφαιρέσῃς τῆς ζωῆς μου τὴν ζωὴν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Παραφρονεῖς, ἀθλία, ἢ ἂν σωφρονῇς,
παντὸς μεγίστη εἶν' ἡ σὴ προπέτεια.

ΛΑΜΙΑ

ὦ! δὲν ἤξεύρεις ποία εἶμαι, λύκαινα
πῶς μ' ἔθρεψε, πῶς βράχοι ἦσαν πρώτη μου
κοιτὶς, μετὰ θηρῶν ὅτι ἠϋξήσα.
Ἵὸς δρακόντων ῥέει εἰς τὰς φλέβας μου,
καὶ ἡ ἐκδίκησίς μου, ὅταν ἐκραγῇ,
πυρπολεῖ πάντα, καὶ εἰς αἷμα σβύννεται.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄν αἰ δεήσεις δὲν μὲ συνεκίνησαν,
μικρὰν ἐλπίδα στήριζ' ἐπὶ ἀπειλῶν.

ΛΑΜΙΑ

Τρέμε, καὶ παῦσον νὰ ἐλπίζῃς, ἀποινὴ
ὅτι λεαίνης θὰ συλήσῃς φωλεάν.

(Ἐν τούτοις, εἰσῆλθεν ὁ ΣΩΚΡΑΤΗΣ, καὶ ἵσταται εἰς τὸ βάθος κατηφῆς καὶ σκυθρωπός).

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (σπεύδουσα πρὸς τὸν Σωκράτην)

Τεταραγμένος φαίνεσαι, ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ (προχωρῆσας βραδίως)

Πιστεύεις, ὦ Καλλίππη, εἰς τὴν ὑπαρξιν
Θεῶν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τί αὕτη ἡ ἐρώτησις δηλοῖ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τὴν φύσιν ποῖος διεκόσμησε φρονεῖς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οἱ Θεοὶ πάντως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ καλὴν τὴν ἔπλασαν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Καλήν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πρὸς τί, νομίζεις;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὅπως τέρπωνται
 καὶ εὐδαιμονῶσιν ἐν αὐτῇ οἱ ἄνθρωποι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Σὺ ἄρα φιланθρώπους τοὺς Θεοὺς φρονεῖς;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὸ ἐναντίον θενὰ ἦτον βλάσφημον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τὰ τοῖς ἀνθρώποις θέλοντας ὠφέλιμα;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Βεβαίως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Δυναμένους δ' ὅ,τι θέλουσι;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θεοὶ θὰ ἦσαν, ἂν δὲν ἦσαν πανσθενεῖς;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὡφέλιμον δὲ εἶναι καὶ τὸ δίκαιον;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὡφέλιμον. Τί θέλεις ταῦτα ἐρωτῶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ τοῦτο, ὦ Καλλίππη. Πᾶν τὸ ἐπὶ γῆς
γινόμενον νομίζεις ὅτι δίκαιον ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὐχί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Παρά τὴν γνώμην ἄρα τῶν Θεῶν
γίνεται τοῦτο ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναὶ, παρὰ τὴν γνώμην των.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Μισοῦσιν ἄρα οἱ Θεοὶ τοὺς πράττοντας
τοιαῦτα ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τοὺς μισοῦσι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τοὺς δὲ πράττοντας
τὰ ἐναντία τούτοις, ἀγαπῶσι ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναὶ,
ἀναμφιβόλως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ τοὺς μὲν ἀμείβουσι,
τοὺς δ' ἄλλους τιμωροῦσιν ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Οὕτω γίνεται·
ἂν ὅχ' εἰς ταύτην, εἰς τὴν ἔπειτα ζωὴν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Τίς δὲ τῶν δύο βίων προτιμότερος ;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὁ μετὰ τοῦτον βίος, ὁ αἰδῖος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄθλιος ἄρα ὁ ἐνταῦθα εὐτυχῶν,
κ' ἐν τῷ κατόπιν βίῳ τιμωρούμενος;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τοῦτο νομίζω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κ' εὐτυχῆς ὁ δίκαιος,
ἐνταῦθα πάσχων, ἀλλ' ἐκεῖ εὐδαιμονῶν.
ἢ ἴσως ψευδῇ λέγω;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λόγος ἀληθής,
ἀλλὰ ποῦ τείνει μ' εἶναι ἀνεξήγητον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καλλίππη, ὁ Κριτίας τὸν πατέρα σου
εἰς θάνατον ἀδίκως κατεδίκασε.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (μεθ' ὁρμῆς)

Τί λέγεις; ὁ Κριτίας! τὸν πατέρα μου!
Θεοί! φονεύει τὸν πατέρα! ὦ Θεοί!

ΛΑΜΙΑ

Ἦ σύλληψίς του σ' ἦτον ἄγνωστος λοιπόν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἦ σύλληψίς του! Οἴμοι! τὸν φονεύουσι!
Καὶ ἡ Βουλὴ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Φονέων σπεῖρα ἔνοπλος,
καταλαβοῦσα πάσας τὰς προσβάσεις της,
φωνὴν καὶ τόλμην ἔκοψε τῶν Βουλευτῶν.
ὑπὸ τὰ ξίφη ἀναυδοὶ ἐκάθισαν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλὰ ὁ δῆμος, ὑπὲρ οὗ διεῖρρηξε
τὸν μετὰ τοῦ Κριτίου ἀσφαλῆ δεσμόν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὅστις εἰς δήμου κύμα ρίπτει ἄγκυραν,
τὴν ρίπτει εἰς πυθμένα σαλευόμενον.
Ὁ δῆμος βορὰν θέλει, ὣν αὐτὸς βορὰ
τοῦ θρασυτέρου. Τῶν σωτήρων του φονεὺς,
τετυφλωμένος λάτρης τῶν δημίων του,
φέρεται ὡς καὶ ὅπου ἂν τὸν φέρωσι.
Φονεύει πρῶτον, μετὰ ταῦτ' ἀποθεοῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν τῷ ὄντι; Πᾶσα λοιπὸν ἔλειψεν
ἐλπίς! Τὸν θανατοῦσι! τὸν συνέλαβον!
Ὅρρανὴ μένω! Εἰς τῆς γῆς τὴν ἔκτασιν
δι' ἐμὲ πλέον που σκιά; ὦ πάτερ μου!
Λοιπὸν αἱ τίγρεις φόνου δὲν ἐπλήσθησαν,
καὶ τῶν αἱμάτων τὸ ποτήριον, εἰς ὃ
μεθύσκονται, δὲν ἦτον πλήρες; Ἦθελον
πρὶν χορτασθῶσι, κ' εἰς τὴν σὴν τοὺς ὄνυχας,
τὴν εὐγενῆ καρδίαν, νὰ ἐμπήξωσι.
Τὰ ξίφη των ποῦ εἶναι τὰ ἀνόσια,
εἰς αὐτὰ πάλλον νὰ ριφθῇ τὸ στῆθος μου;
Νὰ ποτισθῶσ' εἰς αἷμα δὲν προκρίνουσι
θερμὸν καὶ νέον, παρ' εἰς αἷμα γέροντος;
Ἦ, ὅπου ρίψῃ τὸν ὑψίκομον κορμὸν
ὁ φονικός των πέλεκυς, πλησίον του
δὲν θὰ θερίσῃ καὶ τὸν ἄφυλλον βλαστόν;
Καὶ ἂν ἐμοῦ φεισθῶσι, σκληρῶς εὖσπλαγχνοι,
νὰ εὕρω μόν' ἡξεύρω τὴν καρδίαν μου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλὰ, ὀδυρομένη ταῦτα, λησμονεῖς
 ὅτι, Καλλίππη, βλασφημεῖς πρὸς τοὺς Θεούς.
 Τὸ εἶπας μόνη· εὐτυχῆς ὁ δίκαιος
 ὃν οἱ Θεοὶ φιλοῦσι καὶ ἀμείβουσι,
 καὶ ὁ κακοῦργος μόνος θρήνων ἄξιος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Τὸ εἶπα; τὸ τί εἶπα ἐλησμόνησα.
 Εἰς ἡρεμοῦσαν τὴν ψυχὴν μου ἔρριψεν
 αἰθρίας λάμψεις ἢ φιλοσοφία σου.
 Ἄλλ' ἢ ἀγρία καταιγὶς τῆς θλίψεως
 συντρίβει τὴν εἰκόνα τὴν αἰθέριον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' εἰς τὰ ὄντα, ὅσα λόγον κέκτηνται,
 ὁ λόγος πρέπει νὰ νικᾷ. Μὴ λησμονῆς.
 ὅτι ὁ λόγος εἶναι ἡ ἀλήθεια,
 ἀλήθεια δ' ὅτ' εἶναι τῶν Θεῶν φωνή.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἰς τὰς συμπτώσεις τὰς μεγάλας τῆς ζωῆς
 ὁ νοῦς σᾶς ὑποβάλλει σοφὰ δόγματα,
 ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, θυσίας ἢ καρδία μας.

(Πλησιάζουσα μετ' ἀποφάσεως τὴν Λαμίαν)

Λαμία, ἦθος ἔδειξα πρὸς σέ τραχὺ,
 ἀγροῖκον γλῶσσαν. Σὲ περιεφρόνησα,
 σὲ ὕβρισα. Δικαίαν λάβ' ἐκδίκησιν,
 ἀναδειχθεῖσα σὺ εὐγενεστέρα μου.
 Συγχώρησόν με. Οἶα καὶ ἂν εἶσαι, σὺ
 ἔσο γενναία, ὥς δὲν ἤμην. Δύνασαι
 τὸ πᾶν. Ἐν νεῦμα, μία λέξις σου μοχλοὺς
 εἰρκτῶν ἀνοίγει, θραύει κλειῖθρα, ἡμεροῖ

ψυχὴν θηρίων, τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν.
 Τοῦ θηραμένους τὴν ζωὴν ἀπαίτησον·
 ἐπίβαλε τὸν νόμον τῶν θελγήτρων σου,
 πρόσταξον, γίνε τοῦ τυράννου τύραννος·
 ἀπόσπασόν τον ἀπὸ τῶν ὀνύχων των,
 καὶ λάβε, λάβε τὸν μισθὸν ἐν ἀξιοῖς.
 Σὸς ἔστω ὁ θρασύλλος· σὺ τὸν ἔσωσας·
 εἰς σὲ ἀνήκει. Λάβε τον. Ἀφίσταμαι.
 Σπεῦσον· θὰ ἔχῃς τὴν τριπλῆν ἐκδίκησιν,
 πῶς μέχρι γῆς ἐμπρός σου μ' ἐταπείνωσας·
 ὅτι θὰ λάβῃς κτῆμα ἀδιαίρετον
 τοῦ ἔρωτος τὸ δῶρον τὸ ἀνώτατον·
 καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὅτι τὴν ἀντίζηλον
 ἐγκαταλελειμμένην, ἀπελπιν, οἰκτρὰν,
 πρὸ τῶν ποδῶν σου θὰ ἰδῇ ἐκπνέουσαν. (Κλαίει).

ΛΑΜΙΑ

Καλλίππη, παῦσαι κλαίουσα, κ' ἐλπίζουσα.
 Διὰ ψευδῶν δὲν θέλω ὑποσχέσεων
 ν' ἀρπάσω ὅ,τι σοὶ ἐζήτουν πρὸ μικροῦ.
 Λαβὴ οὐδ' ἐλαχίστη δὲν μοὶ ἔμεινεν
 εἰς τοῦ Κριτίου τὴν ψυχὴν. Μ' ἐγνώρισε
 συνωμοτοῦσαν· μ' ἔλαβεν αἰχμάλωτον
 δραπετίν, φίλην τῶν φυγάδων· ἔμαθε
 τίν' ἀγαπῶ, κ' ἐκεῖνον ὅτι τὸν μισῶ,
 γνησίας Ἀθηναίας τρέφουσα ψυχὴν.
 Ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἀρχαίαν μου ἰσχὺν
 ἂν εἶχον ἔτι ἐπὶ τῆς καρδίας του,
 καὶ ἑκατὸν θρασύλλους ἐὰν ἔσωζον,
 τὸν θηραμένην θὰ μοὶ ᾔην ἀδύνατον.
 Τὸ πάθος τοῦ Κριτίου τὸ θερμότερον

ἡ φιλαρχία εἶναι ἡ ἀκόρεστος.
 Νὰ θριαμβεύσῃ, καὶ νὰ ἔχ' εἰς χεῖράς του
 τοῦ Θηραμένους τὴν ζωὴν, εἴν' εἰς αὐτὸν
 χαρὰ καὶ κέρδος, ὑπὲρ οὗ οὐχὶ ἐμέ,
 οὐχὶ μυρίους γυναικείους ἔρωτας,
 ἀλλὰ τῆς Ἀφροδίτης τὸν υἱὸν αὐτὸν
 νὰ πνίξῃ ὡς στρουθίον εἶναι πρόθυμος.
 Μὴ πῶς θ' ἀφήσῃ ἔλπιζε τὸ θυμὸς του.
 Ἄν ἐδεχόμην ὃν μ' ἐπρότεινας μισθὸν,
 θὰ σ' ἐκλεπτον. Προστάτου ἔχεις τοῦ λοιποῦ
 καὶ παρηγόρου χρεῖαν εἰς τὸν βίον σου.
 Ἔστ' ὁ Θρασύλλος οὗτος ὁ προστάτης σου
 ὅποταν μόνῃ μείνης· καὶ παρήγορος
 ὁ ἔρως του ἅς εἶναι... ἂν σὲ ἀγαπᾷ.

ΚΛΑΥΙΠΠΗ

Οὐχὶ, Λαμία. Πρὸς ἐκεῖνον ἄπελθε.
 Ἔρωτος εἶναι ἡ καρδιά σου βωμός.
 Πλησίον του, τηροῦσα φλόγ' ἀκοίμητον,
 ἐν τοῖς κινδύνοις μένε, σκέπε, φύλαττε,
 γυνὴ εὐδαίμων, τὴν πολύτιμον ζωὴν.
 Τὸ δ' ἐμὸν χρέος εἶναι ἄλλο ἀλλαχοῦ.
 Εἴν' ὁ πατήρ μου εἰς εἰρκτὴν, καὶ θάνατός
 τὴν σεβαστὴν τοῦ κεφαλὴν ἐπαπειλεῖ.
 Ἐκεῖ ἡ θέσις ἡ ἐμὴ, εἰς τὸ πλευρὸν
 τὸ φίλον του. Ἠγρύπνει, τὴν κοιτίδα μου
 παραφυλάττων, ὅταν βρέφος μ' ἔθαλπεν·
 ὀφείλ' ὁμοίως, θέλ' ὁμοίως ἄγρυπνος
 τὴν τελευταίαν νὰ φυλάξω κοίτην του.
 Σωκράτη, μὲ στηρίζεις καὶ μὲ ὀδηγεῖς;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἴδοὺ ἡ χεὶρ μου, θύγατερ. Σὲ ὁδηγεῖ
ἐνάρετος καρδιά καὶ ἀνδρεία φρήν.
Ἄς σὲ στηρίξῃ τῶν Θεῶν ἡ δύναμις!

(Τὴν λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς καὶ ἐξέρχονται. Ἡ Λαμία ἀκολουθεῖ).

— — — — —

ΜΕΡΟΣ Ε.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ Ἀγορά.

Διάφοροι πολῖται, οἱ μὲν εἰς τὰς ἐργασίας των, οἱ δὲ συνεσπειρωμένοι περὶ τὸν ΛΥΚΩΝΑ καὶ πρὸς αὐτὸν κεχηνότες. Μεταξὺ αὐτῶν ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ.

ΛΥΚΩΝ

Σιγαῖτε ἔτι λαγωοὶ τῆς ἀγορᾶς;
 Ἔτι φοβεῖσθε τὴν σκιάν σας, δῆλαιοι,
 καὶ τοῦ Κριτίου τὸν πταρμὸν τρομάζετε,
 ὥς ἂν ἐβρόντα ὁ κεραυνοβόλος Ζεὺς;
 Ἄφετε ταῦτα τὰ ὠχρά σας πρόσωπα,
 προβατοπῶλαι καὶ ὀρνιθοκάπηλοι,
 κ' ἐνθυμηθῆτε, ἀγοραῖοι κολοιοί,
 ἐξ αἰτῶν προγόνων πῶς κατὰγεσθε.
 Ἔχετε χεῖρας μόνον ὅπως κλέπτητε,
 παραποιοῦντες τὰ σταθμά; Τὰ ὅπλα σας
 ποῦ εἶναι, κύβων καὶ ὀρτύγων ἥρωες;

ΑἰΣΧΥΛΙΔΗΣ

Μὴ μᾶς ὑβρίζης, Λύκων ἀθυρόστομε.
 Ὅς ἔχεις σὺ τὴν γλῶσσαν, ὅτι ἔχομεν
 κ' ἡμεῖς τοὺς γρόνθους εὐκινήτους ἐνθυμοῦ.
 Πρὸ πάντων μὴ λησμόνει ὅτ' ὑπάρχουσιν
 οὐχὶ μακρὰν ἐνταῦθα καὶ οἱ Ἑνδεκα.

ΛΥΚΩΝ

ὦ! σὲ γνωρίζω, Αἰσχυλίδη φίλτατε.
 Ἡ θέσις σου, νομίζω, εἰς τὸ βάραθρον

πλησίον εἶναι, ὅχι δ' εἰς τὴν ἀγοράν.
Ἡ ὥρα δὲν ἀπέχει, καθὼς φαίνεται,
νὰ μετρηθῶσιν ἴσως καὶ οἱ γρόνθοι μας.
Αὐτοὶ δ' οὕς ἐπισείεις ἡμῖν φόβητρον,
οἱ Ἐνδεκά σου, εἶναι μόνον ἔνδεκα.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ἄλλ' ἐπὶ τρισχιλίων στηριζόμενοι,
πανίσχυροι.

ΛΥΚΩΝ

Χθὲς ἦσαν, οὐχὶ σήμερον.
Δὲν τὸ ἡξεύρεις; Λοιπὸν μάθε παρ' ἐμοῦ, —
δὲν θὰ σέ βλάβῃ. — Μάθετε κ' οἱ ἄλλοι σεῖς,
καὶ ἔστε ἄνδρες. Ἐγερθῆτ' ἐλεύθεροι.
Μὴ σᾶς φοβῶσι πλέον οἱ τρισχίλιοι·
μὴ σᾶς φοβῇ ὁ Λάκων. Κατεστράφησαν.
Τροπαιοφόρος ὁ Θρασύβουλος χωρεῖ.

(Κίνησις καὶ υπόκωφος ὄρος· μεταξὺ τῶν πολιτῶν).

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ναὶ, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰς τὸν ῥήτορα
τὸν εὐγλωττον πεισθῆτε, κ' ἐπετύχατε.
Ὁ ἥρως, ἔχων ἐβδομήκοντα, οὐχὶ
ἐνόπλους λόχους, ἀλλ' ἀόπλους πλάνητας,
τὴν κενὴν μάνδραν τῆς Φυλῆς κατέλαβεν,
εἰς τὰς ἐρήμους κορυφὰς τοῦ Πάρνηθος.
Πειθόμενοι εἰς τοῦτον τί βραδύνετε
ἀποστασίας ἔπλα νὰ ἐγείρητε;
Τίς θ' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς ἐβδομήκοντα;
Ὅδηγῶν μόλις τρισχιλίους, καί τινας
φυλάς ἱππέων, καὶ Λακωνικοὺς φρουροὺς,

ἀπῆλθεν ὁ Κριτίας ἐναντίον των.
 Τί καρτερεῖτε, Μαραθωνομάχοι μου;
 Ὁ Λύκων εἶναι στρατηγός σας ἑτοιμος,
 καὶ οἱ ἑνδεκα ἀργοῦντες ἐβαρύνθησαν.

ΛΥΚΩΝ

Ὡς τούτου μόνου φθάν' ἡ ἱστορία σου;
 Μάθε καὶ τ' ἄλλα, πῶς οἱ ἐβδομήκοντα
 ἐντὸς ἡμέρας ἦσαν ἑπτακόσιοι·
 ὅτι πεσόντες ἐπὶ τῶν Τριάκοντα
 καὶ ἐπὶ τῶν τρισχιλίων, καὶ τῶν ἄλλων των
 γενναίων δορυφόρων, ἔσφαξαν πολλοὺς,
 καὶ οἱ ἄλλοι ὅσον εἶχον τάχους ἔφυγον
 ὑπὸ τῶν ἀτρομήτων διωκόμενοι,
 καὶ ὑπὸ τῆς χιόνος, ἣν προχθές ὁ Ζεὺς
 διοσημίαν τῆς ὀργῆς του ἔρριψε.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Ψεύδονται ταῦτα ἄφρονες δημαγωγοί,
 εἰς ὄλεθρον τὸν δῆμον παρασύροντες.

ΛΥΚΩΝ

Δὲν εἶναι ψεύδη. Οὗτος εἶναι ὁ θρασὺς,
 ὃν συμπολῖται, τῶν τυράννων ὄργανον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (προσερχόμενος)

Ἠκούσατε, πολῖται, τὰ συμβαίνοντα;
 Ὡς λέγεται, νικῶσιν οἱ ἐκ τῆς Φυλῆς.
 Ἠττήθησαν φυγόντες οἱ Τριάκοντα.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ

Σπερμολογίαί.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ὁ Θρασύβουλος νικᾷ.

Τοῦτο ἡξεύρω.

(Πρὸς τὸν ΠΛΑΤΩΝΑ πλησιάζοντα)

Πλάτων, πῶς τὰ ἤκουσας;

ΠΛΑΤΩΝ

Προχθὲς στρατεύσας ὁ Κριτίας, τὴν Φυλὴν
κατεχομένην εὗρεν. Εἶχεν αὐξηθῆ
εἰς στρατὸν ὅλον τῶν προμάχων τῆς ἡδράξ.
Τὸ τῆς ἐλευθερίας σεμνὸν ὄνομα
θαυματουργοῦν, γενναίων λόχους ὥπλισεν.
Ἀποτειχίζων τὸ χωρίον, ἤλπισε
νὰ τοὺς στερήσῃ ὁ Κριτίας τῶν τροφῶν.
Ἀλλὰ τὴν νύκτα, ὅτ' ἐκάλυψε τὴν γῆν
χιῶν βαθεῖα, ἀπесύρθη, τραύματα
λαβὼν, κ' ἐκ τῶν ὁρέων εἰς τὰ ταπεινὰ
κατῆλθε. Μόλις ἐλαμπε τὸ λυκαγεὺς,
καὶ ὁ στρατὸς ἐξύπνα τῶν Τριάκοντα,
ἄφροντις πάντη, κ' εἰς τὸ πλῆθος πεποιθῶς,
ὅταν κραυγαὶ καὶ κρότοι, κ' ἐπιπίπτουσιν
οἱ ἐκ Φυλῆς ξιφῆρεις, καὶ φονεύοντες,
διώκοντες, κτυπῶντες, καταβάλλουσι
τὸν ἐπηρμένον τυραννόφιλον στρατόν.
Τὰ μετὰ ταῦτα δὲν ἤξεύρω. Λέγεται
πῶς ὁ Κριτίας ἡττηθεὶς, συνήγαγεν
εἰς Ἐλευσῖνα τοῦ στρατοῦ τὰ λείψανα.

ΛΙΣΧΥΛΙΔΗΣ

Ἐνταῦθα ταῦτα πλάττονται, καὶ πρὸς σκοπόν.
Οἱ κήρυκές των θὰ μετανοήσωσι.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τὸν Πραξιτέλην βλέπω. Χθὲς παρακληθεὶς,
εἰς Ἐλευσῖν' ἀπῆλθεν, ὅπως τὴν χαλκῆν

ιδρύσῃ Κόρην εἰς τὸ Τελεστήριον.
Ἴσως ἤξεύρει. Παρ' αὐτοῦ θὰ μάθωμεν.

ΠΑΛΤΩΝ

Ἐξ Ἐλευσῖνος, Ἑρμογλύφε; Ἐστησας
τὸ ἀγλαόν σου ἔργον;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Πῶς ἐπέστρεψας
τόσον ταχέως; Ὁ Κριτίας εἶν' ἐκεῖ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Φρικτὰ συμβάντα, καὶ σκηνὴ ἀπαίσιος!
Ἀνίδρυτον ἀφῆκα τὸ χαλκούργημα,
καὶ ἐπανήλθα.

ΛΥΚΩΝ

Ὁ Κριτίας εἶν' ἐκεῖ;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἐκεῖ. Συλλέξας τῶν φυγάδων του τινάς,
(Ἡξεύρετ' ἐδιώχθη εἰς τὸν Πάρνηθα)
εἰς Ἐλευσῖνα ἦλθε. Φαίνεται πιστὴν
δὲν ἔκρινε τὴν πόλιν καὶ πειθήνιον.
Νὰ μάθῃ δῆθεν θέλων τίς ἡ δύναμις
τῆς πόλεως, καὶ πίσσιν ἀπαιτεῖ φρουράν,
προσεποιήθη πολιτῶν ἀπογραφὴν,
κ' ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ πρὸς τὴν ἀκτὴν
συλλέξας πάντας, τὸν ἀπογραφόμενον
διὰ μικρᾶς πυλίδος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐξῆγεν, ὅπου παρεφύλαττον ἵππεῖς,
καὶ τῶν ἐξερχομένων ἕκαστον εὐθύς
δεσμεύοντες, ἀπῆγον. Τρόμος πανικὸς
τῆς Δήμητρος τὴν πόλιν ἐκυρίευσε,
καὶ θρῆνοι τὴν πληροῦσι, καὶ φρικταὶ ἀραὶ

πρὸς τὴν Θεάν τοῦ Ἄδου. Ἱερώσεων
φαιδρῶν καιρὸς δὲν ἦτον. Φρίκης ἔμπλεως
ἀπῆλθα. Προαπῆλθε δὲ ὁ ἴδιος,
τὰ τῆς ἐπιβουλῆς του σύρων θύματα.
Τί τοῖς ἐπιφυλάττει μ' εἶναι ἄγνωστον.
Ἄλλ' ὅσια βεβαίως δὲν βυσσοδομεῖ.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ (εἰρωνικῶς πρὸς τὸν Λύκιον)

Λοιπὸν ζῇ ἔτι ὁ Κριτίας, φαίνεται.
Δὲν κατεστράφη, ὅπως ἐνομίσαμεν.

ΛΥΚΩΝ

Κακοῦργα πράττει, ἄρα ζῇ. Πᾶν βῆμά του
καὶ δι' ἐνὸς χαράττει ἀνομήματος.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Σιγᾶτε. Τί συμβαίνει; Συνωθεῖτ' ἐκεῖ
πληθὺς ἀνθρώπων.

ΠΑΛΤΩΝ

Τί νὰ εἶναι;

ΛΥΚΩΝ

Φαίνεται

πῶς εἶν' ἐκεῖνος.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ναὶ ἐκεῖνος. Ἐφθασε.

Ἀναχωροῦμεν;

ΛΥΚΩΝ

Ὁχι. Πῶς; Ἄς μείνωμεν.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὅταν καιρίως ὁ σκορπίος πληγωθῇ,
ἐκπνέων ἀγριοῦται, καὶ τὸ κέντρον του
τὸ φάρμακόν του χύνει τὸ δριμύτερον.

ΛΥΚΩΝ

Δέν μᾶς τρομάζει καθὼς πρὶν τὸ κέντρον του.
Πόσον ἡμβλύνθη ἡ Φυλὴ τὸ ἔδειξε.

ΛΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μισητὸς εἶναι. Φεύγω καὶ τὴν ὄψιν του.

(Ἀναχωρεῖ μετὰ Πραξιτέλους καὶ Πλάτωνος).

ΚΡΙΤΙΑΣ, (ἐρχόμενος μετὰ πολυαριθμοῦ συνοδίας, ἐν ᾗ καὶ ὁ **ΒΑΤΡΑΧΟΣ**)

Ἄνδρες πολῖται, τὴν θρασεῖαν κεφαλὴν
τῆς ἀναρχίας ὕψωσεν ἡ ἔχιδνα.
Κακοῦργοι λαοκτόνοι, ἐξηγήσαντες
τὴν ἐπιείκειάν μας ὡς ἀσθένειαν,
κ' εἰς τοὺς Θηβαίους, τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἀθηνῶν,
ὀρέξαντες τὴν χεῖρα, ἐμελέτησαν
τὸν ὀλεθρον τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως,
οἱ συκοφάνται Ἄνυτοι, κ' οἱ ξιφουλκοὶ
Θρασύβουλοι, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἥρωες.
Κ' ἐντεῦθεν παῖδες, φεύγοντες τὴν μάστιγα
τῶν παιδονόμων, ὁ Θρασύλλος ὁ καλὸς,
καὶ ἄλλοι κυβομάχοι καὶ κωθωνισταί,
τὴν φοβερὰν των στρατιὰν ἐξώγκωσαν
εἰς ἑκατὸν, ἢ ἴσως καὶ ἐπέκεινα.
Οὐτ' οἱ ἀνδρεῖοι, οἱ ἐλεσιπόλιδες,
κατέκτησαν τοὺς βράχους οὓς οὐδεὶς φρουρεῖ.
Πλὴν συνιδόντες ὅτι ἐκινδύνευσον
τροφὴν τοὺς βράχους μόνην των νὰ ἔχωσιν,
ἔστρεψαν, ἤδη στοχαζόμενοι φυγῆς,
τὸ βῆμα πρὸς τὰ κατω, καὶ τὸν Πειραιᾶ.
Θενὰ ἰδῶμεν νὰ τοὺς ἐμποδίσωμεν.
Καιρὸς νὰ ἐνδυσθῶμεν αὐστηρότητα.

Ἄν δὲν μᾶς ἀγαπῶσιν, ἅς μᾶς τρέμωσι.
 Καὶ σπέρμα τῶν τριβῶλων ἂν ἀφήσωμεν,
 εἰργάσθημεν ματαίως· ἀναφύονται.
 Μάτην ἐνόπλους κατεστρέψαμεν ἐχθροὺς,
 ὅταν ἀόπλων προδοτῶν φειδώμεθα.
 Ἡ Ἑλευσίς οἰκεῖται πᾶσα ὑπ' ἐχθρῶν.
 Εἰς τοὺς δραπέτας διαπέμποντες, κρυπτῶς
 συνωμοτοῦσι καὶ συνυπακούονται.
 Πρὸς σᾶς ἐνταῦθα ἐν δεσμοῖς τοὺς ἔφερα,
 σεῖς νὰ σκεφθῆτε τὰ περὶ τῆς τύχης των.
 Ἔχομεν πάντες τὸ πολίτευμα κοινὸν,
 κοινὰς καὶ τὰς τιμὰς τοῦ καὶ τὰ κέρδη του·
 πρέπει κοινοὶ νὰ εἶναι καὶ οἱ κίνδυνοι.
 Ὑπὲρ ὑμῶν ἀγῶνας καταβάλλομεν,
 τὴν δύναμίν μας μεθ' ὑμῶν μερίζοντες.
 Συμμερισθῆτε τὴν εὐθύνην μας καὶ σεῖς·
 κ' ἐγγύησιν βεβαίαν δόντες πίστεως,
 ταῦτά ἡμῖν φοβεῖσθε καὶ ἐλπίζετε.
 Ἐκεῖ ἅς ἀναβῶμεν εἰς τὸν Κολωνὸν
 νὰ συσκεφθῶμεν καὶ ν' ἀποφασίσωμεν.
 Τίνος ἀξίους τοὺς φρονεῖτ' ἐκφράσατε,
 καὶ ἐλευθέραν φέρετε καὶ φανεράν
 τὴν περὶ τούτων ψῆφόν σας. Ἀπέλθετε.
 Ἐγὼ δ' ὑπάγω ἔπειτα εἰς Πειραιᾶ
 νὰ μάθω οἱ γεννάδαι ἂν δὲν ἔφυγον,
 καὶ νὰ φροντίσω μὴ μᾶς δραπετεύσωσιν.
 Ἀπέλθετε, καὶ φθάνω.

(Ὅλοι φύγουσι, πλὴν τοῦ Ἀισχυλίδου καὶ Βατράχου).

Δὲν μοὶ λέγετε,
 ὁ Θηραμένης πῶς διάκειται;

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Καλῶς.

Καθὼς τῷ πρέπει. Εἶναι εἰς τὴν φυλακὴν.

ΚΡΙΤΙΑΣ

Καὶ ζῆ;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ναὶ ζῆ. Καθῆκον ἐνομίσαμεν
οὐδὲν νὰ γίνη ἄνευ τῆς ἀδείας σου.
Τί σὺ προστάξεις;

ΚΡΙΤΙΑΣ

Νὰ προστάξω, βέλτιστοι;

Τί νὰ προστάξω περὶ τοῦ συνάρχοντος,
τί ἄλλο εἰμὴ πᾶσαν περιποιήσιν;
Καλῶς δὲ πάντως πράττετε φειδόμενοι
αὐτοῦ. Μ' εὐχαριστεῖτε πρῶτον σώζοντες
τὸν φίλον· καὶ ἂν ἄλλως αὔριον στραφῇ
ὁ ἄνεμος τῆς τύχης, ἔσται πρόχειρος
διάδοχός μου, ὃν νὰ θεραπεύσητε.
Ἡ πρόνοιά σας εἶναι ἀξιάγαστος.
Θὰ τὴν συστήσω καὶ εἰς τοὺς συνάρχοντας,
ἐὰν νικήσω. (Ἀπέρχεται).

ΑΙΣΧΥΛΙΑΔΗΣ

Ἐννοεῖς;

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἐνόησα. (Ἀπέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Φυλακή (ἔχουσα θύραν εἰς τὸ βάθος).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΠΛΑΤΩΝ, ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Κοιμᾶται. Ὅμιλεῖτε σιγαλώτερον,
μὴ ταραχθῆ. Εἰσῆλθον ἀκροποδητί.
Ἄνέπνεεν ἡσύχως. Εἰς τὴν ὄψιν του
γαλήνη ἐπεκράτει, καὶ τὰ χεῖλη του
διέστελλ' ἐπιλάμπον τὸ μειδίαμα.
Παρά τὴν κλίνην δὲ τὴν ἀχυρίνην του
ἡ τεθλιμμένη κόρη του, ἐρείδουσα
εἰς λευκὴν χεῖρα κεφαλὴν λυσίκομον,
ἀκίνητος, ὡς λίθος Πάριος ὠχρὰ,
ὡς τῆς ἀγάπης ἄγαλμα ὁμοίαζε
φρουρούσης ἡρεμοῦσαν τὴν συνείδησιν.

ΠΛΑΤΩΝ

Κοιμᾶται. Ἄφετέ τον. Μὴ φθονήσωμεν
τὴν τελευταίαν ταύτην του ἀνάπαυσιν.
Ἄνεπαισθήτως ἐπὶ τῶν πτερύγων του
ὁ ὕπνος ἄς τὸν φέρῃ πρὸς τὸν ἀδελφόν·
ἄς ἐπιστρέψῃ τ' ἄνθη τῶν ὀνείρων του
εἰς τὴν ζοφώδη κάθοδον· καὶ βάλσαμον
ἄς ἐπιχέῃ λήθης εἰς τὴν φρένα του,
ἣν δάκν' ἡ τύχη τῆς θρηνούσης πόλεως,
καὶ ἡ ὀγνωμοσύνη τῶν τυράννων της.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὅσοι φθονοῦσι τῶν τυράννων τὴν ἰσχύν,
ἐκεῖνον ἄς ἰδῶσι τὸν κοιμώμενον,
καὶ ἄς εἰπῶσιν ἂν μακαριώτερον
νομίζωσι τὸ θυμὰ ἢ τὸν τύραννον.

ΠΛΑΤΩΝ

Ἀλλὰ ἐν ᾧ εἰς ὕπνον παραδίδεται,
διὰ τὸν θάνατόν του νὰ θλιβώμεθα
ἄρκεϊ, τὴν κακουργίαν βδελυττόμενοι;
Νὰ πράξωμέν τι ὑπὲρ σωτηρίας του
ἀδυνατοῦμεν;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τί φρονεῖς νὰ πράξωμεν;

ΠΛΑΤΩΝ

Οὐδεὶς ἀκούει. Οὐτ' οἱ δεσμοφύλακες,
οἱ τῶν τυράννων ὄνιοι, νομίζετε
δωροδοκίας νὰ φανῶσι κρείττονες;
Τῆς ἐν Ἑφιστιάδαις ἀγροικίας μου
τὴν πρόσοδον ὀρίζω πᾶσαν πρὸς αὐτό.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Τοῖς Μεγαρεῦσι πέμψας Δώδεκα Θεοὺς,
μισθὸν αὐτάρκη ἔλαβον. Ὑπὲρ αὐτοῦ
τὸν δίδω.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Δίδω εἴ τι κέκτημαι κ' ἐγώ.

Ἀλλ' ὁ Κριτίας πῶς τὴν φρούρησιν αὐτοῦ
εἰς εὐωνήτους φύλακας κατέλιπε
πιστεύετε; Ἀγρύπνους ἔχει ὀφθαλμοὺς
προσηλωμένους ἐπ' αὐτοῦ. Ἀόρατος
τὸν βλέπει, καὶ ματαία πᾶσα δοκιμὴ
βίας ἢ δόλου νὰ τὸν ἀποσπάσωμεν.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ

Πλὴν τούτου, εἶπες, Πλάτων, μὴ φθονήσωμεν
τὸν ἥσυχόν του ὕπνον. Ἦδη σκέπτεσαι
νὰ τῷ τὸν ἀφαιρέσης. Ἦ σοὶ φαίνεται

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

29

πῶς θὰ κοιμᾶται καθὼς τῶρ' ἀτάραχος,
ὁπότεν πλάνης, καταδιωκόμενος,
καὶ τὴν σκιάν του τρέμων, ὡς ὑπόδικος
θὰ φεύγῃ; ὅταν θὰ ὑπολαμβάνηται
ἀδικῶν, ὅχι ἀδικούμενος, πατῶν
τὸν νόμον τῆς πατρίδος.

ΠΛΑΤΩΝ

Νόμον ἄνομον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἄλλ' ὃν αὐτὸς ἠνέχθη, ὃν ἐκύρωσε
συμπράξας τοῖς τυράννοις. Πῶς ἀκούσιος
ἢ σύμπραξις του, πόσοι τὸ γνωρίζουσιν;
Ἄλλως τε νόμος ἢ ὤμος ἢ ἥπιος,
τῆς ἀνομίας εἶναι κρείττων πάντοτε,
καὶ πρὸς τὸν Δία πλημμελεῖ τὸν Θέσμιον
ὁ τοῦτον παραβαίνων. Ἄν εἴν' ἀδικος,
ἀκύρωσίς του ἐπιτρέπεται, οὐχὶ
ἀθέτησις. Ὑπάρχει; Εἶναι κύριος.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ (βλίσπων πρὸς τὴν θύραν τοῦ βᾶθους)

Ἐκεῖνος εἶναι. Ἐγερθεῖς ἐξέρχεται.

(Εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βᾶθους ὁ ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ στυριζόμενος ἐπὶ τῆς ΚΑΛΛΙΠΠΗΣ).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (πρὸς τὴν Καλλίππην, εἰσερχόμενος)

Φωνὴν ἀκούω φίλων. Ἄς ἐξέλθωμεν.
Θύγατερ φίλη, συνετάφης μετ' ἐμοῦ.
Ἐλθὲ νὰ μᾶς θερμάνῃ φῶς αἰθέριον.
Αὐτοῦ κ' ἐκείνων τάχιστα θὰ στερηθῶ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

ὦ πάτερ!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Μὴ δόδου. Εἶν' ὁ θάνατος
κοινὸν καθήκον· ἀλλ' ὀλίγους ὁδηγεῖ
καθὼς ἐμὲ χεὶρ φίλη εἰς τὸν τάφον των,
ἐν ᾧ ἑταῖροι τοὺς περιστοιχίζουσι,
καὶ ἡ φωνὴ ἡ ἔνδον ἐπιμαρτυρεῖ
ὅτι, δικαίως ζήσαντες, φονεύονται.

(Πρὸς τοὺς περιεπαμένους)

Σύγγνωτε, φίλοι. Μὲ περιεμένετε.
Δημόσιοι φροντίδες δὲν μ' ἐκώλυσον.
Εἰς ὕπνον παρεδόθην. Τὸ θνητὸν αὐτὸ
σωμάτιον ἐν ὧσ' πνέει, ἀξιοῖ
κ' ἐκεῖνο θεραπείαν. Τῷ τὴν ἔδωκα.
Ἔτι βραχὺ, καὶ θέλει παύσει ἀξιοῦν.

(Μετὰ τὸν)

Ἑταῖροι, εἰς ἀρχεῖον δὲν σᾶς δέχομαι,
οὐδ' εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ ξένια.
Ὁ οἶκος εἶναι πενιχρὸς δι' ἄρχοντα,
εἰς δὲ σπουδάρχας θέαμα διδακτικόν.
Ἴδου ποῦ λήγει ἡ ἰσχὺς, ὁ ὄγκος των,
τὰ ὄνειρά των. Χθὲς τοῦ δήμου εἰδωλον,
δεσμότης ἤδη ἔρημος, καὶ τάχιστα
νεκρὸς, πρὸς δόξαν τοῦ Κριτίου καὶ χαράν.

ΠΑΥΣΙΣ

Φεισθεὶς σου μέχρι τοῦδε, ἴσως θὰ φεισθῇ
καὶ τοῦ λοιποῦ. Αἰδεῖται ἴσως τὸν λαόν,
τὴν ὑστερημίαν ἴσως σέβεται.
Τοιούτου ἴσως ἀνομήματος ἐμπρὸς
κατεξάνεστη εἴ τι εἰς τὴν φρένα του
ἀνθρώπινον ὑπάρχει.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Πλάτων, φιλικαὶ
ἐλπίδες αὐται, ἀλλ' ἐλπίδες μάταιαι.
Ὁ Θηραμένης ἢ δὲν συλλαμβάνεται,
ἢ θανατοῦται. Ἄπαξ δ' αἵματος γευθεὶς,
πρὶν ἐμπλησθῇ ὁ λέων δὲν ἀφίσταται.
Ὅποταν μόνον μὲ φονεύσῃ, κορυφοῖ
τὸ ὑπερήφανόν του οἰκοδόμημα·
καὶ ὁ Κριτίας ἔδειξεν ἀδέξιός
ὅτι δὲν εἶναι ἀρχιτέκτων.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἄλλ' αὐτὸ
οἱ φίλοι σου, ὁ δῆμος, τὸ κακούργημα
θεν' ἀνεχθῶσι; Δὲν ἐγείρεται κανεῖς;
ὦ! σώσατέ τον. Σεῖς καὶ τὸ ἡξεύρετε·
δίκαιος ἦτον, τοῦ λαοῦ ὑπέρμαχος.
Θέλων νὰ κλείσῃ τοὺς κρουνοὺς τοῦ αἵματος,
νὰ χαλινώσῃ θέλων τὴν ἀκάθεκτον
μανίαν τοῦ θηρίου, πίπτει θυμὰ του.
Κόρη του εἶμαι. Σώσατέ τον, σώσατε.
Ὑπὲρ ὑμῶν καὶ μόνων θυσιάζεται.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ὡπλίσθησαν γενναῖοι, καὶ μυκώμενον
τοῦ δήμου ἐξερράγη τὸ ἡφαιστειον.
Ἐλευθερίας εἰς τὸν Πάρνηθα παιὰν
ἠκούσθη, καὶ τὴν χαίτην ἤγειρεν ὀρθὴν
τοῦ Πειραιῶς ὁ λέων. Ὁ Θρασύβουλος...

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ναὶ, ναὶ, καὶ ὁ Θρασύλλος, καὶ ἀτρόμητοι
πολλοὶ ἐκ τῶν Ἐφήβων, ἀνεκήρυξαν

ἐλευθερίαν, κ' ἐκ τοῦ ὄρους ρίπτονται
ὥς ὄξυπέτεις ἀετοὶ, καὶ φθάνουσι
τροπαιοφόροι, καὶ θὰ διαρρήξωσι
τὰ κλεῖθρα τῆς εἰρκτῆς σου, τὰς ἀλύσεις σου,
καὶ σώσαντές σε, θενὰ σ' ἀποδώτωσιν
εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ζωῆς, κ' εἰς τὰς ἐμάς.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Ἀγαθῇ τύχῃ. Ἴσως θριαμβεύσουσι
τὴν πόλιν ἴσως σώσουσιν, . . . οὐχὶ ἐμέ.
Πᾶσά των νίκη ἔσται νέα κύρωσις
τῆς ἐμῆς τύχης. Μ' ἔχ' εἰς τὴν παλάμην του·
ὥς αἰσθανθῇ τὸ τραῦμα τὸ θανάσιμον,
θενὰ τὴν κλείσῃ, ν' ἀποθάνω πρὸ αὐτοῦ.
Οἱ φίλοι δ' οὗτοι, καθὼς σὺ θλιβόμενοι,
εἰσὶν ἐπίσης, καθὼς σὺ, ἀνίσχυροι.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν τὰ πάντα θὰ μ' ἐγκαταλείψωσι;
κ' ἐκ τῆς θερμῆς ἀγκάλης τῆς θυγατρικῆς
θ' ἀρπάσωσι, θ' ἀφίσω νὰ μ' ἀρπάσωσι
τὸν φίλον μου πατέρα τὸν προστάτην μου;
Πᾶσα ἐλπίς ἐσβέσθη, πᾶσα ἔλειψε;

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Καλλίππη μου, μὴ κλαίῃς, μὴ κατάβαλλε
τὸ φρόνημά σου, ἐκθηλύνουσα κ' ἐμέ.
Ποῦ εἶναι ἡ ἀνδρία τῆς καρδίας σου,
ἐρ' ἡ ἐσεμνυνόμενη; Ἔστο ἰσχυρά.
Πῶς, ἂν ἐνδίδῃς, νὰ ἐλπίσω ἐπὶ σοῦ
νὰ στηριχθῶ, τοῦ βίου ἐξερχόμενος;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἰσχυρά, πάτερ; Μὴ δὲν εἶμαι ἰσχυρά;

Τὸ ξίφος βλέπω ἐπὶ σέ κρεμάμενον,
καὶ πρὶν ἡμέραι, ὦραι πρὶν παρέλθωσι,
θενὰ σέ σφίγγῃ ἢ ἀγκάλη μου νεκρὸν,
καὶ ὅμως ζῶ, καὶ ὅμως δὲν παραφρονῶ.
Ἰσχυρὰ εἶμαι. Ἄν σέ θανατώσωσι
θὰ γίνω τίγρις· αἷμα εἰς τὸ βλέμμα μου
καὶ πῦρ θὰ φλέγῃ. Ἐκδικήσεως Μαινάς,
τὴν χεῖρα θὰ ὀπλίσω, καὶ σπαράξασα
σοῦ τὸν φονέα, τότε μόνον θὰ σφαγῶ.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Εὐφήμει, κόρη.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἄν ἐκδίκησιν διψᾷς,
ταχέως θὰ τὴν ἔχῃς, πλήρη, φοβεράν,
κεραυνοβόλον. Οἱ ὀπλῖται τῆς Φυλῆς
εἰσὶν οἱ ὑπηρέται τῆς Νεμέσεως.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Καὶ πᾶς ὁ δῆμος, τοῦ ληθάργου ἐγερθεῖς,
τὴν τόλμην του ἀνάψας εἰς τὴν τόλμην των,
τὴν ὕδραν θὰ συντρίψῃ τὴν τυραννικὴν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τοῦ θανάτου τὴν ἐπίσημον στιγμὴν
πρέπουσι λόγοι τούτων ὀσιώτεροι.
Φρονεῖτε ὅτι τοῦ δικαίου ἡ ψυχὴ
εἶν' αἰμοπότις ἄρπυια; Ὑπάρχουσιν
ἄλλοῖαι ἀπολαύσεις καὶ ἀνώτεραι,
πρὸς ἃς χωρεῖ τὸν βίον καταλείπουσα.
Ἐντὸς τῶν Ἡλυσίων, εἰς τὴν ἄμικτον
ἐκείνην χώραν πόνων καὶ ἀτελειῶν,
ἐμπρὸς τοῦ κάλλους τοῦ ἀφθάρτως νεαροῦ,

ὕπὸ τὰς αἰωνίως ἀνθηρὰς σκιάς
 μεθ' ἡμιθέων νὰ συνδιαλέγηται,
 τὸ δίκαιον εὐροῦσα καὶ τὸ ἀληθές·
 καὶ εἴ τι τοῖς ἀνθρώποις ἔπραξε χρηστὸν
 στίλβον ἐμπρὸς τῆς νὰ τὸ βλέπη, ὡς λαμπρὸν
 καὶ ἄδυτον ἀστέρα, καὶ φερόμενον
 ν' ἀκούῃ πέριξ ἄσμα ἐναρμόνιον,
 τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης, ξένον εἰς τὴν γῆν,
 εἰς ὃ καὶ τόνοι σοβαροὶ νὰ μίγνυνται,
 ἱερὸν μέλος, τῶν Θεῶν ἡ ἔγκρισις
 κ' ἡ τῆς ιδίας συνειδήσεως, αὐτὰ,
 ἀνώτερα καὶ μίσους κ' ἐκδικήσεως,
 εἰσὶν αἱ θεῖαι τῶν δικαίων ἀμοιβαί.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (δείκνυον εἰσερχομένους τὸν Αἰσχυαίαν καὶ τὸν Βατραχόν)

Ἴδου οἱ ἄγγελοί των. Εἰς τὸ βῆμά των
 τὸ βαρὺ τοῦτο, εἰς τὸ νεῦον βλέμμα των,
 εἰς τὴν σιγῶσαν ὄψιν τὴν ἐπίσημον
 ἰδέτε τῆς χαρᾶς των τὴν ὑπόκρισιν.
 Θάνατον φέρει ὁ πτυκτὸς μανδύας των.

ΚΑΛΑΜΠΠΗ

Θεοί! αἱμάτων ἄνδρες!

Αἰσχυαίαν

ὦ Θηράμενες,
 χαίρειν σοὶ λέγει ὁ Κριτίας. Θλίβεται
 ὅτ' εἰς τῆς τύχης τοῦτο περιέπεσας·
 ἀλλ' εἰς τὸν νόμον πρέπει κῦρος, καὶ ἰσχύς
 εἰς τῆς Βουλῆς τὸ δόγμα. Οὕτω σώζονται
 αἱ πόλεις, τὸ ἡξεύρεις· καὶ τὸν θάνατον
 θὰ ὑποστῇς ἀνδρείως, συγχωρῶν ἡμᾶς,
 τοὺς τὸ πικρὸν του φέροντας ποτήριον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Φέρομεν μόνον ξένην προσταγήν.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Οὐδείς

περὶ ὑμῶν ὁ λόγος. Τῷ Κριτίᾳ δὲ
εἰπέτε ἀντιχαίρειν, ἐὰν δύναται.
Ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἐθριάμβευσεν,
ἄθλιος εἶναι. Σκώληξ ἀνημέρευτος
οἰκεῖ ἐντός του, κ' αἰωνίως τὸν κεντᾶ.
Ἄν δ' ἐτραχύνθῃ πρὸς αὐτὸν ἀναισθητῶν,
τρὶς μᾶλλον τὸν οἰκτείρω. Ἄν ὁ μαθητῆς
τοῦ σοφοῦ τούτου,

(Δεικνύων τὸν Σωκράτην)

ὁ κομψὸς φιλόσοφος,
τοιαύτην ἔχῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀγλὺν
δοξομανίας, ὥστε οὐδ' εἰς οὐρανὸν
Θεοὺς νὰ βλέπῃ, μετ' ὀλίγον ὁ λαὸς,
ὃν ἡ πυρίνη μάστιξ του ἐξήγειρε,
θενὰ τὸν πείσῃ, — ἤδη δὲ καὶ ἤρχισεν, —
ὅτι δὲν εἶναι πλήρης του ὁ θρίαμβος.
Φρονεῖ νὰ μὲ φονεύσῃ ὅτι δύναται,
καὶ ἀντιπάλου ὀχληροῦ ν' ἀπαλλαγῇ.
Ἄς μάθῃ, ἀπατᾶται. Δὲν φονεύονται
ιδέαι, ὧν τὸ σπέρμα ἤδη ἔπεσεν
εἰς γῆν γενναίαν. Μέχρι τοῦ θανάτου του
ἐγὼ θὰ φέρω τὴν σημαίαν τοῦ λαοῦ.
Ἐγὼ θὰ τὸν γυμνώσω τῆς τυραννικῆς
χλαμύδος, καὶ θ' ἀνάψω εἰς τὸν τάφον του
ἐλευθερίας λαοφίλητον πυράν.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Ἄν ταῦτα λέγων ν' ἀπειθήσης μελετᾷς
πρὸς κυρωθέντα τῶν ἀρχόντων δόγματα,
μακρὸν θὰ κλαύσης.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θὰ γελάσω ἄρά γε
ἂν ἄλλως πράξω; Φέρετε· δὲν ἀπειθῶ.
Τὴν κύλικά μοι δότε. Εἰμὶ ἕτοιμος.
Οὐχὶ τὸ σῶμα τοῦτο τὸ κατεσκληκὸς,
τὸ ἄνευ νεύρων, θὰ τῷ ἦν ἐπίφοβον,
— Αὔριον κόνις ἔσται μόλις ὀρατή. —
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ὁ λόγος ὁ σπαρεῖς
εἰς τοῦ Θρασύλλου τὴν ψυχὴν, ὃν ὁ δριμύς
Θρασύβουλος ἐδέχθη, ὃς ἐβλάστησεν
εἰς τὰς καρδίας, οὗτος δὲν φρονεύεται.
Δότε μοι ἤδη τὸ ποτόν σας.

ΛΙΣΧΥΑΙΔΗΣ (λαβὼν κύλικα παρ' ὑπερέτου)

Δέχθητι.

(Τῷ δίδει αὐτήν).

ΚΑΛΑΙΠΠΗ (ρίπτομένη πρὸς τὸν πατέρα της, καὶ λαμβάνουσα αὐτὸν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς)

Μῆ, πάτερ! ῥίψον τοῦτο, πάτερ!

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ

Θύγατερ,
ἐμὲ καὶ τούτους καὶ σαυτὴν αἰδέσθητι.

ΚΑΛΑΙΠΠΗ

Θεοί! Θεοί μου!

(ῥίπτεται γονυπατῆς, κρατοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς της, εἰς ἣν κρύπται τὸ πρόσωπόν της
καὶ μένει ἀκίνητος ἐν ὅσῳ αὐτὸς ὁμιλεῖ).

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ (εἰς τὴν δεξιάν κρατῶν τὴν κύλικα τοῦ κανέου)

Χαίρετε, ὦ φίλοι μου!

Ἄφινω εἴ τι ἐπὶ γῆς ἠγάπησα,
 ἐθήρευσα, κ' ἐμίσουν. Ἄν ἐλύπησα
 τινὰ ὑμῶν, ἢ ἄν τι ἐπλημμέλησα
 πρὸς σᾶς, ἢ ἄλλον, ἢ τὴν πόλιν, σύγγνωτε,
 κ' ἐμοῦ τὴν μνήμην σώζετε εὐγνώμονα.
 Πιστεύων ὅτι ἀληθὲς τὸ μέτριον,
 κ' ἐπίσης κινδυνώδεις αἱ ὑπερβολαί,
 ὁδὸν μονήρη, δυσχερῇ ἐχάραξα
 ἐν μέσῳ τῶν βαράθρων πρὸς ἃ ἔσπευδον
 οἱ ὀλιγάρχαι καὶ οἱ δημοκρατικοί,
 πρὸς οὐδετέρους κλίνων, καὶ μισούμενος
 ὑπ' ἀμφοτέρων, ὡς τῶν ἄλλων μὴ ἐχθρὸς.
 Ἔστω! Εἰς ταύτην τὴν ἐπίσημον στιγμὴν
 εὐχαριστοῦμαι, συνειδὼς ὅτι ἐχθρὸς
 οὐδενὸς ἤμην, φίλος δὲ τῆς πόλεως.
 Κ' ἐγὼ μὲν διαπλεύσας τὸν πολύφλοισβον
 τοῦ βίου πόντον, ἥσυχος κατάγομαι
 εἰς τὸν κοινὸν λιμένα, ὅπου παύουσιν
 αἱ μέριμναι κ' αἱ ἔχθραι. Σεῖς δὲ μένετε.
 Καταβληθεῖσα θὰ ἐκπνεύσ' ἡ τυραννὶς,
 καὶ ἡ ἐλευθερία θριαμβεύουσα
 θὰ λάμψη πάλιν ἐπὶ τὴν Ἀκρόπολιν.
 Σκέψασθε τότε μὴ, ὑπερυβρίσασα,
 τὰ πάντα συνταράξῃ, καὶ ἡ δᾶς αὐτῆς
 μὴ εἰς δαυλὸν ἀνάψῃ ἐμπρηστήριον,
 καὶ γίν' ἡ ἐκ δουλείας ἐλευθέρωσις
 δουλεία νέα. Τότε φεῦ τῇ πόλει μας!
 Νικᾶτε, κ' ἐν τῇ νίκῃ ἔστε μέτριοι.
 Ἡ ἐντολή μου ἡ ἐσχάτη εἶν' αὕτη.
 Χαίρετε πάλιν· καὶ οἱ δίκαιοι Θεοὶ

τὴν πόσιν εἰς ὑγείαν ἅς μοι δώσωσι!

(Πίνει, καὶ ἔπειτα χύνων τὰς τελευταίας σταγόνας κατὰ γῆς)

Τοῦτο δὲ σπένδω τῷ Κριτία τῷ καλῷ.
 — Ἐγέρθητι, Καλλίππη· ἅς ἀπέλθωμεν.
 Νὰ μείνω πρέπει μόνος μετὰ τῶν Θεῶν,
 καὶ εἰς τὴν κλίνην ἔπειτα ν' ἀναπαυθῶ,
 ὅπου ὁ ὕπνος ἔσται ὁ αἰώνιος.

(Ἡ Καλλίππη ἐγείρεται μηχανικῶς, καὶ τὸν ὁδηγεῖ σιωπηλῶς πρὸς τὴν ὀπισθίαν θύραν. Μίχρῃς αἰτῆς τὸν συνοδεύουσι πάντες οἱ ἄλλοι, σκυθρωποὶ καὶ σιωπηλοί. Ἀρ' οὐ ἐξῆλθεν, ἐπιστρέφουσι βραδίως εἰς τὸ προσκήνιον. Ὁ Αἰσχυλίδης καὶ ὁ Βάτραχος ἐξέρχονται διὰ τῆς πλαγίας θύρας).

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὁ δίκαιος ἀπῆλθεν.

ΗΛΑΤΩΝ

Εἶναι θρίαμβος

ὁ τοῦ δικαίου θάνατος· ἀλλ' ἀσθενῆς
 εἶν' ἡ θνητὴ καρδία, καὶ ὁ θάνατος
 δὲν θίγει τὰς χορδὰς τῆς, χωρὶς πένθιμοι
 ν' ἀποσπασθῶσι τόνοι. Λέγει μὲν ὁ νοῦς
 διδάγματα μεγάλα καὶ παρήγορα,
 ἀλλ' αὐτὴ κλαίει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἐπειδὴ ἀνθρώπινος
 καρδία εἶναι. Ἄλλως, εἴμεθα Θεοί.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Οὐχὶ τὸν φίλον μόνον ἤδη κλαίομεν,
 ἀλλὰ καὶ τὸν πολίτην καὶ τὸν ἄρχοντα.
 Γενναίως τοῖς τυράννοις ἀνθιστάμενος,
 αὐτὸς τὴν φονικὴν τῶν ἔθραυεν ὁρμὴν,
 καὶ ἤμβλυσε τὰ ξίφη τῶν δημίων τῶν.
 Ἡ θηριώδης λύσσα τῶν κατέβριψε
 τὸ πρόφραγμα· τὴν πόλιν λίμνη αἵματος
 θὰ κατακλύσῃ, καὶ οὐδεὶς ὁ ἄρωγός.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Μὴ λέγε τοῦτο. Ὁ Θρασύβουλος νικᾷ,
καὶ τὴν ὀφρὺν των καταβάλλει. Ἐσωζεν
ὁ Θηραμένης τοὺς πολίτας, ἀλλ' ὁμοῦ
καὶ τοὺς τυράννους ἔσωζεν. Αἰμοχαρῇ
τὴν χεῖρά των δεσμεύων, τοὺς ἐκώλυε
ν' αὐτοκτονῶσι, νέα ἔπλα δίδοντες
ἀπελπισίας εἰς τοὺς πολεμίους των.
Ἐξέλειπεν ἐκεῖνος. Ἦδη κρουνηδὸν
τὸ αἶμα θενὰ ρεύσῃ, κ' εἰς νεκρόπολιν
τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄστυ θὰ μεταβληθῇ.
Τότ' ἐκ ληθάργου ὁ λαὸς θὰ ἐγερθῇ.
Θανάτους δύο βλέπων ἀπειλοῦντάς τον,
θενὰ ἐκλέξῃ τότε καὶ τὸν ἐνδοξον,
τὸν καὶ ἐλπίδα ἔχοντα καὶ ἄμυναν,
κ' εἰς μυριάδας θεν' αὐξήσῃ ὁ στρατὸς
τοῦ Θρασυβούλου.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Τοῖς ἐμοῖς ὠμίλησα.
Ἐτοιμοὶ πάντες, φλέγονται ὑπ' εὐγενοῦς
ἀνυπομόνου προθυμίας πράξεων.
Ἄν ὁ Κριτίας ἡττηθῇ, ἡ πόλις μας
ὥς εἰς ὀπλίτης πᾶσα θ' ἀνατιναχθῇ,
καὶ θενὰ πέσῃ, εἰς τὸ αἶμά των πνιγὲν,
τὸ γαῦρον τῶν τυράννων οἰκοδόμημα.
Ἄλλ' ἂν τὴν ὀρᾶκα τῶν ἀνδρείων πνίξωσιν
οἱ μισθοφόροι γῦπες τῶν Τριάκοντα,
καὶ μετὰ τῶν ἱππέων οἱ τρισχίλιοι
κ' οἱ Λάκωνες, ὥς εἶναι πιθανώτερον,

τὴν βίαν ὑπερτέραν ἀναδείξωσι
τῆς ἀρετῆς, τί τότε ;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τότε θνήσκουμεν
ὡς ἄνδρες, Πραξιτέλη. Τότε ἡ Ἑλλάς
μανθάνει ὅτι τῶν Περσῶν οἱ νικηταὶ
ἀφῆκαν ἀπογόνους, καὶ ἠξεύροντας,
ὅπόταν δὲν νικῶσι, ν' ἀποθνήσκωσι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ Πραξιτέλη, οἶον εἶπας! Δὲν νικᾷ
τὴν ἀρετὴν ἡ βία. Ἄν ἡ ἀρετὴ
δὲν ἀποστῇ τῆς πάλης, εἶν' ἀνίκητος
διότι δὲν ἐνδίδει εἰς τὸν θάνατον.
Ἰσχύει ζῶσα, θριαμβεύει θνήσκουσα,
κ' ἡ νεκρική της στήλη εἶναι τρόπαιον
ἀκράδαντον, εἰς αἷμα ὅτ' ἐγείρηται.

ΠΑΛΤΩΝ

Ναὶ, ὁ ἐκπνέων τὴν γενναίαν τοῦ ψυχῆν
εἰς τοῦ δεσμωτηρίου τὸν μυχὸν ἐκεῖ,
ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου μάχεται
ὑπὲρ ἐλευθερίας κ' ὑπὲρ ἀρετῆς,
καθὼς εἰς τὸ πεδῖον ὁ Θρασύβουλος.
Τὸ εὐγενές τοῦ πνεῦμα μόλις ἀποπτάν,
ἐπὶ τὴν πόλιν θενὰ φέρεται, ὡς φλόξ,
θερμαῖνον τὰς καρδίας, καὶ τὴν ἀρετὴν
καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐμφυσῶν αὐταῖς.
Ὁ Θηραμένης ζῶν προὔμαχαι τοῦ λαοῦ
θανῶν, τὸν ἐξεγείρει καὶ τὸν ὁδηγεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ἰσχυρῶς)

Φεῦ ! φεῦ !

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ἐκείνη εἶναι, ἡ θυγάτηρ του.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Τετέλεσται.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ θρῆνος τοῦτο ἐξηγεῖ.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (ρίπτεται εἰς τὴν σκηνὴν ἐν μεγάλῃ ταραχῇ)

Ἀπέθανεν! ἐσβέσθη! Ἄνδρες! φίλοι του!
 Ἐπαυσ', ἐκόπη πᾶς τοῦ στήθους του παλμός!
 βωβὸν τὸ στόμα καὶ κλειστὰ τὰ χεῖλη του,
 καὶ νεκρὸς εἶναι ὁ γλυκύς του ὀφθαλμός!
 Τὴν χεῖρά του ἐπῆρα, τὴν ἐφίλησα.
 Νὰ μὲ θωπεύσῃ ἤλπιζον· ἦτο ψυχρά.
 Κατ' ὄψιν τὸν προσεῖδα, τὸν ὠμίλησα,
 κ' ἦτον ἡ ὄψις ὡς τὸ μάρμαρον ὠχρά.
 Τὸ μέτωπόν του εἶν' ἀκόμῃ αἶθριον·
 πῶς ἡ καρδία ἡ θερμή του δὲν κτυπᾷ;
 Πῶς ἔχει βλέμμα ἀτενές, ὀλέθριον;
 Δὲν μὲ γνωρίζει πλέον; δὲν μὲ ἀγαπᾷ;
 Τὴν κόρην ποῦ ἀφίνεις, ποῦ, τὴν μόνην σου,
 εἰς τὰς ἐρήμους τῆς γῆς ταύτης ὀρφανήν;
 Τί θενὰ ἔχω ἀντὶ σοῦ; Τὴν κόνιν σου·
 τὸν οὐρανὸν ζοφώδη, καὶ τὴν γῆν κενήν.
 Σὲ θέλω, πάτερ, θέλω σὲ τὸν ἴδιον.
 Τίς θὰ σὲ φέρῃ; Παρὰ τίνων σὲ ζητῶ;
 Ἄ! ναὶ, τὸ εὖρον, ναί! Τὸ ἐγχειρίδιον
 θὰ μ' ἀποδώσῃ τὸν πατέρα μου αὐτό!

(Σύρει ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς ζώνης τῆς, καὶ θέλει νὰ κτυπήθῃ. Τὴν ἰδίαν στιγμήν ῥίπτεται εἰς τὴν σκηνὴν ἡ ΛΑΜΙΑ, καὶ τῇ ἀρπάζει ἐκ τῆς χειρὸς τὸ ἐγχειρίδιον.)

ΛΑΜΙΑ

Τί κάμνεις, ὦ Καλλίππη! Ἄφρον! Σ' ἀγαπᾷ.

[Ἡ Καλλιππη μένει ἀτενίζουσα τὴν Λαμίαν μετ' ἐκπλήξεως, καὶ κατ' ἀρχὰς ὡς μὴ ἐννοοῦσα].

Σὺ αὐτοκτόνον χεῖρα; Τὴν ζωὴν σου σὺ
 ἐπιβουλεύεις; Βλασφημεῖς εἰς τοὺς Θεούς.
 Ἦξεύρω ὅτι τὸν πατέρα σου θρηνεῖς.
 Κατεδικάσθη ὑπ' ἀρχῆς τυραννικῆς.
 Ἀπέθανε· τὸ βλέπω εἰς τὸ βλέμμα σου.
 Ἀλλὰ τίς σ' εἶπεν ὅτι ἦν ἀθάνατος;
 ἢ τίνος τέκνου δὲν ἀπέθανον γονεῖς;
 Θρηνεῖς διότι τύραννοι τὸν ἔσφαξαν;
 Δὲν εἶν' ὁ πρῶτος, οὐδὲ εἶν' ὁ ἔσχατος·
 κ' εἰς καύχημά του ἔστω ὅτι ἀπεχθὴς
 ὑπῆρξε τοῖς τυράννοις. Ἀπελπίζεσαι,
 σὺ, ἥτις πρέπει νὰ κοιλαίνῃς τῶν βωμῶν
 τὰ δάπεδα, εὐγνώμον γόνυ κάμπτουσα·
 σὺ, ἦν ἐξόχως, ὑπὲρ πάσας τὰς θνητάς,
 ὑπὲρ πᾶν πλάσμα οἱ Θεοὶ ἠγάπησαν,
 τῶν δώρων δόντες τὸ πολυτιμότερον·
 σὺ, ἦν ζῶν εἶχεν ὁ Θρασύλλος σταθερῶς
 πρὸ τοῦ νοός του καὶ εἰς τὴν καρδίαν του·
 σὺ, ἦν ἐκπνέων εἶχεν εἰς τὰ χεῖλη του!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἐκπνέων εἶπες; Τοῦτο εἶπες; Ἀληθῶς
 τὸ ἤκουσα; τὸ εἶπες;

ΛΑΜΙΑ

Ναὶ, ἀπέθανεν,

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἀπέθανε; Κ' ἐκεῖνος! Καὶ ἡ γλῶσσά σου
 τὴν φρικτὴν λέξιν νὰ ἐκφέρῃ δύναται
 χωρὶς νὰ γίνῃ λίθος! Ναί; Ἀπέθανε
 καὶ ζῆς, καὶ ἐκαυχᾶσο πῶς τὸν ἀγαπᾷς.

Φλογώδης ἦτον ἄλλοτε ἡ λέξις σου·
 τὴν ἤκουσα, κ' εὐπίστως ἡ καρδία μου
 σέβας ἡσθάνθη πρὸς τὴν σὴν, καὶ σ' ἤγειρα
 μέχρ' ἐμοῦ. Τὸ θεῖον πῦρ τοῦ ἔρωτος
 ἂν ἔφλεγεν ἐντός σου, ἂν ἡσθάνετο
 τὴν δύναμίν του καὶ τὴν ἱερότητα,
 δὲν θὰ ἐπέζης, ἤδη δὲν θὰ μ' ἔλεγες
 «ἀπέθανε»· τὸ ξίφος δὲν θὰ ἤρπαζες
 ἐκ τῆς χειρός μου, μὴ νοοῦσα πῶς αὐτὸ
 ἦτον ἡ μόνη σωτηρία δι' ἐμέ,
 τὸ μόνον χρέος, καὶ τὸ μόνον βάλσαμον.

ΛΑΜΙΑ

Μὴ λέγε, ὦ Καλλίππη, σοῦ ἀνάξια.
 Ἡ διπλῇ θλίψις σὲ παράγει. Σ' ἀγαπᾷ!
 Ἡ λέξις αὕτη εἶναι πλοῦτος, θησαυρὸς,
 ὕψων τὴν φρένα καὶ ἀγνίζων τὴν ψυχὴν.
 Ἐγέρθητ' εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀγάπης του.
 Ἀποθανόντος τοῦ Θρασύλλου ἡ μνηστὴρ
 νὰ ζήσῃ πρέπει· εὐγενὴς διάδοχος
 τοῦ εὐγενοῦς του πνεύματος πυρκαϊᾶν
 ν' ἀνάπτ' εἰς τὰς καρδίας μισοτύραννον,
 ἢ ὡς ἐκεῖνος ν' ἀποθάνῃ, σφάγιον
 πεσοῦσα τῶν τυράννων, καὶ τὸ αἷμά της
 τὴν γῆν φλογίζον, καὶ βοῶν πρὸς τοὺς Θεοὺς,
 νὰ διεγείρῃ φάλαγγας ἐκδικητῶν.
 Ζῆτι νὰ γίνῃς τῶν τυράννων τιμωρὸς,
 ἢ ἔστ' ὁ θάνατός σου κακουργία των.
 Δὲν εἶμαι σὺ, καὶ ὅμως οὕτως ἔπραξα.
 Αἰδέσθητι, καὶ ἔχε τὴν ἀνδρίαν μου
 νὰ ὑπομείνῃς τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ὅρθῳς, δικαίως λέγεις· ὑπὸ νέον φῶς
 πρὸ ὀφθαλμῶν μου στίλβει τὸ καθήκόν μου.
 Εἶσαι γυνὴ ἀνδρεία. Ἔσται ἡ ζωὴ
 ἀγὼν καὶ πάλη δι' ἐμέ· τὴν δέχομαι.
 Τοῦ Θηραμένους κόρη, ζῶσα, φόβητρον
 θὰ εἶμαι τῶν τυράννων· ἀποθνήσκουσα
 θὰ ἐξεγείρω καὶ τοὺς λίθους κατ' αὐτῶν.
 Μ' ἀφήρεσαν πᾶν εἴ τι εἶχον ἐπὶ γῆς
 ἢ φόβου ἢ ἐλπίδος· ἢ ἐκδίκησις
 μόνη ἐλπίς μοι μένει. Παρεσκεύασαν
 δεινὴν ἐχθράν των· θὰ τὸ ἐννοήσωσι.
 Σὺ, φίλον πνεῦμα, τὰ Ἥλύσια οἰκοῦν,
 ἂν ἐνθυμῆσαι τὰ ἐν γῇ, ἂν ἀγαπᾷς,
 ὦ πνεῦμα τοῦ Θρασύλλου, ὑποστήριξον
 κ' ἐνίσχυόν με, ὅπως πᾶς μου στεναγμὸς
 ἐλευθερίας εἶναι σάλπιγξ, καὶ τὸ αἷμά μου,
 ὑπὸ τὰ ξίφη τῶν τυράννων ἐκχυθὲν,
 ἐπλίζῃ πάλιν χεῖρας ἐλευθερωτῶν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς πασχούσης ἀρετῆς,
 ὧν ἀθλοθέται οἱ Θεοὶ προκάθηνται,
 νικᾷ τὸ θῦμα, καὶ ἡττᾶται ὁ φονεύς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Εἰπέ μοι ὁ γενναῖος πῶς ἀπέθανε ;

ΠΛΑΤΩΝ

Τῆς πόλεως ἀξίως πάντως, κ' ἐαυτοῦ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Κατετροπώθ' ἡ φάλαγξ; Κατεστράφησαν
 [ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Β']

οἱ εὐγενεῖς φυγάδες; ὁ Θρασύβουλος
ἡττήθη, ἡ ἐσχάτη ἄγκυρα ἡμῶν;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἔπεσ' ἐνδόξως; ὦ! εἰπὲ πῶς ἔπεσε.
Νὰ ἐξαντλήσω τὸ πικρὸν ποτήριον
μέχρις ἰλύος δός μοι τὴν δεινὴν χαράν.

ΛΑΜΙΑ

Νὰ σᾶς εἰπῶ; Νὰ ξέσω πάλιν θέλετε
τὴν χαίνουσαν πληγὴν μου. Εἰμὶ πρόθυμος.
Αὐτῆς τὸν πόνον, νέον πάντοτε, ὄξυν,
αἰσθανομένη, ὅτι ζῶ αἰσθάνομαι.
Εἰς Πειραιᾶ μαθοῦσα πῶς μετέβησαν
οἱ ἐκ Φυλῆς, κατῆλθα πρὸς αὐτούς. Μικρὰ
ἢ φάλαγξ των, κατεῖχε τὴν ὑπώρειαν
τῆς Μουνυχίας. Εἰς τὰς τάξεις των συχνοὶ
οἱ Πειραιεῖς, οἱ ἄνδρες μετὰ γυναικῶν
καὶ παίδων μεμιγμένοι, τοὺς ἐθάρρουν,
τοὺς ἐπευφήμουν. Μετ' αὐτῶν, λανθάνουσα,
εἰς τοῦ Θρασύλλου παρετάχθην τὴν πλευράν,
κ' ἐθαύμαζον τὸ κάλλος τὸ ἀνδρεῖόν του,
ὑπὸ τὴν πανοπλίαν ἀκτινοβολοῦν.
Ἡ ὁδὸς τότε ἢ πρὸς τὸ Βενδίδειον
ἐφάνη πᾶσα μέλαινα· πυκνὸς στρατὸς
προὔχῳρει. Ὁ Κριτίας κ' οἱ ὀπλιταί του,
τῶν ἡμετέρων πολλαπλάσιοι, γοργῶς
ἐβάδιζον καὶ γαύρως. Ἀθορύβητος,
τὴν πρόοδόν των καθορῶσα ἄνωθεν,
στερρόῳ ποδὶ ἢ φάλαγξ περιέμενεν.
Εἰς τοὺς προμάχους πρῶτος ὁ Θρασύβουλος,
λαμπρὸς τὴν ὄψιν, μεγαλοφωνότατος,

διὰ φλογώδους λόγου, θερμοῦ σχήματος,
 ἐνέπνεε κ' ἐξῆπτε τοὺς πολεμιστάς,
 ἐπαγγελλόμενός τοις, ἄν νικήσωσιν,
 εὐδαιμονίαν, δόξαν ἐὰν πέσωσι.
 Πλησίον του δ' ὁ μύστης, ὅστις ἤκουσεν
 ἡμῶν τοὺς ὅρκους εἰς τὸ μέλαν σπήλαιον,
 λευκὰ ἐνδεδυμένος, στεφανηφορῶν
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς προέβη, ἀδελφότητος
 προτείνων λόγους, τοὺς πολίτας προκαλῶν
 ἐν ἀνοσίᾳ ἔριδι νὰ παύσωσιν
 ὑπὲρ τυράννων ἀλληλοκτονούμενοι.
 Ὁ θεοπρόπος ἔπειτα καλλιερῶν,
 αἰσίαν εἶπε τὴν τῶν ὅπλων ἔκβασιν,
 ἄν εἰς τῶν ἡμετέρων πρῶτος φονευθῇ.
 Εἶπε, καὶ πρῶτος, καὶ ἀκέλευστος ὀρμᾶ,
 κτυπᾶ . . . καὶ πίπτει, τοῖς Θεοῖς εὐχόμενος
 νὰ τὸν δεχθῶσι θῦμα ἱλαστήριον.
 Ἡ ὄψις αὕτη διεγείρει θαυμασμόν,
 κ' ἐνθουσιώδης αἵρεται ἀλαλαγμός.
 Ὀρμῶσι πάντες· πρῶτος πάντων δὲ ὀρμᾶ
 πῦρ πνέων ὁ Θρασύλλος. Ἄν δὲν δύναται
 νὰ σώσῃ, θέλει νὰ τὸν ἐκδικήσῃ καὶ.
 Αἱ φάλαγγες κινοῦνται· ὡς χαλκέμβολοι
 συγκρούονται τριήρεις· πίπτουσι νεκροί·
 θερίζουσι τὰ ξίφη τοὺς αἱματηροὺς
 ἀστάχεις· λάμπον ὡς κυμαινομένη φλόξ
 τὸ τοῦ Θρασύλλου ἐν τοῖς ἄλλοις φαίνεται.
 Κ' ἐκεῖνος, δύτης ἄτρομος, εἰς τῆς σφαγῆς
 βυθίζεται τὸ κῦμα τὸ παλίρροπον.
 Τοῦ Θηραμένου εἶχε μάθει ἔναγχος

τὴν καταδίκην, κ' ἐξεμάνη, καὶ τυφλῶς
ἐκτύπα, κ' ἦν ἐκάστη πληγὴ θάνατος.
Τὸν ἠκολούθουν κλονουμένη, φρίττουσα,
εἰς αἷμα σφαλλομένη, καὶ τοῦ στήθους του
προεταττόμενη, ὅταν τὴν ἀσπίδα του
ἐκεῖνος ἐλησμόνει· πᾶσαι δ' αἱ αἰχμαὶ
αὐτὸν ἐζήτουν, ὡς τὸν ἀνδρειότερον.
Καὶ μία, φεῦ! ὦ θεά! εἰς τοῦ θώρακος
τὸ κεχηνὸς εἰσδύει. Πίπτει, ὠχρίᾳ·
τὸ αἷμα ῥέει. Τὸν ἐκφέρω ἄψυχον,
βοηθουμένη ὑπὸ παραστάτου του,
ἐκτὸς τῆς μάχης. Ἐσχατον, ἡμιθανὲς
ἀνοίγει βλέμμα· μὲ γνωρίζει. «Ἀπελθε,
μοὶ λέγει, ἐὰν θέλῃς νὰ σ' εὐγνωμονῶ·
πρὸς τὴν Καλλίππην σπεῦσον. Πῶς ἀπέθανα
ἀνάγγειλόν τη καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου
πῶς εἶχον, ἀποθνήσκων, τὴν εἰκόνα της.
Σὲ ἱκετεύω, ἀπελθε.» Κ' ἐπιφωνῶν
«Καλλίππη» πάλιν, ἐκλειτουργεῖ τὸ ὕστατον
τοῦς ὀφθαλμούς. Μοὶ εἶπε, θὰ μ' εὐγνωμονῇ.
Τὸ ἔλεος καὶ τοῦτο τῆς καρδίας του
μὴ ἀπολέσω! Τὸν συστρατιώτην του
ἐπὶ τοῦ σώματός του τάξασα φρουρὸν,
ἦλθα πρὸς σέ, τῶν λόγων τῶν ἐσχάτων του
ἐκτελεστής. — Καλλίππη, μᾶς ἐχώριζε
τῆς κοινωνίας πᾶσα ἡ ἀπόστασις.
Εἰς τὴν ὑψίστην κορυφὴν τῆς ἴστασο·
εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βαράθρου τῆς ἐγώ.
Ἐπειτα χάσμα μίσους ἐν τῷ μέσῳ μας

ἠνέωξεν ὁ ἔρως. Ἦδη μάς ἐνοῖ
ἡ συμφορὰ, ἡ θλίψις, ἡ ἐκδίκησις.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Ἴδου ἡ χεὶρ μου. Εἰς τῆς γῆς τὴν ἔρημον
σὺ μόνη μένεις ἡ συνοδοιπόρος μου·
σὺ μόν' εἰς τῶν δακρύων τὴν ἐστίασιν
συνδαιτυμῶν μου, τῆς ψυχῆς μου ἀδελφῇ·
καὶ σὺ νοοῦσα ποῖος ἐκδικήσεως
Πυριφλεγέθων καί' εἰς τὴν καρδίαν μου.

ΠΑΛΤΩΝ

ὦ συμφορᾶς! Φιλτάτου ἐστερήθημεν
ἡμεῖς ἐταίρου, καὶ ἡ πόλις ἥρωος!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Λοιπὸν παρωργισμένοι οἱ Ὀλύμπιοι
τοὺς ἐκλεκτοὺς των δὲν ἀφίνουσ' εἰς τὴν γῆν,
ἀφ' ἧς τὸ πρόσωπόν των ἀποστρέφουσι;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Καὶ μετὰ τοῦ Θρασύλλου ἔπεσαν πολλοί;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ τῆς ἐλευθερίας οἱ ὑπέρμαχοι
νικῶσιν ἢ νικῶνται; Τίς ἡ θέσις των;

ΛΑΜΙΑ

Τὰ πάντα ἤττα, σύγχυσις, καταστροφή.
Ὁ μικτὸς ὄχλος, ἄοπλος, ἀσύντακτος,
ξύλα καὶ λίθους πρὸς ἐπλίτας καὶ ἵππεῖς
ν' ἀντεξεγείρη ἔχων, πῶς ν' ἀντισταθῇ;
Ὅπου διῆλθα φεύγουσα, δὲν ἔβλεπον
εἰμὴ σωροὺς πτωμάτων, εἰμὴ ρύακας
αἱμάτων, καὶ μοὶ ἦτον ὡς ἂν ἔβλεπον

τὸ πτῶμα τοῦ Θρασύλλου εἰς πᾶν βῆμά μου,
τὸ αἶμα ῥέον τοῦ Θρασύλλου πανταχοῦ.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Λοιπὸν ἐγράφη εἰς τὴν δέλτον τῶν Θεῶν
αἱ δύσμοιροι Ἀθηναί ὅτι ἔζησαν!
Ἐνταῦθα δύνει τῆς Ἑλλάδος ὁ ἀστήρ!
Ἡ χώρα τῶν θαυμάτων ἔρημος σωρὸς
θα μείνη ἐρειπίων, λίμνη αἵματος!
Ἡ προκληθεῖσα τυραννὶς τὸ ξίφος τῆς
δένθεν ἀφίστη, πρὶν στηθῇ ὁ θρόνος τῆς
ἐπὶ τῶν τάφων ἀσφαλῆς!

ΠΑΛΤΩΝ

Εἰς δούλιον

θα καταρρέυση σκότος ἢ περίπυστος
τῆς δόξης πόλις, ἢ ταῖς Μούσαις προσφιλὴς,
τῆς διανοίας ἢ ἐστία! Ἐννοιῶν
ἐγκυμονεῖ ὁ νοῦς μου κόσμον. Εἰς αὐτοῦ
τοῦ δαιμονίου διδασκάλου τὴν φωνὴν
ἀναπηδῶσι, πολλαπλασιάζονται·
ὥς πολυχεύμων ποταμὸς αἰσθάνομαι
ὅτι ποτὲ χυθεῖσαι, νὰ καλύψωσι
τὴν γῆν θα δυνηθῶσι, φέρουσαι ῥοπὴν
εἰς τῶν θνητῶν τὰς τύχας καὶ τὸ φρόνημα.
Λοιπὸν ὑπὸ τὴν πτέρναν τὴν τυραννικὴν
θα πρέπη νὰ πνιγῶσιν; Ἡ ἀλήθεια
θεν ἀποθάνη; καὶ τὸ μέλλον τῶν βροτῶν
οἱ ἐν Ὀλύμπῳ δέν διέγραψαν, καθὼς
μοὶ τὸ δεικνύει τῆς ψυχῆς μου ὁ ἀστήρ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Διὰ τῶν Ὀλυμπίων τὰ θεσπίσματα

οὐδὲν ὁ χρόνος. Ἡ ἀλήθεια χωρεῖ
ἐν μέσῳ τῶν αἰώνων βραδεῖ βήματι
διὰ τοὺς ταχυβίους μύσπας ἡμᾶς,
ἀλλὰ ταχεῖ, βεβαίῳ διὰ τοὺς Θεούς.
Ἄν ἔπεσαν γενναίως οἱ ἐν Πειραιεῖ,
τὸ τῆς ἐλευθερίας ὁ Θρασύβουλος
ἔρριψε σπέρμα, μ' αἷμα τὸ ἐπότισε.
Θά φυῇ· πότε, ἀγνοῶ· πλὴν θά φυῇ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Ἴδου τῶν ἀκορέστων φιλοδοξιῶν,
τῆς διχονοίας ὁ γλυκὺς καρπὸς ἰδοῦ,
τὸ ἔργον τῶν βελτίστων πολεμοποιῶν.
Δὲν τοῖς ἐξήρκει τῆς ἐλευθερίας μας
ἡ σώφρων ὄψις· Ἐριννὺν τὴν ἤθελον·
ὄφρων κόμην καὶ δαυλοὺς τῇ ἔδωκαν.
Ἐνέπρησαν τὴν πόλιν. Δούλων σύρουσιν
ἀλύσεις· κ' ἡ ἰσχὺς των, ἥς διανομὴν
ἐφθόνουν, συνετρίβη, οὖριον ὦόν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἷς καὶ ἐν ὕπῳ ἀναπνέει ἐξ ἡμῶν,
οἱ τύραννοι ἀνέτως εἰς τὸν θρόνων των
δὲν θά κοιμῶνται. Θά τοὺς ἐξεγείρωσι
τοῦ Θηραμένους καὶ Θρασύλλου αἰσχιαί,
καὶ ἀγρυπνοῦσα ἡ συνωμοσία μας,
καὶ ἡ φωνή μας ἐξυπνοῦσα τὸν λαόν,
ἕως οὗ σφάξουν εἰς τὸν τάφον των κ' ἡμᾶς.
Καὶ σὺ, Λαμία;

ΛΑΜΙΑ

Μετὰ σοῦ τὸν θάνατον!

(Ἀκούεται θόρυβος ἔξωθεν. Εἰσορμᾷ ὁ ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ μετὰ πολλῶν, γυμνὸν ἔχον τὸ ξίφος).

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἐλευθερία! Αἰ Ἀθῆν' ἐσώθησαν!

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Θεοί! εἶν' ὁ Θρασύλλος!

ΛΑΜΙΑ

Ὁ Θρασύλλος!

(Ἀμφότεραι ῥίπτονται πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες τὸν περιστοιχίζουσι).

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ναί.

Καλλίππη φίλη! Συμπολῖται! Χαίρετε!
Εἶν' ἐλευθέρα ἡ πατρίς! Καλλίππη μου,
ἀπόβαλε τὸ νέφος ἐκ τοῦ βλέμματος.
Τὰ δάκρυά σου ξήρανον. Ἀπέθανεν
ὥς πρέπει εἰς πολίτην, θῦμα τῶν κακῶν,
οὐχὶ αὐτῶν ἐταῖρος. Σ' ἐξεδίκησα!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Καὶ σὺ, Θρασύλλε, πῶς ἐσώθης;

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Λοιπὸν ζῆς;

Λοιπὸν ἀναλαμβάνει τὰς ἀκτῖνάς του
ὁ τῆς ζωῆς μου ἥλιος!

ΛΑΜΙΑ

Σὲ ἄφησα

θανόντα. Κατηράσθην μάτην τοὺς Θεούς.
Εἰς τῆς πατρίδος τὴν στοργὴν σ' ἀπέδωκαν,
κ' εἰς τὰς ἀγκάλας ἔσων ἀγαπᾶς.

ΠΛΑΤΩΝ

Εἰπέ

τίς τῶν Θεῶν, ἢ τύχη τίς σὲ ἔσωσε;

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Καὶ τί συνέβη; Ἀναγγέλλεις αἴσια.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Μετὰ νεκρῶν ἐκείμην. Κρατερὰ πληγὴ
 μ' ἀφήρεσε τὴν χρῆσιν τῶν αἰσθήσεων.
 Νομίζων ὅτι ἀποθνήσκω, ἔπεμψα
 τὴν φίλην ταύτην τὴν ἀτρόμητον πρὸς σέ,
 εἰς στήριγμά σου καὶ εἰς παρηγορίαν σου.
 Ὁ λόχος ὃν ὠδήγουν, ὅταν ἔπεσα,
 συνεταράχθη, καὶ τραπεῖς ἐνέδωκεν.
 Ἐκ τάξεως εἰς τάξιν διεδίδετο
 ἡ σύγχυσις, καὶ μέγας ἦν ὁ κίνδυνος.
 Ὁ ἀριθμὸς ἐνίκα. Μόνος ἄτρομος,
 ἀνθίστατο ματαίως ὁ Θρασύβουλος·
 ἐμάχετο ὡς ἥρως, πάντας βοηθῶν,
 πάντας προτρέπων. Ὅταν δ' ἔφθασεν ἐκεῖ
 ὅπου ἐκείμην, εἰς ἀγκάλην πατρικὴν
 μ' ἐνέκλεισε δακρύσας· ἀλλὰ πάλλουσαν
 ἤσθάνθη τὴν καρδίαν εἰς τὸ στήθος μου.
 Ἀσκληπιοῦ θεράπων πάραυτα κληθεῖς,
 τὸν λήθαργον ἀφεῖλεν. Εἰς τὴν τέχνην του
 ἐνέδωκαν τὸ τραῦμα καὶ ἡ ἀλγηδών.
 Ἀμα ἠγέρθην παρὰ τὸν Θρασύβουλον
 ἐτάχθην. Θάρρος ἠγωνίσθην μετ' αὐτοῦ
 εἰς τοὺς φυγάδας νὰ ἐμβάλω. Ἡ φωνὴ
 καὶ ἡ ὄψις μου πρὸ πάντων δ' ἡ ἀνδρία του,
 τοὺς ἐμψυχούσιν. Ἰστανται, συντάττονται,
 μεταστραφέντες, μέγα ἀλαλάζουσι,
 καὶ ρίπτονται κατόπιν τῶν ταξιαρχῶν.
 Ἐκπεπληγμένοι οἱ ἐχθροὶ ἐνδίδουσιν.

Ἐγὼ δ' ἐν μέσῳ τῆς δεινῆς συγκρούσεως,
 ἓνα ἐζήτουν, ἓνα παρεμόνευον,
 τοῦ Θηραμένους τὸν φονέα. Τάχιστα
 τὸν εἶδα. Ἐπολέμει ἀνθιστάμενος,
 καὶ τοὺς λοιποὺς συνεῖχεν. Ἡγωνίζετο
 ὑπὲρ τῶν ὅλων. Σχίσας τοὺς περὶ αὐτὸν,
 τὸν ἔφθασα, καὶ «Δέξαι, εἶπα, τύραννε!
 Ὁ Θηραμένης σοὶ τὴν στέλλει.» Καὶ πληγὴν
 εἰς τὴν καρδίαν τῷ κατέφερα. Πесὼν
 ἐξέπνευσεν ἀμέσως.

ΠΑΛΤΩΝ

Ὁ Κριτίας!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ναὶ,

ὁ πρῶτος τῶν τυράννων.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

Καὶ ὁ αἰσχιστος.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ [ζωηρῶς]

Θρασύλλε!

ΠΑΛΤΩΝ

Τοῦτο, ἄθλιε, τὸ τέλος σου!
 Δι' αἵματος τὸ αἷμα ἀνταπέδωκας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κοινὸς ὁ νόμος. Εἰσὶ δίκαιοι Θεοί.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἡ πόλις ἐλυτρώθη.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ

Εἰς τὸν οὐρανὸν
 τὸ πνεῦμα τοῦ πατρός μου ἀγαλλόμενον

σὲ βλέπει, φίλε. Δέξαι τὴν εὐγνώμονα
τῆς κόρης χεῖρα. Σοὶ τὴν δίδει ὁ πατήρ.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Ἐγὼ εὐδαίμων, ὅτι ἐξεδίκησα
τὸν Θηραμένην καὶ τὴν πόλιν ἐνταῦτῳ !

Ὡς ἔπεσεν ἐκεῖνος, πανταχοῦ τροπῇ,
φυγῇ, καὶ φόνος τῶν τυράννων. Ἡ πατρίς
εἶν' ἐλευθέρα. Πλήρης εἶν' ὁ θρίαμβος.

Ἐγὼ δ' ἐνταῦθα μετ' ἀνδρείων ἔσπευσα,
πρὶν ἀγγελθῇ ἡ νίκη, τοῦ στρατοῦ των πρὶν
ἐνταῦθα εἰσβάλλοντα τὰ συντρίμματα,
καθέξωσι τὸ ἄστυ, τὸν πατέρα σου,
ἂν ἔζη, ὅπως σώσω, ἂν δὲν ἔζη, σὲ
καὶ τούτους, ὅσοι μὲ ἀκολουθήσωσι.

Τῶν δούλων τῶν τυράννων οἱ αἰσχροτέροι
ὁ Αἰσχυλίδης καὶ ὁ Βάτραχος, φρουρὰν
διώκουν, καὶ τὰς πύλας μᾶς ἀπέκλειον.
Ὁρμήσαμεν ξιφῆρεις, κ' οἱ μὲν ἔφυγον,
οἱ δὲ οὗτοι πίπτοντες, ἀπέπτυσαν
ὕπὸ τὰ ξίφη τὴν κακοῦργόν των ψυχὴν.

Ματαίαν χύσιν ἀποφεύγων αἵματος,
εἰς Ἑλευσῖν' ἀπῆλθεν ὁ Θρασύβουλος,
ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἄστυ εἰρηνικῶς.
Ἐκεῖ ἀκολουθήτε, πρὶν ἡ δίοδος
κλεισθῇ. Οἱ ἡττηθέντες ἔσονται ἐμμανεῖς.
Ἐν ᾧ φρουρῷ τὰς πύλας, ἃς ἀπέλθωμεν.
Τοῦ Θηραμένους μεθ' ἡμῶν θὰ λάβωμεν
τὸ σῶμα, ὅπως τύχῃ εὐπρεποῦς ταφῆς.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ

Ἀπέλθωμεν.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (πρὸς τὸν Θρασύλλον)

Κατόπιν σοῦ, ὑπὸ τὴν σὴν
σκιάν, ὅπου θελήσης, ὅπου ὀδηγῇς.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (ἐν τῷ ἀπείρασθαι)

Ζήτω ἡ πόλις, κ' ἡ ἐλευθερία της!

ΛΑΜΙΑ

Ἀπέλθετε! Παιᾶνα νικητήριον,
ἔρωτος ὕμνον, ᾄσμα ψάλλουσι χαρᾶς
τὰ χεῖλη, αἱ καρδίαι καὶ τὰ βλέμματα.
Ἡ πόλις ἀπηλλάγη τῶν δεσμῶν· ὑμεῖς
ἐλεύθεροι, ἀξίως τῶν προγόνων σας,
ἀναπτεροῦσθε εἰς τὴν πρὶν σας εὐκλειαν.
Θρασύλλε, δρέπεις, πλὴν τῆς δάφνης τῶν νικῶν,
τὸ ρόδον τῶν ἐρώτων τὸ γλυκύτερον·
καὶ σὺ, ἦν ἀδελφήν των θ' ἀνεγνώριζον
αἱ Χάριτες, εὐδαίμων θὰ στηρίξῃσαι
εἰς τὴν καρδίαν ἦν θερμῶς ἠγάπησας.
Χαρῇτε εἰς τοῦ βίου τὴν πανήγυριν.
Τῆς εὐτυχίας τὴν εἰκόνα τῆς κοινῆς
κηλὶς δὲν πρέπει νὰ σκιάζῃ ζοφερά,
παραφωνία εἰς τὴν ἀρμονίαν σας.
Κηλὶς ὑπάρχει ἀνιάτου, σκοτεινῆς
ἀπελπισίας. Χαίρετε. Τὴν ἀφαιρῶ.

(Σύρει ἐκ τῆς ζώνης της τὸ ἐγχειρίδιον, ὃ εἶχε λάβει παρὰ τῆς Καλλίππης, καὶ φονεύεται)

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (βιπτομένη πρὸς αὐτήν)

Λαμία!

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

ὦ Λαμία!

ΠΑΛΤΩΝ

Φίλη ἄφρων!

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ὦ!

εἰς ποίαν πράξιν τοῦ ἀκάμπτου σ' ὤθησε
φρονήματός σου ἡ ἀνδρία!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Πῶς τολμᾷς
τῶν ἀθανάτων νὰ προλάβῃς τὰς βουλὰς;
Ἄνίσως θλίψεις οἱ Θεοὶ σ' ἐπέκλωσαν,
νὰ ὑπομείνῃς ὥφειλες.

ΛΑΜΙΑ (ἀσθενῶς)

Οἰκτίρμονες
θενὰ δειχθῶσι πρὸς γυναῖκα, ἣν αὐτοὶ
ἔπλασαν οὕτως, ἀσθενῇ. Ἀπέρχομαι
ἄνευ πικρίας, ἄνευ μίσους. Ζήσατε.
Ἀπέρχομαι, διότι φορητότερος
μακρὸν μοὶ εἶναι τῆς ζωῆς ὁ θάνατος·
κ' ἐντάφιον λαμβάνω τὴν πεποίθησιν
πῶς μ' ἐλεεῖτε, καὶ πῶς μένει μετ' ἐμὲ
ἡ πόλις ἐλευθέρα, κ' εὐτυχεῖς ὑμεῖς.

ΚΑΛΛΙΠΠΗ (γονυπετὴς πρὸ αὐτῆς)

ὦ εὐγενῆς καρδία, τῶν δακρύων μου
τὸν φόρον δέξαι· δέξαι καὶ τὸ σέβας μου.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ

Γενναία κόρη! Πένθους ῥίπτεις κάλυμμα
εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν τὴν χαρμόσυνον.

Ἐν ᾧ εἰς πᾶσαν θ' ἀντηχῇ τὴν Ἀττικὴν
 παιὰν ἐλευθερίας, ἡ καρδιά μου
 θ' ἀκούῃ ᾠσμα νεκρικόν. — Ἀπέλθωμεν,
 σπείσαντες δάκρυ τελευταῖον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ὡς ἀνὴρ
 ἦτον ἀνδρεία, ὥς γυνὴ ἠγάπησε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ

Διὰ τὰ πρόσωπα Αἰσχυλίδην καὶ Βάτραχον, ἴδ. Λυσίαν, κ. Ἀνδοκ.
—Κ. Ἑρατοσθ. 49.

Διὰ τὸν Κλεόκριτον, ἴδ. Ξενοφ. Ἑλλην. Β, 4, 22.

Τὸ ὄνομα τοῦ Θρασύλλου γράφεται Θράσυλος δι' ἐνὸς λ, καὶ Θρα-
σύλλος διὰ λλ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

11. Ὁ Ἐλευθέριος Ζεὺς παρὰ τὴν Βασιλείον Στοάν. Πaus. Α, 3.
- 17—32. Ὁ Πραξιτέλης πρεσβεύει περὶ τῆς τέχνης ὅ,τι ἐφήρμοσεν εἰς
τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸν ῥυθμόν.
- 63—66. Ἀριστοφ. Νεφέλ. 535.
71. Ἀριστοφ. Βάτρ. 209.
83. Ἀριστοφ. Σφήκ. 650.—Ἀχαρν. 510 650 καὶ ὁ Σχολ.—Ἰσοκ.
π. Εἰρην. 29.
100. Μελλονικίαν, ῥήμα συντεθὲν ὑπὸ Ἀριστοφάνους, Ὅρν. 639.
200. Δεκάπουν τὸ στοιχείον δηλοῖ τὴν δεκάτην ὥραν ἀπὸ τῆς ἀνα-
τολῆς.
245. Ἰδ. Λυσίαν κ. Ἀγοράτου.
255. Ὁ Πλάτων ἦτον υἱὸς τῆς Περικτιόνης, κόρης τοῦ Γλαύκωνος,
ἀδελφοῦ τοῦ Κριτίου. Διογ. Λαέρτ. Πλάτ. Α, 4.
286. Οἱ ἱππεῖς, ἡ ἀριστοκρατικὴ αὐτὴ δύναμις ἐν Ἀθήναις, ὑπεστή-
ριζον τοὺς Τριάκοντα. Ἰδ. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 18, 19,
κλ.—Ἀριστοφ. Ἱππεῖς.
385. Ἀθμονον, τὸ νῦν Ἀμαρούσιον.
388. Ὁ Κριτίας ἦτο ποιητής, γράψας Ἑλεγεία. Ἀποσπάσματα ἐν
Schneidewin, Delect. poet. Græc. σελ. 136.
438. Ἰδ. Αἰλιανοῦ. Ποικ. ἱστ. Ι, 21.
476. Διονυσιοδώρων πρέπει, διὰ τὸ μέτρον, νὰ προσφερθῇ Διο-
νυσοδώρων, ἐν συνιζήσει, ἢ Διονυσοδώρων, ὡς καὶ εὐρηται.
525. Γνωστὸν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατεδίκασαν εἰς θάνατον τοὺς ἐν Ἀρ-
γινούσαις, περὶ τὴν Μιτυλήνην, νικήσαντας στρατηγούς
των, κατηγορηθέντας ὅτι δὲν ἔσωσαν ἐκ τῶν κυμάτων
τοὺς πεσόντας εἰς τὴν θάλασσαν στρατιώτας.
546. Καλλίδιος, Σπαρτιάτης, Ἀρμοστής ἢ φρούραρχος τῶν Ἀθη-
νῶν. Ξεν. Αὐτ. Β, 3, 13.
604. Σάτυρος ἐκαλεῖτο ὁ τότε προϊστάμενος τῶν Ἑνδεκα, τῶν ἐκτε-
λεστῶν τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 56.
628. Εἰς Ἀργινούσας.
717. Ἐπιδόσεις καὶ εἰσφοραὶ, ἢ ἑκτακτοὶ φορολογίαι.

718. Ὁ Ὀπισθόδομος τοῦ Παρθενῶνος ἦτο τὸ δημόσιον ταμεῖον τῶν Ἀθηνῶν.
719. Ἐκ τοῦ Λαυρίου ὄρους ἐλάμβανον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἄργυρον. Τὸ δὲ νόμισμα αὐτῶν ἔφερεν ἐπίσημον, γλαῦκα.
734. Ἰδ. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 483.
736. Πεντακοσιομέδιμνοι, ἡ τάξις τῶν πλουσιωτέρων πολιτῶν. Ἡ μακρὰ αὕτη λέξις πρέπει διὰ τὸ μέτρον νὰ προφερθῇ ἐν συνιζήσει τῶν συμπιπτόντων φωνηέντων 10.
746. Μετὰ τὰ Μηδικά, τὸ κοινὸν ταμεῖον τῶν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἀθηναίων διατελούντων Ἑλλήνων ἦτον ἀποτεθειμένον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν Ἀθηναίων ταμιῶν, οἵτινες ἐκαλοῦντο Ἑλληνοταμίαι.
767. Κόθορνος, ὑπόδημα θεατρικόν, ἀρμοζόμενον ἀδιαφόρως εἰς ἐκάτερον τῶν ποδῶν. Ἰδ. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3.
829. Ἐπίκληρος, κόρη, μόνη κληρονόμος τοῦ πατρὸς της.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

40. Ἰδ. Πλάτ. Φαῖδρ. 29. b.
47. Ξανθίππη, ἡ κακὴ γυνὴ τοῦ Σωκράτους.
21. Ἰδ. Πausan. Θ, 39.
28. Ὁ Ἀπολλόδωρος, γλύπτης ὅστις, δυσχεροῦς κατὰ τῶν ἰδίων τοῦ ἔργων, τὰ ἔθραυε, καὶ διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη μαινώμενος. Ἰδ. Plin. XXXIV, 49, 24.
80. Εἰς παρεκκλήσιον κατὰ τὸ βορειανατολικὸν μέρος τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τῇ θέσει τοῦ Πανεπιστημίου, ὑπῆρχεν ἐντετειχισμένος λίθος φέρων τὴν ἐπιγραφὴν ΧΘΟΝΙΩΝ ΘΕΩΝ. Ἡδὲ διατηρεῖται ἐν τῷ Μουσείῳ.
90. Κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν ἐκ τῶν ἀρχαίων, καὶ εἰς τὴν διάπλασιν τῆς περιφήμου Κνιδίας Ἀφροδίτης ἐταίραν ἀντέγραφεν ὁ Πραξιτέλης (Ἀθηναγ. πρεσβ. ὑπ. Χριστ. 44), τὴν Φρόνην (Ἀθήν. ΙΓ, 594), ἢ τὴν Κρατίαν (Κλήμ. Ἀλεξ. Προτρ. 46.—Ἀρνοβ. κατ' ἐθνικ. ΣΤ, 43).
451. Ταυρέου παλαίστρα ἐν Ἀθήναις. Πλάτ. Λύσ. 4.
478. Ἀριστοφ. Ἰππεῖς, 955.
380. Βρυλισσός, τὸ Πεντελικὸν ὄρος.
778. Ὁ Θηραμένης, ἀπελθὼν πρέσβυς εἰς Σπάρτην, ἠνάγκασε διὰ τῶν χρονοτριβῶν τοῦ τοῦς Ἀθηναίους νὰ δεχθῶσι τῶν Σπαρτιατῶν τὰς συνθήκας. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 45—24.
782. Ἡ Χαλκίοικος Ἀθηνᾶ, ἡ ἐξ ἀρχαιοτάτου λατρευομένη ἐν Σπάρτῃ.
854. Εἰς τὴν ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς ναυμαχίαν.
954. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 35.—Ἀπομν. Α, 2, 24.
956. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 3, 54.
4010. Ξενοφ. Ἀπομν. Α, 2, 31.—Ἰσοκρ. κ. Σοφιστ. σ. 42.
4014. Ξενοφ. Ἑλλην. Β, 3, 54.—Λυσ. κ. Ἐρατοστ.

129. Πολέμαρχος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Λυσίου, εἶχεν ἀσπιδόπηγετον. Λυσ. κ. Ἐρατοσθ.
132. Οὐσία ἐμφανὴς ἐλέγετο ἡ συνισταμένη εἰς ἀκίνητα, ἢ εἰς τραπέζας δεδανεισμένη.
137. Ἀδδηφάγοι ἵπποι ἦσαν καὶ ἐλέγοντο οἱ τρεφόμενοι δι' ἵπποδρόμια. Ἡσύχ. φ. Ἀδδηφάγος, καὶ αἱ ἐμαί. Antiq. hell. II, 960.
156. Μέγα μέρος τῆς βιομηχανίας τῶν Ἀθηνῶν ἤσκετο ὑπὸ τῶν μετοίκων.
155. Τὸν Κροῖσον.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

48. Ἰδ. Δημοσθ. κ. Ἀριστοκρ. 602.
67. Πλάτ. Ἀπολογ. Σωκρ. 2J.
175. Ζέα, εἰς τῶν λιμένων τῶν Ἀθηνῶν, περιέχων καὶ τὰ νεώρια.
177. Πελασγικόν, τὸ βόρειον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως.
254. Κατ' ἐπιγραφὴν εὑρεθεῖσαν ἐν Ἀθήναις (Ross, Kunstbl. 1840, N. 13), ἡ οἰκογένεια τοῦ Πραξιτέλους ἦτον ἐκ τοῦ δήμου τῶν Εἰρεσιδῶν (παρὰ τὴν Κηφισίαν), τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς.
257. Διονυσιακοὶ τεχνῖται ἐλέγοντο οἱ τοῦ Θεάτρου ὑποκριταί.
650. Κόριος κόρης ἦτον, κατὰ τὸν ἀττικὸν νόμον, ὁ πλησιέστερος καὶ πρεσβύτερος τῶν συγγενῶν.
674. Εἰς τοὺς Κήπους τοῦ δήμου Ἀλωπεκῆς ὑπῆρχεν ὁ περίφημος ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, ὁ περιέχων τοῦ Ἀλκαμένου τὸ ἄγαλμα.
678. Ἄγνω ἦν ὁ πατὴρ τοῦ Θηραμένου.
967. Ἀντιφών, ἄλλος τοῦ ῥήτορος. Ξενοφ. Αὐτ. Β. 3, 39—41.
986. Πλούταρχ. Β. Γ'. Πρῆτ. σ. 838.
1037. Ὁ κατάλογος τῶν 3000, οἵτινες δὲν ἐθνατοῦντο, κατὰ τοὺς νέους νόμους, εἰμὴ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

2. Εἰς τὸ Βουλευτήριον ὑπῆρχον ἀγάλματα Διὸς Βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς Βουλαίας, εἰς ἃ, εἰσερχόμενοι οἱ Βουλευταί, προσήχοντο, καὶ ἔθουον εἰσιτήρια. Ἀντιφ. π. χορευτ. γ'. — Δημοσθ. π. παραπρεσβ. οστ'. — κ. Μειδ. οβ'.
17. Ἐκ τῶν Τριάκοντα ὁ Φεῖδων καὶ ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ τινες τῶν Βουλευτῶν, ἔκλινον πρὸς τὸν Θηραμένην. Λυσ. κ. Ἐρατοσθ. 55. 56.
36. Λυσ. κ. Ἀγοράτ. 40.
43. Ξεν. Αὐτ. Β, 3, 39.—41.—Λυσ. κ. Πολιούχου.
113. Εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐκκλησίας περιήγετο καὶ ὁ ἄρσιον ὕδωρ. Αἰσχ. κ. Τιμάρχ. 11.

421. Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς δίκης ἐνεμείναμεν πιστῶς εἰς τὴν δραματικωτάτην περιγραφὴν τοῦ Ξενοφῶντος. Ἑλλ. Β. 3.
360. Περίπολοι ἐν τοῖς μέρεσιν ἐλέγοντο οἱ νέοι ὅσοι διὰ τὴν ἡλικίαν των ἦσαν προσδιωρισμένοι νὰ φρουρῶσι μόνον τὴν χώραν, καὶ οὐχὶ νὰ ἐκστρατεύωσιν ἐκτὸς αὐτῆς.
682. Ὡς γνωστὸν, ὁ Πραξιτέλης κατεσκεύασε τὸ περιφημότερον ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης.

ΜΕΡΟΣ ΗΕΜΠΤΟΝ

91. Ὁ Πλίνιος (XXXIV, 69) ἀναφέρει τοῦ Πραξιτέλους χαλκὴν ἀρπαγὴν Περσεφόνης, καὶ ἕτερον ἄγαλμα καλούμενον Κατάγουσαν, Δήμητραν πιθανῶς, ἄγουσαν τὴν Κόρην τῷ Πλούτῳ. Λέαν πιθανὸν φαίνεται ὅτι τὰ συμπλέγματα ταῦτα κατεσκευάσθησαν διὰ τὸν ἐν Ἐλευσίνι περίφημον ναόν, τὸν καλούμενον καὶ Τετελεστήριον.
400. Ξενοφ. Αὐτ. Β, 4, 8.
474. Ἡ ἀγορὰ τῶν Ἀθηναίων ἦτον ὅπου καὶ ἡ σημερινή. Κολωνὸς δ' Ἀγοραῖος ἦτο τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς μέρος, τὸ ὀπίσω τοῦ Ὁρολογίου τοῦ Ἀνδρονίκου ἐκτεινόμενον. Ἰδ. τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐν τόμῳ ΙΒ'.
229. Ὁ Πλάτων εἶχε χωρίον εἰς τὸν δῆμον Ἡφιστιαδῶν, ὅστις καὶ Ἡφιστιαδῶν γράφεται, παρὰ τὴν Κηφισίαν. Ἰδ. Διογ. Λαέρτ. Πλ. Α, 44.
231. Ὁ Πραξιτέλης κατεσκεύασε δώδεκα Θεοὺς διὰ τοὺς Μεγαρεῖς. Πaus. Α, 40.
310. Ὁ ἐν Βενετίᾳ διατηρούμενος λέων ὑπῆρχεν ἐν Πειραιεῖ ἤδη ἐπὶ τῶν χρόνων τούτων, ὥς ἀποδεικνύει ἡ ἐργασία του.
683. Βενδίδειον, πανάρχαιος ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Πειραιεῖ. Τὰ κυριώτερα τῶν συμβάντων εἰσὶ κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ Ξενοφ. Ἑλλ. Β, 4, 40—42.
673. Κατὰ Ξενοφῶντα ὁ φονευθεὶς μάντις δὲν ἦτον ὁ Κλεόκριτος. Ἐνταῦθα μένει ἀμφίβολον.

Π Ι Ν Α Ξ

των στίχων οἵτινες, πρὸς συντομίαν δύνανται, εἴτε ὅλοι, ἢ μέρος αὐτῶν, ν' ἀφαιρῶνται κατὰ τὴν παράστασιν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

17- 32	80- 82	109-120	142	145
157-163	174-175	207-209	225-226	265-269
271-272	279-287	301	304-310	321-322
325	330-331	335-339	343-344	352-358
362 (ἐκεῖ)-370 (μορφασμῶν)			375 (ὁ)-376 (παλαίστραν)	
388-389	405-428	446-450	457-464	470-471
474-487	495-498	502-511	515	530-533
541-543	547	552-553	556-561	563-565
569-574	581-583	585-587	590-601	605-608
611-612	629-634	638-639	643-644	669-671
675	679	687-690	693-694	696
707-709	716	753-758	822-826	836-840.

ΜΕΡΟΣ Β'.

52- 54	67- 91	95- 96	112 (εἰς)-114 (ταρτάρου)	
127-133	137-139	144-147	168-198	209-212
215-231	244-246	249-253	267-272	275-276
283-286	299-300	312	317	323-327
341-345	370-374	382-387	390-393	399-402
406	410-416	432-434	436-437	440-441
450	458-459	467	470	475-479
481	490	500-501	504 (εἰς)-507 (ἐρῶ)	
510	512-516	522-524	528-531	536-538
541-547	551-562	565-566	569-579	585-587
593-596	600(απο)	600 (εἰς)-612 (βλέπων)		618-643
648-651	655-660	666	668-675	677
679-680	682-684	686 (ἄνοιξον)-688 (συνάρχων)		
689-698	703-718	720-739	742-743	745-746
758-759	782-787	791-801	807-808	818-822
825-843	852-853	858-861	869-894	901

484

ΠΙΝΑΞ

904-909	914-925	928-931	941	944
947 (ὑπεσχεθήμεν)-981 (μας)		991-1036		1040-1042
1045	1055-1060	1063 (Δωρ)-1075 (βλέπω)		
1076 (οἱ)-1079 (καὶ)		1081-1082		1084-1090
1103 (ὦ!)-1105 (κ')		1113-1122		1126 (ἄν)-
1131 (ὑπάρχει)	1132	1139-1144		1156-1172
1175	1177-1178	1187-1198		1208-1220
1230	1232	1238 (Αἰ)-1242 (ταρτάρου)		1243-1245
1249-1253	1257	1273-1281		1285-1289
1295-1299	1301-1303	1306-1307		1312
1317-1322	1327 (Ἀναχώραρησον)-1335 (ὦ!)			1352-1360
1363-1369	1384-1395	1400-1406		1422-1425

ΜΕΡΟΣ Γ'.

14- 28	30- 37	40-53	55	59-71	82-132
139	148-154	173-174		176-186	196-203
206-207	211-220	224-229		238-239	244-246
253-280	285-296	298		305-311	316-318
321-322	330-332	334		353-367	379-381
384 (τῶν Θεῶν)-390 (ὑποσφύρει)				397-404	409-410
418-419	439-442	446-447		449-450	458-459
499-506	511-514	523-530		532	538
542-545	551-555	558-559		573-576	582-583
600-601	603-604	625-629		643-644	648-655
663-664	675-677	702-703		710	713-715
731	738	754-758		765-772	776-777
799	803-808	815-826		852-856	866-873
876-883	900-908	920-932		941-946	956-958
968-969	987-992	1005-1022	1024-1031		1062-1063
1065 (τῶς)-1069 (ποτίσγ).					

ΜΕΡΟΣ Δ'.

2- 4	8- 10	15- 16	20 (Δυσαρρέσκειαν)-	22
(ἡκούσωμεν αὐτούς.)		27- 34	40- 42	54- 75
80- 81	87- 88	92- 94	96-100	105-106
130-133	137	143-144	150-152	155-166
177-179	182-187	200-209	217-225	230-233
242-246	257-259	295-303	329-331	361

378-383	402-409	415-427	430-433	438-439
442-443	455-457	460-464	469	475-479
482-486	491-492	499-524	528-529	531-540
550-551	554-557	561-566	568-571	600-605
609-612	615-616	633-638	644	658
664	666	677 (δέν)-682 (εἶσαι)		694-697
702-703	706-710	716-722	729-730	735-739
741 (Δικαιολογῶ)-742 (πάλο.)		749 (τάς θωπείας)-750 (νομίζει)		
759-762	769-772	776	786	842
847-851	856-860	863-867	872-883	
888 (Σέ)-891 (μέ)		897-899	903-909	913-922
925-930.				

ΜΕΡΟΣ Ε'.

20- 21	28- 29	32- 56	59- 60	69- 72
77- 78	86-122	127-130	140-152	155-159
161-162	165-172	178-180	199-207	210-220
229-233	245	250-251	254-257	266-268
286-289	299-307	314	317-318	325-326
328-330	332-333	336-337	339-342	
344 (αἶμα)-345 (φλέγη)		352-354	363-364	379
418	438-441	468 (καί)-470 (τόνοι)		478
493-495	500-503	506	517	519-520
526-529	558	561	568-570	592-595
601-603	605	613-615	640-641	
645 (εἰς)-648 (ἐπευφρήμουν)		652-658	660-661	665-679
681 (*Αν)-683 (κινούνται)		694 (καί)-696 (ἐλησμονέει)		
700 (Τόν)-702 (μάχης)		717-718	728-732	734-735
737-739	747-749	759-762	770-772	777-785
790-792	810 (Κρατερὰ)-820 (ματαίως)			834
840 (ἀνθιστάμενος)-841 (συνείλεν)			857-879.	

